

VOLDA KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Utvalg: Formannskapet
Møtestad: Voldsfjorden, Volda rådhus
Dato: 13.11.2018
Tid: 12:00

Forfall skal snarast meldast til servicekontoret/utvalsekretær på telefon 70 05 87 00 eller postmottak@volda.kommune.no, som kallar inn vara. Varamedlemer møter difor berre etter eiga innkalling.

Folkevalde, både medlemer og varamedlemer, plikter å møte jf. kommunelova § 40 nr. 1, med mindre det ligg føre gyldig forfall.

Den som ønsker å stille spørsmål om sin habilitet i ei sak, jf. forvaltningslova § 6 og kommunelova § 40 nr. 3, skal melde dette til utvalsekretær i god tid før møtet. Dette også grunna eventuell innkalling av varamedlem, jf. forvaltningslova § 8, 3. ledd.

Møtet er ope for publikum, men kan verte lukka ved handsaming av saker som inneholder informasjon som er unntak til offentligheit.

Saksdokumenta er lagt ut til offentleg ettersyn på Volda kommune si heimeside <https://innsyn.ssikt.no/volda/dmb> og på servicekontoret.

SAKLISTE

Saksnr.	Sak
PS 166/18	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 167/18	Godkjenning av møteprotokoll frå forrige møte
OS 160/18	Orientering kommuneoverlegen - Ambulansestasjon og legevaktstatus og vegen vidare
PS 168/18	Plan ID 2012008-01 Reguleringsplan Øvre Rotset Næringsområde. Mindre endring etter avtale om grunnkjøp/skjønn. gnr 30 bnr 4.
PS 169/18	Orienteringssaker
OS 161/18	Arbeidsmøte - Årsbudsjett 2019 og Økonomiplan 2019-2022 - Administrativt framlegg dater 08.11.18
OS 162/18	Kino og kulturhus - Rapport og teikningar
OS 163/18	Ungdomsklubben - føretrekt lokalisering
OS 164/18	NAV Møre og Romsdal - Pressemelding arbeidsmarkedet Møre og Romsdal oktober 2018
PS 170/18	Referatsaker
RS 5/18	Sande kommune - Uttale til E39, Voldatunnelen - Finansiering

PS 166/18 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 167/18 Godkjenning av møteprotokoll frå forrige møte

**OS 160/18 Orientering kommuneoverlegen - Ambulansestasjon og
legevaktstatus og vegen vidare**

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Per Heltne	Arkivsak nr.:	2018/538
		Arkivkode:	2012008-01

Utvaksnsnr	Utvål	Møtedato
168/18	Formannskapet	13.11.2018

PLAN ID 2012008-01 REGULERINGSPLAN ØVRE ROTSET NÆRINGSOMRÅDE. MINDRE ENDRING ETTER AVTALE OM GRUNNKJØP/SKJØNN. GNR 30 BNR 4.

Administrasjonen si tilråding:

Reguleringsendring for Øvre Rotset næringsområde slik det går fram av endra plankart datert 19.10.2018, jf planbase Øvre Rotset næringsområde-justert plan, vert godkjent med heimel i Plan og bygningslova §12-14.

Vedleggsliste:

P.Mulvik as – e-post den m. kartvedlegg.

Uprenta saksvedlegg:

Formannskapssak 54/18, den 4.04.2018.

Saksopplysningar/fakta:

Volda formannskap handsama i møte den 04.04.2018, som sak PS 51/18, spørsmål om mindre planendring i reguleringsplan Øvre Rotset næringsområde, plan ID 2012008, der areal for tomt til reiskapshus på gnr 30 bnr 4 vart halde utanfor planlagt næringsareal, ut frå avtale inngått i samband med oreigningsskjønn for området.

I rettsforhandlingane vart det semje mellom kommunen og eigar av gnr 30 bnr 4 at det skulle settast av nytt areal til gjennoppføring av tilsvarande lagerbygg innan for området.

I saka vart det gjort slikt vedtak:

«Reguleringsendring for Øvre Rotset næringsområde slik det går fram av endra plankart datert 12.01.2018, jf planbase Øvre Rotset næringsområde-justert plan, vert godkjent med heimel i Plan og bygningslova §12-14.

Utbygginga på området er no i gang, og tiltakshavar har gjennom sin konsulent teke opp spørsmål om å få utvida / behalde arealet heilt inn til skogsvegen aust i aust.

Vist buffersonelangs vegen vil då gå i parsellen si lengde.

Etter som dette er tiltenkt som eit bygg som skal tene skogsdrifta i området, og gnr 30 bnr 4 er medeigar i vegen og eigar av grunnen også aust for vegen, finn ein å kunne tilrå ei slik endring.

Det er elles behov for framføring av dren/avskjerande overvassgrøft langs skogsvegen i denne sona, og vegetasjon på denne strekninga vert av den grunn fjerna.

Administrasjonen finn at omsøkte endring ikkje medfører konsekvensar i hove andre interesser, då arealet no vert ført tilbake til LNF –område. (Landbruks-areal). Slik det var før plan blei utarbeidd.

Arealet ligg såleis framleis som ein naturleg tilgrensande del til attverande skog-eigedom tilhøyrande gnr 30 bnr 4 og med god tilknyting til eksisterande skogsvegsystem i området.

Økonomiske konsekvensar:

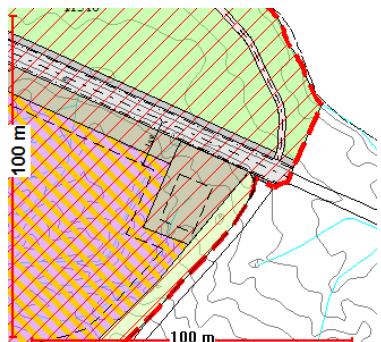
Ingen vesentlege. Avklara gjennom skjønns-sak.

Beredskapsmessige konsekvensar:

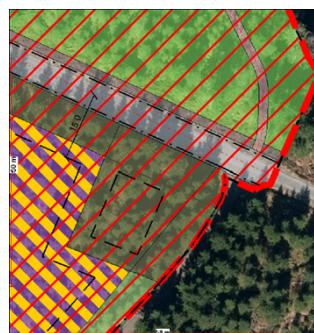
Vurdert i plansaka.

Vurdering og konklusjon:

Kommunen sin planbase er enno ikkje oppdatert ut frå vedtak i sak 54/18. Ei justering av grense som no søkt om bør såleis kunne gjerast som ei endring av kartgrunnlag i same planendringssaka. Og der fylgjande nye kartgrunnlag vert lagt til grunn.

Kart lagt til grunn i sak 54/18

Kart datert 19.10.2018

Justeringa har så langt ein kan sjå ikkje konsekvensar for andre interesser i området,- jf. LNF-formålet.

PlanId 2012008-01, vert tilrådd godkjent basert på kart datert 19.10.2018.

Rune Sjurgard
Rådmann

Jørgen Vestgarden
utviklingssjef

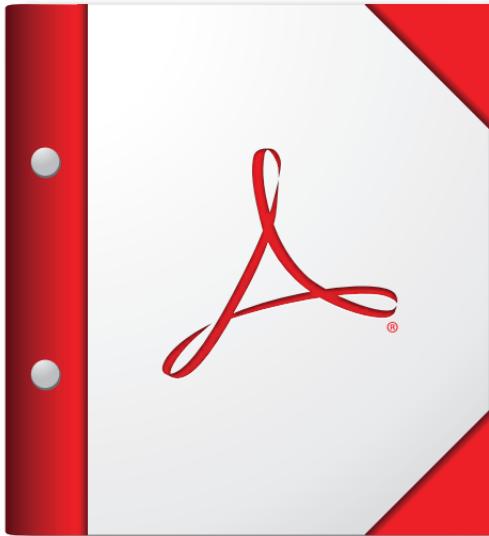
Utskrift av endeleg vedtak:

Til sektor Utvikling for ajourføring av kommunalt planarkiv

Kopi:

P.Mulvik as
Oppmåling v/Frank Thommesen.
Teknisk sektor v/Terje Sunde

**Denne PDF-porteføljen bør åpnes i Acrobat X
eller Adobe Reader X eller senere.**

Skaff deg Adobe Reader nå!

PS 169/18 Orienteringssaker

VOLDA KOMMUNE

ÅRSBUDSJETT 2019

ØKONOMIPLAN 2019-2022

Administrativt framlegg

08.11.2018

Innholdsfortegnelse

FORORD	4
1 HOVUDOVERSIKT DRIFTSBUDSJETT	6
1.1 Driftstiltak økonomiplan 2019-2022.....	8
2 SEKTORANE OG STABANE	10
2.1 INNLEIING	10
2.2 MÅLKART	11
2.3 BUDSJETTRAMMER	14
2.4 HELSE OG OMSORGSSSEKTOREN	16
2.5 KULTUR OG SERVICESEKTOREN.....	24
2.6 OPPLÆRING OG OPPVEKSTSEKTOREN.....	28
2.7 TEKNISK SEKTOR.....	35
2.8 UTVIKLINGSSEKTOREN	42
2.9 ØKONOMIAVDELINGA.....	46
2.10 PERSONAL- OG ORGANISASJONSAVDELINGA	49
2.11 BARNEVERNTESTA HAREID, ULSTEIN, VOLDA OG ØRSTA.....	53
2.12 NAV.....	61
2.12 FELLESOMRÅDET	63
2.13 Innspel til budsjettarbeidet	66
3 INVESTERINGAR.....	68
3.1 IKT, DIGITALISERING OG VELFERDSTEKNOLOGI	70
3.2 EIGEDOM	70
3.3 INFRASTRUKTUR OG NÆRINGSUTVIKLING	71
3.4 MASKINER OG KØYRETØY	71
4 ØKONOMISKE RAMMEVILKÅR.....	72
4.1 FINANSOMRÅDET	73
4.2 FONDSMIDLAR.....	77
4.3 FRIE INNTEKTER	79
4.4 GENERELLE STATSTILSKOT	82
4.5 FOLKETALSUTVIKLING	83
4.6 EIGEDOMSSKATT	87
4.7 NÆRINGSUTVIKLING	88
4.8 KOMMUNEREFORMA	91
4.9 KOSTRA tal Volda kommune	92
VEDLEGG	93

HOVUDOVERSIKTER	93
Budsjettkjema 1A.....	93
Budsjettkjema 1B.....	94
Budsjettkjema 2A.....	95
Budsjettkjema 2B.....	95
Budsjettkjema 4	101
Budsjettkjema 5	102

FORORD

Dagens Volda kommune går over i historia og vert erstatta av nye Volda frå 2020. «Buet» i gamle Volda vil setje sitt preg på den nye kommunen. Kommunen har opparbeidd seg høg gjeld gjennom store investeringar over mange år, og har svært store investeringsbehov i Volda sentrum. Ungdomsskulen, svømmehall, barnehage og idrettshall er grunnleggjande tenesteinfrastruktur som har vore forsømt over tid. På grunn av mange skular og barnehagar prioriterer kommunen høg ressursbruk på drift av barnehage og grunnskule der utgiftsbehovet ut frå demografien går ned. Dette bind opp ressursar som ein treng for å dekkje opp eit aukande tenestebehov i omsorgstenestene. Den nasjonale trenden viser auka utgifter til sosialhjelp, barnevern og ressurskrevjande tenester. Kommunane i Møre og Romsdal kan vente seg eit ekstra trykk på omsorgstenestene i samband med at Helse Møre og Romsdal skal redusere drifta med 0,5 mrd, der omløpshastigheita på pasientflyten mellom spesialist- og kommunehelsetenesta er venta å auke. Det vil føre til auka press både på sjukeheimane og heimetenestene. Samla sett er dette utgifter som veks utover det som vert kompensert i dei frie inntektene frå staten. Staten signaliserer behov for reduksjon i veksten i dei kommunale utgiftene, og har forventingar om rasjonalisering og effektivisering for å møte auka behov og lokale prioriteringar. Kommunar som ikkje vil gjere endring og redusere utgiftene innanfor dei ulike tenestene, vil ikkje kunne ha økonomisk handlingsrom. Dette endringsbildet omhandlar også dreiling til tidleg innsats og førebygging for å unngå stor auke i framtidig tenestebehov. Dette gjeld overfor barn/unge og blant dei eldre. Samfunnsdelen i kommuneplanen har eit gjennomgåande prinsipp for folkehelsperspektiv, noko som bør gjennspegle prioriteringane i budsjett og økonomiplan.

Vi må ikkje underkjenne at vi no står i eit skifte der det er heilt nødvendig med endring. Skal kommunen greie å yte gode tenester inkl ny ungdomsskule, barnehage, idrettshall og svømmehall, og samtidig handtere veksten i behov blant eldre og dei i samfunnet som har størst behov for tenester, så må ein dreie ressursar frå skule og barnehage med færre einingar som bind opp ressursar. Ein må også gjere endringar i omsorgstenestene for å flytte ressursar i tenestetrappa til dei som har mest behov. Reint konkret handlar dette mellom anna om å redusere talet på heildøgnsbemannata omsorgsbustader og flytte ressursar til styrka tiltak i heimtenesta og rehabilitering. Dette vil ikkje vere nok. Ein kan ikkje vente å få tenester som ligg på ein standard utover det som kommunen etter lova er plikta å yte. Administrasjonen og dei tilsette må vere budde på endring. Vi må ta sikte på å ta ut effekt av nye verkty og arbeidsmåtar gjennom nyskapning og digitale verkty. Vi treng samarbeid gjennom samskapning med frivillige og private aktørar.

Endring er heilt nødvendig for å skape utvikling. Utfordringa er at alle endringar har ibuande konflikt i seg. Det er naturleg at alle som vert råka av endring vil kjempe for sine interesser ut frå sin ståstad. Dei vil ha vanskar med å kunne sjå kva verknad denne endringa vil ha for å få på plass brikka i det store komplekse bildet. For å få eit folkeaksept på endringar er ein avhengig av å kunne presentere dei kompliserte samanhengane. Dette er noko av det eg som rådmann kjenner på som noko av det vanskelegaste. Enkeltsaker kan lett verte trekt ut av samanhengen. Administrasjonen vert da ofte opplevd som forkjemparar for sentralisering og

ikkje bry seg om bygdene eller enkeltgrupper. Administrasjonen har eit fagleg ansvar for sjå dei samla konsekvensane. Dersom kommunestyret vil gjere store investeringar med auke renter, så må administrasjonen forklare konsekvensane og kome med forslag til dekning som røyver ved særinteresser. Dette handlar om eit eventuelt politisk vegval om ein vil konsolidere og behalde dagens tenesteprioritering, eller om ein vil skape eit handlingsrom for å ruste opp tenestene med ny el rehabilert ungdomsskule, barnehage i sentrum, svømmehall og idrettshall. Når det gjeld kommunen sin økonomi, så er det så lett å lausrive seg frå den ansvarstenkinga ein har for privatøkonomien, og danne ei forestilling om at det er plass til alt.

Kommunen får inntekter frå ulike kjelder. Kommunen treng å sjå alle inntektene opp mot ei samla drift og investeringsramme. Dersom ein skulle øyremerke enkelte inntekter som td havbruksfond og eigedomsskatt til bestemte formål, vil ein innskrenke handlingsrommet for det heilskaplege perspektivet.

Våre lokale utfordringar kan linkast til dei sentrale føringane i regjeringa si Perspektivmelding i 2017. Der vert det uttrykt at om ein ikkje greier å redusere veksten dei offentlege utgiftene, så vert løysinga privatisering og auka skattar.

Dei store investeringane i gjeldande økonomiplan er vidareført i framskrivinga, der også kulturhus inngår med oppstart i 2019. Eigedomsskatten vert auka til 3 promille i 2021 for å kunne forsvare denne investeringa.

Framleggget til økonomiplan er bygt på eit opplegg med store risikofaktorar. Dette må ein under handsaminga vere svært medveten om. Balanseringa er basert på at vi brukar 109,8 mill kr frå disposisjonsfondet samtidig som vi inntektsfører 59,2 mill kr i positivt premieavvik/premiefond. Bruken av disposisjonfondet inneber at vi brukar opp reservane, medan positivt premiavvik er ei forskyving av rekneskapsførte pensjonskostnader som er basert på stor usikkerheit. Det er lagt til grunn refusjon av 29 mill kr i spelemedilar til idrettshallen i 2022. Dersom midlane kjem seinare må ein dette året finne dekning på drifta for å erstatte desse inntektene. Investeringsnivået er i høgste skiktet også med tanke på administrativ kapasitet til å følge dei opp. Det er laga ei matrise med fordeling av investeringsprosjekta på byggjeleiarar og ekstern innleige. Denne må ajourførast i samsvar med ev endring i prioriteringar i den politiske handsaminga. Det er ein risiko knytt til oppfølging og framdrift. Med investeringsnivået som er lagt opp til kan Volda saman med Hornindal i ny kommune kome opp i ei lånegjeld på nærmere 2 mrd. Ein er da svært eksponert for store konsekvensar ved ev renteauke.

Eg ser dei største utfordringane for Volda framover knytt til:

- Skape kunnskap om samanhengane i ei komplisert kommunal verksemd der innbyggjarane, administrasjonen og politikarane har felles syn på kva som er det heilskaplege bildet.
- Korleis vi vil greie å dreie om ressursbruken i kommunen for å prioritere tenestene der brukarane vil ha stort behov, og korleis vi skal greie å rasjonalisere og effektivisere tenestene for å balansere drifta etter at driftsfondet er brukt opp.

- Høg lånegjeld vil binde opp driftsøkonomien samtidig som ein vert svært eksponert for risiko for auke i renta.
- Førebyggje mot utanforsk og integrere så mange som mogleg i arbeid og aktivitet.
- Få til ein heilskapleg bustadpolitikk i samarbeid med utbyggjarar og Husbanken med siktet på eigna bustad for alle.
- Korleis få auka verdiskaping gjennom privat satsing og investeringar i sentrum og andre delar av kommunen.

2019 er det siste året i samanslåingsprosjektet. Arbeidspresset vert svært stort på administrasjonen. Gamle Volda skal avviklast og forventingar om nye oppgåver må vike til fordel for kommunesamanlåingsprosessen. Det er svært avgjerande at prosessen får full prioritet og at den nye kommunen vert best mogleg rigga for drift til 1. januar 2020. Dette er ein arbeidskrevjande prosess der det er viktig at vi på alle nivå har omsorg for kvarandre og passar på at vi ikkje brukar opp energien.

1 HOVUDOVERSIKT DRIFTSBUDSJETT

Utgangspunktet for budsjettarbeidet er budsjettet for 2018 og økonomiplan 2018-2021. Dette vert framskriven til alle dei fire åra i økonomiplanperioden. Deretter startar endringar i forhold til både inntekts- og utgiftssida. I år som i fjor har vi hatt fokus på å få til eit meir korrekt budsjett og då meir tilpassa rekneskapen og eksisterande driftsnivå. Einingsleiarane har i år vore meir delaktige i prosessen, både gjennom aktiv økonomirapportering gjennom året og i arbeidet med å sikre eit korrekt budsjett for 2019.

Framskrive budsjett inneholder bruk av disposisjonsfondet på vel 106 mill kr pr år i perioden. Når år 2022 er over står der att vel 6,7 mill kr. Ei av årsakene til at vi hentar ut avsette midlar er at vi i økonomiplanen har prioritert store investeringar som ungdomsskulen, kultur- og kinosal, symjeanlegg, barnehage og infrastruktur tiltak. I tillegg ligg det i 2019 henta ut 30 mill kr til tilskot knytt til Volda Campus Arena. Det er og ei utfordring at tilskot knytt til flyktning også i 2019 vert redusert ytterlegare. Ein reduksjon i tenestene knytt til denne gruppa vil ta lengre tid og det er nødvendig å nytte av disposisjonsfondet medan ein bygger ned tenestene.

Driftsnivået på sektorane er for høgt og må i økonomiplanperioden reduserast med ei ramme på 40 mill kr pr år frå og med 2022 og i vidare år. Alternativet er å auke eigedomsskatten til 4 promille, eller meir. Dette er ein føresetnad for at kommunen skal unngå eit meirforbruk i 2023.

Budsjetttrammene til sektorane skal no vere realistiske. Det er arbeidd godt med å sikre at lønnsgrunnlag skal vere korrekt. Vidare er det gjort eit arbeid med å lage til eit realistisk budsjett for sjukefråvær. Det er ikkje lagt inn generell prisvekst, men det er i budsjettet teke høgde for å auke opp driftsbudsjett på dei områder der det har gjennom år vore stor avstand mellom budsjett og reell drift. Dette er postar som serviceavtalar, bilkostnad, medisin og

forbruksmateriale og kostnadar knytt til datakommunikasjon. Når driftsnivået er reellt vil det gi eit betre grunnlag for å vurdere reduksjon i rammer opp mot konkrete tiltak.

Tabellen under er ein komprimert utgåve av hovudoversikt drift for komande økonomiplanperiode og viser både brutto- og netto driftsresultat:

HOVUDOVERSIKT DRIFT VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/ BUDSJETT 2019						
	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Rammetilskot	-300 215 814	-279 200 000	-295 880 000	-295 880 000	-295 880 000	-295 880 000
Skatt på inntekt og formue	-209 347 312	-208 400 000	-223 764 000	-223 764 000	-223 764 000	-223 764 000
Egedomsskatt	-16 903 265	-17 500 000	-19 300 000	-19 600 000	-29 350 000	-29 350 000
Andre driftsinntekter	-334 768 735	-275 162 875	-262 917 436	-267 917 436	-266 917 436	-295 917 436
Sum driftsinntekter	-861 235 126	-780 262 875	-801 861 436	-807 161 436	-815 911 436	-844 911 436
Sum driftsutgifter	819 575 002	785 325 857	866 164 496	816 455 666	814 088 666	814 088 666
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-41 660 124	5 062 982	64 303 060	9 294 230	-1 822 770	-30 822 770
Sum finansinntekter	-11 268 547	-8 670 000	-8 670 000	-8 670 000	-8 670 000	-8 670 000
Sum finansutgifter	47 676 944	51 456 596	58 975 914	61 210 670	82 098 246	89 290 746
Netto finanskostnader	36 408 397	42 786 596	50 305 914	52 540 670	73 428 246	80 620 746
Motpost avskrivninger	-38 355 625	-28 530 000	-45 343 880	-45 343 880	-45 343 880	-45 343 880
NETTO DRIFTSRESULTAT	-43 607 352	19 319 578	69 265 094	16 491 020	26 261 596	4 454 096
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	-21 489 982	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-20 836 898	-18 326 734	-67 558 908	-14 784 834	-24 555 410	-31 747 910
Bruk av bundne fond	-16 997 861	-2 882 201	-2 406 186	-2 406 186	-2 406 186	-2 406 186
SUM BRUK AV AVSETNINGER	-59 324 741	-21 208 935	-69 965 094	-17 191 020	-26 961 596	-34 154 096
Overført til investeringsregnskapet	6 567	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	21 489 982	0	0	0	0	29 000 000
Avsetninger til bundne fond	40 035 813	1 889 357	700 000	700 000	700 000	700 000
SUM AVSETNINGER	61 532 362	1 889 357	700 000	700 000	700 000	29 700 000
RESULTAT	-41 399 731	0	0	0	0	0

Bruk av disposisjonsfond er ekstra høgt i 2019 ved at investeringstilskot til VCA (idrettshall) er innarbeidd med kr 30 mill.

I budsjettforslaget er det lagt opp eit negativt netto driftsresultat kvart år i heile perioden, og vi er avhengig av å hente ut midlar frå disposisjonsfondet for å gå i balanse. Ser vi på brutto driftsresultat er dette positivt i 2022 då det er forventa at forskoterte spelemidlar knytt til idrettshallen vert tilbakebetalt og sett av til disposisjonsfondet:

Disposisjonsfond	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Saldo IB	59 893 744	112 732 025	45 173 117	31 588 283	8 232 873
Avsetjing	54 359 281				29 000 000
Bruk	-1 521 000	-67 558 908	-13 584 834	-23 355 410	-30 547 910
Saldo 31.12	112 732 025	45 173 117	31 588 283	8 232 873	6 684 963

1.1 Driftstiltak økonomiplan 2019-2022

Følgjande tiltak er lagt inn i rådmannen sit framlegg og er med på å endre driftsrammene fra år 2019 og framover i økonomiplanperioden:

ØKONOMIPLAN VOLDA KOMMUNE 2019-2022				
Tiltak	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Framskrivning av ØPL 2018-2021	0	0	0	0
Sentrale tiltak/endringar:				
ENDRING FRIE INNTEKTER ØPL 2019-2022	-32 044 000	-32 044 000	-32 044 000	-32 044 000
Eigedomsskatt (jf tertialrport)	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Pensjon - Premieavvik prognose KLP og SPK	-23 242 170	-12 000 000	-12 000 000	-12 000 000
Amortisering premieavvik	4 349 100	7 259 100	7 259 100	7 259 100
Redusert statstilskot flyktning	9 445 025	9 445 025	9 445 025	9 445 025
Renteauke	3 000 000	4 000 000	8 000 000	8 000 000
Minsteavdrag, endring utrekning			2 100 000	2 100 000
Nye Investeringar - kapitalkostnad	3 332 000	3 352 000	6 671 500	13 864 000
Lønnsvekst 2019 (sentralt og lokalt), 3 %	8 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000
Sum sentrale tiltak/endringar, sektor Kommunestyre 1a og 1b	-28 660 045	-13 487 875	-4 068 375	3 124 125
Endringar knytt til lønnsvekst og opprydding sjukelønn:				
Sektor rådmann og stabar	387 974	387 974	387 974	387 974
Opplæring og oppvekst	4 953 317	4 953 317	4 953 317	4 953 317
Helse og omsorg	7 511 680	7 511 680	7 511 680	7 511 680
Kultur og service	13 533	13 533	13 533	13 533
Politisk	2 179	2 179	2 179	2 179
Teknisk	3 024 403	3 024 403	3 024 403	3 024 403
Utvikling	226 063	226 063	226 063	226 063
Volda kyrkjelege fellesråd	180 000	180 000	180 000	180 000
Avsett lønnsvekst i øpl 2018-2021	-7 696 806	-7 696 806	-7 696 806	-7 696 806
Sum endringar knytt til lønnsvekst og opprydding sjukelønn	8 602 343	8 602 343	8 602 343	8 602 343
Gjennomgang driftsutgifter og brukarbetaling 2018 nivå:				
Sektor rådmann og stabar	231 805	231 805	231 805	231 805
Opplæring og oppvekst	2 382 373	2 382 373	2 382 373	2 382 373
Helse og omsorg	3 868 052	3 868 052	3 868 052	3 868 052
Kultur og service	-213 460	-213 460	-213 460	-213 460
Teknisk	285 890	285 890	285 890	285 890
Avskrivning og kalkulatoriske renter	-1 625 242	-1 625 242	-1 625 242	-1 625 242
Barnevernskostnadar Volda	-716 514	-716 514	-716 514	-716 514
Sum gjennomgang driftsutgifter og brukarbetaling 2018 nivå	4 212 904	4 212 904	4 212 904	4 212 904
Tiltak med vedtak i 2018 som vidareførast:				
Innsparingar frå 2018	1 305 540	1 025 540	1 025 540	1 025 540
NAV	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Gnisten, husleige	156 000	156 000	156 000	156 000

ØKONOMIPLAN VOLDA KOMMUNE 2019-2022

Tiltak	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
SSIKT	1 418 984	1 418 984	1 418 984	1 418 984
Medlemskap Sunnmøre Friluftsråd	167 000	167 000	167 000	167 000
Ny fastlege	250 000	250 000	250 000	250 000
Vaksenopplæring og introduksjonsprogram (reduksjon inntekt)	4 200 000	4 200 000	4 200 000	4 200 000
Sum Tiltak med vedtak i 2018 som vidareførast	9 997 524	9 717 524	9 717 524	9 717 524
Nye tiltak:				
Volda Rullarlaug AS, tilskot	467 000	467 000		
Doktorhaugen 2,86 årsverk	2 009 000	2 009 000	2 009 000	2 009 000
Helsesøster, styrka ressurs til barnehage og skule	450 000	450 000	450 000	450 000
Leirskule	300 000	300 000	300 000	300 000
Utredning Felles legevaktsentral med Ørsta	161 000			
Auke i ramme til Volda kyrkjeloge fellesråd	200 000	200 000	200 000	200 000
Kommunesamanslåing		-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000
Digitalisering stab og merkantilt arbeid i sektor		-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
Volda Campus Arena - overføring av tilskot og forskottering spelemidlar	0			0
Sum nye tiltak	3 587 000	-4 574 000	-5 041 000	-5 041 000
REGULERING DISPOSISJONSFOND	2 260 274	-4 470 896	-13 423 396	-20 615 896
ØKONOMIPLAN 2019-2022	0	0	0	0

Dei samla verknadene av kommunesamanslåing vil ein først få klarlagt når ein skal utarbeide budsjett for nye Volda for 2020. Det er lagt inn ein venta auke i inntekter på kr 5 mill f.o.m 2020.

Alle endringar vert omtala vidare i framlegget.

2 SEKTORANE OG STABANE

Kapittel 2 har omtale av mål, utfordringar og budsjetttrammer.

2.1 INNLEIING

Kommentarane for sektorane er skrive av sektorsjefane der dei skriv om status, utfordringar og melder inn behov. Rådmannen sitt forslag til nye tiltak framgår i tabell under den økonomiske oppstillinga for 2019 – 2022. Det har vore ein prosess i leiarteamet der ein har hatt overordna og heilskapleg fokus på prioriteringar. Strategien frå førre økonomiplan med tiltak for å redusere drifta ved ein kombinasjon av endring i arbeidsmåtar, digitalisering, planlagt reduksjon i stillingar og samordning av skular og barnehagar i perioden. Tiltaka må gjennomførast slik at vi får effekt som gjer at vi ikkje har eit driftsnivå der vi er avhengig av driftsfond. I 2018 har vi ikkje klart å fram tiltak som gir effekt på reduksjon i drifta. Dette medfører at vi i perioden må bruke driftsfond ytterlegare for å balansere drifta.

Kommunane får store utfordringar med å tilretteliggje digitale tenester for innbyggjarane og samtidig hente ut gevinstar ved nye arbeidsmåtar. Digitaliseringa er brukardrive og kommunane kan ikkje velje om ein vil vere med på denne utviklinga.

Regjeringa utarbeidde nasjonal digitaliseringsstrategi i 2015, jfr Stortingsmeding nr 27 2015 – 2016; Digital Agenda for Norge. Meldinga peikar på 5 hovudprioriteringar:

- *Brukeren i sentrum*
- *IKT er en vesentlig innsatsfaktor for innovasjon og Produktivitet*
- *Styrket digital kompetanse og deltagelse*
- *Effektiv digitalisering av offentlig sektor*
- *Godt personvern og god informasjonssikkerhet*

Desse prioriteringane er følgt opp i Perspektivmeldinga frå 2017, i Statsbudsjettet for 2018 og vidare i 2019. Det er tydelege signal om å utvikle tenestene med sikte på forenkling og auka tilgjengeleghet. Samtidig er det tydelege signal om at redusert vekst i bruk av oljeinntekter kombinert med aukande pensjons- og demografikostnader må dekkjast ved effektivisering i offentleg sektor og auka sysselsetting. Digitalisering er sett på som eit sentralt virkemiddel for effektivisering og produktivitetsauke.

KS og regjeringa samarbeidet om ei felles finansieringsordning for å gjere kommunane i stand til å møte den digitale utfordringa. Regjeringa går inn med 125 mill kr og føreset at kommunesektoren går inn med det same. KS har løyvd 40 mill. Dei store bykommunane går inn med 35 mill og resten er invitert til å gå inn med kr 20 pr innbyggjar og fylkeskommunane med kr 5 pr innbyggjar. For Volda utgjer dette kr 181 060. Dette vert ei nasjonal satsing for å få utvikla felles standardarar og felles løysingar som kjem heile kommunesektoren til gode. Det er svært viktig at kommunane deltek i denne finansieringsordninga for å få nødvendig

utvikling slik at kommunesektoren ikkje heng etter i høve til folk sine behov og forventingar, men også i høve til nødvendige omstillingsskrav og statleg digitalisering av tenester som skal samarbeide med dei kommunale. Kommunane på Søre Sunnmøre samarbeider om felles digital strategi.

Kommunen bør utnytte infrastrukturen og bygningsmassen optimalt. For ungdomsklubben vert det vurdert om kommunen kan frigjere eigne lokale fram til permanente lokale i samband med nytt kulturhus. Ei kartlegging gjennomført i år viser at ungdomsklubben er viktig, og det må finnast ei løysing også før ein får plass det permanente tilbodet. Dersom ein ikkje finn eigna løysing i eigne lokale må ein vurdere korttidsleige etter utlysing og dekkje opp dette i eiga sak.

Den største risikoen for auka utgifter er innanfor dei rettigheitsbaserte tenestene budsjett med utgiftsanlsag. Dette gjeld sosialhjelp, barnevern og ressurskrevjande tenester. Det er ein landstrend at utgiftene til desse tenestene aukar meir enn det kommunane får kompensert gjennom dei frie inntektene. Demografiutviklinga viser at Volda kommune vil få auka utgifter i omsorgstenestene, medan behovet for tenester vert mindre blant barn og unge. Dette vert forsterka ved at Helse Møre og Romsdal skal redusere utgiftene med 0,5 mrd, som vil medføre auka pasientomløp og tyngre pasientar på kommunehelsetensta. Dette vil medføre auka utgifter på kommunane, samtidig som det kan verte utfordrande å skaffe nok kompetent arbeidskraft til å løyse oppgåvene som vert overført frå Helseforetaket. Akuttmedisinforskrifta med krav til legevakt er utsett til 2020. Det vert arbeidd med ei interkommunal løysing som ikkje er endeleg avklart.

Interkommunalt samarbeid vert kommentert av leiaren for den respektive vertskommune. Slike samarbeid er krevjande av fleire grunnar. Desse operer i andre styringsliner og vert ikkje ein del av den tette og heilskaplege planlegginga i kommunen. Rådmennene i samarbeidskommunane treng å samordne budsjettprosessane saman med desse leiarane tidleg for å sikre felles forståing og føringar. Fylkesmannen har gitt Kr 750 000 (50 %) tilskot til stilling for voldskoordinator over 2 år, 2018 og 2019. Ørsta er vertskommune og er i gang med rekruttering til stillinga. Etter barnevernslova er det krav om å ha beredsskapsordning med barnevernsvakt. Fylkesmannen har gitt skjønsmidlar til ei oppstartordning. Organisering er under utgreiing.

2.2 MÅLKART

Malen for mål er bygt opp slik at den er integrert både i budsjett, tertialrapportering og årsrapportering.

Felles målkart for kommunen

Det vert etablert eit felles målkart for kvart av dei 4 fokusområda **omdøme, medarbeidar, tenester og økonomi**. Kommunen brukar verktyet 10-faktor for arbeidsmiljøundersøking/utvikling. Undersøkinga vart gjennomført i 2017 og skal gjennomførast på nytt hausten 2018.

Alle delar av organisasjonen skal følgje opp med handlingsplanar og tiltak frå undersøkinga i 2017.

Dette er vist under for kommunen samla og vidare for den enkelte sektor:

MÅL 2019 VOLDA KOMMUNE		
OMDØME		
Mål	Resultat	Kommentar
Volda kommune skal ha god beredskap mot aktuelle kriser og uønska hendingar		
Brukarane skal oppleve å vere tilfredse med tenestene.		
MEDARBEIDAR		
Mål	Resultat	Kommentar
Oppgavemotivasjon: motivasjon for selve oppgavene (fagbegrep: indre motivasjon)		
Mestringstro: tiltro til egen jobbkompetanse		
Selvstendighet: opplevd tillit og mulighet til å jobbe selvstendig (fagbegrep: autonomi)		
Bruk av kompetanse: opplevd bruk av egen kompetanse (fagbegrep: kompetanseemobilisering)		
Mestringsorientert ledelse: ledelse med vekt på å gjøre medarbeiderne best mulig ut fra sine forutsetninger, slik det oppleves av medarbeiderne		
Rolleklarhet: tydelig kommuniserte forventninger, slik det oppleves av medarbeiderne		
Relevant kompetanseutvikling: opplevd mulighet for utvikling av relevant formal- og realkompetanse		

MÅL 2019 VOLDA KOMMUNE		
Mål	Resultat	Kommentar
Fleksibilitetsvilje: villighet til å være fleksibel på jobb		
Mestringsklima: opplevd kultur for å samarbeide og gjøre hverandre gode		
Nytteorientert motivasjon: ønske om å bidra til andres måloppnåelse (fagbegrep: prososial motivasjon)		
Nærveret skal aukast i høve til 2017		
TENESTER		
Mål	Resultat	Kommentar
Tenesteyting og sakshandsaming i samsvar med lov- og regelverk		
ØKONOMI		
Mål	Resultat	Kommentar
Resultatgrad på 1,75 % (netto driftsresultat i høve til totale inntekter)		

Sektorleirane vert utover det overordna målkartet utfordra på måleindikatorar for den enkelte sektor. Måla skal vere målbare, og ein må skilje mellom mål og aktivitetar/tiltak.

Målet for resultatgrad er anbefalt av Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi. Investeringstakta og renteauken som er lagt opp til økonomiplanen vil gjere denne målsettinga urealistisk dei komande åra.

Nokre av måla krev evt innbyggjar-, medarbeidar- og brukarundersøking. Slike undersøkingar vert å avklare i samband med årshjulet og budsjettprosessen.

2.3 BUDSJETTRAMMER

Statsbudsjett for 2019 har følgjande prognose for løns- og prisauke:

	Prosent
Løn	3,0 %
Prisvekst	3,0 %

Lønsutgifter utgjer 2/3 av driftsbudsjettet for kommunesektoren. Det er forventa at lønsutgiftene til kommunesektoren vert auka med 3,0 %. Dette er også innarbeidd i budsjettet til Volda kommune. Lønnsveksten er ikkje fordelt ut på sektornivå, men avsett som sentral pott. Når resultat av lønnsforhandlingane er klare vil dei verte fordelt ut basert på resultat.

Det er ikkje lagt inn kompensasjon for prisauke på varer og tenester som flat indikator. Det er likevel lagt inn ein vekst i budsjettet på driftskontoar det over år har vore negative avvik mellom rekneskap og budsjett. Dette gjeld serviceavtalar, datakommunikasjon, bilkostnadar m.m.

Tabellen under viser utvikling frå rekneskapen 2017 til budsjetttrammene frå 2018 – 2022 for kvar sektor, fordelt på utgift og inntekt (bruttorammer):

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	1 948 074	2 234 642	2 155 426	2 155 426	2 155 426	2 155 426
Inntekter	-9 911	-65 984	-65 984	-65 984	-65 984	-65 984
Rådmann	1 938 003	2 168 658	2 089 442	2 089 442	2 089 442	2 089 442
Utgifter	3 660 879	2 135 979	2 087 448	2 087 448	2 087 448	2 087 448
Inntekter	-2 179 827	-876 705	-876 705	-876 705	-876 705	-876 705
Samfunn og rådgjeving	1 480 331	1 259 274	1 210 743	1 210 743	1 210 743	1 210 743
Utgifter	29 089 831	20 450 768	20 416 075	20 416 075	20 416 075	20 416 075
Inntekter	-14 492 288	-1 677 424	-1 477 424	-1 477 424	-1 477 424	-1 477 424
Personal og organisasjon	14 595 832	18 773 344	18 938 651	18 938 651	18 938 651	18 938 651
Utgifter	8 413 735	8 198 573	7 506 952	7 506 952	7 506 952	7 506 952
Inntekter	-2 504 906	-1 773 757	-2 023 757	-2 023 757	-2 023 757	-2 023 757
Økonomi	5 907 721	6 424 816	5 483 195	5 483 195	5 483 195	5 483 195
Utgifter	9 759 050	9 767 312	12 267 312	12 267 312	12 267 312	12 267 312
Inntekter	-486 153	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
NAV Kommune	9 272 897	9 467 312	11 967 312	11 967 312	11 967 312	11 967 312
Utgifter	267 213 894	255 808 741	255 484 970	255 284 970	255 284 970	255 284 970
Inntekter	-60 391 362	-47 594 109	-35 124 648	-35 124 648	-35 124 648	-35 124 648
Opplæring og oppvekst	206 802 041	208 214 632	220 360 322	220 160 322	220 160 322	220 160 322
Utgifter	269 186 453	247 067 416	263 788 977	263 627 977	263 627 977	263 627 977
Inntekter	-78 835 996	-59 571 203	-62 337 032	-62 337 032	-62 337 032	-62 337 032
Helse og omsorg	190 331 155	187 496 213	201 451 945	201 290 945	201 290 945	201 290 945

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	14 605 536	13 712 550	13 409 623	15 209 623	14 742 623	14 742 623
Inntekter	-4 173 621	-2 260 395	-2 190 395	-2 190 395	-2 190 395	-2 190 395
Kultur og service	10 429 987	11 452 155	11 219 228	13 019 228	12 552 228	12 552 228
Utgifter	3 343 460	3 057 822	3 227 001	3 227 001	3 227 001	3 227 001
Inntekter	-149 076	0	0	0	0	0
Politisk verksemد	3 190 789	3 057 822	3 227 001	3 227 001	3 227 001	3 227 001
Utgifter	78 310 274	75 441 086	74 724 285	74 724 285	74 724 285	74 724 285
Inntekter	-39 755 185	-39 217 269	-35 840 175	-35 840 175	-34 840 175	-34 840 175
Teknisk	38 555 089	36 223 817	38 884 110	38 884 110	39 884 110	39 884 110
Utgifter	27 210 512	23 923 469	21 817 733	21 817 733	21 817 733	21 817 733
Inntekter	-27 210 504	-23 923 469	-21 817 733	-21 817 733	-21 817 733	-21 817 733
Sjølvkosttenester	-401	0	0	0	0	0
Utgifter	10 151 721	9 990 485	10 216 548	10 216 548	10 216 548	10 216 548
Inntekter	-4 185 950	-2 984 704	-3 134 704	-3 134 704	-3 134 704	-3 134 704
Utvikling	5 964 217	7 005 781	7 081 844	7 081 844	7 081 844	7 081 844
Utgifter	100 768 046	97 254 857	99 859 528	99 859 528	99 859 528	99 859 528
Inntekter	-100 768 045	-97 254 857	-99 859 528	-99 859 528	-99 859 528	-99 859 528
Barneverntenesta (vertsk.)	-42 667	0	0	0	0	0
Utgifter	23 337 651	27 460 143	24 638 760	24 638 760	24 638 760	24 638 760
Inntekter	0	0	0	0	0	0
Barnevern Volda kommune	23 337 651	27 460 143	24 638 760	24 638 760	24 638 760	24 638 760
Utgifter	69 552 195	42 024 750	97 255 797	44 907 967	43 007 967	43 007 967
Inntekter	-58 076 764	-45 930 280	-48 618 831	-48 618 831	-48 618 831	-77 618 831
Fellestenester	11 475 431	-3 905 530	48 636 966	-3 710 864	-5 610 864	-34 610 864

Detaljert informasjon om endring i rammer kjem fram i omtalen under kvar sektor.

2.4 HELSE OG OMSORGSEKTOREN

Sektor for helse og omsorg omfattar førebygging, rehabilitering og legeteneste, sjukeheim, heimeteneste til heimebuande og i omsorgsbustad, tre dagsenter for ulike brukargrupper, rus- og psykisk helseteneste og avlastningstilbod for barn og unge.

Visjon for sektoren

Tillit, tryggleik og trivsel for brukarar, pårørande og medarbeidrarar.

Teneste og utviklingsmål		
➤ Helse- og omsorgstenestene skal bidra til at den enkelte i størst mogleg grad blir i stand til å ta vare på seg sjølv. Førebyggande, behandlende og rehabiliterande tenester skal bli gitt gjennom eit heilskapleg og tverrfagleg samarbeid tilpassa kvar einskild.	➤ Gode dagtilbod ➤ Førebyggande heimebesøk ➤ Folkehelsearbeid ➤ Frisklivsarbeid ➤ Kvardags-rehabilitering som integrert del av tenestene ➤ Frivilligearbeid	➤ Brukarane har ein aktiv og meiningsfull kvardag
➤ Helse- og omsorgstenestene skal bidra til at kvar enkelt skal kunne få bu i eigen heim så lenge som mogeleg.	➤ Fleire undersøkingar syner at det å kunne bu heime så lenge som mogeleg blir oppfatta av mange eldre som ein viktig bidragsytar til god livskvalitet.	➤ Gjere velferds-teknologiske løysingar tilgjengelege for flest mogleg av brukarane ➤ Brukarane og pårørande opplever ein tryggare kvardag
➤ Helse- og omsorgssektoren skal sikre god rekruttering av fagkompetanse.	➤ God rekruttering av fagkompetanse vil vere god omdømebygging.	➤ Sterk vekst i tal eldre og generelt betra levestandard vil truleg medføre krav om auke i standard på helse og omsorgstenester ➤ Det er truleg at lønsnivået for tilsett i HO sektoren må hevast i høve andre yrkesgrupper, for å sikre bærekraft (St.meld 29/nasjonal probl.stilling)
➤ Helse og omsorgssektoren skal	➤ Fastlegetenesten og legevakten er den	➤ Ein må sjå på organisering av

<p>planlegge og organisere legetenesten slik at innbyggjarane får naudsynt behandling av god kvalitet og opplever tenesten som ein integrert del av helse og omsorgstenesten i kommunen</p>	<p>delen av helse og omsorgstenesten i ei kommune som flest innbyggjarar nyttar. Det er også ein viktig samarbeidspart for at vi finn rett teneste til rett tid for den delen av innbyggjarane som har eit meir omfattande tenestebbehov</p>	<p>legevaka og planlegge for framtidig behov i fastlegetenesten.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Helse- og omsorgstenestene skal gje rett teneste til rett tid 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ God pasientflyt 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Til ei kvar tid ta imot uskrivingsklare pasientar ➤ Nutte ØH-plassane i tråd med statleg utrekna måltal for kommunen og integrere nye kommunale ØH-oppdrag i etablert tilbod. ➤ Gode målmetodar for rett ressursbruk i heimebasert omsorg, der ansikt til ansikt-tid, transporttid og anna tid kan synleggjera
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Helse- og omsorgssektoren skal ha auka fokus på brukarmedverknad 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Brukarar av helse- og omsorgstenester skal ha rett til å medverke i utforminga av tenestetilbodet 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Helse- og omsorgstenestene har plikt til å involvere brukarane.

Utfordringar 2019 - 2022

1. Utviding med fleire dobbeltrom for å kunne auke kapasiteten ved kortidsavdelinga.
2. Finansiering av bemanning i Myravegen 35 og Doktorhaugen er avgjerande for forsvarleg drift.
3. Styrking av heimebaserte tenester.
4. Redusere tal døgnbemanna omsorgsbustader og flytte ressursar for å styrke heimebaserte tenester, Klokkarstova og rehabiliteringskapasitet.
5. Pasientflyt og god velferdsteknologiutbygging.
6. Utviding/ ombygging av Volda legesenter for å dekkje arealbehov.

7. Utvikling av legevakta. Legevakta har i dag ei organisering som gir utilfredsstillende kvalitet i tilbodet til innbyggjarane og därlege arbeidstilhøve for legane. Legevakta er kritisk for liv og helse, og ei god legevakt gir ein betre pasientflyt.
8. Tilstrebe heiltidskultur.
9. Særskild tilrettelagde bustader til eldre med samansette behov, utviding av areal til hjelphemiddelager og garasje/ carport til tenestebilar.
10. Utvikle kvalifiseringsarena og varig tilrettelagte arbeidsplassar i kommunen.
11. Lovforslag om at alle kommunar innan 2020 skal ha psykologstilling knytt til helse- og omsorgstenestene.

Økonomiske rammer 2019 – 2022

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	269 186 453	247 067 416	263 788 977	263 627 977	263 627 977	263 627 977
Inntekter	-78 835 996	-59 571 203	-62 337 032	-62 337 032	-62 337 032	-62 337 032
Helse og omsorg	190 331 155	187 496 213	201 451 945	201 290 945	201 290 945	201 290 945

Tiltak	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Lønnsvekst og opprydding vikar/refusjon sjukelønn	7 511 680	7 511 680	7 511 680	7 511 680
Driftsutgifter og - inntekter, tilpassa rekneskap	3 868 052	3 868 052	3 868 052	3 868 052
Gnisten, husleige	156 000	156 000	156 000	156 000
Ny fastlege	250 000	250 000	250 000	250 000
Doktorhaugen 2,86 årsverk	2 009 000	2 009 000	2 009 000	2 009 000
Utredning Felles legevaksentral med Ørsta	161 000			

Årsverk

Ansvar	2019
Hamna dagsenter	14,15
Avlastning born og unge/Barnebustadar	8,42
Helsesjef	1,9
Sjefs-fysioterapeut	2,8
Kommune-ergoterapeut	2,0
Interkommunal nattlegevaktordning	0,3
Legetenesta, kommunal del (frå 2014)	3,1
Legetenesta, privatpraktiserande del (frå 2014)	7,4
Felles kommuneoverlege Volda-Ørsta	1,0
Pleie- og omsorgsleiar	15,0
Hasletunet/Seljetunet	15,83
Piletunet/Kleppetunet	19

Ansvar	2019
Ottastova/Karvestova	15,0
Kapteinstova/Klokkarstova	20,9
Dagavdelinga	3,4
Leiar sone 1	25,26
Barstadtun	19,5
Fjordsyn	16,0
Mork bustadar	9,3
Kleppevegen	10,75
Bømarka	12,64
Severinhaugen	17,99
Utetenester, rus og psykisk helse	9,8
Gnisten dagsenter	3,0
Døgntilbod psykisk helse	9,6
Myravegen 35	5,3
Kjøkenavdelinga	5,63
Driftsavdelinga	3,75
Stab og tildeling	7,75
Helse og omsorg	286

Kommentarar til tiltak frå helse- og omsorgssektoren:

Straks over nyttår vert dei nye omsorgsbustadane på Doktorhaugen klare for innflytting. Ein planlegg å drage noko nytte av eksisterande bemanning både på Sevrinshaugen 1 og på Bømarka til dei nye bustadane, men ein har lagt inn nyttiltak på oppretting av 2,86 årsverk i tillegg. Det er også lagt inn eit tiltak på avsetting av ein 15% stillingsressurs som er tenkt skal supplerast av Ørsta kommune med tilsvarende, til ei prosjektstilling for utredning av felles legevaktcentral for dei to kommunane. Akuttmedisinforskrifta har lagt føringar som kommunane i dag ikkje stettar, men som det vil vere naudsynt å samarbeide om for å vere robuste nok. Helseføretaket si utlysinga av ny ambulansestasjon i Furene/ Hovdebygda området, gjer det aktuelt å tenkje nyttiltak knytt til legevaktcentral. Det vil kome eige sak om dette.

Gjennom ein lang prosess har ein no lagt fram ei sak om etablering av ein ny fastlegeheimel. Om denne no vert politisk godkjent, er fastlegane innstilt på ei midlertidig løysing med deling av kontor og noko forflytting, men legesenteret treng ombygging og utviding for å stette behova for ei framtidig oppegående legeteneste. Oppgåveflyttinga frå spesialisthelseteneste til fastlegane har endra mykje kvardagen til fastlegane, både i høve arbeidsmengd og type oppdrag.

For å møte nye og framtidige behov for ei effektiv helse- og omsorgsteneste. Ein vesentleg faktor er å legge til rette for at folk skal kunne bu heime lengst mogleg, men også flytte heim raskast mogleg om noko har skjedd. Dette krev mellom anna ei god og rett dimensjonert hjelphemiddeleneste med eit variert hjelphemiddellager for utlån. Det er viktig å gjere grep for

å få dette på plass. Eksisterande hjelphemiddellager var planlagt for ei anna tid, lenge før samhandlingsreforma begynte å legge føringar for kommunens oppgåver.

Aktiviteten ved omsorgssenteret har endra seg mykje sidan 2004, då bygget var nytt. Det er sterkt press på kontorfasilitetar, mange delar kontor, mange av kontordelingsløysingane er ikkje gode. Fjerde etg på omsorgssenteret er no utreda for ombygging til kontor av eigedomsavdelinga, sektoren ynskjer sterkt dette vert prioritert..

Helse- og omsorg har sterkt fokus på effektiv utnytting av personalressursar. Alle tiltak som frigjer utnytting av personalressurs til direkte tenesteproduksjon har fokus. Bruk av digitale og teknologiske hjelphemiddel er viktig og ei sentral satsing, andre tiltak kan vere nok tenestebilar til å få tilsette ut, garasjeanlegg/ carport for å frigjere tid vinterhalvåret ved å sleppe isskraping/ snømåking av tenestebilar. Bruk av ny teknologi gir og nye driftutgifter, det gjer også utviding av bilparken/ leasing, garasje er reint investeringsprosjekt.

Til slutt ein vesentleg faktor knytt til kompetansebygging og rekruttering. Vi opplever det stadig meir utfordrande å rekruttere sjukepleiekompetanse. Med alle nye oppgåver kommunehelsetenesta har ansvar for, må vi ha god fagkompetanse for å løyse desse utfordringane. Eiga sak vil bli lagt fram med forslag til ny rekrutteringsstrategi på sjukepleiarar.

SATSINGAR 2019 HELSE OG OMSORG		
OMDØME		
SATSINGAR 2019	RESULTAT	KOMMENTAR
God rekruttering av fagkompetanse		Særskild gjeld dette rekruttering av sjukepleiefagleg kompetanse.
Fokus på leiarkompetanse		Helse- og omsorgssektoren skal ha tydelege og endringsdyktige leiarar. Godt leiarskap skal dyrkast for å nå krav og mål som ligg til sektoren. Leiarane har god kunnskap om budsjett og rekneskap.
TENESTER		
SATSINGAR 2019	RESULTAT	KOMMENTAR
Utnytting av moderne velferdsteknologi.		Dette er eit mykje omtala tema i nasjonal samanheng. Helsedirektoratet har vore tydelege overfor kommunane på denne satsinga i fleire år. Velferdsteknologi må verte ein

SATSINGAR 2019 HELSE OG OMSORG

		integrert del av kommunal helse- og omsorgsteneste. Dette er ei stor og viktig tenesteovergripande satsing i kommunen der prosjektleiarstilling er avgjerande for å lukkast.
Omorganisering av nattevaktsressursane i sektoren.		Det er sårbart med berre ein person på natt i ambulerande heimeteneste. Det er difor iverksett arbeid med omorganisere dei eksisterande nattressursane på ein betre og meir effektiv måte.
Nye krav til legevakt		Prosjektrapport på ei samordna legevaktsteneste for sjusternekommunane er levert, men endeleg løysing er ikkje landa. Administrasjonen tilrår at Volda kommune skal samarbeide med Ørsta kommune om legevakt og at planlegging av dette skal skje første halvår 2019 (ILK). Økonomiske konsekvensar for ny ordning er ikkje berekna no, men dette må bakast inn i budsjettet når det er klart.
Finansiering av bemanning i Myravegen 35 og Doktorhaugen		Dette vil vere avgjerande for å sikre forsvarleg drift. Kommunen pliktar å tilby bustader til funksjonshemma som har fylt 18 år og som skal flytte frå heimen. Dei nye og avanserte bustadane for pasientar med tyngre pleiebehov i Myravegen er etablert og har behov for bemanning. Arbeidet
Styrking av heimebaserte, rehabiliterende og førebyggjande tenester		Arbeidet med dreiling av tenester mellom tenesteområda må halde fram

SATSINGAR 2019 HELSE OG OMSORG		
MEDARBEIDAR		
SATSINGAR 2018	RESULTAT	KOMMENTAR
Særskild tilrettelagde bustader til eldre med samansette behov		Kommunen manglar bustadar knytt til brukarar som har spesielle behov for tilrettelagt bustad pga sjukdom med fleire diagnoser innan geriatri som td. demens og psykiatri. Dette er brukarar som ikkje passer inn i ordinære omsorgsbustadar eller sjukeheim, og som har behov for tilrettelagt skjerming.
Utvide kontorkapasiteten ved Volda omsorgssenter		Omsorgsenter har stort areal i øvste etasje som ikkje er realisert. Etablering av til dømes kontor landskap vil kunne legge til rette for større personalbasar og kontor i hovudetasjen.
Utviding av Volda legesenter for dekkje framtidig behov.		Legesenteret har behov for oppgradering og utviding. Tiltaket vil bidra til å nå målet i kommuneplanen «tenester», både under målsetjing tenestene skal vere i samsvar med lover og forskrifter, og med god nok kvalitet.
Utskrivingsklare pasientar frå sjukehus får kommunalt tilbod i tråd med samarbeidsavtalen, og kommunen skal ikkje betale for liggedøgn på sjukehus. Vurdering av kapasiteten på kortidsavdelinga.		Kommunen har etablert system og rutiner som sikrar optimal utnytting av tverrfaglege fagressursar knytt til kortidsavdelinga. Tildelingskontoret si rolle og mandat på utnytting av tilgjengelege plassar er godt innarbeidd i sektoren.
Ombygging av sentralkjøkkenet ved Volda omsorgssenter		Det er i skissert behov for å renovere-/bygge om sentralkjøkkenet.

SATSINGAR 2019 HELSE OG OMSORG		
ØKONOMI		
SATSINGAR 2018	RESULTAT	KOMMENTAR
Alle tilsette i helse- og omsorgstenestene skal ha høve til å delta på kompetansehevande tiltak.		Det skal vere tilbod om kompetanseheving for alle tilsette, enten det er interne eller eksterne kurs, grunn- eller vidareutdanning.
Månadleg økonomirapportering med fokus på å halde økonomisk ramme på alle nivå i sektoren.		Rutine i høve månadleg rapportering skal fortsette med enda meir tilpassa opplæring i høve økonomistyring. Einingsleiarane har etablert kunnskap om budsjett og rekneskap og skal etablere og handheve interne rutinar/ system for betre styring av variabel løn.
Brukarutval er etablert og/ eller opne informasjonsmøter på tenestenivå er avholdt x 2 pr. år.		Brukarmedverknad er ein lovfesta rett og gode system på dette er eit virkemiddel for å forbetra og kvalitetssikre tenestene.

2.5 KULTUR OG SERVICESEKTOREN

Sektoren omfattar servicekontor med politisk sekretariat, gjennomføring av kommune-, fylkestings-, sametings- og stortingsval, arkiv, dokumentforvaltning og indre tenester, kino, bibliotek, frivilligsentral og ungdomsklubb. I tillegg har servicekontoret ansvar for sakshandsaming som er lagt i frontlina, som t.d. skjenkesaker.

Tenestene i sektoren har eitt fellestrekke: Dei yter i stor grad publikumsretta tenester, kulturavdelinga ved å gje gode kulturtildelningar til innbyggjarane og servicekontoret ved å gje god informasjon om alle dei ulike tenestetildelbara kommunen har å by på. Sektoren yter også tenester til dei politiske utvala gjennom for- under og etterbehandling i tilknyting til politiske møte, og den har ei sentral rolle i handteringa av dokumentasjon.

Teneste- og utviklingsmål		
➤ Aktiv informasjon om kommunen sine tenester, tilrettelegging av tenester på skjema og profilering av Volda.	➤ Bygge eit framtidssikr servicekontor med fokus på digitalisering og forenkla tenester for publikum.	➤ Aktiv frivillig sektor
➤ Fokus på barn og unge og legge til rette for positive opplevelingar og deltaking innan ulike arenaer og aktivitetar i kommunen.	➤ Effektiv dokumentforvaltning og sikring av arkivverdig dokumentasjon for nåtid og framtid	➤ Handheve kommunen sin ruspolitikk i tråd med god førebygging og streng oppfølging av brot på alkohollova.

Utfordringar

- Ungdomsklubben står p.t. utan eigne lokala, men det blir arbeidd med ei mellombels løysing i påvente av vedtak om bygging av lokale til ungdomsklubben som ein del av eit kulturhus.
- Eit viktig satsingsfelt for frivilligsentralen er arbeidet mot utanforskap og tiltak som reduserer verknaden av barnefattigdom, t.d. gjennom sommaraktivitetane som blir arrangert med barnefamiliar som målgruppe og etablering av utlånssentral. Utlånssentralen er eit samarbeid med fleire aktørar i kommunen, t.d. Styrk. Frivilligsentralen har ei sentral rolle i å formidle kunnskap om moglege stønadssordningar og medverke til å styrke kompetansen til dei frivillige innan styrearbeid og andre område som kan styrke organisasjonslivet i kommunen.
- Biblioteket satsar vidare på tradisjonelle bibliotek-tenester, men også å vidareutvikle samarbeidet med andre delar av kulturavdelinga: t.d. Lån ein Volding, tilbod om kurs i bruk av PC og nettbrett, arrangement retta mot ungdom og debatkveldar med ulike tema.
- Kinoen vil arbeide for å gje eit godt og variert kinotilbod til innbyggjarane, og er eit viktig lågterskelttilbod i kommunen.

Utfordringar Nye Volda:

- Kommune- og fylkestingsval 2019: Gjennomføring av valet i 2019 er den første oppgåva Nye Volda kommune skal gjennomføre som ny kommune. Valet skal gjennomførast som om grensendringane alt har funne stad. Det er ei overordna målsetting at valdeltakinga skal vere god og at det blir lagt godt til rette for auka deltaking.
- Avslutning, ordning og avlevering av arkivmateriale: Dokumentasjonen som den nye kommunen treng i si framtidige sakshandsaming og som dokumentasjon på vedtak som er gjort, er arkivert i sak-/arkivsystemet og i fagsystema. Kommunale arkiv inneholder også store mengder viktig rettighetsdokumentasjon og historisk dokumentasjon, som det er viktig å ha god oversikt over. I samanslåingsporsessen fram mot nye Volda kommune skal alle arkiv (digitale, papirbaserte, fagsystem etc) kartleggast og avsluttast fra nåverande kommunar avsluttast og bevaringsverdige arkiv skal avleverast til depot, samtidig som dei skal gjerast tilgjengelege for oppslag i den nye kommunen. Kommunen har eit stort ordningsetterslep på eldre arkivmateriale. Dette er ressurskrevjande – både med tanke på personalressursar og økonomi.
- Parallelt med at den gamle arkivorganisasjonen blir avslutta, skal det byggast opp nye arkiv og ny arkivfunksjon for den nye kommunen, felles rutinar skal utarbeidast og møtesekretariat for dei politiske utvala skal etablerast.
- Hausten 2018 blei det i samarbeid med SSIKT inngått kontrakt med Acos om kjøp av ny sak-arkiv-løysing, som skal vere klar til bruk 1.6.2019. Ny sak-arkivløysing har ei svært sentral rolle i system- og verksemdarkitekturen fordi løysinga skal understøtte kommunen sine kjerneprosessar innan administrativ og politisk saksbehandling og arkiv. Prosessen med innføring og opplæring i det nye sak-arkiv-systemet vil krevje mykje ressursar, og det vil bli lagt vekt på integrasjon fra andre fagsystem med arkivverdig dokumentasjon, ei forbetra arbeidsflate for sakshandsamarane og ein best mogleg og mest effektiv bruk av sak-arkivsystemet. Hornindal kommune skal koblast på denne løysinga 1.1.2020.
- I 2018 inngjekk Volda kommune og Hornindal kommune ein avtale om vertskommunesamarbeid for biblioteka, dette samarbeidet vil også halde fram i 2019, mellom anna med å etablere ein felles bibliotekkatalog.

Økonomiske rammer 2019 – 2022:

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	14 605 536	13 712 550	13 409 623	15 209 623	14 742 623	14 742 623
Inntekter	-4 173 621	-2 260 395	-2 190 395	-2 190 395	-2 190 395	-2 190 395
Kultur og service	10 429 987	11 452 155	11 219 228	13 019 228	12 552 228	12 552 228

Tiltak	År	År	År	År
	2019	2020	2021	2022
Lønnsvekst	13 533	13 533	13 533	13 533
Husleige Volda Campus Arena (idrettshall)		1 800 000	1 800 000	1 800 000
Vidareføring innsparingstiltak 2018, reduksjon utgifter	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000
Reduksjon porto m.m	-213 460	-213 460	-213 460	-213 460

Årsak til låg lønnsvekst kjem av at vi no har felles sentralbord med Vanylven. I økonomiplanen i fjor vart dette tiltaket lagt inn med reduksjon i løn, gjeldande frå 2019.

Kommunen sitt engasjement i Volda Campus Arena vert lagt fram som eiga sak.

ÅRSVERK	ÅR 2018	ÅR 2019
Sektor for kultur og service	12,80	11,43

SATSINGAR 2019	RESULTAT	KOMMENTAR
OMDØMME		
Aktiv informasjon om kommunen sine tenester, tilrettelegging av tenester på skjema og profilering av Volda. Fulltekstpublisering av dokument frå postlista på heimesida.		Gjennomsnittleg antal nyhendeoppslag pr veke på Facebook, Twitter og web. God og oppdatert informasjon til tilsette via intranett
Auke antal journalførte dokument i sak/arkivsystemet pr år		Intensivere opplæring av tilsette i sak-/arkivsystemet, forbetra rutinene, og gjere best mogleg bruk av dei ulike funksjonane i systemet. Betre opplæring og større bevisstheit rundt kva som skal journalførast og regelverket knytt til dette.
Ingen negativ omtale av sektoren i media.		

MEDARBEIDAR		
Arbeide vidare med handlingsplan knytt til 10-faktor prosjektet		
TENESTER		
Nytte midlane som er sett av til drift av ungdomsklubben til tiltak retta mot ulike ungdomsgrupper		Enten gjennom vidare drift av ungdomsklubben i mellombelse lokaler eller ved konkrete tiltak retta mot ungdom
Arrangere debattmøter i biblioteket		
Halde fram arbeidet med å etablere felles politisk sekretariat og arkivteneste med Hornindal kommune (rutinar, arkivplan mm)		
Klargjere 50 hylrometer med eldre arkivmateriale for avlevering til depot		
Gje ei god og grundig opplæring i det nye sak-arkivsystemet, slik at det blir eit godt reiskap for sakshandsamarar og leiarar i deira daglege arbeid.		
Betre service til publikum via heimesida og integrasjon mot nytt sak-arkivsystem		Forbetra skjemaløysing og fulltekstpublisering av dokument frå postlista til heimesida.
Alle institusjonane i kommunen få tilbod om eit variert kulturtilbod frå den kulturelle spaserstokken.		
Volda filmteater skal ha eit besøkstal på minimum 12000.		
ØKONOMI		
God økonomisk styring		Avvik mot budsjett skal vere minimalt.

2.6 OPPLÆRING OG OPPVEKSTSEKTOREN

Opplæring- og oppvekstsektoren omfattar tenesteområda svangerskapsomsorg, helsestasjon- og skulehelseteneste, barnehage, grunnskule, læringsenteret med vaksenopplæring og introduksjonsprogrammet for flyktningar. PPT er organisert under Ulstein som vertskommune.

Visjon for sektoren:

Volda kommune har trygge barn og unge som deltek, meistrar og lærer

Teneste- og utviklingsmål		
➤ Tidleg innsats skal vere eit grunnleggande prinsipp. Sektoren skal arbeide førebyggande for å fremje eit godt psykososialt miljø, ha ein helsefremjande funksjon og bidra til å jamne ut sosiale skilnader. Barn, unge og vaksne skal oppleve tryggleik og sosialt tilhør.	➤ I samarbeid med heimane arbeide for at alle barn og unge skal ha like mogelegheiter til å utvikle evnene sine og bidra til at barn, unge og vaksne opplever motivasjon for og glede over eiga meistring og læring i det daglege.	➤ Sektoren skal vere ein lærande organisasjon der erfaringsdeling og kunnskaps- og ferdighetsutvikling har fokus. Barn, unge og vaksne skal møte godt kvalifiserte tilsette som evnar å sjå kvar einskild og møte deira behov.
➤ Helsestasjon og skulehelsetenesta skal fremje god psykisk, fysisk og sosial helse hos barn og unge, samt førebygge sjukdom, skade og lyte.	➤ Sikre naudsynt digital infrastruktur og IKT-utstyr og – system som motiverer til læring, sikrar utvikling av barn og unge sine digitale ferdigheter i barnehage og skule, og som fungerer som ein god støttefunksjon for alle tilsette i sektoren.	➤ Styrke det ordinære tilbodet og vri ressursbruken over frå støttetiltak og spesialundervisning for at fleire barn og elevar skal få tilbodet sitt i fellesskap med andre og få utbyte av det ordinære og tilpassa tilbodet.

Utfordringar

- Tidleg og tverrfagleg innsats for å sikre at flyktningar vert integrert gjennom det kommunale tenesteløpet vert i stand til å gjennomføre utdanning og kjem seg ut i arbeidsmarknaden.
- Stor pågang av foreldre, skuleborn, ungdom og unge vaksne som ber om hjelp relatert til psykisk helse.
- Oppgradering av det fysiske arbeidsmiljøet i dei kommunale barnehagane i sentrum og Folkestad.
- Arbeidsplassar til pedagogar i barnehagane.
- Oppgradere uteområda i barnehagane, slik at desse er tilpassa og eigna til dei ulike aldersgruppene.
- Sikre god grunnressurs i helsestasjonen, barnehagen og skulen.
- Oppgradere det fysiske arbeidsmiljøet på helsestasjonen. Det er mellom anna lytt mellom kontora, noko som gir risiko for brot på teieplikt.
- Rehabilitere Volda ungdomsskule
- Kroppsøvingsanlegg for sentrumsskulane, inkludert opplæringsbasseng.
- Ressursar til kompetanseheving.
- Styrke den tverrfaglege samhandlinga.

Økonomiske rammer 2019 – 2022:

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	267 213 894	255 808 741	255 484 970	255 284 970	255 284 970	255 284 970
Inntekter	-60 391 362	-47 594 109	-35 124 648	-35 124 648	-35 124 648	-35 124 648
Opplæring og oppvekst	206 802 041	208 214 632	220 360 322	220 160 322	220 160 322	220 160 322

Tiltak	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Lønnsvekst og opprydding vikar/refusjon sjukelønn	4 953 317	4 953 317	4 953 317	4 953 317
Driftsutgifter og -inntekter, tilpassa rekneskap	2 382 373	2 382 373	2 382 373	2 382 373
Vaksenopplæring og introduksjonsprogram (reduksjon inntekt og utgift)	4 200 000	4 200 000	4 200 000	4 200 000
Helsesøster, styrka ressurs til barnehage og skule	450 000	450 000	450 000	450 000
Leirskule	300 000	300 000	300 000	300 000

Jfr vedteken kvalitetsplan for sektoren og eige punkt der som gjeld utvikling av tenestene, er varig styrking av helsesøsterressurs lagt inn som forslag til nytt tiltak.

Det vert vidare lagt inn forslag om samordningar innan skuledrifta.

I samband med deltaking i den nye regionale PP-tenesta, vart det gjort vedtak om at Volda i perioden 01.07.17 – 31.07.19 skal dekke 0,5 stilling i tillegg til grunnressursen. Dette vert lagt sinn som eit tiltak med 7/12-effekt i 2019.

Ved hjelp at prosjektmidlar og styrkingsmidlar er helsestasjonen nær det som er tilrådd bemanningsnorm. Denne mellombelte styrkinga fører samstundes til ein uføreseieleg arbeidssituasjon og gir utfordringar i planlegging av aktiviteten frå år til år med omsyn til tilgang på personell og fordeling av arbeidsoppgåver.

Det er eit mål at helsestasjonstilbodet i Dalsfjorden skal oppretthaldast. Det vert gjennomført helsekontrollar. Helsestasjonen har ikkje kapasitet til vaksinering eller oppfølging av lege.

Stortinget har vedteke ny bemanningsnorm og ei skjerping av pedagognorma i barnehagar. Bemanningsnorma stiller krav om minimum ein tilsett per tre barn under tre år og ein tilsett per seks barn over tre år. Skjerpa pedagognorm inneber minst ein pedagogisk leiar per 7 barn under tre år og minst ein pedagogisk leiar per 14 barn over tre år. Pedagognorma skal vere innfridd per 1. august 2018, medan bemanningsnorma skal vere innfridd innan 1. august 2019.

Norma er ikkje innretta slik at den tek omsyn til planleggingstid og anna arbeid for personalet som ikkje er direkte knytt til borna. Det tyder at vaksen tettleiken er ikkje like høg gjennom heile barnehagedagen.

Innafor barnehagedrifta har auka barnetal i Lauvstad og Mork barnehagar gjort det naudsynt å auke bemanninga for å stette normkrava. Innanfor spes.ped.tiltak i førskule utfører kommunen sine eigne spesialpedagogar denne tenesta. Dette kjem til syne som auke i personalressursen innanfor denne tenesta. Samstundes er utgifter til kjøp av denne tenesta redusert. Fleire born med særskilde behov har byrja i barnehagen det siste året, og det har auka behovet for ressursar til særskilte tiltak.

Innan grunnskulledrifta er det også vedteke norm for lærartettleik på skulenivå.

Frå hausten 2018 skal forholdet mellom elevtimar og lærartimar på skulenivå vere slik at det tilsvrar 1 lærar per 16 elevar i 1.-4. klasse og 1 lærar per 21 elevar i 5.-10. klasse. Frå hausten 2019 skal forholdet vere slik at det tilsvrar 1 lærar per 15 elevar i 1.-4. klasse og 1 lærar per 20 elevar i 5.-10. klasse.

Regjeringa har foreslått å lovfeste ei plikt for kommunen til å tilby alle elevar leirskule eller annan tur med overnatting. Det er venta at kravet til omfang av turen vert sett til tre overnattingar. Kunnskapsdepartementet legg til grunn at kommunane er kompensert for kostnaden.

Volda kommune har dei ti siste åra ikkje hatt leirskuletilbod eller annan liknande tur. Lovfestig tur med minst tre overnattingar vil gje grunnskulen eit utgiftsauke det ikkje er budsjettet med.

På skular med store klasser, har ein valt å prioritere to kontaktlærarar. Tiltaket krev ein lærartime per veke pr kontaktlærar i tillegg til eit kronetillegg. Lærartimen har skulane prioritert innan den samla tildelinga av lærartimar, medan kronetillegget må hentast frå

driftsbudsjettet til den enkelte skule. To kontaktlærarar i dei største klassene vurderer skulane som eit viktig og formålstenleg tiltak, men det gjer også at driftsbudsjettet til skulane vert utarma.

Årsverk

Ansvar	2019
Skulesjef	4,0
Skulesjef - logoped	1,0
Rektor Volda ungdomsskule	45,2
Rektor Austefjord skule	4,1
Rektor Folkestad skule	11,2
Rektor Dalsfjord skule	11,4
Rektor Mork skule	12,1
Rektor Øyra skule	47,5
Rektor Bratteberg skule	30,6
Rektor Vikebygda skule	9,6
Rektor vaksenopplæringssenteret	18,4
Rektor kulturskulen	6,0
Barnehage	6,7
Styrar Sollia barnehage	13,3
Engeset barnehage	13,2
Mork barnehage	13,6
Austefjord barnehage	2,3
Folkestad barnehage	4,2
Lauvstad barnehage	7,6
Oppigarden barnehage	13,1
Leiande helsesøster	9,9
Kommune-jordmor	1,0
Opplæring og oppvekst	286

BUDSJETT 2019 – MÅLKART

MÅL 2019	RESULTAT	KOMMENTAR
Helsestasjonen skal gjennom ei strukturendring frå meir over frå individretta samtalar til grupperetta tiltak. Målet er å kunne gjennomføre: <ul style="list-style-type: none"> ✓ 2 skilsmisseggrupper ✓ 6 jentegrupper 		Langsiktig mål: Gjennomføre skilsmisseggruppe på kvar skule.

MÅL 2019	RESULTAT	KOMMENTAR
<ul style="list-style-type: none"> ✓ 2 gutegrupper ✓ 2 grupper for minoritetsungdom ✓ 2 Bra mat kurs for minoritetar ✓ 2 ICDP kurs a 3 språkgrupper ✓ 1 Mor-Barn gruppe for innvandrargar 		
«Jordmora heim» til 100% av dei nyfødde		Ei varig styrking av ressurs til jordmor vil sikre oppfølging av retningslinjene.
Styrke grunnbemanninga i skulehelsetenesta i tråd med helsedirektoratet si bemanningsnorm.		
Helsesøster og tilsette i barnehagane gjennomfører fellesmøter 2 ggr pr.år		<p>Langsiktig mål:</p> <p>Utarbeide plan for foreldreveiledning og styrking av barn og ungdom 0-16 år.</p>
Utarbeide plan for implementering av COS i samarbeid med helgestasjon, barnehage og skule.		
Vidareføre samhandling mellom helgestasjon og barnehage		Informasjonsbrosjyre om barnehagestart døme på slik samhandling
Utarbeide utviklingsplan for 2019-2020: plan for progresjon – 2 fagområder, jf rammeplan		Det er pålagt at progresjonsplan skal utarbeidast.
Gjennomføre tilsyn av barnehagar etter oppsett plan: dokumenttilsyn – årsplan		
Evaluere og vidareutvikle rutinane kring overgangar i heile utdanningsløpet frå barnehage til vid.oppl: <ul style="list-style-type: none"> ✓ brosjyre overgang barnehage-barneskule 		

MÅL 2019	RESULTAT	KOMMENTAR
✓ plan for overgang barnehage-skule for barn med spesialpedagoogisk hjelp		
Innføre nettrett som pedagogisk verkty i barnehage og sikre naudsynt kompetanse mellom dei tilsette		
Ei styrking av det ordinære og tilpassa tilbodet: ✓ vri ressursbruken frå det spesielle til det ordinære ✓ koordinator barnehage ✓ oppretthalde minst 50 % pedagogtettleik i barnehage ✓ erstatte avtalefesta plantid		Dersom det ordinære og tilpassa tilbodet gir utbyte for fleire barn, vil behovet for støttetiltak og spesialpedagoogisk hjelp bli mindre. Ei utfordring at overføringane frå staten ikkje tek høgde for å oppfylle bemanningsnorma i barnehage gj. heile barnehagedagen ved å kompensere for planleggingstid og andre oppgåver som ikkje er direkte relatert til borna
Utarbeide standard for innhald i SFO		
Tidleg oppdage barn og elevar som treng ekstra hjelp og støtte og utarbeide rutinar for tiltak og oppfølging		Det skal utarbeidast system/tiltak som skal sikre at rett tiltak vert sett inn på rett tidspunkt. Kartleggingar, ressursteamet og innsatsteam mot mobbing er døme på dette
Vidareutvikle den digitale kompetansen mellom dei tilsette i skulane		Både med omsyn til auka læringsutbyte for elevane, men også utnytte mogelegheitene dei digitale verktya gir til å gje tips og rettleiing til føresette om korleis følgje opp skullearbeidet

MÅL 2019	RESULTAT	KOMMENTAR
Grunnskulepoeng og resultata på eksamen skal vere på eller høgare enn fylkes- og landsgjennomsnittet.		Her har Volda vist gode resultat som det må vere eit mål å halde fram med.
Talet på elevar som på dei nasjonale prøvene presterer på meistringsnivå 1 i 5. klasse og meistringsnivå 1 og 2 i 8. og 9. klasse, skal reduserast med 15 % samanlikna med skuleåret 15/16		For både enkeltindividua og samfunnsøkonomisk er det størst gevinst å hente ved å rette innsatsen mot denne elevgruppa.
80 % av deltakarane i introduksjonsprogram skal gå over til skule eller arbeid etter avslutta program.		Dette inkluderer også overgang til grunnskule
Alle busette einslege mindreårige flyktningar skal gå ut med greidd grunnskuleeksamen		
Utarbeide rammeplan og mål for kulturskuledrifta		
Sjukefråværet skal vere lågare enn føregåande år. Identifisere og styrke tiltak som reduserer sjukefråværet.		
Implementere nye heimesider		

INVESTERINGSTILTAK

Investeringsprosjekt	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
IKT-satsing oppvekst	750 000	750 000	750 000	750 000

IKT-satsing oppvekst:

Første del av den digitale satsinga i barnehage og skule er gjennomført. Vi er nær at barnehagane har ein iPad pr to barn i aldersgruppa 4 og 5 år. Alle elevar i 1. – 4. klasse har fått iPad som digitalt læringsverktøy læringsverktøy og alle elevar i 5. – 10. klasse eigne

chromebook. Det er naudsynt med tilstrekkelege investeringsmidlar til å halde barnehagane og skulane oppe på dette nivået.

2.7 TEKNISK SEKTOR

Teknisk sektor omfattar tenesteområda veg, vatn, avløp, brannvern, oppfølging av forureininglova (miljø) og forvaltning, drift og vedlikehald av kommunale bygg. Sektoren har ansvar for både drift og anlegg. Det er store anleggs- og byggjeprosjekt som skal gjennomførast. Erfaringsvis har det vore budsjettert større volum av investeringar enn det sektoren har hatt kapasitet til å gjennomføre.

Teneste- og utviklingsmål		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Levere tenester av god kvalitet til innbyggjarane, næringslivet, andre kommunale sektorar og overordna mynde. ➤ Det skal vere trygt å ferdast for alle trafikantar ➤ God beredsskap mot uønska hendingar og for takle slike hendingar dersom dei oppstår	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Arbeide for auka busetnad og næringsutvikling gjennom utbygging av infrastruktur ➤ Planlegging og drift av tenestene med fokus på folkehelse ➤ Bygningsmassen skal forvaltast slik at dei gir god kvalitet for brukarar og tilsette, samt ikkje fortaper sin verdi	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Milepelsplan på tvers av sektorområda inkl regulering, grunn-erverv, prosjektering og utbygging under felles prosjekteiing ➤ Sikre god og trygg vassforsyning ➤ Velje arbeidsmåtar og teknologiske verkty som gir mest mogleg teneste ut av ressursane

Utfordringar 2019-2022

Det vert framleis ei utfordring med ingeniørkapasitet i teknisk sektor i 2019. Seks til sju store investeringar skal gjennomførast dei neste 2-3 åra; Renovering/ev nybygg Volda ungdomskule, Volda Campus Arena, flaumførebygging i Volda sentrum, reinseanlegg for Mork og sentrum, symjehall, kino/kulturhus og barnehageutbygging i sentrum. Teknisk sektor er ikkje bemanna til å gjennomføre alle desse prosjekta samstundes, og ein kombinasjon av nyttilsettingar og innleige vert naudsynt for å gjennomføre desse prosjekta. Dette gjer det nødvendig å planlegge prosjekta slik at ikkje alle kjem til same tid, og nokre infrastrukturprosjekt i gjeldande økonomiplan er skyvd eitt år ut i tid for å kunne følgje opp Volda Campus Arena og infrastruktur knytt til prosjektet. Sektoren har laga ei matrise for fordeling av kapasitet på utbyggingsprosjekta.

Kommunalteknisk:

For å prioritere Volda kommune sin eigedomsmasse med fokus på bygg, vart vedlikehald av kommunale uteområder i tilknyting til bygga, i 2014, overført til park og kyrkjegardsavdelinga. Der vart tilført ei 50% stilling i 2017 og 50% i 2018, men utan styrking av budsjettet. Avdelinga for park- og kyrkjegardsdrift er sprengd på kapasitet, og vi må prioritere mellom dei ulike park- og gravlundene. Vi rekk ikkje å halde alle grøntareal bedd og tred ved like med noverande budsjettramme og ressursar. Her må vi tenke utvikling og automatisering der vi kan for å rekkje over mest mogleg utan nye tilførte ressursar. Totalt har vi no 3 stillingar som er dedikert til park og kyrkjegardsdrift. Til samanlikning har Ørsta kommune, med mindre slåtteareal, 4 stk 100% stillingar til park- og kyrkjegardsdrift.

Vegdrift er ei utfordring i Volda kommune. Der er ei stadig aukande communal veglengd som må haldast ved like og oppgraderast. Vi tek over vegar frå fylkeskommunen og frå private utbyggjarar, i tillegg til dei vegane og byggefelta vi bygger sjølv. Med den økonomiske situasjon som Volda kommune står overfor dei kommande åra, er vi fortalt at det ikkje realistisk å auke løvvinga til veg. Difor tok vi i 2018 grep over investeringsbudsjettet, no kan vi drive meir effektivt og spare inn på ramma. Vi rekk framleis ikkje over alt naudsynt og forventa vedlikehald, særskilt då grøfterensk og kantklipping. Med fast dekke på alle kommunale vegareal sparar vi jamlege utrykningar for reparasjon av holer, og kan i 2019 prioritere meir tid til prosjekter inn mot innvestering eller sjølvkost.

Ein asfaltered veg er ikkje vedlikehaldsfri til evig tid. I snitt så held asfalt ein stad mellom 15 og 22 år, før reasfaltering/forsterking er påkrevd. Dette er arbeid som kan førast som investering, då vegen vert forsterka og levetida forlenga. Sjølv om vi har investert 1,6 millionar i forsterking av kommunale vegar kvart år dei siste ti åra, så greier vi ikkje å halde tritt med slitasje på vegnettet. Ein slik sum gir ein utskiftingstakt på 60 år på asfalerte areal, Volda kommune har såleis eit stort etterslep innanfor reasfaltering. Dobling av dette beløpet gjev 30 års utskifting. Forfall av asfalerte sentrumsgater genererer meir og meir driftsoppgåver, klagar og erstatningssaker frå publikum. Det vil etter kvart binde opp ei 100% stillingsressurs til slik sakshandsaming. Vi har 5,4 stillingar på veg, til å drifte 140 km med kommunale vegar i tillegg til parkeringsplassar og snuareal.

Fagarbeidarar i kommunalteknisk avdeling og sjølvkost, deltek i brøyteordning av fem brøyteroder ved Volda sentrum. Til det trengs minimum 10 mann pluss to reservar. Med ei totalbemanning på 15 fagarbeidarar, så er nær alle med på brøyteordninga. Der er såleis ikkje rom for å nedbemanne i denne avdelinga. Snøbrøyting er ikkje budsjettert med meir enn ein million kroner, dette dekkjer ikkje fullt ut Beredskapsutgifter, som kjem enten der kjem snø eller ikkje. Dersom det vert ein snørik vinter, må brøytekostnader tilførast i revidert budsjett i mai. Kostnadene til brøyting har variert mellom 2 og fem millionar dei siste fire åra.

Sjølvkost:

Sjølvkosområdet vart i 2015 skilt ut som eigen økonomisk sektoreining, for at ein skulle kunne ha betre kontroll med økonomien til komunalteknisk avdeling gjennom året. Krav frå Mattilsynet og krav i drikkevassforskrifta gjer at det er behov for større investeringar som vil auke vatn og avløpsgebyra. Større investeringar og større anlegg vil også føre til fleire vedlikehaldsoppgåver og auka bemanningsbehov i framtida på driftssida av sektoren. Det er også eit bemanningsbehov på administrasjonssida for å komme opp i gjennomføringsevna ein må ligge på for ikkje å få auka etterslep på vedlikehaldsoppgåver og investeringsprosjekt.

Eininga har det siste året kjøpt inn program og utstyr for å bli meir digitalisert og effektive. Det står igjen noko arbeid for å få full effekt av programma som er kjøpt inn og noko utstyr står også at på investeringsslista.

På investeringssida er nokre prosjekt allereie i prosjekteringsfasa og vil bli klare til gjennomføring i løpet av 2019.

Brann:

Arbeidsmengda i avdelinga har auka betydelig siste åra. Nye forskrifter og generelt auka krav til tenesta gjer det utfordrande å henge med. I 2016 kom ny forebyggande forskrift. Der er det betydelige endringar og auka krav både når det gjeld feiing og tilsyn, noko det må avsettast resursar til å jobbe med komande åra. Auke i antall oppdrag, auka krav og forventningar for beredskapsavdelinga har også auka arbeidsmengda og krava til det å vere kommunen sin brann- og redningsmann. Volda, med sin fjordar og spreidde busetnad, er ei utfordrande og kostnadskrevjande kommune å drive beredskapsarbeid i, og det er viktig at kommunen legg godt til rette slik at arbeidstilhøva for brannmannskapet og beredskapen både på bygdene og i sentrum vert godt ivaretaken også for framtida.

Eigedom:

Eigedom har ei krevjande byggmasse som krev kontinuerlig vedlikehald for å ta vare på dei verdiane som er skapt i Volda kommune. Slik det er i dag har vi ikkje nok personell til drifta, der stadig nye driftskrav melder seg (leikeplasskontroll, legionellahandtering, radonmåling, innemiljø etc.) og krav til vedlikehald med eit stort etterslep. Det er naudsynt for avdelinga at det blir tilsett meir personell for å oppretthalde forvaltning, drift og vedlikehald. I planperioden ligg inne forslag om tilsetting av 3 driftsteknikarar til som skal gå inn i alle delar av FDV(forvalting, drift og vedlikehald). Det vart ikkje funne rom til dette i budsjett og økonomiplan, men ved fleire nybygg under utvikling vil denne utfordringa forsterke seg. Slik det er i dag må ein forvalte, drifte og vedlikehalde større bygningsmasse med likt tal personell. Den daglege drifta som skal til for å drive verksemd i bygget kan ikkje reduserast på, derfor vil dette ha konsekvens for vedlikehaldet.

Det jamne vedlikehaldet som må gjennomførast på bygga er ei driftsutgift for kommunen og tilrådd norm er kr 200 pr. m² (2015 tal), ein må ha nok midlar i kroner og humankapital til gjennomføring.

Tildelingskontoret og eigedom har utvikla eit svært godt samarbeid (også med andre tenester) som har medført god gjennomstrøyming i kommunale bustadar. Dette medfører krav til oppgradering av husvære som har vore uteignt kontinuerlig i 10-20 år. Denne oppgraderinga kjem i tillegg til det etterslepet som er på andre kommunale bygg, som er naudsynt å ta tak i. Mykje av dette vart løyst gjennom tilsetting av 2 tømrarar i 100% på investering. Større prosjekt kan kome som forslag til kommunestyret, der ein samhandlar med ulike tenester for å nå målsettingar i kommuneplanen.

Etter kvart som dei nye bygga, som Volda Kommune planlegg å bygge dei nærmeste åra, vert ferdig. Må driftsramma til Eigedom aukast i tråd med auka kostnader til Straum, forsikring og andre direkte kostnader til drift av bygga.

Økonomiske rammer 2019-2022

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	78 310 274	75 441 086	74 724 285	74 724 285	74 724 285	74 724 285
Inntekter	-39 755 185	-39 217 269	-35 840 175	-35 840 175	-34 840 175	-34 840 175
Teknisk	38 555 089	36 223 817	38 884 110	38 884 110	39 884 110	39 884 110
Utgifter	27 210 512	23 923 469	21 817 733	21 817 733	21 817 733	21 817 733
Inntekter	-27 210 504	-23 923 469	-21 817 733	-21 817 733	-21 817 733	-21 817 733
Sjølvkosttenester	-401	0	0	0	0	0

Tiltak	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Lønnsvekst og opprydding vikar/refusjon sjukelønn	3 024 403	3 024 403	3 024 403	3 024 403
Driftsutgifter og - inntekter, tilpassa rekneskap	285 890	285 890	285 890	285 890

Årsverk

Ansvar	2019
Leiar eigedomsavdeling	7,6
Eigedomseininga, ingeniørløn til fordeling	5,0
Eigedoms-eininga, skule og barnehage	17,0
Eigedoms-eininga, administrasjon, kultur og idrett	1,7
Eigedoms-eininga, utleigebustader for oms.-bustader	0,6
Leiar kommunalteknisk avdeling	12,0
Teknisk sektor, ingeniørløn til fordeling	3,0
Kommunale vegar	2,0
Gartnerområdet	1,0
Seksjon brannvern	2,7

Ansvar	2019
Teknisk	52,59
Vass-forsyning	2,0
Avløpsområdet	1,0
Seksjon feiing	2,0
Sjølvkosttenester	5

Kommentarar på tiltak frå sektorleiar

Ny ingeniør og to fagarbeidrarar for vatn og avløps avdelinga

Vatn og avløps-avdelinga i volda komune er underbemannna på ingeniørsida. Slik har det vore i mange år, med det resultat at vi ikkje rekk å iverksetje kritiske investeringar i tillegg til dagleg drift. Det vert tilsett ny ingeniør ved nyttår, som skal dediserast til reinseanlegg Mork og sentrum. Vi treng i tillegg ein ingeniør som kan arbeide inn mot krav frå mattilsynet og dei investeringane desse krava dreg med seg. Oppfølging av utbyggingsområder og eigne investeringsprosjekt krev så mykje fagressursar at det går på bekostning av lovpålagde driftsoppgåver. Avdelinga treng difor 2 nye fagarbeidrarar i 2019. Dette tiltaket er forankra i ny hovudplan for vatn og avløp som vart vedteken av kommunestyret i 2018.

Kostnad kr 0, då stillinga vil verte 100% belasta sjølvkost.

Følgjande tiltak er meldt inn, men ikkje innarbeidd i framlegg til administrasjonen:

Reinhald skulemodul Volda ungdomsskule

Skulemodular har berre hatt midlertidige avtalar, modulane er kjøpt inn og skal inn i ordinær skuledrift. Manglande stillingsressurs ved skulemodul Volda ungdomsskule er 25% stilling.

Kostnad Kr 137.389,- pr år

Reinhald auka areal Øyra skule

Ved etablering av ny skule manglar ein reinhaldskapasitet på nytt stort areal. Etter Insta 800 og reinhaldsmodul er det rekna ut 2 100% stillingar i manko.

Kostnad Kr 1.096.946,- pr år

SATSINGAR 2019 TEKNISK		
OMDØME		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR

SATSINGAR 2019 TEKNISK						
TENESTER		SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR		
Alle skriftlege førespurnadar skal gjennomgå ein mottakskontroll og få tilbakemelding innan 4 veker				Antal førespurnader som ikkje har fått svar i samsvar med forvaltningslova og skildring av tiltak for å følgje opp		
Brannberedskapen skal opplevast som god				Gjennomføring av EPC – programmet.		
Fokus på miljø, sørge for gode tiltak blir gjennomført i tråd med kommuneplan med satsing på klima og miljø.						
MEDARBEIDAR						
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR				
Brannberedskap som tilfredsstiller dimensjoneringsforskrifta og vurdert risiko i heile kommunen						
Risikobasert tilsyn i særskilte brannobjekt						
Feiring etter behov og tilsyn kvart 4 år i alle bustadar.						
Førebyggande brannvernoplæring for alle 6. klassingar i kommunen				Antal klassar det er gjennomført opplæring i		
Vedlikehald, rehabilitering og oppgradering for å gi brukarane brukarvenlege lokale så langt det er mogleg innanfor den kommunale bygningsmasse				Gjennomføre innovative prosjekt, planmessig gjennomføring av oppgradering, rehabilitering, vedlikehald, samt ny bygg.		
Utarbeide rutinar og standarar for arbeidet som vært gjennomført ved drift og vedlikehald av kommunale vassverk og avløpsreinsenlegg						

SATSINGAR 2019 TEKNISK		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Behalde og rekruttere personell		
Nærver på min 92 %		
Lukke avvika brannvernet fekk i 2016 etter tilsyn frå Arbeidstilsynet og DSB		
Brannmannskapa gjennomført opplæring, øving/kurs og tryggleiksutstyr slik at dei kan utføre redningsinnsats på ein trygg måte		Antal tilsette som har gjennomført kurs og type kurs
Starte arbeidet med å etablere ein oppgradert eller ny base for driftsoperatørane ved Myrtun i samsvar med arbeidsmiljølova		
Regelmessige møter med alt personell og rutine på enkeltvis samtalar		
Medarbeidarsamtale med alle tilsette etter avtalt intervall.		
ØKONOMI		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Tilpasser standard på tenestene og gjere tiltak for å halde budsjettetramma		
God prosjektstyring ved koordinering og planlegging med rett progresjon i høve regulering, finansiering og grunnkjøp.		Antal prosjekt som vert drive etter denne prosjektmetodikken
Betre oppfølginga av leverandørar og entreprenørar som utførar oppdrag for kommunen.		
Initiere innovative/nytenkjande tiltak		Antal prosjekt som vert initiert

2.8 UTVIKLINGSSEKTOREN

Sektoren har ansvar for utarbeiding av kommuneplanar, handsaming av reguleringsplanar og rettleiing av saker innanfor plan- og bygningslova og andre lover som sektoren forvaltar. Handsaming av søknader om bygg, anlegg og deling av grunneigedom, samt registrere tiltak i matrikkelen ligg også til sektoren. Vidare har sektoren ansvar for kart- og delingsforretningar, seksjoneringssaker og forvaltninga av det digitale kartverket for grunn- og eigedomsdata.

Utviklingssektoren er eigedomsskattekontor. Ørsta som vertskommune driv landbrukskontor for Volda kommune. Utviklingssektoren er kontaktinstans overfor landbrukskontoret og koordinerer landbruksaker som skal til politisk handsaming i Volda kommune.

Teneste- og utviklingsmål		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Leie prosessen med revisjon av kommuneplan og følgje framdrifta i planprogrammet ➤ Signal ved førehandskonferansar før oppstart av private reguleringsplanar skal vere føreseielege og politisk forankra	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Følgje opp vedteken planstrategi ➤ Halde lovfastlagde sakshandsamingsfristar ➤ God kompetanse og sikre god fagleg oppdatering	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tilrettelegge for nye bustad- og næringsareal slik at behovet for tomtetilgang vert følgt opp ➤ Arealpolitikk som balanserer mellom behov for dyrka jord og busetting på bygdene ➤ God rettleiingsteneste i landbruket

Utfordringar 2019 -2022

Det ligg ei klar forventing om at vi skal verte meir effektive gjennom såkalla digitalisering. Dette kan gjerast ved blant anna å ta i bruk fleire digitale verktøy som igjen kan vere med på å automatisere og forenkle nokre av våre arbeidsoppgåver. Mange slike digitale verktøy finst i dag, men vi treng betre grunnlagsdata for å utnytte dette godt. For å oppnå dette løftet vil det krevje ekstra arbeid i ei periode. Til dømes må analoge reguleringsplanar over på digitalform for å automatisere byggesakshandsaming i større grad. Eit anna døme er kvaliteten til Matrikkelen, eigedomsregisteret, som må verte betre for oppnå ønskja effekt av digitalisering.

Innbyggjarane i kommunen vil ha i større grad ei forventing om tilgjengeleg informasjon og kontakt mot oss som tilsette i kommunen. Vi må få på plass gode digitale løysningar på heimesida vår og nytte nye medium i medverknadsprosessar. Det vil vere viktig å få konktakt og innspel frå brukargrupper som ikkje nyttar brev og epost som sine hovudkommunikasjonskanalar.

Stabil arbeidsstab vil framleis vere ei utfordring og ein liten sektor er sårbar ved eventuell sjukdom/sjukmelding blant dei tilsette. Vi har generelt små fagmiljø der ein er avhengig av at ein unngår langtidsfråver for å klare dei lovpålagte tidsfristane.

Det dukkar stadig oftare opp kompliserte juridiske problemstillingar i samband med plan- og byggesakshandsaming. Dette er ekstra utfordrande da ingen ved sektoren har formell juridisk kompetanse. Tilsyn og oppfølging av ulovlegheiter er som regel vanskelege og ressurskrevjande saker som har vore nedprioritert.

Økonomiske rammer 2018-2021

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	10 151 721	9 990 485	10 216 548	10 216 548	10 216 548	10 216 548
Inntekter	-4 185 950	-2 984 704	-3 134 704	-3 134 704	-3 134 704	-3 134 704
Utvikling	5 964 217	7 005 781	7 081 844	7 081 844	7 081 844	7 081 844

Tiltak	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Lønnsvekst og opprydding vikar/refusjon				
sjukelønn	226 063	226 063	226 063	226 063
Vidareføring innsparingstiltak 2018, auke i inntekter	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000

Årsverk

Ansvar	2019
Seksjon plan	4,0
Leiar oppmålings- og bygningsavdeling	5,0
Utvikling	9

SATsingar 2019 utvikling		
OMDØME		
SATsingar	RESULTAT	KOMMENTAR
Alle som vender seg til Volda kommune skal få svar i samsvar med krava i forvaltningslova		

SATSINGAR 2019 UTVIKLING		
MEDARBEIDAR		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Fokus på å få fram det positive som skjer på sektoren		Leggje ut minimum 8 positive saker på heimesida i løpet av året
TENESTER		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Folkehelseperspektivet skal vere med i all planlegging		Omtala i alle planar og planlegging
Søke om tilskot til minst eit friluftslivstiltak jf kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv (KIFF-planen)		
Ferdigstilling av KIFF-planen (både rullering av hovedplanen og handlingsdel)		
Tenesteyting og sakshandsaming i samsvar med lov- og regelverk		
Ferdigstilling av kommuneplanen sin arealdel med ROS-analyse og konsekvensutgreiing (KU)		
Revisjon av overordna ROS-analyse frå 2013		
Rullering av handlingsprogrammet til klimaplanen		
Oppstart av områderegulering for Volda sentrum		

SATSINGAR 2019 UTVIKLING		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Oppstart av reguleringsplan for Torvmyrvegen/Furene		
Digitalisering av analoge reguleringsplanar		Som ein del av eit digitaliseringsprosjekt
Gjennomføre 10 tilsyn i samband med byggesaker		
Auke kvaliteten på Matrikkelen		Setje eit mål for tal på retting av feil
ØKONOMI		
Halde den økonomiske ramma		Avvik mot budsjett skal vere minimalt.

2.9 ØKONOMIAVDELINGA

Økonomiavdelinga har fagansvar for rekneskap og økonomistyring. I tillegg har avdelinga ansvar for utadretta tenester som innkrevjing av skatt og avgifter, og Husbankordninga med Startlån, bustøtte og tilskot. Som stabseining har vi eit ansvar ut i avdelingane med oppfølging innan økonomistyring og finansforvaltning. I dette ligg også ansvaret med opplæring innan fagområda. Avdelinga har vidare ansvaret med å føre rekneskapen til Volda kyrkjeleg Fellesråd. Det siste året har også avdelinga fått ansvaret med å koordinere mellom kommunen og innkjøpssamarbeidet i Ålesund.

Teneste- og utviklingsmål
<ul style="list-style-type: none">
➤ Tilsette på økonomiavdelinga skal gi støtteteneste til alle einingar i kommunen som gir grunnlag for god oversikt og god økonomistyring
➤ Vi skal vere imøtekommne og serviceinnstilt ovanfor kundar og brukarar av våre tenester.
➤ Sikre at økonomisystemet inn mot nye Volda skal vere optimalt med tanke på digitalisering, automatiske prosessar og eit godt verktøy for leiarane i kommunen
➤ God finans- og økonomiforvaltning
➤ I samarbeid med leiarane i kommunen skal vi vere støtte og pådrivar for betre kvalitet i arbeidet med rapportering
➤ Leie budsjett- og økonomiplan-prosessar som sikrar brei involvering og brei kunnskap om kommunen sine rammevilkår

Utfordringar 2019-2022

- Vi må i 2019 halde fram med å involvere leiarne ute i einingane i økonomistyringsarbeidet. I tillegg må vi sikre at vi fram mot ny kommune i 2020 har eit godt verktøy med tanke på brukargrensesnittet for leiarane.
- Volda og Hornindal vert *ein* kommune frå og med 2020. I 2019 vil fokuset vere å få arbeidd med systemet og tilpasningar inn mot ny kommune. Når dette er på plass vil vi starte arbeidet med felles rutinar og reglement.

- Det er forventingar til enno betre utnytting av elektronisk fakturahandsaming for å frigjere ressursar (med omsyn til inn- og utgående fakturaer), samt integrasjon av økonomisystemet og fagsistema. Dette er med på å forenkle og utvikle tenestene i sektorane (digitalisering av tenester).
- Volda kommune er med i innkjøpssamarbeidet på Sunnmøre. I dette ligg at vi er pliktig til å vere lojale med dei rammeavtalane som vi har sagt at vi er med på. Vi må sikre at desse avtalane er kjent blant innkjøparane våre og at dei vidare er lojale mot desse leverandørane. Klarer vi å følgje opp dette vil vi kanskje klare å redusere kostnadane våre.

Økonomiske rammer 2019-2022

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Utgifter	8 413 735	8 198 573	7 506 952	7 506 952	7 506 952	7 506 952
Inntekter	-2 504 906	-1 773 757	-2 023 757	-2 023 757	-2 023 757	-2 023 757
Økonomi	5 907 721	6 424 816	5 483 195	5 483 195	5 483 195	5 483 195

Tiltak	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Lønnsvekst og opprydding vikar/refusjon sjukelønn	26 132	26 132	26 132	26 132
Vidareføring innsparingstiltak 2018, auke i inntekter og reduksjon kostnadar	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Reduksjon i rammer innsparingstiltak 2019 (ØPL 2018-2021), reduksjon 1 stilling	-467 753	-467 753	-467 753	-467 753

Årsverk	2019
Økonomiavdelinga	8,0
Økonomi	10,3

SATSINGAR 2019 ØKONOMIAVDELINGA		
OMDØMME		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Betale faktura til rett tid		Volda kommune skal oppfattast som gode betalarar av våre leverandørar. Pr. i dag har vi for høge utgifter i gebyr/purringar. Målet er å redusere dette i 2018.

SATSINGAR 2019 ØKONOMIAVDELINGA		
MEDARBEIDAR		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Nærver på 97 %		
Medarbeidarsamtale med alle tilsette ein gong i året		
Utarbeide handlingsplan knytt til 10-faktor prosjektet		
TENESTER		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Innkjøpsstrategi		Utarbeide reglement og rutinar for innkjøp i Volda kommune. Sikre god opplæring og lojalitet av rammeavtalar
Utviklingsarbeid for å auke andel elektronisk faktura (i tråd med nasjonal satsing)		I 2018 klarer vi 70 % over på EHF. Målet for 2019 er 80 %
Utarbeide ny plattform i økonomisystemet for Nye Volda. I dette ligg også forventningar om eit meir optimalt system med tanke på digitalisering, automatiske prosessar og gode verktøy for brukarane		
Utarbeide nye reglement og rutinar for fagområda økonomi og skatt for ny kommune i 2020		
Sikre god opplæring til alle leiarar for å få fokus på økonomistyring lengst ut mot tenesteproduksjon		Utarbeide årshjul med datoar for rapportering og sette av dagar for opplæring.
ØKONOMI		
God økonomisk styring		Avvik mot budsjett skal vere minimalt.

2.10 PERSONAL- OG ORGANISASJONSAVDELINGA

Personal- og organisasjonsavdelinga omfattar løns- og personalstaben og Seksjon Innvandring. Løns- og personalstaben har i tillegg det administrative ansvaret for lærlingordninga i kommunen, samt for frikjøp av hovudtillitsvalde og hovudverneombod.

I 2019 vil hovedfokus vere å avslutte personalavdelinga i noverande Volda kommune, og legge til rette for overgang til nye Volda med verknad frå 1.1.20. Personalstaben vil vere tungt involvert i utvikling av nye rutinar og retningslinjer på personalområdet, oppbygging av nytt økonomi- og HR-system (Agresso/Unit4), samt andre oppgåver av betyding for tilsette som skal over i ny kommune.

Teneste- og utviklingsmål Volda kommune 2019

➤ Ha arenaer og hendingar som gir tilsette i Volda kommune felles tilhøyre	➤ Fortsette Prosjekt sjukefråvær i sektor helse- og omsorg	➤ Sikre gode resultat og eit berekraftig busetjings- og integreringsarbeid.

Teneste- og utviklingsmål nye Volda 2019

➤ Utarbeide rutinar og retningslinjer for ny kommune	➤ Utvikle program for leiaropplæring og leiarutvikling med oppstart i 2020, for å bygge ein felles leiarkultur i ny kommune.	➤ Oppbygging av HR-funksjon i nytt ERP-system.
➤ Byggje nytt kvalitets- og avvikssystem (Compilo)		

Utfordringar 2019-2022

- Digitalisering: Avdelinga vil kunne frigjere ein del ressursar til utviklingsarbeid ved å gjere manuelle lønsoperasjonar elektroniske (reiserekningar, permisjonssøknadar, timelister osv.) Viktig at vi difor greier å prioritere få på plass dette.
- Kommunesamanslåing: Personalavdelinga kjem til å vere tungt involvert i kommunesamanslåingsprosessen. Regelverk og rutinar i Volda og Hornindal må harmoniserast, særavtalar må kartleggast og seiast opp, ansatte skal inplasserast i ny organisasjon osv. Ein vil difor ha mindre kapasitet til andre oppgåver.
- Leiarprogram: Leiarane i ny kommune treng både ei type leiaropplæring og ein type leiarutvikling. Opplæring er praktisk retta og vil vere retta mot interne rutnar og

prosedyrar på ulike felt. Det vil vi ha ressursar og kapasitet til å gjere sjølv. Leiarutvikling handlar om å vidareutvikle dei eigenskapane vi meiner er viktige for å utøve god leiing. Det krev ein type kompetanse vi ikkje har sjølve.

- Internopplæring: Internopplæringa som avdelinga kører i dag skal vidareutviklast. Denne inkluderer i dag nytilsattopplæring og internopplæring av leiarar og nøkkelpersonar, men framover må ein få plass eit såkalla «onboardingsprogram» for nye leiarar.
- Rekruttering: På enkelte områder i organisasjonen har ein utfordringar knytt til rekruttering. Det er difor eit behov for ein overordna rekrutteringsstrategi for kommunen. Omdømebygging vil vere ein viktig del av dette.
- Nedgang i busetjingstal: Låge ankomsttal til landet gir reduksjon i tal flyktingar som skal busetjast, og dermed lågare inntekter til kommunen. Dette krev justering/ev. nedbygging av kapasiteten på busetjings- og integreringsfeltet. Samstundes har kommunen fleire flyktingar og deltakarar med rett og plikt til introduksjonsprogram og grunnleggjande kvalifisering. Vi må difor gjennom ein utfordrande prosess der vi ser på korleis redusere og samtidig oppretthalde tilstrekkeleg kapasitet og kompetanse til å gi gode nok tenester og kvalifiseringstiltak, og slik sikre gode resultat og eit berekraftig busetjings- og integreringsarbeid.
- Auke i antal lærlingar: Dei siste åra har det vore ein stor auke i antal lærlingar (frå 11 2016 til 21 i 2018). utan at ein har auka ressursen som koordinerer ordninga. Samstundes ser ein at det skjer ei utvikling på området, knytt til digitalisering og bruk av ny teknologi til kommunikasjon og administrasjon. Det må gjerast ei utgreiing av korleis ein best kan organisere og administrere lærlingordninga i framtida.

Økonomiske rammer 2019-2022

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	29 089 831	20 450 768	20 416 075	20 416 075	20 416 075	20 416 075
Inntekter	-14 492 288	-1 677 424	-1 477 424	-1 477 424	-1 477 424	-1 477 424
Personal og organisasjon	14 595 832	18 773 344	18 938 651	18 938 651	18 938 651	18 938 651

Tiltak	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Lønnsvekst og opprydding vikar/refusjon sjukelønn	245 129	245 129	245 129	245 129
Vidareføring innsparingstiltak 2018, auke i inntekter	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000
Reduksjon i rammer innsparingstiltak 2019 (ØPL 2018-2021)	-280 760	-280 760	-280 760	-280 760
SSIKT	1 418 984	1 418 984	1 418 984	1 418 984

Auken i overføring til SSIKT kjem av selskapet frå 2019 overtek lånepoptak knytt til

investeringar. Tidlegare har kvar kommune stått for lånepoptak etter ein fordelingsnøkkel. I 2018 og 2019 er det mellon anna nytt sak og arkiv system som ligg inne som investering.

Årsverk

Ansvar	2019
Seksjon innvandring	0,6
Personal- og organisasjonssjef	6,9
Lærlingar*	10,3
Verneombod og HTV	2,4
Personal og organisasjon	20,3

Ein har ca 21 lærlingar, men desse har redusert løn. Tal på lærlingar kan endre seg hausten 2019, då nokon sluttar og andre startar.

SATSINGAR 2019 PERSONAL OG ORGANISASJON		
OMDØME		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Tilsette og leiarar får pålitelege svar på henvendingar		
Korrekte tenester til rett tid		
MEDARBEIDAR		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Nærver på 97 %		
Medarbeidarsamtale med alle tilsette ein gong i året		
Utarbeide handlingsplan knytt til 10-faktor		
TENESTER		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Administrere og følgje opp medarbeidarundersøking 10-faktor		.
Implementere Win Tid		Sørgje for at tidsregistrering og fråværsregistrering er på plass i heile organisasjonen.

SATSINGAR 2019 PERSONAL OG ORGANISASJON		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Internopplæring		Gjennomføre nytilsattopplæring minimum 2 gangar pr år
ØKONOMI		
God økonomisk styring		Avvik mot budsjett skal vere minimalt.
Nærværssarbeid		Å auke nærværet er god økonomi for kommunen. Ein auka bruk av bedriftshelsetenesta eller satsing på oppretting av prosjektressurs, kan gje auka nærvær.

2.11 BARNEVERNTESA HAREID, ULSTEIN, VOLDA OG ØRSTA

Volda kommune er vertskommune for den lovpålagte barnevernstenesta for Hareid, Hornindal, Ulstein, Volda og Ørsta. Eit viktig formål med samarbeid innan barnevern er å sikre ei robust teneste med høg kvalitet. Volda kommune er ansvarleg for utarbeiding av budsjett, med mål som sikrar at lovkrava vert oppfylt for dette tenesteområdet i alle samarbeidskommunane.

Samfunnsoppdraget til tenesta er gitt i Lov om barnevernsteneste § 1-1:

Loven skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Loven skal bidra til at barn og unge møtes med trygghet, kjærighet og forståelse og at alle barn og unge får gode og trygge oppvekstvilkår.

Den interkommunale barnevernstenesta er ei Mitt Liv-teneste. Dette handlar om at vi samarbeidar med Forandringsfabrikken som engasjerar barnevernsbarn og unge som gir råd til barnevernstenestene. Vi har forplikta oss på deira barnesyn og verdigrunnlag. Barn er vår viktigaste samarbeidspart og tenesta samarbeidar med barn og unge gjennom å vere open, audmuk og vektlegge kjærleik og medverknad.

Teneste og utviklingsmål		
Gi barn som lever under forhold som kan skade deira helse og utvikling rett hjelp til rett tid.	Halde fristar som lova pålegg oss og undersøke saker i nært samarbeid med barnet, familien og samarbeidspartar.	Evaluere tiltak systematisk slik at tiltaka utviklast i samarbeid med barnet, foreldra og samarbeidspartar.
Følgje opp barn under omsorg i samsvar med lovkrav og i samarbeid med barnet, foreldre og samarbeidspartar.	Styrke dei tilsette sin kompetanse i samtale med barn og møteformer som fremmer brukarmedverknad og involvering av familie og nettverk.	Arbeide for balanse i saks mengd pr. tilsett slik at kvart barn får den merksemdu som det har behov for.
Utvikle ein lærande organisasjon der tilsette bidreg med sin kunnskap og erfaring.	Attraktiv arbeidsplass med styrka arbeidsmiljø og redusert sjukefråvær.	Arbeide for involvering frå tilsette i utvikling av tenesta fagleg og organisatorisk.

Nykeltal (2017 tal)

Indikatorar		Fylket	Hareid	Hornindal	Ulstein	Volda	Ørsta
Kvalitet	Andel fristbrot i undersøkingar	11,7%	7,1%		6,1%	11,1%	14,7%
	Andel barn i hjelpe tiltak med tiltaksplan	83%	100%	100%	86,8%	84,4%	85%
	Andel barn i fosterheim med oppfølging i tråd med lovkrav	78,1%	100%		100%	100%	100%
	Tal barn med akuttvedtak 0-17 år	1,2barn	2,6barn		0,5barn	1barn	1,2barn
Prioritering	Andel av kommunens totale utgifter som nyttast til barnevern	3,3%	3,7%	0,4%	3,9%	4,2%	2,2%
Dekningsgrad	Tal på meldingar i forhold til barnetal i kommunen	4%	4,8%		3,4%	3,7%	4,5%
	Barn med barnevernstiltak 0-17 år	4,7%	5,2%	2,4%	4%	4,6%	4,6%
	Andel barn med undersøkingar 0-17 år	4,4%	5,9%		4,1%	4%	5,3%
	Andel barn med hjelpe tiltak i hjemmet av barn med tiltak 0-17 år	75,5%	68,9%		70,4%	78,9%	80,9%
Kostnadar kronebeløp	Utgifter pr.barn som bur utanfor heimen (252)	335452	287591		314647	375568	123404
	Utgifter pr.barn med tiltak i heimen (251)	28863	23142		25552	18070	13056

Utfordringar 2019-2022

- Barnevernsreforma;** lov om barnevernstenester er i endring. Regjeringa har varsle vesentlege endringar i fordelinga av ansvar mellom stat og kommune slik at kommunen får eit auka ansvar. Dette medfører konkrete endringar for barnevernstenesta økonomisk og i høve auka arbeidsmengd med nye arbeidsoppgåver.
- Tverrfagleg samarbeid;** barnevernsreforma har eit sterkt krav til tverrfagleg samarbeid til barnevernstenesta og til våre samarbeidspartar. Tenesta har hatt fokus på tverrfagleg samarbeid sidan vi vart interkommunale og det er etablert fleire gode samarbeidsmåtar i denne tida. Dette arbeidet vil tenesta vidareutvikle og styrke i samarbeid med samarbeidspartar i våre kommunar.
I samband med dette vil vi i 2019 ta initiativ til etablering av ei tverrfagleg gruppe som vil ha ansvar for å arrangere ein fagdag i 2020 med tema relatert til tverrfagleg samarbeid om god oppvekst.

- **Kompetansestyrking;** Barnevernsreforma legg også vekt på å bidra til kompetansestyrking av barnevernstenestene, mellom anna med etablering av læringsnettverk og midlar ein kan søke på for å ta konkrete utdanningar. Vår teneste skal ta del i læringsnettverk og vil aktivt søke på midlar til utdanning for tilsette. Tenesta vil også ta ansvar for eiga læring ved å være ein lærande organisasjon.

Dette skjer ved å arrangere fagdagar teamvis og for heile tenesta, i vektentlege fagmøter, rettleiing med fagteamleiar og i grupper. For 2019 er fagleg hovudtema samtalar med barn.

Ein legg også inn i årshjul for kompetanse og fagutvikling at ein årleg skal ha eigne fagdagar med fokus på nettverksmøter og nettverksarbeid. I løpet av våren 2019 vil ein ferdigstille kompetanseplan for tenesta.

- **Halde lovkrav og fristar;** Tenesta rapporterer kvart halvår om vi utfører dei lovpålagte krava om 3 mnds undersøkingsfrist, om minimum 4 oppfølgingsbesøk for barn som bur utafor heimen, om jamn evaluering av tiltaks- og omsorgsplanar, om systematisk og dokumentert evaluering av hjelpetiltak, om systematisk oppfølging av foreldre etter omsorgsovertaking, ivaretaking av fosterheimar med meir. Vi erfarer ein jamn auke i meldingar, også i saker som omhandlar vald mot barn – dette er særleg arbeids- og tidkrevjande saker. Vi ser at det er krevjande å stette desse lovkrava og at det krev kvalitetsikring av internkontroll, oppdaterte rutinar og tett oppfølging av kvar tilsett.
- **Reduksjon av sjukefråvær;** Eit høgt sjukefråvær har over tid vore eit stort problem for barnevernstenesta. Det er naudsynt å ha eit stadig fokus på balansert arbeidsbelastning, fokus på trivsel, rutinar for avspasering, og oppdaterte rutinar for sakshandsaming og oppdatert internkontroll. Tilrettelegging for fagleg utvikling, systematisk saksrettleiing er også vesentleg i denne samanheng.

Ein ser at å arbeide i barnevernstenesta er krevjande for dei tilsette og ein vert utfordra på eiga sikkerheit i arbeidskvardagen både i høve psykisk og fysisk helse.

Arbeidstilsynet hadde tilsyn med tenesta våren 2018 i høve vald og trugslar. Dette førte til pålegg om utbetringar og tenesta ser at dette er noko vi må opprethalde fokuset på i åra framover.

I planperioden vil ein arbeide med å styrke førebygging av sjukefråvær og å utarbeide eit betre system for tett oppfølging av sjukemelde. Ein vil også i samarbeid med personalavdelinga sjå nærare på arbeidstidsordninga til tenesta.

Økonomiske rammer 2019- Volda kommune:

VOLDA KOMMUNE		Bud 2018	Prognose 2018	Budsjett 2019
Funksjon				
F244 Barnevernteneste, inkl kommunen sine advokatutgifter		5 250 396	5 584 317	5 613 236
F251 Tiltak i familien		1 313 915	1 167 117	1 129 545
F252 Tiltak utanfor familien		7 015 812	6 000 000	6 881 812
F252 Tiltak einsleg mindreårige		13 255 616	11 511 342	11 014 167
Samla kostnad		26 835 739	24 262 776	24 638 760

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	23 337 651	27 460 143	24 638 760	24 638 760	24 638 760	24 638 760
Inntekter	0	0	0	0	0	0
Barnevern Volda kommune	23 337 651	27 460 143	24 638 760	24 638 760	24 638 760	24 638 760

I økonomiplan 2018-2021 vart det i budsjettet lagt inn reduksjonar på EM-tenesta. Tiltaket er i gangsett og som det går fram av tabellane over er budsjettet på denne tenesta redusert.

Endringar i økonomiplanperioden felles Barnevernteneste:

- **Barnevernsreforma** som regjeringa innfører fører til at kommunen i løpet av økonomiplanperioden får det fulle ansvar for oppfølging av barn i fosterheim og for økonomisk dekning av utgiftene til dette. No betalar kommunen ein eigenandel på kr.33 110 pr. barn. Betaling for barn i institusjon har vore auka jamt siste åra; i 2018 er pris pr. månad kr. 70 320, frå 2020 er det varsla at kommunens eigendel vert ytterlegare auka til å dekke 40% av døgnpris. KS har bedt om å få delta i kostnadsrekning av endringane. Det er ikkje avklart om dei auka kostnadene vert fullt ut dekt gjennom inntektssystemet.

Det er også ei forventing til kommunane om å styrke det førebyggande arbeidet i familiar for å unngå at barn må flyttast ut av heimane. Den interkommunale barnevernstenesta er godt rusta til dette då tenesta sidan etableringa i 2014 har bygd opp eit eige familieteam m|ed øyremerka stillingar til å arbeide med endringstiltak i heimen. Det er viktig å oppretthalde og vidareutvikle dette tenestetilbodet.

- **Effektivisering:** Tenesta er oppteken av budsjettkontroll og bevisste haldning til økonomistyring og har eit tett samarbeid med økonomistaben i høve dette. Det er forventa av offentleg sektor effektivisering på 0,5% pr. år. Dette kravet vert også

stilt til interkommunale tenester. Den interkommunale tenesta ser på dette som ei stor utfordring. Særleg utfordrande for oss då utgifter på tiltaksområdet er vanskelege å føresjå og styre. Her må ein ha ein vedvarande vurdering og kontroll og følgje tett opp utgiftene.

Lov om barnevernstenester pålegg kommunane å sette inn dei tiltak det einskilde barn treng og kan ikkje med grunngiving i økonomi unnlate å sette inn tiltak. Det er vanskeleg å føresjå kva utgifter ein kan få i høve tiltak i åra framover, men ein veit at talet på barn som treng hjelp frå barnevernstenesta stadig aukar. Det er vesentleg for god økonomistyring å ha ei nøktern drift og ein evaluerande praksis som sikrar gode rutinar og målretta tiltak.

Det er på driftsområdet tenesta kan få til eventuell effektivisering. Grunna høgt sjukefråvær har tenesta i 2018 hatt ei innsparing på meir enn 0,5%. Dette då det i vår teneste ikkje vert leigd inn vikarar i arbeidsgivarperioden og stillingar vert ståande vakante i lengre sjukemeldingsperiodar. Ein har derfor inntekt på refusjon sjukeløn. Det er likevel ikkje slik vi ynskjer å oppnå innsparing og sjukefråværet er noko vi arbeider aktivt med å få ned. Stabilitet blant dei tilsette med lågt sjukefråvær og tilsette som blir i tenesta med si kompetanse over tid, er den viktigaste faktoren for effektivisering i tenesta.

I 2018 har tenesta arbeidd med å verte digitale, og frå slutten av november er det venta at dette er i gong. Det vil ta tid før ein ser effekt av dette, men ein forventar at dette i planperioden vil kunne føre til den effektivisering som er kravd. I 2019 vil tenesta evaluere eigen organisering og i samband med dette mellom anna vurdere om ein ved å organisere tenesta annleis og gjere smarte endringar kan effektivisere tenesta.

- Barnevernsvakt:** Det er eit krav til kommunane at dei har døgnkontinuerlig barnevernsvakt. Dette har vi ikkje i våre kommunar pr.i dag. Våren 2018 søkte kommunane i den interkommunale barnevernstenesta saman med dei andre kommunane i sjostjernesamarbeidet om skjønsmidlar frå fylkesmannen til etablering av ei felles vakt. Ein fekk midlar til dette og det vert no arbeidd med å finne den beste løysninga for våre kommunar.

Fordeling av kostnadar eigenandel barnevernsvakt. Med etterhald om at vi får inntekt med Herøy, Vanylven og Sande på 250 000 kr

Hareid kommune	1 155	15,1 %	75 313
Ulstein kommune	1 993	26,0 %	129 956
Ørsta kommune	2 369	30,9 %	154 473
Hornindal kommune	265	3,5 %	17 280
Volda kommune	1 886	24,6 %	122 979
Sum til budsjett 2019	7 668	100,0 %	500 000

- Einsleg mindreårige:** I Volda og Ørsta driftar den interkommunale barnevernstesta bustadar for einsleg mindreårige flyktningar. Barna er fordelt på to einingar i Volda og to i Ørsta samt ei felles oppfølgingsteneste som fyl opp dei som er

flytta ut til eit sjølvstendig tilvære på hybel. Det er bygt opp eit godt fagmiljø i tilbodet til einsleg mindreårige og barna får god omsorg og oppfølging.

Tilskot frå staten har vore vesentleg for drifta av desse bustadane, denne har siste åra vorte redusert og reduserast no ytterlegare. I samband med at det no kjem færre einsleg mindreårige til Norge får også kommunane tilbod om færre barn til busetjing. På grunn av desse endringane ser ein at ein må bygge ned tenestene i samsvar med kor mange barn ein får busett. Denne nedbygginga er i gang og det er eit tett samarbeid mellom tillitsvalde, verneombod og arbeidsgivar i denne prosessen.

Tabell over tal årsverk og stillingar i tenesta:

	Årsverk
Kontorfagleg	2,0
Fagstillingar	32,7
EM Ørsta	14,63
EM Volda	7,94
EM Opp Ørsta/Volda	4,64
Barnevernstenesta	61,91

SATSINGAR 2019 Interkommunal barnevernsteneste		
OMDØMME		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Sikre eit kvalitativt godt barnevern med fokus på medverknad frå barnet og familien.		Vektlegge arbeidsmetodar som styrkar medverknad frå barn og foreldre ved å nytte familieråd og nettverksmøter der det er tenleg og familien samtykkar til dette.
		Halde fram med å vere Mitt Liv- teneste, og samarbeide med Forandringsfabrikken.
Brukarane møter fagleg oppdaterte medarbeidarar som gir tydeleg informasjon og trygg sakshandsaming.		Ta del på Bufdir sin kompetansesatsing. Gjennomføre fagdagar teamvis og for heile tenesta samt

SATSINGAR 2019 Interkommunal barnevernsteneste		
MEDARBEIDAR		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Nærvar på 92 %		Arbeide målretta med å styrke forebygging og oppfølging av sjukemelde.
Medarbeidarsamtale med alle tilsette i løpet av november/desember.		
Følgje opp 10-faktor		
Trygge medarbeidarar med sikker arbeidskvardag		Arbeide systematisk med HMT i samarbeid med Verneombod og tillitsvalde. Utarbeide stillingsomtalar for alle tilsette. Lage plan for opplæring av nye tilsette og implementere fadderordning for desse.
TENESTER		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Evaluering av tenesta si organisering.		Vurdere om ei endring av organiseringa vil gi meir effektivitet og betre kvalitet på tenesta.
Stette krava som Lov om barnevernstener set for sakshandsaming.		Styrke arbeidet med skriftleg dokumentasjon og halde fram med tett oppfølging og rettleiing av tilsette.
Kompetansestyrking		Gjennomføre fagdagar teamvis og for heile tenesta. Fagleg tema for 2019 er samtalar med barn. Ta del i Læringsnettverk og aktuelle kurs.
Sikre eit godt tverrfagleg samarbeid med samarbeidspartar		Ta del i tverrfaglege samarbeidsforsa i kommunane. Ta initiativ våren 2019 til ei tverrfagleg interkommunal arbeidsgruppe for planlegging

SATSINGAR 2019 Interkommunal barnevernsteneste		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
Etablere ei tenleg barnevernsvakt i samarbeid med Sande, Vanylven og Herøy.		av tverrfaglig fagdag som skal vere våren 2020.
Styrke fagleg samarbeid med Høgskulen i Volda m. fleire.		Ta del i forskingssamarbeid og inngå avtale om fruktbart fagleg samarbeid for begge partar.
Ta del i etablering av ny oppvekstsektor for Nye Volda.		
ØKONOMI		
SATSINGAR	RESULTAT	KOMMENTAR
God økonomisk styring		Avvik mot budsjett skal vere minimalt.
Redusering av drift i EM-tenesta.		Samarbeide med tillitsvalde og personalavdelinga om ei redusering som tek i vare eit godt tilbod til barna og til tilsette sine rettar.
Digitalisering av tenesta med elektronisk arkiv og post.		Implementere digital løysing av fagprogrammet og elektronisk arkiv i samarbeid med arkiv og SSIKT.

2.12 NAV

I mai 2014 vart Nav-kontora for Volda og Ørsta slått saman til eitt felles kontor med Ørsta som vertskommune. Dette inneber at Ørsta kommune driv tenestene også for Volda kommune. Nav er ei viktig teneste, og det er viktig at Nav-tenesta inngår i det tverrfaglege samarbeidet med dei øvrige tenestene i kommunen. Det er behov for å gjere ei evaluering av samanslåinga for få oversikt over effekten av denne omorganiseringa. I den samanheng må vi også sikre faste rutiner for rapportering og budsjettering.

Teneste og utviklingsmål		
➤ Gi alle høve til å kome i arbeid	➤ Å gi alle barn og unge høve til å utvikle seg	➤ Betre levevilkåra for vanskelegstilte
➤ Aktivt tverrfagleg samarbeid med tenestene i Volda kommune	➤ Bruke viremidla fleksibelt ut frå individuelle behov for raskast mogleg kome i aktivitet eller arbeid	➤ Månadleg rapportering av økonomisk forbruk og tertialrapportering på tenestene

Ørsta er vertskommune for Nav-kontoret. Volda kommune kan instruere og gi styringssignal for tenesta i samsvar med samarbeidsavtalen. Ørsta kommune vert bedt om å rapportere på oppfølginga av måla.

Folkehelse

Arbeidslina ligg til grunn i NAV, fokus på arbeid skal vere ein raud tråd i det meste av arbeidet vårt. Forsking viser at det å vere utan arbeid aukar dødeleggjelighet, helseproblem og forbruk av helsetenester. Å vere i arbeid aukar sjølvkjensla, gir betre psykisk helse og generelt betre helse. Arbeidsmiljølova seier også at det å vere i arbeid skal vere helsefremjande. Arbeidsfokuset understøttar folkehelseperspektivet.

Fakta om avdelinga

NAV Ørsta/Volda har pr. i dag 19,9 statlege og 8,75 kommunale årsverk. Av dei statlege årsverka er 0,5 årsverk knytt til settekontorordning. Av dei kommunale årsverka er 0,6 knytt til gjeldsrådgjeving, resten er knytt til rettleiing/sakshandsaming.

Kontoret har kommunal minimumsløysing, og skal yte sosiale tenester knytt til generell råd og rettleiing, økonomisk rådgjeving, økonomisk stønad, midlertidig butilbod, kvalifiseringsprogrammet og individuell plan. I tillegg har vi gjeldsrådgjeving.

Kontoret er i dag organisert i to avdelingar, samt med eiga gruppe tilsette som har hovudoppgåvene sine knytt til kommunale tenester. Vi jobbar likevel etter prinsippet om integrerte tenester.

Mål og tiltak

NAV styrer etter eige målekort. I dette er det lagt inn fleire indikatorar og måltal sentralt, i tillegg har vi lagt inn ein del eigne kommunale parameter. For sistnemnde er målet å redusere både antal som mottek sosialhjelp, antal som har denne ytinga som hovudinntektskilde, samt gjennomsnittleg tid brukarane mottek slik stønad. Vi har elles som mål å auke antal deltakarar i kvalifiseringsprogrammet.

Konkrete tiltak for å nå måla, er m.a. målretta bruk av eige styringssystem, oppretting av KVP-nettverk for Søre Sunnmøre, meir utadretta jobbing, tettare samarbeid med samarbeidspartar og eiga kompetanseheving.

Status/utfordringar

Fleire brukarar og rask omstilling vil prege NAV framover.

NAV får fleire brukarar og må handtere eit arbeidsliv i raskare omstilling, men får nye mogelegeheter gjennom digitalisering. Det er hovudfunna i NAV si nye omverdsanalyse.

Endringstakta i samfunnet ser ut til å auke. NAV må vere førebudd på raske omprioriteringar, som følge av mogelege brå omstillingar på arbeidsmarknaden, endringar i tilstrøyming av flyktningar og andre uføresette hendingar.

Vi må rette arbeidet vårt endå meir inn mot arbeid, arbeidsgjevarar og arbeidsmarknaden. Ufaglært ungdom og flyktningar med lite skulegang vil verte særleg utsette grupper på arbeidsmarknaden, og desse gruppene, saman med langtidsledige, vil vere hovudsatsingsgrupper også framover.

Samfunnsutviklinga viser veksande utfordringar m.o.t. auke i ledigheita og fattigdom hos flyktningar. Kommunen si avgjerd om kor mange flyktningar ein ynskjer å busetje, påverkar også ressursbruken i NAV i stor grad. Vi har ei viktig rolle i arbeidet med integrering av flyktningar, dette i samarbeid med øvrig del av kommunen, som har hovudansvar for norskopplæring og introduksjonsprogram.

Innføring av kanalstrategi, sjølvbeteningsløysingar og redusert opningstid, har m.a. gitt oss hove til å jobbe tettare saman med m.a. vidaregåande skular, samt med flyktningkontora i både Volda og Ørsta. Vi har no eigne rettleiarar som jobbar på mobil løysing ute hos desse samarbeidspartane eit par timer ein dag i veka. Dette håper vi skal kome både brukarane, samarbeidspartane og oss sjølle til nytte.

Digitaliseringa vil halde fram for fullt i NAV, førebels er dette mest knytt til statlege tenester. Sjølvbeteningsløysingar knytt til kommunale tenester er også under utvikling. Samla vil effektiviseringa gjennom betre digitale tenester gi betre hove for tettare oppfølging til dei brukarane som treng det mest.

Innføring av aktivitetskrav for sosialhjelp for personar under 30 år, kom i 2017. Aktivitetstilbodet STYRK- aktiv har fungert godt, og vi trur at vilkår og tilbod om aktivitet vil ha effekt på sosialhjelpsbudsjettet framover.

Hovudmålet til NAV er å få fleire i arbeid og aktivitet, og færre på stønad. NAV kan ikkje klare å løyse dette samfunnsoppdraget åleine, men må jobbe saman med andre aktørar. Det er viktig med felles forståing av oppdraget, at alle forstår si eiga rolle i det store biletet, og at vi har eit felles overordna målbilete. Vi vil difor vidareføre samarbeid med m.a. legar/behandlarar, andre avdelingar i kommunen, utdanningsinstitusjonar og ikkje minst arbeidsgjevarar/næringsliv.

Økonomiske rammer 2019 - 2022

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	9 759 050	9 767 312	12 267 312	12 267 312	12 267 312	12 267 312
Inntekter	-486 153	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
NAV Kommune	9 272 897	9 467 312	11 967 312	11 967 312	11 967 312	11 967 312

Sosialhjelpsutgiftene aukar og er hovudårsaken til veksten i utgiftene til Nav.

2.12 FELLESOMRÅDET

Dette ansvarsområdet inneholder utgifter og inntekter som ikkje høyrer naturleg heime på den enskilde sektor.

Her er eit utdrag av utgiftene:

- Amortisering av tidlegare års premieavvik på pensjonsområdet
- Revisjon
- Kontrollutval
- Kyrkjeleg fellesråd
- Tilskot til andre trussamfunn
- Diverse kontingentar, som til dømes kopinor og KS
- Driftstilskot til Volda rullarlag, Volda stadion, Volda skisenter m fl (i høve politiske vedtak)
- Byggselsavtaler (årleg leige av grunn frå grunneigarar i Volda sentrum – vert ein gjennomgang av dette i samband med budsjett 2020 for nye Volda)
- Avskrivingar
- Avsett pott til neste års lønnsoppgjer, som vert fordelt ut på sektorar i løpet av året
- Innsparingstiltak som skal rapporterast på og fordelast ut på sektorar gjennom året (sjå omtale av tiltak under)

Her er dei viktigaste budsjetterte inntektene:

- Kalkulatoriske inntekter frå sjølvkostområda
- Vertkommunetilskot for asylmottak
- Motpost avskrivingar (inntekt)
- Sal av konsesjonskraft

Økonomiske rammer 2019 – 2022

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	69 552 195	42 024 750	97 255 797	44 907 967	43 007 967	43 007 967
Inntekter	-58 076 764	-45 930 280	-48 618 831	-48 618 831	-48 618 831	-77 618 831
Fellestenester	11 475 431	-3 905 530	48 636 966	-3 710 864	-5 610 864	-34 610 864

Tiltak	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Gjenstående innsparinger fra ØPL 2018-2021	-4 201 636	-8 701 636	-10 601 636	-10 601 636
Digitalisering stab og merkantilt arbeid i sektor		-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
Pensjon - Premieavvik prognose KLP og SPK	-23 242 170	-12 000 000	-12 000 000	-12 000 000
Amortisering premieavvik	4 349 100	7 259 100	7 259 100	7 259 100
Lønnsvekst 2019 (sentralt og lokalt), 3 %	8 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000
Avskriving og kalkulatoriske renter	-1 625 242	-1 625 242	-1 625 242	-1 625 242
Volda kyrkjelege fellesråd	380 000	380 000	380 000	380 000
Volda Rullarlaug AS, tilskot	467 000	467 000		

Omtale av tiltaka

Digitalisering, strukturendringar m.m

I økonomiplanen 2018-2021 ligg der forventninga om reduksjon i drifta knytt til digitalisering, velferdsteknologi, strukturendringar m.m. I tillegg vart det gjort vedtak om å redusere tenestene knytt til flyktning i tråd med at tilskotet vert redusert. Status på desse tiltaka inn mot 2019 er som følgjer:

	2 019	2 2020	2 2021	2 2022
Digitalisering og innovasjon, samordning skule og barnehage	-4 200 000	-7 700 000	-9 600 000	-9 600 000
Stilling Økonomistab	467 753	467 753	467 753	467 753
Reduksjon rammer Personal	280 611	280 611	280 611	280 611
Sentralbord, porto	250 000	250 000	250 000	250 000
Mork bustadar		1 000 000	2 000 000	2 000 000
Vikebygda- Bratteberg		1 000 000	2 000 000	3 000 000
Legge ned Austefjorden barnehage	350 000	700 000	700 000	700 000
Barnehagedrift sentrum (kommunale og private) (bygg og teneste)				3 000 000
Restverdi på innsparing	-3 201 636	-6 701 636	-8 601 636	-8 601 636

Reduksjon i tenestene knytt til flyktingar	-2 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
EM tenesta	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Restverdi på innsparing	-1 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000

Nokre av tiltaka i tabellen er gjennomført. Dei tiltaka som er uteva er tiltak som administrasjonen kjem til å fremje for å få gjennomført forventingane som ligg i tiltak og reduksjon driftskostnadene.

I tillegg er det i denne økonomiplanen synleggjort eit tiltak som går på effektivisering i merkantile stillingar både i stabsfunksjonane og i sektorane. I samband med kommunesamanslåinga vert det gjort eit arbeid med tanke på ERP (økonomi, lønn og HR) systemet som vil automatisere arbeidsprosessar.

Pensjon

Prognosar frå KLP er at dei i åra framover vil vere positive premieavvik. Dette vil kome som inntekt i kommunerekneskapen i år 1, og som kostnad dei 7 neste åra i form av amortisert premieavvik. Premieavviket for 2019 er lagt inn i budsjettet med ei inntekt på 23,3 mill kr (prognosar frå KLP og SPK). Amortisering er lagt inn frå år 2020. I tillegg er det lagt inn ei synleggjering av at vi i økonomiplanen forventar positive premiaavvik/bruk av premiefond. Her har vi lagt inn ei inntekt som baserer seg på bruk av premiefondet dei to siste åra.

Lønnsvekst

Det er sett av 3,0 % til neste års lønnsvekst (med verknad frå 1. mai). Dette er i tråd med deflator gitt av KS.

Kyrkjeleg fellesråd

Kyrkja er ein sjølvstendig juridisk organisasjon som er ansvarleg for si drift innanfor dei tilskota som vert ytt frå kommunen. Dette er følgt opp med ei budsjetteknisk omlegging der tilskotet til Kyrkja vert budsjettet som ei driftsoverføring frå kommunebudsjettet. For 2019 er det gitt kompensasjon for lønnsvekst 2018 og ei auke på 0,2 mill kroner. Kyrkjeleg fellesråd sitt innspel til budsjettarbeidet vil bli lagt fram som vedlegg i saksframlegget.

Volda rullarlaug AS

Volda kommune har gitt kommunal garanti på lån til Volda Rullarlaug. Sponsorinntektene har dei siste åra blitt redusert, noko som har gitt økonomiske utfordringar. I 2018 har kommunen gått inn med ekstra tilskot for at rullarlaugen skal få dekkja sine plikter knytt til lånet.

Ved etablering av VRL var målet å vere gjeldsfri i 2020. Slik inntektene er no er dette urealistisk, samtidig som ein ser at det også i åra farmover er liten moglegheit for å auke inntektene. Dette gjer at VRL no ber kommunen om å gå inn med to større tilskot i åra 2019 og 2020 for å innfri lånet i tråd med planane.

Volda kommune har vore positive med å gi kommunal garanti til idretts- og kulturanlegg. Dette er gode tiltak, men ein må vere budd på at det alltid er ein risiko for at slik garantiar kan verte gjort gjeldande.

2.13 Innspel til budsjettarbeidet

Havbruksfondet

Til budsjettarbeidet har der komt innspel/søknader frå organisasjonar og grendalag i kommunen. Innspela vert lagt fram som vedlegg i saksframlegget. Fleire av søknadane er knytt til midlane kommunen fekk frå Havbruksfondet. Administrasjonen ser på midlane som frie inntekter og midlane er i 2018 sett av til disposisjonsfondet med tanke på å få plass ønska investeringar.

Mobil scene

Det vert vist til oversendingsvedtak i PS 104/18 i kommunestyret den 30.08.18. I saka er det lagt fram eit forslag om at Volda kommune skal kjøpe inn ei mobil scene for utlån til ulike aktørar, og i punkt 2 i forslaget, er det føreslått at scena blir lagt i drift under Eigedomsavdelinga.

I samband med dette forslaget har eigedomsavdelinga gjort ei vurdering, og har følgjande innspel. I forslaget er det føreslått at kommunen skal låne ut den mobile scena til aktørar som har behov for det, noko som vil gjere at kommunen konkurrerer med næringslivet om ei teneste som andre kan tilby. Sidan kommunen tenkjer å låne ut scena gratis, vil det heller ikkje vere reell konkurranse om leveransen, og ein går med dette mot regjeringa sitt ynskje om at det skal vere like konkurransevilkår mellom det offentlege og private aktørar. Denne problemstillinga har også vore oppe i tidlegare politiske saker i Volda kommune, og ein har då konkludert med at kommunen ikkje skal konkurrere med næringslivet. Ei løysing med gratis utlån av scene vil kunne bidra til redusert inntekt for dei aktørane som leverer denne tenesta i dag, og det kan også føre til at ein tek vekk kundegrunnlaget deira for vidare drift.

Det er i forslaget estimert ei riggetid på 30 min av 1-2 personar. Dersom ein tenkjer at eigedomsavdelinga skal bistå med levering og montering av scena, må ein, i tillegg til riggetida, rekne med tid for henting, frakttida frå oppbevaringsplass til riggplass og seinare nedrigging og fraktid til lagringsplass. Totalt vil det vere snakk om ein del meir enn 30 min for kvart utlån av scena. I tillegg vil det føre til noko tid for vedlikehald av utstyret. Lønnskostnadane for personane som skal ta på seg dette arbeidet må reknast med i den økonomiske vurderinga for investeringa. Eigedomsavdelinga har ikkje kapasitet til å ta på seg dette arbeidet med den bemanninga ein har i dag.

Innkjøp av ei mobil scene krev også at ein har lagringsplass for scena på ein plass som er lett tilgjengeleg og sentrumsnært. Eigedomsavdelinga kan ikkje sjå at kommunen i dag har eit lokale av denne størrelsen som har ledig kapasitet til å oppbevare og lagre ei mobil scene. Om ein må skaffe nye lokale for lagring vil dette også ha ein økonomisk konsekvens.

Ei investering av ei mobil scene, vil ikkje vere berettiga for mva. kompensasjon. Det kjem ikkje fram i saka om kostnadane som er oppgitt er eks. eller inkl. mva.

Ideen om mobil scene er kreativ. Når det gjeld kven som skal ta ansvar for dette, og korleis det bør organiserast, er det naturleg å trekkje opp nokre prinsipp rundt kva som er kommunalt og privat ansvar for ulike oppgåver. Kommunen kan delta i samskaping med lag og organisasjonar på måtar der ein ikkje communaliserer private tenester, som t.d gjennom tilskotsordningar mv.

Asfaltering Reset

Volda skisenter søker om å få dekt kostnader knytt til opparbeiding, masseutskifting og førebuing for asfaltering av p-plassen på Reset.

Administrasjonen har måtte prioritere strengt for å få plass til dei mest prioriterte tiltaka i budsjettarbeidet.

Dette tiltaket er ikkje eit må-tiltak og er derfor ikkje prioritert i administrativt framlegg.

3 INVESTERINGAR

Eit mål for administrasjonen er å få til eit realistisk investeringsbudsjett, der vi veit at i klarer ressursmessig å gjennomføre dei prosjekta som vert vedtatt.

Inn mot 2018 vart talet på prosjekt redusert og vi har også inn mot 2019 heile tida vurdert ressursbruk inn mot forslag som vert lagt fram. Ser vi på status i 2018 og gjennomføring av prosjekt ser vi at det berre er 50 % av planlagt ramme som er gjennomført. Fleire områder og prosjekt vil ha restrammer som må overførast til 2019.

I denne økonomiplanperioden er der fleire store prosjekt som vil krevje høg ressursoppfølgjing frå teknisk sektor. Som følgje av dette er det ikkje opna for så mange nye investeringsprosjekta. Dei prosjekta som ligg som framlegg er vidareføring av prosjekt som allereie er i gang.

I skjema 2A ser vi investeringsrammer og finansiering samla for åra i økonomiplanperioden.

Detaljert oversikt over investeringssprosjekta kjem frå kapittel 3.1 og utover.

Dei større investeringane i økonomiplanperioden er:

- Rehabilitering/tilbygg Volda ungdomsskule
- Kino og kultursal
- Idrettshall (infrastruktur Volda Campus Arena)
- Svømmehall
- Sentrumsbarnehage
- IKT og digitalisering (digitalisering i skulen og velferdsteknologi)
- Bustadfeltet Urbakkfoten med tilhøyrande veginfrastruktur
- Opparbeiding av Rotset næringsområde
- Flaumførebygging i Volda sentrum

Dei store prosjekta som ungdomsskule, kino- og kultursal, svømmehall og barnehage har slik planlagt oppstart og ferdigstilling:

	Ramme utan mva	Oppstart	Ferdigstilling
Volda ungdomsskule	160 800 000	2019	2021
Kultur- og kinosal	169 000 000	2019	2021
Symjeanlegg	80 000 000	2020	2022
Barnehage	40 000 000	2021	2022

SKJEMA 2A INVESTERINGAR - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Tekst	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Investeringer i anleggsmidler	198 912 756	276 378 262	247 708 000	251 283 000	202 108 000	51 750 000
Utlån og forskutteringer	3 555 000		0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	2 757 961		0	0	0	0
Avdrag på lån	2 293 875		0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket			0	0	0	0
Avsetninger	10 457 119		800 000	0	0	0
Årets finansieringsbehov	217 976 711	276 378 262	248 508 000	251 283 000	202 108 000	51 750 000
	-161 409	-210 054	-180 084	-204 734	-166 756	-41 400
Bruk av lånemidler	955	470	400	400	400	000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-2 270 392		0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	-5 000		0	0	0	0
						-10 350
Kompensasjon for merverdiavgift	-34 521 960	-40 556 688	-44 311 600	-40 116 600	-35 351 600	000
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-8 162 742	-971 000	-1 552 000	-832 000	0	0
Andre inntekter	-1 512 837		0	0	0	0
	-207 882	-251 582	-225 948	-245 683	-202 108	-51 750
Sum ekstern finansiering	886	158	000	000	000	000
Overført fra driftsregnskapet	-6 567		0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	-3 625 277		0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-6 461 980	-24 796 104	-22 560 000	-5 600 000	0	0
	-217 976	-276 378	-248 508	-251 283	-202 108	-51 750
Sum finansiering	711	262	000	000	000	000
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0

3.1 IKT, DIGITALISERING OG VELFERDSTEKNOLOGI

SKJEMA 2A INVESTERINGAR - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019				
(Brutto investeringsramme)	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
IKT, DIGITALISERING OG VELFERDSTEKNOLOGI:				
IKT Volda kommune	600 000	600 000		
IKT investeringar nye Volda	8 400 000			
IKT-satsing oppvekst	750 000	750 000	750 000	
Investering velferdsteknologi, Helse og omsorg	1 250 000	1 250 000	1 250 000	
Robotreinhald	1 000 000			

Ikt Volda kommune, velferdsteknologi Helse og omsorg og IKT satsing oppvekst er alle investeringsprosjekt som er vidareført frå økonomiplan 2018-2021.

Robotreinhald er ny og er eit tiltak frå eigedom si side for å effektiviser reinhaldet. I samband med etablering av nye Volda er det viktig å få på plass infrastruktur i og mellom kommunane, samt tilpasning av programvare. Dette er investeringar som vi ønskjer skal finansierast med låneopptak. Ei av kommunane må gjere vedtak om låneopptak og det er naturleg å legge dette til Volda sitt kommunestyrevedtak.

3.2 EIGEDOM

SKJEMA 2b INVESTERINGAR - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019				
(Brutto investeringsramme)	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
EIGEDOM:				
Volda u-skule	50 250 000	100 500 000	50 250 000	
Symjeanlegg		25 000 000	50 000 000	25000000
Kultur- og kinosal	46 475 000	92 950 000	46 475 000	
Ny barnehage sentrum		500 000	25 000 000	25000000
Branndepot Straumshamn		800 000		
Legesenteret	5 000 000			
Omsorgsenteret, oppgradering kjøkken	7 700 000			
Oppgradering kommunale bygg	4 700 000	5 200 000		
4. etasje omsorgsenteret, omgjering til kontor	10 000 000			
Oppgradering Smalebakken 3	7 500 000			
Folkestadtun – oppgradering	1 800 000			
Ferdigstilling Brannstasjon etter krav frå Arbeidstilsynet	2 800 000			
Myrtun - nytt tak	1 500 000			

Dei største investeringane på eigedom er omtalt tidlegare. Fleire av dei andre tiltaka er også vidareføring frå vedtak i førre økonomiplan, eller prosjekt som er vlitt lagt fram som eigne saker.

3.3 INFRASTRUKTUR OG NÆRINGSUTVIKLING

SKJEMA 2b INVESTERINGER - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019				
(Brutto investeringsramme)	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
NÆRINGSUTVIKLING OG INFRASTRUKTUR:				
Utbetring kommunale vegar	6 000 000	4 000 000		
Opprusting Raudemyrvegen til Samleveg		1 500 000	8 500 000	
Opprusting Kleppevegen til Samleveg				500000
Levetidsforlenging for bruer		800 000	800 000	
Friluftstiltak m.m. (aaa)	333 000	333 000	333 000	
Næringsområde Øvre Rotset	22 500 000	5 000 000		
Kommunal del sentrumsutvikling	5 500 000	2 000 000		
Flomførebygging	26 000 000			
Sansehagen oppgradering av hagen		500 000		
Samleveg Urbakkfoten			8 100 000	15 000 000
Opprusting Engesetvegen forbi Omsorgsenteret til Samleveg	4 500 000			
Infrastruktur Volda Campus Arena	30 000 000			

Rammene for utbetring kommunale vegar er auka samanlikna med vedtaket frå i fjor, med 6 mill kr i 2019 og med 2 mill kr ekstra i 2020. Næringsområdet Øvre Rotset er auka etter anbodsprosess, jf. Eige saksframlegg. Når det gjeld flomforebygging er også her lagt inn ei auke.

3.4 MASKINER OG KØYRETØY

SKJEMA 2b INVESTERINGER - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019				
(Brutto investeringsramme)	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
MASKINER OG KØYRETØY M.M				
Maskiner, verktøy og køyretøy til Eigedomsdrift	500 000	500 000		500000
Maskiner og køyretøy til parkdrift	300 000	150 000	150 000	
Maskiner og køyretøy til vegdrift	1 250 000	750 000	2 500 000	750000
Brann - Beredskapsmateriell og køyretøy	600 000	600 000	600 000	
Feiling			500 000	

Alle desse tiltaka er vidareføring frå økonomiplanvedtaket i fjor.

4 ØKONOMISKE RAMMEVILKÅR

Vi skal i dette kapitlet sjå på faktorar som er avgjerande for den økonomiske handlefridomen:

- Finansområdet
- Statsbudsjettet for 2019, frie inntekter, utgiftsutjamnig og andre statstilskot
- Folketalsutvikling
- Egedomsskatt
- Næringsutvikling
- Kommunereforma

Vi skal i tillegg sjå på Volda kommune i høve til andre kommunar (KO STRA).

Tabellen under viser budsjettkjema 1 A for komande økonomiplanperiode. Budsjettkjema 1A viser kor mykje som kan fordelast til drift etter at det er teke omsyn til netto finanskostnader og netto avsetningar. I resten av kapittel 2 er det gjort grundig greie for føresetnadane som ligg til grunn utrekning av budsjettkjema 1A.

SKJEMA 1A DRIFT - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Skatt på inntekt og formue	-209 347 312	-208 400 000	-223 764 000	-223 764 000	-223 764 000	-223 764 000
Ordinært rammetskudd	-300 215 814	-279 200 000	-295 880 000	-295 880 000	-295 880 000	-295 880 000
Sum frie inntekter	-509 563 126	-487 600 000	-519 644 000	-519 644 000	-519 644 000	-519 644 000
Egedomsskatt	-16 903 265	-17 500 000	-19 300 000	-19 600 000	-29 350 000	-29 350 000
Andre direkteog indirekte skatter	-753 804	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
Andre generelle statstilskudd	-38 965 199	-34 558 300	-39 092 525	-44 092 525	-44 092 525	-44 092 525
SUM FRIE DISPONIBLE INNTETER	-566 185 394	-540 358 300	-578 736 525	-584 036 525	-593 786 525	-593 786 525
Renteinntekter og utbytte	-7 037 353	-6 940 000	-6 940 000	-6 940 000	-6 940 000	-6 940 000
Avkastning plasseringar	-2 270 627	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Renteutgifter/finansutgifter	20 441 986	22 670 468	27 624 466	28 979 902	41 238 158	44 834 408
Avdrag på lån	25 305 001	28 656 128	31 221 448	32 100 768	40 730 088	44 326 338
NETTO FINANSINNTEKTER OG UTGIFTER	36 439 007	42 886 596	50 405 914	52 640 670	73 528 246	80 720 746
Dekn av tidl års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Til ubundne avsteningar	21 489 982	0	0	0	0	29 000 000
Til bundne avsteningar	26 339 969	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Bruk av tidl års regnsk overskot	-21 489 982	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-19 656 898	-18 326 734	-67 558 908	-13 584 834	-23 355 410	-30 547 910
Bruk av bundne avsteningar	-275 000	0	0	0	0	0
NETTO AVSETNINGER	6 408 071	-17 626 734	-66 858 908	-12 884 834	-22 655 410	-847 910
Overført til investeringsbudsjettet	6 567	0	0	0	0	0
TIL FORDELING DRIFT	-523 331 749	-515 098 438	-595 189 519	-544 280 689	-542 913 689	-513 913 689
Sum fordelt drift fra skjema 1B	523 331 749	515 098 438	595 189 519	544 280 689	542 913 689	513 913 689
Merforbruk Mindreforbruk	0	0	0	0	0	0

4.1 FINANSOMRÅDET

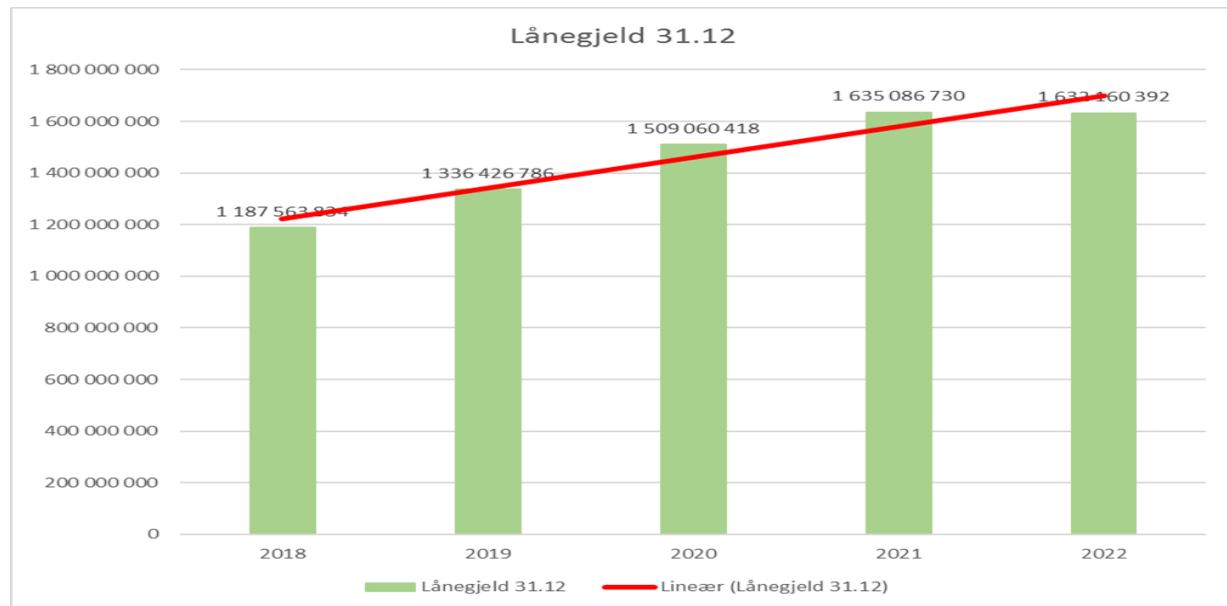
I 2018 har Volda kommune hatt fram sak og vedteke nytt finansreglement. I tråd med nytt reglement vert det no arbeidd med å tilpasse pporteføljen både på gjelds- og plasseringssida med våre forvaltarar.

Volda kommune nyttar Bergen Capital Management som forvaltar på gjeldssida og Storebrand på aktiva sida. I tillegg plasserer vi ledig likviditet med vår hovudbank Sparebank1 Søre Sunnmøre.

Dei siste åra har Volda kommune si gjeld auka. Det vil den også gjere i komande økonomiplanperiode. Tabellen under viser planlagde lâneopptak i komande økonomiplanperiode:

	2018	2019	2020	2021	2022
Lånegjeld 01.01	932 105 809	1 187 563 834	1 336 426 786	1 509 060 418	1 635 086 730
Låneopptak	284 114 153	180 084 400	204 734 400	166 756 400	41 400 000
Avdrag	28 656 128	31 221 448	32 100 768	40 730 088	44 326 338
Lånegjeld 31.12	1 187 563 834	1 336 426 786	1 509 060 418	1 635 086 730	1 632 160 392

Under er utvikling av langsiktig gjeld i økonomiplaperioden illustrert grafisk:

Finansutgifter

Tabellen under viser prognose for finansutgifter i komande økonomiplanperiode:

	2018	2019	2020	2021	2022
Rente utgifter	22 670 468	27 624 466	28 979 902	41 238 158	44 834 408
Sum renter	22 670 468	27 624 466	28 979 902	41 238 158	44 834 408
Avdrag	28 656 128	31 221 448	32 100 768	40 730 088	44 326 338
Sum finansutgifter	51 326 596	58 845 914	61 080 670	81 968 246	89 160 746

Volda kommune har i 2018 (oktober) ei gjennomsnittsrente på 1,79 %.

I økonomiplanperioden er det venta at renta kjem til å auke. Renteauken på eksisterande gjeld er lagt inn som eige tiltak. Nye investeringar er lagt inn med ei rente på 2,5 %.

Avdrag

Volda kommune budsjetterer med minimumsavdrag på sine langsiktige lån. Verdien av anleggsmidlane (bygningar, transportmidlar etc.) og levetida til desse, er avgjerande for kor mykje vi må betale i årlege avdrag. Minimumsavdrag kan bli rekna ut ved 2 ulike metodar, forenkla metode eller avansert metode. Volda kommune nyttar metoden som gir den lågaste avdragsbelastninga pr år (avansert metode).

Forslag til ny kommunelov er sendt på høyring. I forslaget til ny kommunelov vert det lagt opp til at det ikkje lenger er lov å nytte denne modellen. Dette vil føre til 2,1 mill kr i auka årlege avdrag for Volda kommune, men vil ikkje få effekt før ny kommunelov trer i kraft i 2020. auken er lagt inn i budsjettet

Lånegjeld og renteeksponering

Det er ikkje all gjeld som belastar kommune sin økonomi. Vi har mellom anna lån knytt til investeringar på sjølvkostområdet (vatn og avlaup). Innbyggjarane betalar renter og avdrag knytt til desse låna. Investeringar på omsorgsområdet (som sjukeheim og omsorgsbustader) der staten finansierer delar av investeringane er eit anna døma. Tabellen under viser kommunen si lånegjeld pr 31.12.2017 delt inn i disse kategoriene:

	31.12.2017
Lånegjeld	932 105 809
Herav:	
Lån til vidare utlån	56 407 959
Sjølvkost	85 146 052
Lån med rentekompensasjon	81 425 045
Renteekspонert gjeld	709 126 753

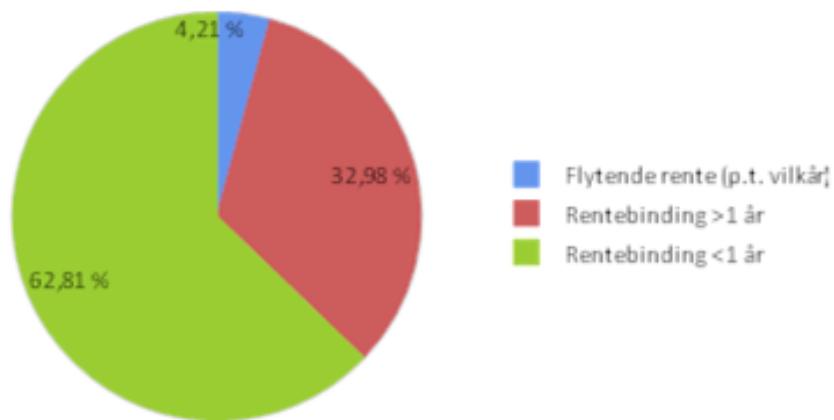
I løpet av 2018 har vi tatt opp nye lån, og refinansiert andre lån. Dette endrar på gjennomsnittleg rente, rentebindingstid og kapitalbinding:

Nøkkeltal låneportefølje 31.10.2018		
	31.10.2018	01.01.2018
Total lånegjeld	1 216 219 962	932 024 236
Rentebindingstid	1,72 år	2,38 år
Vekta gj.snittsrente	1,79 %	2,09 %
Kapitalbinding	5,67 år	

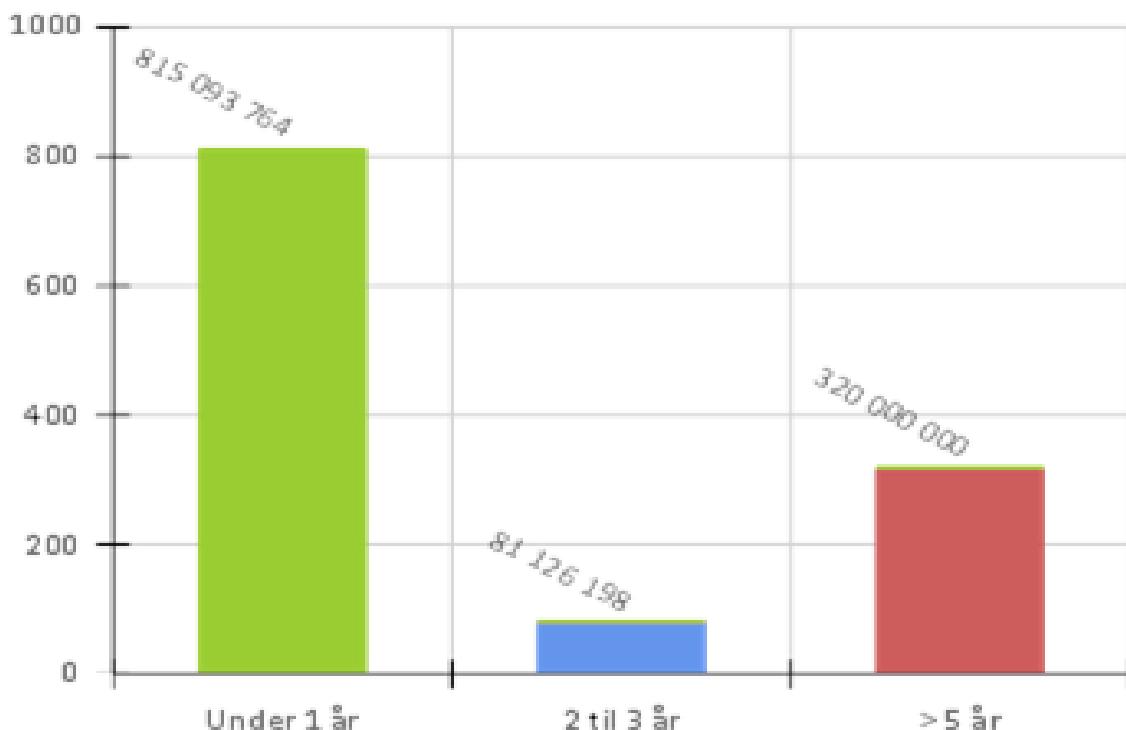
Rentebindingstid viser porteføljen si vekta gjennomsnittlege rentebindingstid og viser kor lenge renta på sertifikat, lån og obligasjoner i porteføljen er fast. Om ei låneportefølje er utan avdrag og årlege rentebetalingar har ei rentebindingstid på 1, betyr det at porteføljen i gjennomsnitt høgrent har ei rentebinding på 12 månader.

Kapitalbinding viser porteføljen si vekta gjennomsnittlege kredittbinding, og viser kor lang tid det i gjennomsnitt tar før renter, avdrag og hovudstol er nedbetalt eller forfalt til betaling. Dess høgare tal, dess mindre refinansieringsrisiko.

Diagrammet under viser kor del av porteføljen som har rentebinding over og under ett år, og kor mykje som legg med p.t rente:

Rentebindingsintervall i NOK

Finansinntekter

Tabellen under viser dei budsjetterte finansinntektene for dei neste 4 åra:

	2019	2020	2021	2022
Renteinntekter	-2 100 000	-2 100 000	-2 100 000	-2 100 000
Utbytte Tussa	-4 840 000	-4 840 000	-4 840 000	-4 840 000
Avkastning plassert portefølje	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Sum	-8 440 000	-8 440 000	-8 440 000	-8 440 000

Utbytte Tussa

Volda kommune har 484 aksjar i Tussa (15,96 %). Dette er såkalla B-aksjar som ikkje er fritt omsettelege og berre kan eigast av kommune eller fylkeskommune. Volda kommune har saman med dei andre eigarane inngått ein aksjonæravtale som skal gjelde i 6 år. Kommunen har hatt eit langsiktig siktemål med eigarskapen i Tussa. Kommunen har også finansielt motiv for å vere eigar i Tussa, og det er viktig å signalisere overfor selskapet at kommunen har forventing om at Tussa Kraft AS driv så godt at dei også leverer økonomiske resultat som gjer at Volda kommune får ei tilfredsstillande avkastning av den kapitalen som er stilt til rådighet for selskapet.

Tussa signaliserer at det i økonomiplanperioden er behov for redusert utbytte, og vi kan risikere at dette vert redusert fra 60 % til 30 % av resultatet etter skatt (med ei nedtrapping via 50 %, 40 % og så 30 %). I og med at det ikkje er vedtak på dette er ein eventuell reduksjon ikkje teke høgde for i budsjettet.

Avkastning plassert portefølje

Det er budsjettet med ei avkastning på ca 1,5 mill kr pr år. Her er ikkje lagt inn auke eller reduksjon samanlikna med budsjettet for 2018. I og med at finansreglementet no er endra må vi endre samansetjinga i porteføljen. Mellom anna har vi no opna for plassering i aksjefond. Administrasjonen har møte med Storebrand som er vår forvalter før årsskifte. Dersom her no er grunnlag for å auke avkastning vil dette bli lagt fram gjennom økonomirapportering i 2019.

4.2 FONDSMIDLAR

Det er 4 ulike fond i kommunerekneskapen:

- Bundne driftsfond
- Ubundne driftsfond (inkludert disposisjonsfond)
- Ubundne investeringsfond
- Bundne investeringsfond

Volda kommune hadde ved inngangen til 2018 omlag 174,4 mill kr på ulike fond. Både i 2018 og dei komande åra i økonomiplanperioden er det budsjettet med bruk av fond, spesielt disposisjonsfond. Tabellen under viser korleis saldoen på fonda vil endre seg om budsjettala i perioden vil halde seg:

Saldo 31.12	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Dispositionsfond	59 893 744	112 732 025	45 173 117	31 588 283	8 232 873	6 684 963
Bundne driftsfond	45 038 402	45 577 232	43 871 046	42 164 860	40 458 674	38 752 488
Ubundne investeringsfond	60 454 883	38 658 779	16 098 779	10 498 779	10 498 779	10 498 779
Bundne investeringsfond	8 968 000	8 968 000	8 968 000	8 968 000	8 968 000	8 968 000
Sum	174 355 029	205 936 036	114 110 942	93 219 922	68 158 326	64 904 230

Bundne driftsfond

Bundne driftsfond kan berre brukast til bestemte formål i driftsrekneskapen. Pr. 31.12.2017 hadde Volda kommune i overkant av 45 mill kr i bundne driftsfond, fordelt på 111 ulike fond. Under her ligg midlar avsett til prosjektet kommunesamanslåing. Hensikta med bundne fond er at desse skal nyttast til det bestemte føremålet innan ei tidsperiode. Ved rekneskapsavslutning kvart år vert det gjort eit arbeid med å hente inn midlar, slik at desse ikkje vert ståande over år.

Disposisjonsfond

Disposisjonsfond kan nyttast fritt på både investering og driftsbudsjetten. Eit viktig føremål til disposisjonsfondet er å kunne møte utgifter som det ikkje er tatt høgde for, som til dømes:

- Renteauke
- Lønsoppgjeret vert dyrare enn forventa
- Auke i talet på ressurskrevjande brukarar

All bruk av disposisjonsfond må vedtakast av kommunestyret.

Ubundne investeringsfond

Ubundne investeringsfond kan nyttast til eigen- eller del-finansiering av kommunale investeringsprosjekt. Fonda utgjer samla 60,4 mill kr ved 31.12 2017.

Sal av tomter vert tilbakeført til dette fondet. I investeringsbudsjettet er ikkje denne inntekta tatt med då det er vanskeleg å sei når tid ei slik inntekt vil kome.

Bundne investeringsfond

Bundne investeringsfond kan berre brukast til bestemte formål i investeringsrekneskapen, og er på om lag 9 mill kroner ved utgangen av 2017.

4.3 FRIE INNTEKTER

Det overordna formålet med inntektssystemet er å gjere det mogleg for kommunane å gi eit likeverdig tenestetilbod til innbyggjarane sine. For å oppnå dette målet vert det ved fordelinga av rammetilskotet teke omsyn til strukturelle ulikskapar i kommunane og fylkeskommunane (utgiftsutjamning) og ulikskapar i skatteinntektene (inntektsutjamning). Rammetilskotet utgjer saman med skatteinntektene dei frie inntektene som kommunane fritt disponerer innanfor gjeldande lover og forskrifter. Det vert også gitt eit skjøn tilskot for å korrigere for forhold som ikkje blir ivaretakne godt nok i fordelingssystemet elles. Inntektssystemet inneheld i tillegg verkemiddel som utelukkande er grunngjevne med regionalpolitiske målsetjingar.

Tabellen under viser kor mykje Volda kommune kan vente å få i frie inntekter i 2018-2022 (utdrag frå KS sin prognosemodell):

VOLDA	2018	2019	2020	2021	2022
1000 kr					
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	215 266	226 242	227 139	227 479	227 503
Utgiftsutjevningen	10 609	14 535	14 559	14 568	14 568
Overgangsordning - INGAR	-648	-487	-	-	-
Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse og arbavg)	1 720	1 942	1 942	1 528	1 528
Overgangsordning - kommuner som skal slås sammen (skjønn i 2017)	640	4 275			
Regionsentertilskudd	3 392	3 404	3 411	3 411	3 411
Veksttilskudd	-	-	-	-	-
Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.arb.avg.	1 360	1 850	-	-	-
Budsjettvetak 2018 Stortinget - endringer ekskl skjønn	1 260				
Budsjettvetak 2018 Stortinget-skjønn overgangsordning sammenslåing	2 490				
RNB 2018 - endringer i rammetilskudd	22				
Sum rammetilsk uten inntektsutj	236 112	251 760	247 051	246 986	247 010
Netto inntektsutjevning	43 148	44 120	44 120	44 120	44 120
Sum rammetilskudd	279 260	295 880	291 171	291 106	291 130
Rammetilskudd - endring i %	1,2	6,0	-1,6	-0,0	0,0
Skatt på formue og inntekt	218 850	223 764	223 764	223 764	223 764
Skatteinntekter - endring i %	4,54	2,25	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	498 100	519 600	514 900	514 900	514 900

Under følgjer nærmare omtale av dei mest sentrale elementa:

Brutto innbyggjartilskot

I utgangspunktet vert innbyggjartilskotet fordelt med likt beløp pr innbyggjar for alle kommunane. Innbyggjartilskotet var kr 24 808 per innbyggjar i budsjettframlegg for 2019, og utgjer 226,2 mill kr. for Volda kommune. Dette talet er endeleg fordi det er innbyggjartalet per 01.07.2018 som er grunnlaget for innbyggjartilskotet.

Det samla innbyggjartilskottet vert fordelt mellom kommunane ved at det vert teke omsyn til utgiftsutjamning, inntektsutjamning, samt ein del andre forhold.

Inntektsutjamning

Utjamning av skatteinntekter skjer løpande gjennom året. Dette medfører at kommunane 7 gonger i året får utjamna skatteinntekter sine. Systemet fungerer slik:

- Kommunane får kompensert 60 % av differansen mellom eige skattenivå og skattenivået på landsbasis.
- Kommunar med skatteinntekter over landsgjennomsnittet blir trekt 60 % av differansen mellom eige skattenivå og landsgjennomsnittet.
- Kommunar som har skatteinntekter under 90 % av landsgjennomsnittet, får i tillegg kompensert 35 % av differansen mellom eigne skatteinntekter og 90 % av landsgjennomsnittet. Ordninga blir finansiert ved at alle kommunar får eit trekk tilsvarende det tilleggskompensasjonen kostar.

I budsjettet for 2019 har vi budsjettet med ei skatteinntekt på 78,7 % av landsgjennomsnittet. Noko som inneber at vi får ei inntektsutjamning på vel 44,1 mill kr.

Utgiftsutjamning

I tenesteytinga er det til dels store kostnadsskilnader mellom kommunane. Gjennom utgiftsutjamninga i inntektssystemet skal kommunane i prinsippet få full kompensasjon for dei kostnadsskilnadane som dei sjølve ikkje kan påverke. Det gjeld til dømes aldersfordelinga, og strukturelle og sosiale tilhøve i kommunen. Denne kompensasjonen skjer i praksis gjennom kostnadsnøkkelen, som består av ulike kriterium med vekter. Gjennom kostnadsnøkkelen, og eit oppdatert sett med kriteriedata, blir utgiftsbehovet for kvar kommune berekna, og deretter blir tilskotet fordelt til kommunane etter deira varierande utgiftsbehov. Utgiftsutjamninga er ei rein omfordeling – det som blir trekt inn frå nokre kommunar blir delt ut att til andre kommunar.

I indeksen for berekna utgiftsbehov er landsgjennomsnittet 1,00. Kommunar med ein indeks som er større enn 1,00 har eit utgiftsbehov per innbyggjar som er større enn landsgjennomsnittet, mens kommunar med ein indeks som er mindre enn 1,00 har eit utgiftsbehov som er mindre enn landsgjennomsnittet. For eksempel har ein kommune med indeks 0,99 eit berekna utgiftsbehov som er ein prosent lågare enn landsgjennomsnittet, mens ein kommune med ein indeks på 1,07 eit berekna utgiftsbehov som er sju prosent høgare enn landsgjennomsnittet.

Volda kommune er i 2019 19,2 % dyrare å drifta enn landsgjennomsnittet, og blir dermed kompensert for dette med 14,5 mill kr, 3,9 mill meir enn i 2018:

VOLDA

Beregning av utgiftsbehov - tillegg/trekk i kroner for årsprisnivå år 2018
 (utgiftsutjevnede tilskudd) 2018 prisnivå år 2018

	HELE LANDET					VOLDA		Bruk av folketall 1.7.2017	
	Vekt	Antall		Utgifts-behovs-indeks	Pst. utslag	Tillegg/ fradrag i utgiftsutj.		kr per innb 1 000 kr	
		Antall	Vekt						
0-1 år	0,0054	118 267	196	0,9640	-0,02 %	-10	-88		
2-5 år	0,1414	246 598	362	0,8539	-2,07 %	-1 036	-9 401		
6-15 år	0,2646	634 798	1 153	1,0566	1,50 %	751	6 813		
16-22 år	0,0225	465 492	965	1,2059	0,46 %	232	2 109		
23-66 år	0,1033	3 035 065	4 902	0,9395	-0,62 %	-313	-2 843		
67-79 år	0,0551	555 836	1 039	1,0874	0,48 %	241	2 191		
80-89 år	0,0758	177 201	347	1,1391	1,05 %	529	4 800		
over 90 år	0,0382	44 561	109	1,4229	1,62 %	810	7 353		
Basis tillegg	0,0189	325	0,6138	1,0985	0,19 %	93	847		
Sone	0,0101	20 473 409	57 719	1,6400	0,65 %	324	2 942		
Nabo	0,0101	9 385 627	23 585	1,4618	0,47 %	234	2 123		
Landbrukskritikk	0,0021	1	0,0027	1,5519	0,12 %	58	528		
Innvandrere 6-15 år	0,0071	49 464	63	0,7409	-0,18 %	-92	-837		
Norskfødte med innv. foreld 6-15 år ekskl Skand									
Flyktninger utenfor Norge	0,0084	147 902	147	0,5782	-0,35 %	-178	-1 613		
Dødlighet	0,0451	41 160	60	0,8480	-0,69 %	-344	-3 121		
Barn 0-15 med foreldre	0,0164	122 673	177	0,8393	-0,26 %	-132	-1 199		
Lavinntekt	0,0103	260 937	336	0,7490	-0,26 %	-130	-1 177		
Uføre 18-49 år	0,0065	94 623	113	0,6947	-0,20 %	-100	-903		
Opphopningsindustri	0,0096	224	0	0,3987	-0,58 %	-290	-2 628		
Urbanitetskriterium									
Aleneboende	0,0194	449 127	598	0,7745	-0,44 %	-219	-1 991		
PU over 16 år	0,0483	19 487	38	1,1343	0,65 %	326	2 953		
Ikke-gifte 67 år	0,0451	342 622	577	0,9796	-0,09 %	-46	-418		
Barn 1 år uten foreldre	0,0173	40 654	76	1,0827	0,14 %	72	651		
Innbyggere med utdannelse	0,0190	1 321 033	2 704	1,1907	0,36 %	182	1 649		
1 Kostnadsindustri	1,0000			1,01920	1,92 %	963	8 738		

(Tillegg/trekk kr pr innb.)

Alle tall i 1000 kr

2 Tillegg/trekk (omfordeling) for kommunen i 1000 kr

8 738

3 Nto.virkn. statl/priv. skoler

1 871

4 Sum utgiftsutj. mm (2+3)

10 609

Gjennomsnittlig beregnet utgiftsbehov i kr pr innbygger:

50 167

Ser vi nærmare på utgiftsutjamninga ser vi at det er i aldersgruppa 67 og oppover som gir store kommunen får kompensert for. Samtidig ser vi at vi får eit ganske så stort trekk i aldersgruppa 2-5 år, heile 9 mill kroner. Utgiftsutjamninga gir oss eit bilet på kvar utfordringane (samanlikna med andre kommunar) ligg.

Inntektsgarantiordninga (INGAR)

Føremålet med inntektsgarantiordninga er å gje kommunane ei meir heilskapleg skjerming mot brå nedgang i rammetilskotet, og dermed gjere inntektssystemet meir fleksibelt og føreseieleg. Ordninga sikrar at ingen kommunar har ein berekna vekst i rammetilskotet frå eit år til det neste som er lågare enn 300 kroner per innbyggjar under berekna vekst på landsbasis, før finansiering av sjølve ordninga. Inntektsgarantiordninga tek utgangspunkt i endringa i totalt rammetilskot på nasjonalt nivå, målt i kroner per innbyggjar. I berekninga blir talet på innbyggjarar per 1. juli 2018 brukt. Volda kommune blir i 2019 trekt med 0,5 mill kr gjennom ordninga.

4.4 GENERELLE STATSTILSKOT

Reduksjon i tilskot knytt til flyktning held fram i 2019. Dette er ei stor utfordring då dt tar tid å redusere tenesteproduksjonen.

Under følgjer ei oversikt over integreringstilskota (prognose) 2018-2022.

Generelle statstilskot	2018 (prognose)	2019	2020	2021	2022
Integreringstilskot	32 129 800	22 865 900	22 865 900	22 865 900	22 865 900
EM-tilskot	16 248 575	12 504 375	12 504 375	12 504 375	12 504 375
Vertskommunetilskot	1 246 631	1 069 921	1 069 921	1 069 921	1 069 921
Samla SUM tilskot	49 625 006	36 440 196	36 440 196	36 440 196	36 440 196

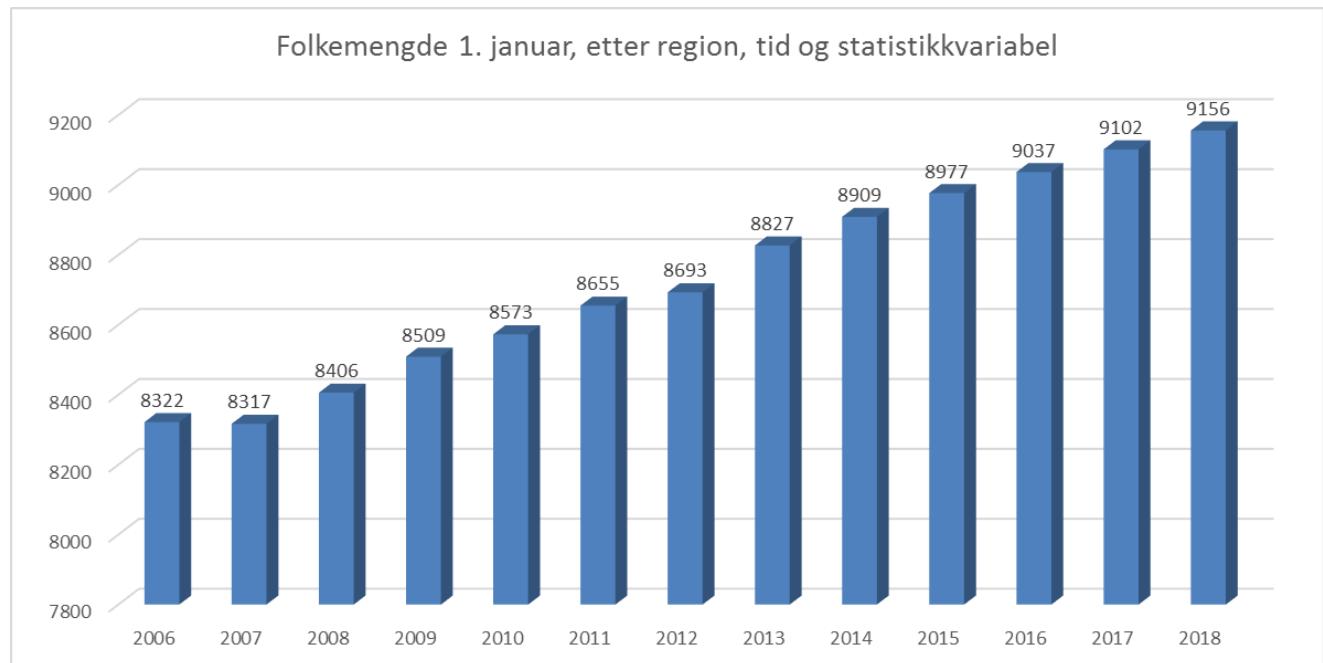
Integreringstilskottet er budsjettet slik i komande økonomiplanperiode:

Busetjingsår	Sats	Tal flyktningar	B 2019
År 1 (2019)	237 000,00	4	948 000,00
År 1 (2019)	187 000,00	16	2 992 000,00
År 2 (2018)	239 000,00	25	5 975 000,00
År 3 (2017)	171 000,00	40	6 840 000,00
År 4 (2016)	85 500,00	43	3 676 500,00
År 5 (2015)	71 600,00	34	2 434 400,00
SUM		162	22 865 900,00

4.5 FOLKETALSUTVIKLING

Folketalet i Volda har dei siste åra hatt ei positiv utvikling og pr. 01.01.2017 var det 9102 innbyggjarar i kommunen.

Tabell folketalsutvikling i Volda 2006–2018. Alle tal pr. 01.01. kvart år.

Statistisk sentralbyrå (SSB) har publisert framskrivingar av folketalet basert på tal for 2016.

Framskriving av folketalet fram mot 2040, basert på middels nasjonal vekst (MMMM):

	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030	2035	2040	Auke i %
0 år	88	103	109	114	118	123	120	117	115	30,7
1-5 år	472	465	489	524	546	658	664	652	640	35,6
6-12 år	824	830	812	789	792	794	952	981	968	17,5
13-15 år	326	337	343	362	363	354	342	424	434	33,2
16-19 år	512	489	482	462	473	516	475	532	598	16,8
20-44 år	2968	3047	3113	3170	3181	3308	3427	3415	3398	14,5
45-66 år	2416	2436	2452	2459	2477	2462	2502	2642	2820	16,7
67-79 år	975	1008	1039	1062	1091	1205	1251	1276	1348	38,2
80-89 år	340	341	341	352	346	430	560	631	668	96,5
>90 år	116	117	115	111	119	108	112	146	199	71,5
Totalt	9037	9173	9295	9407	9506	9958	10405	10816	11188	23,8

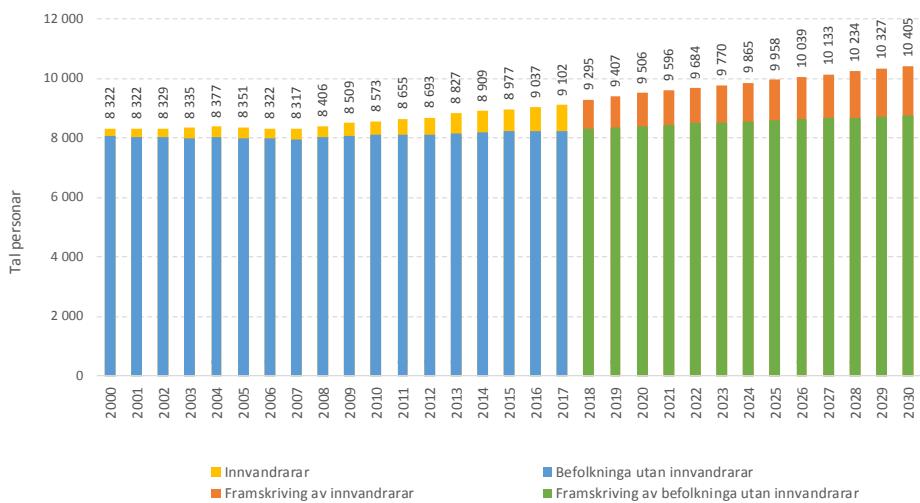
Tabellen ovenfor er basert på SSB sitt MMMM-alternativ (middels nasjonal vekst), som føreset at fruktbarheit, levealder, innanlands flytting og nettoinnvandring held seg på eit

mellomnivå. Etter MMMM-alternativet vil vi få ein relativt stor auke i folketalet fram mot 2040. Samla sett vil folketalet auke med 23,8 prosent (2151 innbyggjarar). Vi ser ein dramatisk auke i gruppa 67–79 år, 80–89 år og > 90 fram mot 2040, noko som i åra framover vil gi oss store utfordringar i pleie- og omsorgssektoren. Det er positivt at talet på barn i alderen 0–12 år aukar med i gjennomsnitt om lag 27,9 prosent og at vi har ei rimeleg stabil

Demografi

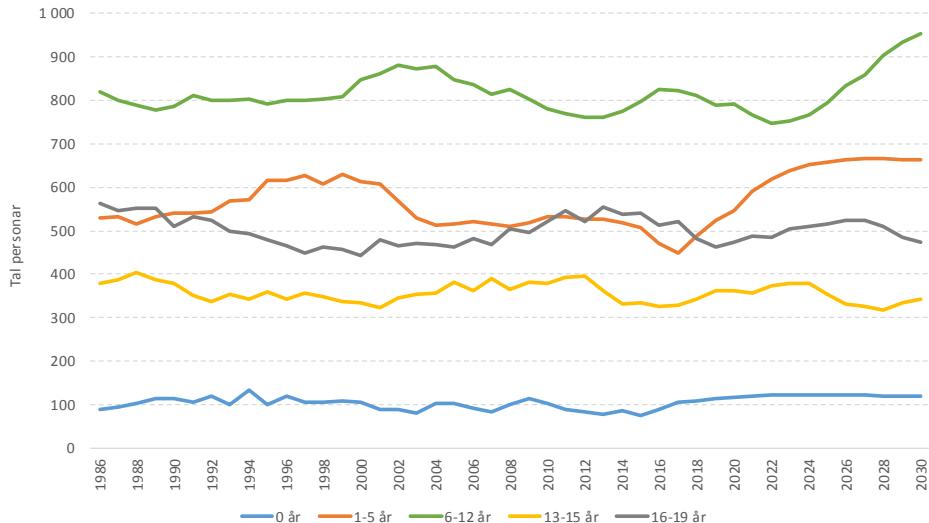
Folketalsutvikling, 2000 til 2017 og framskriving til 2030

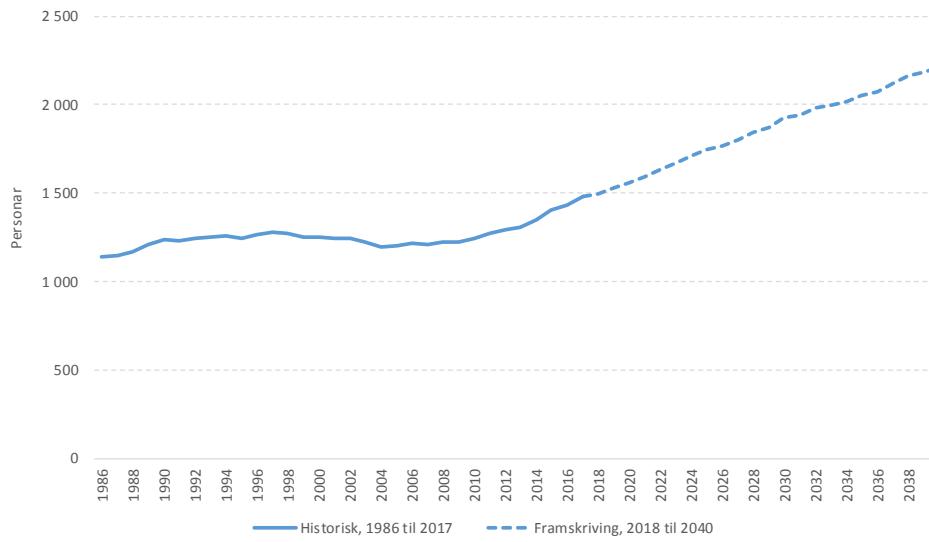
Kjelde: SSB, Panda 8

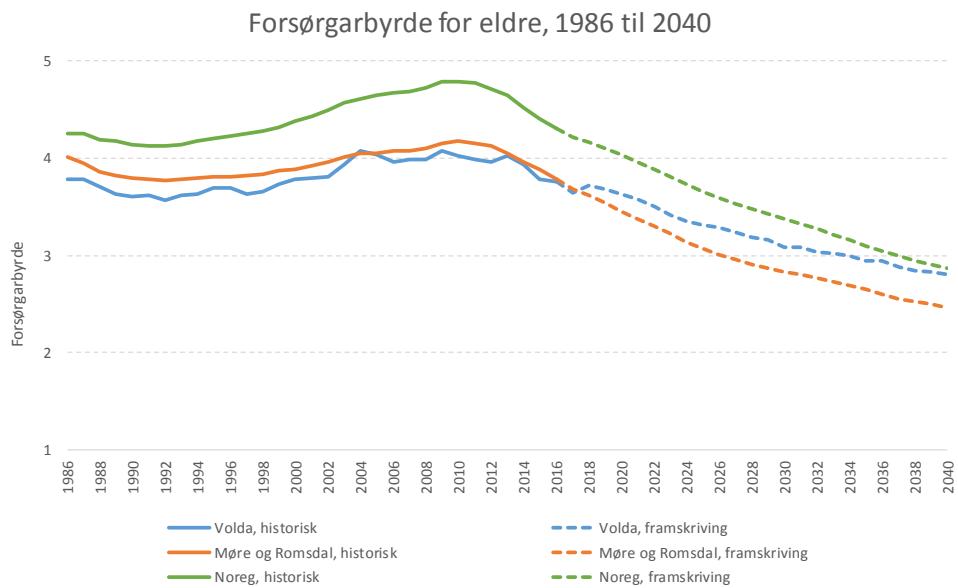
utvikling i aldersgruppene 20–66 år. Dette er imidlertid utviklinga i eit langt perspektiv og situasjonen vil variere i perioden.

Barn og ungdom, 1986 til 2017 og framskriving til 2030

Tal personar 67 år og eldre

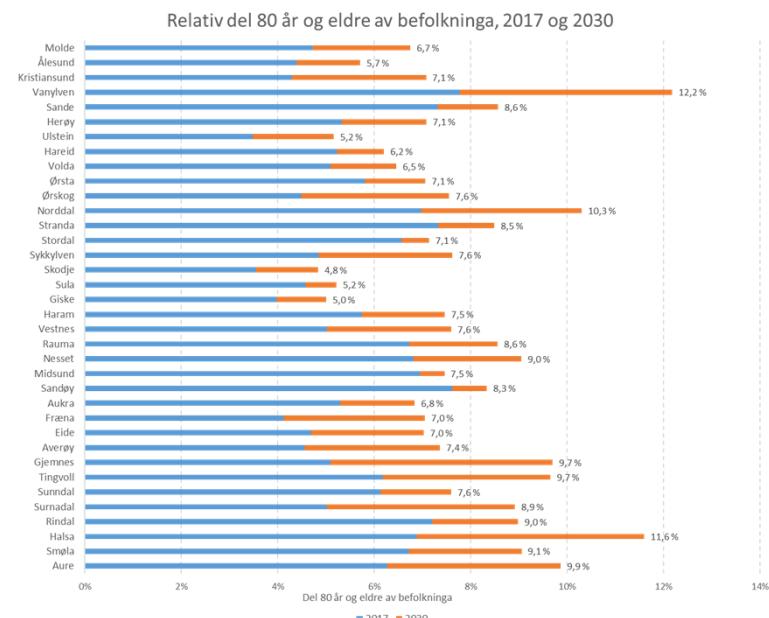

 Volda kommune

Definisjon av *forsørgarbyrde for eldre*:
Forholdet mellom tal personar i aldersgruppa 20 til 66 år (yrkesaktive) og tal eldre personar 67 år og eldre (yrkespassive).

Kjelde: SSB 17

 Volda kommune

Kjelde: SSB 18

4.6 EIGEDOMSSKATT

Første året med egedomsskatt var i 2014, med ein sats på 2 promille. Denne satsen er ført vidare ut 2019. I økonomiplanen er det lagt til grunn at satsen vert heldt på 2 promille i perioden 2018-2020, med auking til 3 promille i 2021. Grunnen til at satsen er 3 promille frå 2021 er at regjeringa foreslår at egedomsskatten kan bare aukes med maksimalt 1 promille i året.

Det er dermed budsjettet med 19,3 mill kr i inntekter frå egedomsskatten i 2019 med ei auke på 0,5 mill for kvart år fram til 2020 grunna nybygging og prisauke på bustadar.

Samstundes så har regjeringa i forslag til statsbudsjett fjerna den såkalla maskinskatten frå og med 2019. For Volda sin del vil det totalt utgjere totalt omtrent 0,4 mill mindre i egedomsskatt. Dette skal gradvis reduserast over 7 år slik at reduksjonen vert i underkant av 60 000 kr i 2019 og med tilsvarende reduksjon for kvart år fram til og med 2025. For egedomsskatten i 2021 er det lagt inn ein eigen auke på ca 9,5 mill høve til utskrivne egedomsskatt i 2020 grunna auke av satsen til 3 promille.

Kommunestyret har i vedtaket om innføring av egedomsskatt føresett at den skal søkjast avvikla i 2019. Store investeringar som ungdomsskule, kultur- og kinosal, symjeanlegg og barnehage med påfølgjande auka gjeldsbelastning og kapitalutgifter gjer at Volda kommune må pårekne egedomsskatt i svært lang tid framover. Det er likevel svært viktig å ha kritisk fokus på drifta for å unngå auke i egedomsskatten utover nivået som er foreslått, og heller gjere tiltak for ev nedtrapping. Dette vil vere naturleg å sjå i samanheng med tenestestruktur på skule og barnehage der Volda kommune driv vesentleg dyrare enn statleg normert nivå. Dette er også i samsvar med konklusjonen til den politiske arbeidsgruppa som har førebudd eit grunnlagsdokument til budsjett- og økonomiplanarbeidet.

Når ein skal vurdere belastninga egedomsskatten inneber for innbyggjarane, så bør ein sjå dei samla avgiftene på egedom i kommunen. Avgiftene på vatn, avløp og renovasjon er låge i Volda kommune samanlikna med kommunane i regionen, landet og i kommunegruppa. Dette inneber at sjølv med egedomsskatt, så vil Volda kommune kome relativt godt ut på samla avgiftsnivå samanlikna med mange andre kommunar.

4.7 NÆRINGSUTVIKLING

Kraftfond og næringsfond

Årleg tilvekst på næringsfond-kraft er no på kr. 735 000, med tillegg av renter . Reknar ein rund sum er det til disp **kr. 750 000 pr. år.**

Kommunestyret hadde på slutten av 2016 opp eiga sak om næringsfond-kraft og vidareførte prinsippa for løyving. Fordelinga vert då slik:

• Løyving til Sunnmøre Kulturnæringshage AS (Hoppid)	kr. 150 000
• Tilskot Volda Næringsforum	kr. 360 000
• Dei Nynorske Festspela	kr. 75 000
• Veka	kr. 20 000
• X2	kr. 50 000
• Kammermusikkfestivalen	kr. 20 000
• DokFilm	kr. 20 000
• Animasjonsfestivalen	kr. 20 000
• Naturfestivalen	kr. 10 000
• Uforutsett	<u>kr. 25 000</u>
SUM	<u>kr. 750 000</u>

Pr. dato er det ingen unytta løyving på fondet bortsett frå det som ennå ikkje er utbetalt for 2018.

Kommunen har framleis til disp. omlag kr. 240 000 på næringsfond-stat/kommune; midlar som skal nyttast etter retningsliner derifrå.

Kulturnæringshagen – nyetableringar

Kommunestyret vedtok i sak 139/13 å fornya avtalen med Møre og Romsdal fylkeskommune om drift av lokalt hoppid.no-kontor for åra 2013-2016. Den avtalen er forlenga og blir automatisk fornya med eit år om gangen om den ikkje er sagt opp av ein av partane innan 1.oktober i avtaleåret. I samsvar med kst.vedtak i sak 59/12 driftar Sunnmøre Kulturnæringshage AS det lokale hoppid.no-kontoret for kommunen (sjå <http://www.sknh.no/ressursar/hoppid-no-kurs-og-nettverk>).

I følgje Fylkesstatistikken for 2018 (nett publisert) vart det i 2017 registrert 78 nyetableringar i Volda (2016 – 70). Dette gir ei etableringsgrad på 13, med 8 nyetableringar pr. 1000 innbyggjarar. Tilsvarande for Ørsta var 96 (2016 – 80), etableringsgrad 13, med 9 nyetableringar pr. 1000 innbyggjarar. Gjennomsnittet for Møre og Romsdal var ei etableringsgrad på 12, med 8 nyetableringar pr. 1000 innbyggjarar.

Volda næringsforum fekk i 2017 overført ei rammeløyving på kr. 360 000.

Næringsforumet har eit budsjett på om lag 1 mill kr. Drifta er avhengig av kommunalt tilskot i tillegg til medlems-/serviceavgift, andre tilskot og sal av tenester. I 2018 har Volda næringsforum selt prosjektbistand til Volda kommune i samband med sentrumsprosjektet, reiseliv og ulike prosjekt gjeldande flyktingar og innvandrarar. Dette er vesentleg redusert i høve til tidlegare år. Kommunen har vidare varsle om at for 2019 vil vurdere desse ordningane på nytt.

I samband med nye Volda vert det også ein gjennomgang av organisering av næringsapparatet. Næringslivet i Volda, Hornindal og Bjørke må i samråd med Volda kommune finne ut av korleis dette skal vere.

Rådmannen foreslår at Volda kommune også for 2019 går inn med eit driftstilskot over kraftfondet på kr 360 000, og eit tilskot frå driftsbudsjettet kr 10 000. Tilskotet til Volda Næringsforum vert styrka med løns- og prisstigning, dvs 2,6 % avrunda oppover til kr 370 000.

Når det gjeld dei statlege næringsfondsmidlane vil det ut frå signala i forslaget til statsbudsjett heller ikkje i 2019 verte noko påfyll til Volda kommune. Dette resulterer i at kommune ikkje har midlar utover ubrukt løyving (sjå framanfor) til å gi tilskot til nyetablerarar og til bedriftsutvikling.

Tilrettelegging for bustadbygging

Volda kommune har positiv folketalsutvikling, men for å kome inn under vekstcommunekategorien og få vekstcommunetilskot, så må innbyggjarreksten kome over 1,6 % over ein 3-årsperiode. Volda ligg sentralt geografisk i høve eit akseptabelt pendlingsomland på om lag 60 000 innbyggjarar. Volda har sentrale regionfunksjonar, og bør ha grunnlag for folketalsvekst. I budsjett- og økonomiplanen er det foreslått infrastruktur som kan utløye bustadutbygging for å stimulere folketalsvekst.

Det er behov for å utvikle ein heilskapleg bustadpolitikk i samarbeid med Husbanken og utbyggjarar med basis i den nasjonale målsettinga om at alle bør ha sin eigen bustad. Det er ei generell problemstilling i kommunane at bustadbygginga vert styrt av marknaden, og at det er manglande tilrettelegging for at dei med bustadsosiale behov og lågtinntektsfamiliar kan skaffe eigen bustad. Dette er svært viktig sett i høve barneperspektivet og folkehelseperspektivet. Dette bør ein gå nærmare inn med sikte på å etablere gode tiltak i nye Volda.

Tilrettelegging for næringsetablering

Arbeidsmarknaden i Volda er tufta på kompetansemiljøet i dei offentlege institusjonane. Det er viktig at kommunen er tilretteleggjar og er tydelege overfor myndighetene om viktigheita av å ha desse institusjonane i regionen vår også i framtida, jfr. det som no er signalisert når det gjeld t.d. Tingretten.

Parallelt med dette er det viktig at Volda har strategiar for å stimulere til arbeidsplassar i det private næringslivet. Volda næringsforum og Sunnmøre Kulturnæringshage er rådgjevingsorgan som er sentrale for å hjelpe bedrifter i gang, kople offentlege og private interesser i partnarskap, og vere talerøy for næringslivet sine interesser.

Det er sikra grunn for Rotset næringsområde, og det er gjort vedtak om å opparbeide delar av området. Det er sett av midlar til vidare sentrumsutvikling. Planlagt investering i «Elvadalsprosjektet» er gjennomført i 2018 og vi ser allereie at dette området har medført auka tilgjengelighet og ein auka bruk. M.a. nyleg gjennomførte prosjektet «Elvalangs» med truleg bort i mot 2000 besøkjande syner at dette området har stort potensial.

Oppdelt eigedomsstruktur er ei utfordring med tanke på heilskapleg sentrumsutvikling. Dersom ei gruppe grunneigarar samlar seg om felles interesser for å utløyse utbygging på sine område, ev i samarbeid med eksterne investorar, så bør kommunen vere aktiv med siktet på tilretteleggingstiltak.

Reiseliv

Pr. dato er Volda kommune ikkje medlem av nokon reiselivsdestinasjon.

Kommunestyret gjorde i møte 16.06.16, PS-sak 82/16 vedtak om å omdisponere midlane som tidlegare var avsett til medlemsskap i Desinasjon Ålesund og Sunnmøre til *prosjektet og utviklingsarbeidet “destinasjon Volda”*.

Før ein gjer endeleg vedtak er det ynskjeleg å sjå den i samanheng med kommunesamanslåinga og prosjektet «Nye næringar på gamle tufter».

Rådmannen meiner at reiselivsnæringa i Volda kommune har eit potensial for utvikling. Føresetnaden for dette er at det er aktørar innanfor næringa som har ambisjonar, og at desse definerer sine behov for tilrettelegging og støtte og er i dialog med kommunen, næringsapparatet i kommunen og regionalt. Ein ynskjer også å drøfte reiselivssamarbeid med nabokommunane og forsøke å få til ein felles strategi gjennom eit samarbeid om masterplan for reiselivsutvikling i regionen.

I prosessen med nye Volda må ein ta stilling til tilknytning til destinasjonsselskap, Ålesund og Sunnmøre, Visit Nordfjord eller ev begge.

Volda kunnskapspark

Kulturnæringshagen har prosjektleiinga på forprosjektet Kunnskapspark på Campusområdet. Dette vil etter kvart gå over i eit hovudprosjekt der ein får eit prospekt på innhald, organisering, kostnader og finansiering.

Parkeringsordning på Campusområdet

Høgskulen har teke initiativ til å utgreie parkeringsordning på høgskuleområdet. Dei har invitert med Volda kommune og Volda Campus Arena. I tillegg er det også dialog med Helseforetaket. Føresetnaden for å få til ei slik ordning er at ein ser samla parkeringsområde

på Campusområdet under eitt og får ei felles organisering som forvaltar og utviklar samla parkeringsplassar. Dette føreset at ein også får ein skiltplan for omkringliggende område for å hindre villparkering.

4.8 KOMMUNEREFORMA

Volda og Hornindal har gjort vedtak om å slå seg saman og ny kommune trer i kraft frå 1.januar 2020. I tillegg har regjeringa vedteke grensejustering der Bjørke og Viddal også vert lagt til Volda kommune.

Prosjektarbeidet med kommunesamanslåinga er no godt i gang med Fellesnemnda som overordna styringsorgan og med eiga styringsgruppe med rådmannen i Volda som prosjektleiar.

Det er gjort vedtak om overordna organisering og leiargruppa for nye Volda er etablert. Den siste av leiaraane Jarl Martin Møller vil ta til i si stilling som kommunalsjef for samfunnsutvikling 1.januar 2019.

Ny politisk organisering vart vedteken 6. september. Utanom kommunestyret og formannskapet vil det verte tre tenesteutval: Helse- og omsorg, Oppvekst og kultur og Forvalting og utvikling.

Det er vedteke at det skal vere 33 medlemmer i kommunestyret, samt at det skal vere ni medlemmer i formannskapet og dei tre tenesteutvala. I tenesteutvala skal også minst 5 av medlemmene vere kommunestyremedlemmer.

Økonomiske rammer og budsjett for kommunesamanslåinga er det Fellesnemnda som gjer vedtak om , og det vert lagt fram eiga sak til Fellesnemnda om det. Fellesnemnda skal elles gje fråsegn til dei to kommunane sine budsjett.

Det er viktig at dei politiske organa i gamle Volda i løpet av 2019 innstiller seg på at dette er eit år i avvikling, og at det parallelt pågår ein svært omfattande prosess på å lande prosjektet for å setje nye Volda i drift i 2020. Dette vil binde opp kapasitet i administrasjonen, og ein må derfor vere budd på strenge prioriteringar, og der prosjektarbeidet må gå framfor annan aktivitet. Både i driftsorganisasjonen gamle Volda og i prosjektorganisasjonen nye Volda må ein skilje mellom MÅ, BØR og KAN-oppgåver.

4.9 KOSTRA tal Volda kommune

I år vert det i tillegg til økonomiplan 2019 – 2022/Budsjett 2019 lagt fram eit eige skyggebudsjett for perioden for Nye Volda.

I og med at vi ikkje har felles organisasjon å legge fram budsjett på vil vi lage eit skyggebudsjett som baserer seg på Kostra funksjonar.

Eigne Kostra-tal for Volda kommune vert difor ikkje med i dette dokumentet.

VEDLEGG

HOVUDOVERSIKTER

Budsjettkjema 1A

SKJEMA 1A DRIFT - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019						
	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Skatt på inntekt og formue	-209 347 312	-208 400 000	-223 764 000	-223 764 000	-223 764 000	-223 764 000
Ordinært rammetilskudd	-300 215 814	-279 200 000	-295 880 000	-295 880 000	-295 880 000	-295 880 000
Sum frie inntekter	-509 563 126	-487 600 000	-519 644 000	-519 644 000	-519 644 000	-519 644 000
Eigedomsskatt	-16 903 265	-17 500 000	-19 300 000	-19 600 000	-29 350 000	-29 350 000
Andre direkteog indirekte skatter	-753 804	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
Andre generelle statstilskudd	-38 965 199	-34 558 300	-39 092 525	-44 092 525	-44 092 525	-44 092 525
SUM FRIE DISPONIBLE INNTETER	-566 185 394	-540 358 300	-578 736 525	-584 036 525	-593 786 525	-593 786 525
Renteinntekter og utbytte	-7 037 353	-6 940 000	-6 940 000	-6 940 000	-6 940 000	-6 940 000
Akvastning plasseringar	-2 270 627	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Renteutgifter/finansutgifter	20 441 986	22 670 468	27 624 466	28 979 902	41 238 158	44 834 408
Avdrag på lån	25 305 001	28 656 128	31 221 448	32 100 768	40 730 088	44 326 338
NETTO FINANSINNTEKTER OG UTGIFTER	36 439 007	42 886 596	50 405 914	52 640 670	73 528 246	80 720 746
Dekn av tidl års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Til ubundne avsteningar	21 489 982	0	0	0	0	29 000 000
Til bundne avsteningar	26 339 969	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Bruk av tidl års regnsk overskot	-21 489 982	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-19 656 898	-18 326 734	-67 558 908	-13 584 834	-23 355 410	-30 547 910
Bruk av bundne avsetninger	-275 000	0	0	0	0	0
NETTO AVSETNINGER	6 408 071	-17 626 734	-66 858 908	-12 884 834	-22 655 410	-847 910
Overført til investeringsbudsjettet	6 567	0	0	0	0	0
TIL FORDELING DRIFT	-523 331 749	-515 098 438	-595 189 519	-544 280 689	-542 913 689	-513 913 689
Sum fordelt drift fra skjema 1B	523 331 749	515 098 438	595 189 519	544 280 689	542 913 689	513 913 689
Merforbruk Mindreforbruk	0	0	0	0	0	0

Budsjettetskjema 1B

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	1 948 074	2 234 642	2 155 426	2 155 426	2 155 426	2 155 426
Inntekter	-9 911	-65 984	-65 984	-65 984	-65 984	-65 984
Rådmann	1 938 003	2 168 658	2 089 442	2 089 442	2 089 442	2 089 442
Utgifter	3 660 879	2 135 979	2 087 448	2 087 448	2 087 448	2 087 448
Inntekter	-2 179 827	-876 705	-876 705	-876 705	-876 705	-876 705
Samfunn og rådgjeving	1 480 331	1 259 274	1 210 743	1 210 743	1 210 743	1 210 743
Utgifter	29 089 831	20 450 768	20 416 075	20 416 075	20 416 075	20 416 075
Inntekter	-14 492 288	-1 677 424	-1 477 424	-1 477 424	-1 477 424	-1 477 424
Personal og organisasjon	14 595 832	18 773 344	18 938 651	18 938 651	18 938 651	18 938 651
Utgifter	8 413 735	8 198 573	7 506 952	7 506 952	7 506 952	7 506 952
Inntekter	-2 504 906	-1 773 757	-2 023 757	-2 023 757	-2 023 757	-2 023 757
Økonomi	5 907 721	6 424 816	5 483 195	5 483 195	5 483 195	5 483 195
Utgifter	9 759 050	9 767 312	12 267 312	12 267 312	12 267 312	12 267 312
Inntekter	-486 153	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
NAV Kommune	9 272 897	9 467 312	11 967 312	11 967 312	11 967 312	11 967 312
Utgifter	267 213 894	255 808 741	255 484 970	255 284 970	255 284 970	255 284 970
Inntekter	-60 391 362	-47 594 109	-35 124 648	-35 124 648	-35 124 648	-35 124 648
Opplæring og oppvekst	206 802 041	208 214 632	220 360 322	220 160 322	220 160 322	220 160 322
Utgifter	269 186 453	247 067 416	263 788 977	263 627 977	263 627 977	263 627 977
Inntekter	-78 835 996	-59 571 203	-62 337 032	-62 337 032	-62 337 032	-62 337 032
Helse og omsorg	190 331 155	187 496 213	201 451 945	201 290 945	201 290 945	201 290 945
Utgifter	14 605 536	13 712 550	13 409 623	15 209 623	14 742 623	14 742 623
Inntekter	-4 173 621	-2 260 395	-2 190 395	-2 190 395	-2 190 395	-2 190 395
Kultur og service	10 429 987	11 452 155	11 219 228	13 019 228	12 552 228	12 552 228
Utgifter	3 343 460	3 057 822	3 227 001	3 227 001	3 227 001	3 227 001
Inntekter	-149 076	0	0	0	0	0
Politisk verksemd	3 190 789	3 057 822	3 227 001	3 227 001	3 227 001	3 227 001
Utgifter	78 310 274	75 441 086	74 724 285	74 724 285	74 724 285	74 724 285
Inntekter	-39 755 185	-39 217 269	-35 840 175	-35 840 175	-34 840 175	-34 840 175
Teknisk	38 555 089	36 223 817	38 884 110	38 884 110	39 884 110	39 884 110
Utgifter	27 210 512	23 923 469	21 817 733	21 817 733	21 817 733	21 817 733
Inntekter	-27 210 504	-23 923 469	-21 817 733	-21 817 733	-21 817 733	-21 817 733
Sjølvkosttenester	-401	0	0	0	0	0
Utgifter	10 151 721	9 990 485	10 216 548	10 216 548	10 216 548	10 216 548
Inntekter	-4 185 950	-2 984 704	-3 134 704	-3 134 704	-3 134 704	-3 134 704
Utvikling	5 964 217	7 005 781	7 081 844	7 081 844	7 081 844	7 081 844
Utgifter	100 768 046	97 254 857	99 859 528	99 859 528	99 859 528	99 859 528
Inntekter	-100 768 045	-97 254 857	-99 859 528	-99 859 528	-99 859 528	-99 859 528
Barneverntenesta (vertsk.)	-42 667	0	0	0	0	0
Utgifter	23 337 651	27 460 143	24 638 760	24 638 760	24 638 760	24 638 760
Inntekter	0	0	0	0	0	0
Barnevern Volda kommune	23 337 651	27 460 143	24 638 760	24 638 760	24 638 760	24 638 760

BUDSJETTSKJEMA 1 B VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
Driftsrammer Sektor	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Utgifter	69 552 195	42 024 750	97 255 797	44 907 967	43 007 967	43 007 967
Inntekter	-58 076 764	-45 930 280	-48 618 831	-48 618 831	-48 618 831	-77 618 831
Fellestenester	11 475 431	-3 905 530	48 636 966	-3 710 864	-5 610 864	-34 610 864

Budsjettskjema 2A

SKJEMA 2A INVESTERINGAR - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019						
Tekst	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Investeringer i anleggsmidler	198 912 756	276 378 262	247 708 000	251 283 000	202 108 000	51 750 000
Utlån og forskutteringer	3 555 000		0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	2 757 961		0	0	0	0
Avdrag på lån	2 293 875		0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket			0	0	0	0
Avsetninger	10 457 119		800 000	0	0	0
Årets finansieringsbehov	217 976 711	276 378 262	248 508 000	251 283 000	202 108 000	51 750 000
Bruk av lånemidler	-161 409 955	-210 054 470	-180 084 400	-204 734 400	-166 756 400	-41 400 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-2 270 392		0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	-5 000		0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-34 521 960	-40 556 688	-44 311 600	-40 116 600	-35 351 600	-10 350 000
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-8 162 742	-971 000	-1 552 000	-832 000	0	0
Andre inntekter	-1 512 837		0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-207 882 886	-251 582 158	-225 948 000	-245 683 000	-202 108 000	-51 750 000
Overført fra driftsregnskapet	-6 567		0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	-3 625 277		0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-6 461 980	-24 796 104	-22 560 000	-5 600 000	0	0
Sum finansiering	-217 976 711	-276 378 262	-248 508 000	-251 283 000	-202 108 000	-51 750 000
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 2B

SKJEMA 2A INVESTERINGAR - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019				
Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
IKT, DIGITALISERING OG VELFERDSTEKNOLOGI:				
Kjøp av IKT-utstyr	480 000	480 000	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	120 000	120 000	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-120 000	-120 000	0	0
Bruk av årets opprinnelige låneopptak	-480 000	-480 000	0	0
IKT Volda kommune				

SKJEMA 2A INVESTERINGAR - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019				
Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Kjøp av IKT-utstyr	6 720 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	1 680 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-1 680 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-6 720 000	0	0	0
IKT investeringar nye Volda				
Kjøp av IKT-utstyr	600 000	600 000	600 000	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	150 000	150 000	150 000	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-150 000	-150 000	-150 000	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-600 000	-600 000	-600 000	0
IKT-satsing oppvekst				
Kjøp av IKT-utstyr	1 000 000	1 000 000	1 000 000	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	250 000	250 000	250 000	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-250 000	-250 000	-250 000	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	0
Investering velferdsteknologi, Helse og omsorg				
Kjøp av IKT-utstyr	800 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	200 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-200 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-800 000	0	0	0
Robotreinhald				
EIGEDOM:				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	40 200 000	80 400 000	40 200 000	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	10 050 000	20 100 000	10 050 000	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-10 050 000	-20 100 000	-10 050 000	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-40 200 000	-80 400 000	-40 200 000	0
Volda ungdomsskule				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	0	20 000 000	40 000 000	20 000 000
Moms-utgift investering med kompensasjon	0	5 000 000	10 000 000	5 000 000
Moms-kompensasjon investering frå 2014	0	-5 000 000	-10 000 000	-5 000 000
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	0	-20 000 000	-40 000 000	-20 000 000
Symjeanlegg				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	42 250 000	84 500 000	42 250 000	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	4 225 000	8 450 000	4 225 000	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-4 225 000	-8 450 000	-4 225 000	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-42 250 000	-84 500 000	-42 250 000	0
Kultur- og kinosal				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	0	400 000	20 000 000	20 000 000
Moms-utgift investering med kompensasjon	0	100 000	5 000 000	5 000 000
Moms-kompensasjon investering frå 2014	0	-100 000	-5 000 000	-5 000 000
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	0	-400 000	-20 000 000	-20 000 000
Ny barnehage sentrum				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	0	640 000	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	0	160 000	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	0	-160 000	0	0

SKJEMA 2A INVESTERINGAR - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019				
Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Bruk av årets opprinnelige låneopptak	0	-640 000	0	0
Branndepot Straumshamn				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	4 000 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	1 000 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-1 000 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelige låneopptak	-4 000 000	0	0	0
Legesenteret				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	6 160 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	1 540 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-1 540 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelige låneopptak	-6 160 000	0	0	0
Omsorgsenteret, oppgradering kjøkken				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	3 760 000	4 160 000	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	940 000	1 040 000	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-940 000	-1 040 000	0	0
Refusjon frå andre (private)	-752 000	-832 000	0	0
Bruk av årets opprinnelige låneopptak	-3 008 000	-3 328 000	0	0
Oppgradering kommunale bygg				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	8 000 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	2 000 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-2 000 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelige låneopptak	-8 000 000	0	0	0
4. etasje omsorgsenteret, omgjering til kontor				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	6 000 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	1 500 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-1 500 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelige låneopptak	-6 000 000	0	0	0
Oppgradering Smalebakken 3				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	1 440 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	360 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-360 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelige låneopptak	-1 440 000	0	0	0
Folkestadtun - oppgradering				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	2 240 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	560 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-560 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelige låneopptak	-2 240 000	0	0	0
Ferdigstilling Brannstasjon etter krav frå Arbeidstilsynet				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	1 200 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	300 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-300 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelige låneopptak	-1 200 000	0	0	0
Myrtun - nytt tak				

SKJEMA 2A INVESTERINGAR - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019				
Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
VEGAR, NÆRINGSUTVIKLING OG INFRASTRUKTUR:				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	4 800 000	3 200 000	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	1 200 000	800 000	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-1 200 000	-800 000	0	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-4 800 000	-3 200 000	0	0
utbetring kommunale vgar				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	0	1 200 000	6 800 000	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	0	300 000	1 700 000	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	0	-300 000	-1 700 000	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	0	-1 200 000	-6 800 000	0
Opprusting Raudemyrvegen til Samleveg				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	0	0	0	400 000
Moms-utgift investering med kompensasjon	0	0	0	100 000
Moms-kompensasjon investering frå 2014	0	0	0	-100 000
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	0	0	0	-400 000
Opprusting Kleppevegen til Samleveg				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	0	640 000	640 000	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	0	160 000	160 000	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	0	-160 000	-160 000	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	0	-640 000	-640 000	0
Levetidsforlenging for bruer				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	266 400	266 400	266 400	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	66 600	66 600	66 600	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-66 600	-66 600	-66 600	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-266 400	-266 400	-266 400	0
Friluftstiltak m.m. (aaa)				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	18 160 000	4 000 000	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	4 340 000	1 000 000	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-4 340 000	-1 000 000	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	-18 160 000	-4 000 000	0	0
Næringsområde Øvre Rotset				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	4 400 000	1 600 000	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	1 100 000	400 000	0	0
Avsetning til ubundne investeringsfond	800 000	0	0	0
Refusjonar frå staten	-800 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-1 100 000	-400 000	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	-4 400 000	-1 600 000	0	0
Kommunal del sentrumsutvikling				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	20 800 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	5 200 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-5 200 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelege låneopptak	-20 800 000	0	0	0
Flomførebygging				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	400 000	0	0	0

SKJEMA 2A INVESTERINGAR - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019				
Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Moms-utgift investering med kompensasjon	100 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-100 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelege lånepptak	-400 000	0	0	0
Sansehagen oppgradering av hagen				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	0	6 480 000	12 000 000	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	0	1 620 000	3 000 000	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	0	-1 620 000	-3 000 000	0
Bruk av årets opprinnelege lånepptak	0	-6 480 000	-12 000 000	0
Samleveg Urbakkfoten				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	3 600 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	900 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-900 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelege lånepptak	-3 600 000	0	0	0
Opprusting Engesetvegen forbi Omsorgsenteret til Samleveg				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	24 000 000	0	0	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	6 000 000	0	0	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-6 000 000	0	0	0
Bruk av årets opprinnelege lånepptak	-24 000 000	0	0	0
Infrastruktur Volda Campus Arena				
MASKINER OG KØYRETØY M.M				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	400 000	400 000	0	400 000
Moms-utgift investering med kompensasjon	100 000	100 000	0	100 000
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-100 000	-100 000	0	-100 000
Bruk av årets opprinnelege lånepptak	-400 000	-400 000	0	-400 000
Maskiner, verktøy og køyretøy til Eigedomsdrift				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	240 000	120 000	120 000	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	60 000	30 000	30 000	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-60 000	-30 000	-30 000	0
Bruk av årets opprinnelege lånepptak	-240 000	-120 000	-120 000	0
Maskiner og køyretøy til parkdrift				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	1 000 000	600 000	2 000 000	600 000
Moms-utgift investering med kompensasjon	250 000	150 000	500 000	150 000
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-250 000	-150 000	-500 000	-150 000
Bruk av årets opprinnelege lånepptak	-1 000 000	-600 000	-2 000 000	-600 000
Maskiner og køyretøy til vegdrift				
Kjøp av transportmiddel	480 000	480 000	480 000	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	120 000	120 000	120 000	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	-120 000	-120 000	-120 000	0
Bruk av årets opprinnelege lånepptak	-480 000	-480 000	-480 000	0
Brann - Beredskapsmateriell og køyretøy				
Nybygg, vedlikehald, byggetenester	0	0	400 000	0
Moms-utgift investering med kompensasjon	0	0	100 000	0
Moms-kompensasjon investering frå 2014	0	0	-100 000	0
Bruk av årets opprinnelege lånepptak	0	0	-400 000	0

SKJEMA 2A INVESTERINGAR - VOLDA KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT2019

Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Feiring				

Budsjettkjema 4

ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Brukertilbetalinger	-27 071 192	-27 289 411	-28 112 662	-28 112 662	-28 112 662	-28 112 662
Andre salgs- og leieinntekter	-53 891 791	-49 575 827	-52 280 318	-52 280 318	-51 280 318	-51 280 318
Overføringer med krav til motytelse	-206 566 266	-161 292 838	-137 013 806	-137 013 806	-137 013 806	-166 013 806
Rammetilskudd	-300 215 814	-279 200 000	-295 880 000	-295 880 000	-295 880 000	-295 880 000
Andre statlige overføringer	-45 198 685	-34 894 300	-43 941 150	-48 941 150	-48 941 150	-48 941 150
Andre overføringer	-1 286 997	-1 410 500	-869 500	-869 500	-869 500	-869 500
Skatt på inntekt og formue	-209 347 312	-208 400 000	-223 764 000	-223 764 000	-223 764 000	-223 764 000
Eiendomsskatt	-16 903 265	-17 500 000	-19 300 000	-19 600 000	-29 350 000	-29 350 000
Andre direkte og indirekte skatter	-753 804	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
SUM DRIFTSINNTEKTER	-861 235 126	-780 262 876	-801 861 436	-807 161 436	-815 911 436	-844 911 436
Lønnsutgifter	472 132 245	463 949 788	467 451 561	467 131 561	467 131 561	467 131 561
Sosiale utgifter	118 355 415	133 678 273	118 670 225	132 781 395	132 781 395	132 781 395
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	96 286 945	85 065 516	83 352 673	83 352 673	83 352 673	83 352 673
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	90 350 130	80 193 355	91 555 608	91 555 608	91 555 608	91 555 608
Overføringer	45 928 984	45 792 304	102 352 488	37 652 488	35 285 488	35 285 488
Avskrivninger	38 355 624	28 530 000	45 343 880	45 343 880	45 343 880	45 343 880
Fordelte utgifter	-41 834 341	-51 883 379	-42 561 939	-42 561 939	-42 561 939	-42 561 939
SUM DRIFTSUTGIFTER	819 575 002	785 325 857	866 164 496	815 255 666	812 888 666	812 888 666
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-41 660 124	5 062 981	64 303 060	8 094 230	-3 022 770	-32 022 770
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-7 037 353	-6 940 000	-6 940 000	-6 940 000	-6 940 000	-6 940 000
Gevinst på finansielle instrumenter	-4 047 865	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Mottatte avdrag på utlån	-183 329	-230 000	-230 000	-230 000	-230 000	-230 000
SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER	-11 268 547	-8 670 000				
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	20 441 985	22 670 468	27 624 466	28 979 902	41 238 158	44 834 408
Tap på finansielle instrumenter	1 777 238	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	25 305 001	28 656 128	31 221 448	32 100 768	40 730 088	44 326 338
Utlån	152 720	130 000	130 000	130 000	130 000	130 000
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER	47 676 944	51 456 596	58 975 914	61 210 670	82 098 246	89 290 746
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	36 408 397	42 786 596	50 305 914	52 540 670	73 428 246	80 620 746
Motpost avskrivninger	-38 355 625	-28 530 000	-45 343 880	-45 343 880	-45 343 880	-45 343 880
NETTO DRIFTSRESULTAT	-43 607 352	19 319 577	69 265 094	15 291 020	25 061 596	3 254 096
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	-21 489 982	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-20 836 898	-18 326 734	-67 558 908	-13 584 834	-23 355 410	-30 547 910
Bruk av bundne fond	-16 997 861	-2 882 201	-2 406 186	-2 406 186	-2 406 186	-2 406 186
SUM BRUK AV AVSETNINGER	-59 324 741	-21 208 935	-69 965 094	-15 991 020	-25 761 596	-32 954 096
Overført til investeringsregnskapet	6 567	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	21 489 982	0	0	0	0	29 000 000
Avsetninger til bundne fond	40 035 813	1 889 357	700 000	700 000	700 000	700 000
SUM AVSETNINGER	61 532 362	1 889 357	700 000	700 000	700 000	29 700 000

REGNSKAPMESSIG MER-MINDREFORBRUK	-41 399 731	0	0	0	0	0
---	--------------------	----------	----------	----------	----------	----------

Budsjettkjema 5

ØKONOMISK OVERSIKT INVESTERING VOLDA KOMMUNE ØKONOMIPLAN 2019-2022/BUDSJETT 2019						
	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-2 270 392		0	0	0	0
Andre salgsinntekter	-543 946		0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	-2 656 106	-971 000	-1 552 000	-832 000	0	-10 350
Kompensasjon for merverdiavgift	-34 521 960	-40 556 688	-44 311 600	-40 116 600	-35 351 600	000
Statlige overføringer			0	0	0	0
Andre overføringer	-5 000		0	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak			0	0	0	0
SUM INNTEKTER	-39 997 404	-41 527 688	-45 863 600	-40 948 600	-35 351 600	-10 350 000
Lønnsutgifter			0	0	0	0
Sosiale utgifter			0	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i kommunal tj.prod.	162 841 541	236 490 657	203 396 400	211 166 400	166 756 400	41 400 000
Kjøp av varer og tj som erstatter kommunal tj.prod	1 428 245	944 293	0	0	0	0
Overføringer	35 057 205	38 943 312	44 311 600	40 116 600	35 351 600	10 350 000
Renteutg, provisjoner og andre finansutg			0	0	0	0
Fordelte utgifter			0	0	0	0
SUM UTGIFTER	199 326 991	276 378 262	247 708 000	251 283 000	202 108 000	51 750 000
Avdragsutgifter	2 293 875		0	0	0	0
Utlån	3 555 000		0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	2 757 961		0	0	0	0
Dekning tidligere års udekket			0	0	0	0
Avsetning til ubundne investeringsfond	3 625 277		800 000	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	6 831 841		0	0	0	0
SUM FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	19 063 954	0	800 000	0	0	0
FINANSIERINGSBEHOV	178 393 541	234 850 574	202 644 400	210 334 400	166 756 400	41 400 000
Bruk av lån	-161 409 955	-210 054 470	-180 084 400	-204 734 400	-166 756 400	-41 400 000
Salg av aksjer og andeler			0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-6 889 762		0	0	0	0
Overføringer fra driftsregnskapet	-6 567		0	0	0	0
Bruk av tidligere års overskudd	-3 625 277		0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond		-2 000 000	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-802 672		0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	-5 659 308	-22 796 104	-22 560 000	-5 600 000	0	0
Bruk av bundne investeringsfond			0	0	0	0
SUM FINANSIERING	-178 393 541	-234 850 574	-202 644 400	-210 334 400	-166 756 400	-41 400 000
UDEKKET/UDISPONERT	0	0	0	0	0	0

Volda Kommune
her

Volda kyrkjekontor den 26.10.2018

Vår saksbehandler: JS

Vår ref.: 18/00006-002

Arkivkode: 112

Budsjett 2019 og ØPL 2019-22

Volda kyrkjelege fellesråd handsama sak VKF 28/2018: Budsjett 2019 og ØPL 2019-2022 i sitt møte 25.10.2018 og gjorde følgjande samrøystes vedtak:

1. *Fellesrådet godkjenner framlegget til driftsbudsjett 2019*
2. *Festeavgifta vert prisjustert med 5,1% fra kr. 500,- til kr. 525,- pr. grav pr. år.*
3. *Eigenbetaling for konfirmantane vert prisjustert med 3,4% fra kr. 1.950,- til kr. 2.016,-*
4. *Investeringsbudsjettet vert sett opp når investeringsramma fra 2019 er kjend. Budsjettet skal bygge på prioriteringane i Plan for nyanlegg, vedlikehald og fornying 2019-2022*
5. *Fellesrådet prioritører følgjande i budsjettinnspelet til Volda kommune:*
  - *Auke ramma for investeringstilskotet til 1.000.000 pr. år for å kunne gjennomføre prioriterte investeringstiltak på gravplassar og kyrkjebygg*
  - *Auke ramma for driftstilskotet med kr. 500.000 for å kunne gjennomføre prioriterte vedlikehaldstiltak på kyrkjebygga*
  - *Auke ramma for driftstilskotet med kr. 25.000 for å dekkje husleige konfirmantundervisning*

Driftsbudsjett 2019

Framlegget til driftsbudsjett er i hovudsak ei vidareføring av 2018-budsjettet. Framlegget har med nokre endringar som krev vesentlege auke i det kommunale driftstilskotet.

Budsjettet byggjer på følgjande føresetnadar:

- Justering av det kommunale investeringstilskotet til forventa rente- og avdragsutgifter
- Auke av kommunalt investeringstilskot med kr. 200.000,- til nye lån
- Lønsjustering jf. Tariffrevisjonen 01.05.2018 og forventa 3,2% lønsvekst i 2019
- Justering av pensjonskostnadane jf. KLP sine prognoser
- Justering av lønsrefusjon prostesekretær og lønsrefusjonar frå sokneråda
- Justering av tilskot til EVS volontørtenesta, avsettingar og bruk av fond
- Satsing på vedlikehald kyrkjebygg - årskostnad kr. 900.000,-
- Auke i det kommunale driftstilskotet med kr. 525.000,-

Nye tiltak som krev auke i dei kommunale driftstilskotet

Vedlikehald kyrkjebygg

For å kunne drive eit forsvarleg vedlikehald av kyrkjebygga våre er vi avhengig av ei større tilskotsramme. Fleire av dei større tiltaka i planen for kyrkjebygga er å rekne som vedlikehald og må bli finansiert innanfor driftsbudsjettet:

For å kome meir a jour med vedlikehaldet av kyrkjebygga må det kommunale driftstilskotet bli auka. I budsjettframlegget er det derfor lagt inn opp til ei auke på **kr. 500.000,-** frå 2019 til dette.

Husleige konfirmantundervisning

Kyrkja i Volda driv eit godt konfirmantarbeid med stor oppslutnad. Hausten 2017 vert eit revidert konfirmantopplegg sett i verk. Viktige element i opplegget er felles undervisningssamlingar og sommarleir. Fellessamlingane gjennom året er lagt til Uppheim som etter oppgraderinga har vorte eit svert tenleg lokale for desse samlingane. Men bruken av Uppheim har også ei kostnadsside. Kyrkjelova sin § 15 listar opp kommunen sitt økonomiske ansvar for kyrkja: «*Kommunen utreder følgende utgifter etter budsjettforslag fra kirkelig fellesråd:*» Punkt e) «*utgifter til lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring*». Slike utgifter har det aldri vore løyd midlar til i driftstilskotet frå Volda kommune. Fellesrådet finn derfor tida moden til å be om auke i driftstilskotet med **kr. 25.000,-** for å dekkje husleigeutgifter for konfirmasjonsundervisninga

Investeringsbudsjett 2019

Volda kommune har frå 2016 budsjettet med ei ramme på inntil kr.800.000,- pr. år til investeringstilskot til fellesrådet sine investeringar på kyrkjer og gravplassar. Ramma skal dekkje renter og avdrag på investeringslåna som fellesrådet tek opp til desse investeringane. Tilskotet vert betalt ut på bakgrunn av dei faktiske rente- og avdragsutgiftene har kvart år. Dette gjer at fellesrådet sjølv må planlegge låneopptaka og nedbetalinga av låna innanfor denne ramma. Ved utgangen av 2018 vil fellesrådet ha ei total lånegjeld på kr. 12.896.112. Tilskotsbehovet for eksisterande lån i 2019 vil vere på om lag **kr. 750 000,-**

Det framleis mange investeringstiltak på Plan for nyanlegg, vedlikehald og fornying som treng lånefinansiering for å bli realisert. Totalt ligg det inne tiltak på kr. 7.700.000,- for kyrkjebygga og kr. 10.500.000 for gravplassane i planen i ØPL-perioden.

Fellesrådet ber om at investeringstilskotet vert auke med **kr. 200.000** frå 2019 for å dekkje lånefinansiering av følgjande tiltak:

Bygg	Bygningsdel	Tiltak	Beløp
Volda kyrkje	Yttertak	Omlegging skifertak/montering av snøfangarar	1 500 000
Volda kyrkje	Yttertak	Skifting av kopparkleding tårn og sideskip	800 000
Volda kyrkje	F-inngang	Ny F-inngang ved hovudtrapp	200 000
Sum tiltak bygg			2 500 000

Kyrkjegard	Element	Tiltak	Beløp
Leirhaugen gravplass	Planar	Planlegging utviding Leirshaugen gravplass	500 000
Leirhaugen gravplass	Gravfelt	Omregulering av gamle felt	350 000
Lid gravplass	Parkering	Kjøp av grunn og etablering av parkeringsplass	150 000
Austefjord kyrkjegard	Gjerde/portar	Nytt gjerde	250 000
Kilstfjord kyrkjegard	Gjerde/portar	Nytt gjerde mot aust og sør	250 000
		Sum tiltak kyrkjegard	1 500 000

SUM INVESTERINGAR **4 000 000**

Vedlegg:
Driftsbudsjett 2019 – hovudoversyn og detaljar
Investeringsslåن og tilskot 2018 - 2022
Plan for nyanlegg, vedlikehald og fornying

Beste helsing

Jostein Stråbø
kyrkjeverje

DRIFTSBUDSJETT 2019 - HOVUDOVERSYN				
VKF 25.10.2018				
	Rev 1			
	2 018	2 019	Endring	
	12.04.2018			
600-659	Brukabetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-765 904	-808 929	-43 025
660-679	Sal av driftsmidler /fast eigedom	0	0	0
700-789	Refusjonar/Overføringer	-1 419 675	-1 437 312	-17 637
790	Kalkulatoriske inntekter ved kommunal tenesteyting	-1 774 773	-1 774 773	0
800-829	Statlege tilskot	-1 163 000	-1 204 017	-41 017
830-839	Rammeoverføring/Tilskot frå eigen kommune	-5 394 866	-6 280 192	-885 326
840-859	Tilskot fra fellesråd/sokneråd	-130 000	-130 000	0
860-879	Andre tilskot, gåver, innsamla midler	-12 000	-12 000	0
	Sum driftsinntekter	-10 660 218	-11 647 223	-987 005
	Utgifter			
010-099	Løn- og sosiale utgifter	5 295 117	5 404 985	109 868
100-299	Kjøp av varer og tenester	3 008 857	3 374 502	365 645
300-389	Refusjonar/Overføringer	521 575	699 440	177 865
390	Kalkulatoriske utgifter ved kommunal tenesteyting	1 774 773	1 774 773	0
400-479	Tilskot og gåver	364 262	364 262	0
590	Avskrivinger	510 750	510 750	0
	Sum driftsutgifter:	11 475 334	12 128 712	653 378
	Brutto driftsresultat:	815 116	481 489	-333 627
900-910	Renteinntekter og utbytte	-5 000	-5 000	0
920-929	Mottekne avdrag på utlån	0	0	0
500-509	Renteutgifter og lånekostnader	267 856	305 738	37 882
510-519	Avdrag på lån	485 617	555 353	69 736
520-529	Utlån, kjøp av aksje, andeler o.l	0	0	0
	Netto finansinntekter/-utgifter	748 473	856 091	107 618
990	Motpost avskrivinger	-510 750	-510 750	0
	Netto driftsresultat	1 052 839	826 830	-226 009
	Interne finansieringstransaksjoner:			
930	Bruk av udisponert fra tidl. år (overskudd)	-543 370	0	543 370
940-949	Bruk av disposisjonsfond	0	0	0
950-959	Bruk av bundne fond	-760 653	-966 279	-205 625
960	Bruk av likviditetsreserve	0	0	0
	Sum bruk av avsetninger	-1 304 024	-966 279	337 745
530	Avsatt til dekning fra tidligere år (underskudd)	110 000	0	-110 000
540-549	Avsatt til disposisjonsfond	47 507	30 007	-17 500
550-559	Avsatt til bundne fond	93 677	109 442	15 765
560	Avsatt til/ Styrking av likviditetsreserven	0	0	0
570	Overført til investeringsbudsjettet	0	0	0
	Sum avsetninger	251 184	139 449	-111 735
	MEIRFORBRUK/ MINDREFORBRUK = 0	-1	0	1

0410 KYRKJELEG ADMINISTRASJON				
VKF 25.10.2018				
Art	Tekst	Rev1	2 018	2 019
				Endring
30100	Fast løn		788 351	817 558
30101	Faste tillegg		0	0
30102	Møtegodtgjersle fellesråd		0	0
30200	Vikarløn		0	0
30201	Løn ferievikar		0	0
30300	Ekstrahjelp		0	0
30500	Annen lønn og trekkpliktige oppgaver		0	0
30900	Pensjon		97 942	110 380
30951	Arbeidstakarforsikring		2 000	2 000
30952	Motkonto 30952		-2 000	-2 000
30990	Arbeidsgjevaravgift		115 618	121 435
	Løn- og sosiale utgifter		1 001 911	1 049 373
				47 463
				0
31000	Kontormateriell		30 750	30 750
31100	Aktivitetsrelatert forbruksmateriell/utstyr/tjenes		0	0
31200	Anna forbruksmateriell		10 861	10 861
31300	Post, bank, telefoni og dataliner		105 000	105 000
31400	Annonser, reklame, informasjon og representasjon		28 138	28 138
31500	Opplæring, kurs (ikke oppg.pl.)		0	0
31600	Godtgjersle reise og diett (oppg. PI)		1 500	1 500
31650	Andre oppg.pliktige ytingar		530	530
31653	Andre Trekkpliktige ytingar (tr.pl.)		530	530
31700	Reiseutgifter og drift eigne transportmiddel		4 500	4 500
31800	Energi		25 000	25 000
31850	Forsikring		29 580	29 580
31851	Arbeidstakarforsikring-trekkfritt		0	0
31900	Leige av lokaler og grunn		610 000	610 000
31950	Avgifter, gebyr og lisensar		53 220	53 220
32000	Inventar og utstyr		15 000	7 500
32200	Leige, leasing og kjøp av maskiner		14 981	14 981
32400	Serviceavtalar og reperasjoner		12 841	12 841
32650	Vakthald og vektartenester, alarmsystem		0	0
32700	Konsulenttenester		10 250	10 250
	Kjøp av varer og tenester		952 681	945 181
				-7 500
				0
33700	Refusjon til andre		0	0
33800	Interne overføringer		0	0
	Refusjonar/overføringer		0	0
				0
33900	Kalkulatoriske utgifter ved kommunal tenesteyting		835 200	835 200
	Kalkulatoriske utgifter ved kommunal tenesteyting		835 200	835 200
				0
34290	Momsutgift drift		66 976	66 976
34700	Tilskot/gåver til andre		0	0
34701	Vekkskriving krav		0	0
	Tilskot og gåver		66 976	66 976
				0
35000	Renteutgifter		2 000	2 000
35001	Renteutgifter lån		265 856	303 738
	Renteutgifter og låneomkostninger		267 856	305 738
				37 882
				0
35100	Avdrag på lån		485 617	555 353
	Avdrag på lån		485 617	555 353
				69 736
				0
35300	Dekking tidlegare års underskot		110 000	0
	Dekking tidlegare års underskot		110 000	0
				-110 000
				0
35400	Avsetning til disposisjonsfond (reservepost)		47 507	30 007
	Avsetning til disposisjonsfond		47 507	30 007
				-17 500
				-17 500
				0
35500	Avsetning til bundne fond		500	500
	Avsetning til bundne fond		500	500
				0
35700	Overført til Investeringssbudsjettet		0	0
	Overført til Investeringssbudsjettet		0	0
				0
35900	Avskrivninger		10 000	10 000
	Avskrivninger		10 000	10 000
				0
36100	Betaling frå deltagarar		0	0
36200	Avg.fritt sal av varer og tenester		-16 500	-16 500

36500	Avg. Pliktig sal av varer og tenester	0	0	0
	Brukarkbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-16 500	-16 500	0
				0
37000	Refusjon frå staten og statlege institusjonar	-123 571	-124 962	-1 391
37100	Sjukelønsrefusjon	0	0	0
37280	Refusjon for påløpt moms i inv. regnskapet	0	0	0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-66 976	-66 976	0
37300	Refusjon frå kommune	0	0	0
37400	Refusjon frå fellesråd	0	0	0
37500	Refusjon frå sokneråd	0	0	0
37700	Refusjon frå andre	0	0	0
37800	Interne overføringer	-208 357	-186 535	21 822
	Refusjonar/Overføringer	-398 904	-378 473	20 431
				0
37900	Kalkulatoriske inntekter ved kommunal tenesteyting	-835 200	-835 200	0
	Kalkulatoriske inntekter ved kommunal tenesteyting	-835 200	-835 200	0
				0
38000	Tilskot frå staten og statlege institusjonar	-581 000	-622 017	-41 017
	Statlege tilskot	-581 000	-622 017	-41 017
				0
38300	Tilskot frå kommune og kommunale institusjonar - drift	-4 509 000	-5 034 000	-525 000
38301	Tilskot frå kommune og kommunale institusjonar - investering	-751 473	-859 091	-107 618
38302	Tilskot frå kommune og kommunale institusjonar - lønsevokst	-134 393	-387 101	-252 708
	Rammeoverføring/Tilskot frå eigen kommune	-5 394 866	-6 280 192	-885 326
				0
39000	Renteinntekter	-5 000	-5 000	0
	Renteinntekter og utbytte	-5 000	-5 000	0
				0
39300	Bruk av tidlegare års overskot	-543 370	0	543 370
39400	Bruk av disposisjonsfond nedbetaling lån	0	0	0
39500	Bruk av bundne fond	0	-200 000	-200 000
	Bruk av fond og udisponert frå tidlegare år (overskot)	-543 370	-200 000	343 370
				0
38700	Tilskot frå andre	0	0	0
	Andre tilskot, gaver, innsamla midler	0	0	0
				0
39800	Rekneskapsmessig underskot	0	0	0
				0
39900	Motpost avskrivninger	-10 000	-10 000	0
	Motpost avskrivninger	-10 000	-10 000	0
				0
Sum prosjekt 0000 Felles		-4 006 593	-4 549 054	-542 461
				0
				0
				0
				0
Sum teneste 0410 - Kyrkjelag adm.		-4 006 593	-4 549 054	-542 461

0420 KYRKJER				
	VKF 25.10.2018			
		Rev 1		
Art	Tekst	2 018	2 019	Endring
30100	Faste løner	2 474 687	2 592 218	117 531
30102	Faste tillegg	110 000	121 000	11 000
30200	Vikarløn	0	0	0
30201	Løn ferievikar	14 274	14 274	0
30300	Ekstrahjelp	0	0	0
30500	Anna løn	0	0	0
30900	Pensjon	311 809	355 570	43 761
30951	Arbeidstakarforsikring	5 000	5 000	0
30952	Motkonto 30951	-5 000	-5 000	0
30990	Arbeidsgjeveravgift	411 474	435 958	24 484
	Løn- og sosiale utgifter	3 322 244	3 519 019	196 775
				0
31000	Kontormateriell	0	0	0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	6 517	6 517	0
31200	Anna forbruksmateriell	21 722	21 722	0
31300	Post, bank, telefoni og datalinjer	12 841	12 841	0
31500	Opplæring, kurs (ikkje oppg.pl.)	0	0	0
31600	Godtgjersle reise og diett (oppg.pl.)	32 000	32 000	0
31650	Andre oppg.pliktige ytingar	1 060	1 060	0
31652	Arbeidstakarforsikring (Trekk pl.)	0	0	0
31653	Andre Trekkpliktige ytingar (tr.pl.)	8 000	8 000	0
31700	Reiseutgifter og drift eigne transportmiddel	11 000	11 000	0
31800	Energi	300 000	300 000	0
31850	Forsikringar	62 873	62 873	0
31900	Leige av lokaler og grunn	4 080	4 080	0
31950	Andre avgifter(kommunale avg.)	31 789	31 789	0
32000	Innbu og Utstyr	11 000	7 500	-3 500
32300	Vedlikehald og byggetenester	530 000	900 000	370 000
32400	Serviceavtaler og reperasjonar	35 966	35 966	0
32600	Vask av tekstiler	550	550	0
32650	Vakthald og vekterteneste, alarmsystem	40 128	40 128	0
32700	Konsulenttenester	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	1 109 525	1 476 025	366 500
				0
33700	Refusjon til andre	0	0	0
33800	Interne overføringer	39 269	39 881	613
	Refusjonar/overføringer	39 269	39 881	613
				0
34290	Momsutgift drift	170 021	170 021	0
	Tilskot og gåver	170 021	170 021	0
				0
35900	Avskrivninger	500 000	500 000	0
	Avskrivninger	500 000	500 000	0
				0
36200	Avgiftsfritt sal av varer og tenester	-5 000	-5 000	0
36300	Husleigelinntekt og festeavgift	-135 000	-135 000	0
	Brukabetalung, sal-, avgifter og leigelinntekter	-140 000	-140 000	0
				0
37100	Sjukepengar - refusjon	0	0	0
37280	Momsinntekt investering	0	0	0
37290	Momsinntekt drift	-170 021	-170 021	0
37300	Refusjon frå kommune	0	0	0
37500	Refusjon frå sokneråd	-425 518	-436 952	-11 434
37700	Refusjon frå andre	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	-595 538	-606 973	-11 434
				0
38700	Tilskot frå andre	0	0	0
	Andre tilskot, gåver, innsamla midler	0	0	0
				0
39900	Motpost avskrivninger	-500 000	-500 000	0
	Motpost avskrivninger	-500 000	-500 000	0
				0
	Sum teneste 0420 Kyrkjer	3 905 520	4 457 973	552 453

0430 KYRKJEGARDAR					
VKF 25.10.2018					
Art	Tekst	Rev 1			
		2 018	2 019	Endring	
30100	Faste løner	247 811	257 339	9 528	
30900	Pensjon	30 995	35 042	4 047	
30951	Arbeidstakforsikring - trekkpliktig	1 100	1 100	0	
30952	Motkonto 10951	-1 100	-1 100	0	
30990	Arbeidsgjeveravgift	29 132	31 066	1 933	
	Løn- og sosiale utgifter	307 938	323 447	15 509	
				0	
31000	Kontorutgifter	0	0	0	
31100	Forbruksmateriell og rekvisita	0	0	0	
31300	Porto	0	0	0	
31400	Annonser	0	0	0	
31500	Opplæringskostnader	0	0	0	
31600	Godtgjersle reise og diett (oppg. PI)	0	0	0	
31650	Arbeidstakforsikring (Tr. Pliktig)	530	530	0	
31700	Reiseutgifter og drift eigne transportmiddel	0	0	0	
31800	Energi	1 060	1 060	0	
31850	Forsikring	2 305	2 305	0	
31900	Leige av lokaler og grunn	10 000	10 000	0	
31950	Avgifter, gebyr og lisensar	10 172	10 172	0	
32000	Innbu og Utstyr	0	0	0	
32300	Vedlikehald og byggetenester	0	0	0	
32500	Materialar til vedlikehald	0	0	0	
32700	Konsulenttenester	0	0	0	
	Kjøp av varer og tenester	24 067	24 067	0	
				0	
33800	Interne overføringer	65 852	64 352	-1 500	
	Refusjonar/overføringer	65 852	64 352	-1 500	
				0	
33900	Kalkulatoriske utgifter ved kommunal tenesteyting	939 573	939 573	0	
	Kalkulatoriske utgifter ved kommunal tenesteyting	939 573	939 573	0	
				0	
34290	Momsutgift drift	2 808	2 808	0	
	Tilskot og gåver	2 808	2 808	0	
				0	
35400	Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	
	Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	
				0	
35700	Overført til Investeringsbudsjettet	0	0	0	
	Overført til Investeringsbudsjettet	0	0	0	
				0	
35900	Avskrivinger	750	750	0	
	Avskrivinger	750	750	0	
				0	
				0	
36200	Avg.fritt sal av varer og tenester	0	0	0	
36300	Husleieinntekter/utleie av lokaler/festeavgifter	-300 000	-322 875	-22 875	
36500	Avg.pliktig sal av varer og tenester	0	0	0	
	Brukarkbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-300 000	-322 875	-22 875	
				0	
37290	Momsinntekt drift	-2 808	-2 808	0	
37300	Refusjon frå kommune	0	0	0	
37700	Refusjon frå andre	0	0	0	
	Refusjonar/Overføringer	-2 808	-2 808	0	
				0	
37900	Kalkulatoriske inntekter ved kommunal tenesteyting	-939 573	-939 573	0	
	Kalkulatoriske inntekter ved kommunal tenesteyting	-939 573	-939 573	0	
				0	
38300	Tilskot frå kommune og kommunale institusjonar	0	0	0	
	Rammeoverføring/Tilskot frå eigen kommune	0	0	0	
				0	
39500	Bruk av bundne fond	0	0	0	
	Bruk av bundne fond	0	0	0	
				0	
39900	Motpost avskrivninger	-750	-750	0	
	Motpost avskrivninger	-750	-750	0	
				0	
	Sum teneste 0430 Kyrkjegardar	97 857	88 991	-8 866	

0441 TRUSOPPLÆRING					
	VKF 25.10.2018				
			Rev 1		
Art	Tekst	■	2 018	2 019	Endring
Prosjekt	0000 - Felles				
30100	Fast løn		300 534	318 237	17 703
30102	Faste tillegg		3 000	3 000	0
30200	Vikarløn		0	0	0
30300	Løn ekstrahjelp		30 000	30 000	0
30900	Pensjonspremie		37 216	42 551	5 335
30951	Arbeidstakarforsikring - trekkpliktig		1 200	1 200	0
30952	Motkonto 30951		-1 200	-1 200	0
30990	Arbeidsgjevaravgift		51 970	55 240	3 270
	Løn- og sosiale utgifter		422 720	449 028	26 308
					0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester		0	0	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.		0	0	0
31500	Opplæring, kurs (ikkje oppg.pl.)		7 500	7 500	0
31600	Godtgjersle reise og diett (oppg.pl.)		3 179	3 179	0
31653	Andre oppgåvepliktige ytingar (tr.pl)		1 579	1 579	0
31700	Reiseutgifter og drift eigne transportmidde		10 200	10 200	0
31850	Forsikringar		795	795	0
31900	Leige av lokaler og grunn		0	0	0
31950	Avgifter, gebyr og lisensar		5 500	5 500	0
32000	Inventar og utstyr		5 100	5 100	0
32200	Leige, leasing og kjøp av maskiner				0
32400	Serviceavtalar og reparasjonar				0
32700	Konsulenttenester		6 500	6 500	0
	Kjøp av varer og tenester		40 353	40 353	0
					0
33800	Interne overføringer		118 597	122 183	3 586
	Refusjonar/Overføringer		118 597	122 183	3 586
					0
34290	Momsutgift drift		5 195	5 195	0
	Tilskot og gåver		5 195	5 195	0
					0
35500	Avsetning til bundne fond (reservepost)		93 177	108 942	15 765
	Avsetning til bundne fond		93 177	108 942	15 765
					0
36100	Betaling frå deltagarar		0	0	0
36200	Avg.fritt sal av varer og tenester		-500	-500	0
36300	Husleigeinntekt og festeavgift		0	0	0
	Brukarkebeting, sal-, avgifter og leigeinntekter		-500	-500	0
					0
37100	Sjukelønsrefusjon		0	0	0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet		-5 195	-5 195	0
37500	Refusjon frå sokneråd		-24 249	-25 271	-1 021
37700	Refusjon frå andre				0
37800	Interne overføringer		-39 269	-64 881	-25 613
	Refusjonar/Overføringer		-68 713	-95 347	-26 634
					0
38000	Tilskot frå staten og statleg institusjonar		-582 000	-582 000	0
	Statlege tilskot		-582 000	-582 000	0
					0
38500	Tilskot frå sokneråd		-100 000	-100 000	0
	Tilskot frå fellesråd/sokneråd		-100 000	-100 000	0
					0
38700	Tilskot frå andre		0		0
	Andre tilskot, gåver, innsamla midler		0	0	0
					0
39500	Bruk av bundne fond		0	0	0
	Bruk av fond og udisponert frå tidlegare år (overskot)		0	0	0
					0
Sum prosjekt	0000 - Felles		-71 172	-52 147	19 025
					0
Prosjekt	4115 Søndagsskule				0

31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	0	0	0
34290	Momsutgift drift	0	0	0
	Tilskot og gaver	0	0	0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0
38700	Tilskot frå andre	0	0	0
	Andre tilskot, gaver, innsamla midler	0	0	0
				0
				0
				0
Sum prosjekt 4115 Søndagsskule		0	0	0
Prosjekt 4120 - Konfirmantarbeid				
30300	Løn ekstrahjelp	0	0	0
30990	Arbeidsgjevaravgift	0	0	0
	Løn- og sosiale utgifter	0	0	0
				0
31000	Kontormateriell	0	0	0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	150 000	150 000	0
31200	Anna forbruksmateriell	5 000	5 000	0
31300	Post, bank, telefoni og dataliner	0	0	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	2 000	2 000	0
31500	Opplæring, kurs (ikkje oppg.pl.)	0	0	0
31600	Godtgjersle reise og diett (oppg.pl.)	3 000	3 000	0
31651	Løn frivillig arbeid (eige org.nr.)			0
31700	Reiseutgifter og drift eigne transportmiddel	5 000	5 000	0
31900	Leige av lokaler og grunn	11 350	11 350	0
32000	Innbu og utstyr	1 000	1 000	0
	Kjøp av varer og tenester	177 350	177 350	0
				0
33800	Interne overføringer (Refusjon porto og kopiering)	4 000	4 000	0
	Refusjonar/Overføringer	4 000	4 000	0
				0
34290	Momsutgift drift	42 000	42 000	0
	Tilskot og gaver	42 000	42 000	0
				0
35400	Avsetting til ubundne fond (reservepost)	0	0	0
	Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0
				0
36100	Betaling frå deltakarar	-181 350	-201 500	-20 150
36200	Avg.fritt sal av varer og tenester	0	0	0
	Brukarbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-181 350	-201 500	-20 150
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-42 000	-42 000	0
37800	Interne overføringer	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	-42 000	-42 000	0
				0
39500	Bruk av bundne fond	0	0	0
	Bruk av bundne fond	0	0	0
				0
Sum prosjekt 4120 - Konfirmantarbeid		0	-20 150	-20 150
				0
				0
Prosjekt 4151 - Kveldssong				
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	0	0	0
31200	Anna forbruksmateriell	0	0	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	0	0	0
				0
33800	Interne overføringer			0
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0
				0
34290	Momsutgift drift	0	0	0
	Tilskot og gaver	0	0	0
				0
36100	Betaling frå deltakarar	0	0	0
	Brukarbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	0	0	0
				0

37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0
				0
				0
	Sum prosjekt 4151 - Kveldssong	0	0	0
				0
				0
Prosjekt 4152 - Skiweekend				0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	36 539	36 539	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	835	835	0
31600	Godtgjersle reise og diett (oppg.pl.)	0	0	0
31700	Reiseutgifter og drift eigne transportmiddel	7 830	7 830	0
31900	Leige av lokaler og grunn	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	45 204	45 204	0
				0
33800	Interne overføringer	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0
				0
34290	Momsutgift drift	10 094	10 094	0
	Tilskot og gåver	10 094	10 094	0
				0
36100	Betaling frå deltagarar	-45 204	-45 204	0
36200	Avg.fritt sal av varer og tenester	0	0	0
	Brukabetalung, sal-, avgifter og leigeinntekter	-45 204	-45 204	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-10 094	-10 094	0
	Refusjonar/Overføringer	-10 094	-10 094	0
				0
				0
	Sum prosjekt 4152 Skiweekend	0	0	0
				0
				0
Prosjekt 4153 Dåpsskule				0
31000	Kontormateriell	0	0	0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	1 800	1 800	0
31200	Anna forbruksmateriell	0	0	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	835	835	0
31900	Leige av lokaler og grunn	1 600	1 600	0
	Kjøp av varer og tenester	4 235	4 235	0
				0
33800	Interne overføringer (porto og kopiering)	1 127	1 127	0
	Refusjonar/Overføringer	1 127	1 127	0
				0
34290	Momsutgift drift	659	659	0
	Tilskot og gåver	659	659	0
				0
36100	Betaling frå deltagarar	-1 700	-1 700	0
	Brukabetalung, sal-, avgifter og leigeinntekter	-1 400	-1 400	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-659	-659	0
	Refusjonar/Overføringer	-659	-659	0
				0
				0
	Sum prosjekt 4153 Dåpsskule	3 963	3 963	0
				0
				0
				0
Prosjekt 4154 Konf+				0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	0	0	0
				0
34290	Momsutgift drift	0	0	0
	Tilskot og gåver	0	0	0
				0
36100	Betaling frå deltagarar	0	0	0
	Brukabetalung, sal-, avgifter og leigeinntekter	0	0	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0
				0
				0
	Sum prosjekt 4154 Konf+	0	0	0
				0
				0

Prosjekt	4155 Fritt fram				0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	0	0	0	0
31900	Leige av lokaler og grunn	0	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	0	0	0	0
34290	Momsutgift drift	0	0	0	0
	Tilskot og gåver	0	0	0	0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	0	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0	0
				0	0
				0	0
Sum prosjekt 4155 Fritt fram		0	0	0	0

Prosjekt	4156 Dalsfjordleiren				0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	10 000	10 000	0	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	0	0	0	0
31500	Opplæring, kurs (ikkje oppg.pl.)	0	0	0	0
31700	Reiseutgifter og drift eigne transportmiddel	2 000	2 000	0	0
31900	Leige av lokaler og grunn	2 500	2 500	0	0
	Kjøp av varer og tenester	14 500	14 500	0	0
33800	Interne overføringer (porto og kopiering)	835	835	0	0
	Refusjonar/Overføringer	835	835	0	0
34290	Momsutgift drift	2 500	2 500	0	0
	Tilskot og gåver	2 500	2 500	0	0
36100	Betaling frå deltagarar	-36 000	-36 000	0	0
	Brukarkbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-36 000	-36 000	0	0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-2 500	-2 500	0	0
	Refusjonar/Overføringer	-2 500	-2 500	0	0
38700	Tilskot frå andre	-2 000	-2 000	0	0
	Andre tilskot, gåver, innsamla midler	-2 000	-2 000	0	0
				0	0
				0	0
Sum prosjekt 4156 Dalsfjordleiren		-22 665	-22 665	0	0

Prosjekt	4157 Lys vaken				0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	8 250	8 250	0	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	2 000	2 000	0	0
31900	Leige av lokaler og grunn	4 000	4 000	0	0
	Kjøp av varer og tenester	14 250	14 250	0	0
33800	Interne overføringer (porto og kopiering)	1 550	1 550	0	0
	Refusjonar/Overføringer	1 550	1 550	0	0
34290	Momsutgift drift	2 563	2 563	0	0
	Tilskot og gåver	2 563	2 563	0	0
36100	Betaling frå deltagarar	-7 000	-7 000	0	0
	Brukarkbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-7 000	-7 000	0	0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-2 563	-2 563	0	0
	Refusjonar/Overføringer	-2 563	-2 563	0	0
				0	0
Sum prosjekt 4157 Lys vaken		8 800	8 800	0	0

Prosjekt	4158 EVS - Aktiv Ungdom				0
31300	Post, bank, telefoni og dataliner	0	0	0	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	510	510	0	0
31500	Opplæring, kurs (ikkje oppg.pl.)	15 000	15 000	0	0
31651	Løn frivillig arbeid	198 000	198 000	0	0
31700	Reiseutgifter og drift eigne transportmiddel	20 000	20 000	0	0
31800	Energi	12 000	12 000	0	0

31900	Leige av lokaler og grunn	122 400	122 400	0
32000	Inventar og utstyr	5 000	5 000	0
	Kjøp av varer og tenester	372 910	372 910	0
				0
34290	Momsutgift drift	1 750	1 750	0
34700	Tilskot og gåver til andre	0	0	0
	Tilskot og gåver	1 750	1 750	0
				0
35500	Avsetning til bundne fond	0	0	0
	Avsetning til bundne fond	0	0	0
				0
36300	Husleigeinntekt og festeavgift	-31 350	-31 350	0
	Brukabetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-31 350	-31 350	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-1 750	-1 750	0
37800	Refusjon fra andre	-10 000	-10 000	0
37700	Intern overføring	-273 949	-273 949	0
	Refusjonar/Overføringer	-285 699	-285 699	0
				0
38000	Tilskot fra staten og statleg institusjonar	0	0	0
	Statlege tilskot	0	0	0
				0
38500	Tilskot fra sokneråd	-30 000	-30 000	0
	Tilskot fra fellesråd/sokneråd	-30 000	-30 000	0
				0
38700	Tilskot fra andre	-10 000	-10 000	0
	Andre tilskot, gåver, innsamla midler	-10 000	-10 000	0
				0
39400	Bruk av ubundne fond	0	0	0
	Bruk av fond og udisponert frå tidlegare år (overskot)	0	0	0
				0
Sum prosjekt 4158 EVS-Aktiv Ungdom		17 611	17 611	0
				0
				0

Prosjekt	4159 Tårnagent			0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	2 650	2 650	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	835	835	0
31900	Leige av lokaler og grunn	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	3 485	3 485	0
				0
33800	Interne overføringer	1 300	1 300	0
	Refusjonar/Overføringer	1 300	1 300	0
				0
34290	Momsutgift drift	871	871	0
	Tilskot og gåver	871	871	0
				0
36100	Betaling frå deltagarar	-1 700	-1 700	0
	Brukabetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-1 700	-1 700	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-871	-871	0
	Refusjonar/Overføringer	-871	-871	0
				0
				0
Sum prosjekt 4159 Tårnagent		3 085	3 085	0
				0
				0

Prosjekt	4160 Dåpshelsingar			0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	10 000	10 000	0
	Kjøp av varer og tenester	10 000	10 000	0
				0
33800	Interne overføringer (porto og kopi)	7 600	7 600	0
	Refusjonar/Overføringer	7 600	7 600	0
				0
34290	Momsutgift drift	2 500	2 500	0
	Tilskot og gåver	2 500	2 500	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-2 500	-2 500	0
	Refusjonar/Overføringer	-2 500	-2 500	0
				0
				0
Sum prosjekt 4160 Dåpshelsingar		17 600	17 600	0
				0
				0

Prosjekt 4163 MILK					
31000	Kontormateriell		0	0	0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	3 132	3 132	0	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	0	0	0	0
31900	Leige av lokaler og grunn	0	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	3 132	3 132	0	0
33800	Interne overføringer (porto og kopi)	1 441	1 441	0	0
	Refusjonar/Overføringer	1 441	1 441	0	0
34290	Momsutgift drift	783	783	0	0
	Tilskot og gåver	783	783	0	0
36100	Betaling fra deltagarar	-3 000	-3 000	0	0
	Brukarkbetaling, sal-, avgifter og leigeinntekter	-3 000	-3 000	0	0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-783	-783	0	0
	Refusjonar/Overføringer	-783	-783	0	0
				0	0
				0	0
	Sum prosjekt 4163 MILK	1 573	1 573	0	0

Prosjekt 4164 Dåpen					
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	10 640	10 640	0	0
	Kjøp av varer og tenester	10 640	10 640	0	0
33800	Interne overføringer	1 600	1 600	0	0
	Refusjonar/Overføringer	1 600	1 600	0	0
34290	Momsutgift drift	2 660	2 660	0	0
	Tilskot og gåver	2 660	2 660	0	0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-2 660	-2 660	0	0
	Refusjonar/Overføringer	-2 660	-2 660	0	0
				0	0
				0	0
	Sum prosjekt 4164 Dåpen	12 240	12 240	0	0

Prosjekt 4165 Undretur / 4 årsbok					
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	5 700	5 700	0	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	835	835	0	0
	Kjøp av varer og tenester	6 535	6 535	0	0
33800	Interne overføringer (porto og kopiering)	1 000	1 000	0	0
	Refusjonar/Overføringer	1 000	1 000	0	0
34290	Momsutgift drift	1 634	1 634	0	0
	Tilskot og gåver	1 634	1 634	0	0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-1 634	-1 634	0	0
	Refusjonar/Overføringer	-1 634	-1 634	0	0
				0	0
				0	0
	Sum prosjekt 4165 Undretur / 4 årsbok	7 535	7 535	0	0

Prosjekt 4166 Skattejakt/Bibelutdeling					
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	9 000	9 000	0	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	1 000	1 000	0	0
31651	Løn frivilleg arbeid (eige org.nr.)	0	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	10 000	10 000	0	0
33800	Interne overføringer	1 500	1 500	0	0
	Refusjonar/Overføringer	1 500	1 500	0	0
34290	Momsutgift drift	250	250	0	0
	Tilskot og gåver	250	250	0	0
36100	Betaling fra deltagarar	-1 900	-1 900	0	0

	Brukabeting, sal-, avgifter og leigeinntekter	-1 900	-1 900	0
				0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-250	-250	0
	Refusjonar/Overføringer	-250	-250	0
				0
				0
	Sum prosjekt 4166 Skattejakt	9 600	9 600	0
				0

Prosjekt 4167 Småbornsong				0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	3 000	3 000	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	1 000	1 000	0
	Kjøp av varer og tenester	4 000	4 000	0
				0
33800	Interne overføringer (porto og kopiering)	500	500	0
	Refusjonar/Overføringer	500	500	0
				0
34290	Momsutgift drift	1 000	1 000	0
	Tilskot og gåver	1 000	1 000	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	-1 000	-1 000	0
	Refusjonar/Overføringer	-1 000	-1 000	0
				0
				0
	Sum prosjekt 4167 Småbornsong	4 000	4 000	0
				0

Prosjekt 4168 Ungdomsutveksling				0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	0	0	0
31700	Reiseutgifter og drift eigne transportmiddel	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	0	0	0
				0
33800	Interne overføringer	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0
				0
34290	Momsutgift drift	0	0	0
34500	Tilskot til sokneråd (løn ungdomsarbeidar)	0	0	0
34700	Tilskot og gåver til andre	0	0	0
	Tilskot og gåver	0	0	0
				0
				0
36100	Betaling frå deltagarar	0	0	0
	Brukabeting, sal-, avgifter og leigeinntekter	0	0	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0
				0
38000	Tilskot frå staten og statleg institusjonar	0	0	0
	Statlege tilskot	0	0	0
				0
39500	Bruk av bundne fond	0	0	0
	Bruk av fond og udisponert frå tidlegare år (overskot)	0	0	0
				0
				0
	Sum prosjekt 4168 Ungdomsutveksling	0	0	0
				0

Prosjekt 4169 Leiartreningskurs				0
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	0	0	0
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	0	0	0
	Kjøp av varer og tenester	0	0	0
				0
33800	Interne overføringer (porto og kopiering)	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0
				0
34290	Momsutgift drift	0	0	0
	Tilskot og gåver	0	0	0
				0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	0	0	0
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0
				0
				0
	Sum prosjekt 4169 Leiartreningskurs	0	0	0
				0
Prosjekt 4170 Bibelutdeling				0

	31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	7 000	7 000	0
	31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	0	0	0
		Kjøp av varer og tenester	7 000	7 000	0
					0
	33800	Interne overføringer (porto og kopiering)	1 455	1 455	0
		Refusjonar/Overføringer	1 455	1 455	0
					0
	34290	Momsutgift drift	0	0	0
		Tilskot og gåver	0	0	0
					0
	37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet	0	0	0
		Refusjonar/Overføringer	0	0	0
					0
					0
	Sum prosjekt 4170 Bibelutdeling		8 455	8 455	0
					0
	Sum teneste 0441 Trusopplæring		625	-500	-1 125

0443 Skule- og barnehagesamarbeid					
	VKF 25.10.2018				
Art	Tekst	Rev 1	2 018	2 019	Endring
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	-	2 091	2 091	0
	Kjøp av varer og tenester		2 091	2 091	0
34290	Momsutgift drift		500	500	0
	Tilskot og gåver		500	500	0
37290	Refusjon påløpt moms i driftsregnskapet		-500	-500	0
	Refusjonar/Overføringsar		-500	-500	0
Sum teneste 0443 Skule- og barnehagesamarbeid			2 091	2 091	0

0444 Erasmus+					
	VKF 25.10.2018				
Art	Tekst	Rev 1	2 018	2 019	Endring
☒ Prosjekt 4158 EVS - Aktiv Ungdom					
30100	Fast løn	140 405	0	-140 405	
30900	Pensjonspremie	14 009	0	-14 009	
30951	Arbeidstakarforsikring - trekkpliktig	500	0	-500	
30952	Motkonto 30951	-500	☒ 0	500	
☒ 30990	Arbeidsgjevaravgift	21 772	☒ 0	-21 772	
	Løn- og sosiale utgifter	176 186	0	-176 186	
31700	Reiseutgifter og drift eigne transportmidde	0	6 645	6 645	
	Kjøp av varer og tenester	0	6 645	-345 727	
37700	Refusjon til andre	0	175 166		
33800	Interne overføringer	273 949	273 949	0	
	Refusjonar/Overføringer	273 949	449 115	0	
☒ 35500	Avsetning til bundne fond	☒ 0	0	0	
	Avsetning til bundne fond	0	0	0	
38000	Tilskot frå staten og statleg institusjonar	0	0	0	
☒ 38000	Statlege tilskot	☒ 0	☒ 0	☒ 0	
39400	Bruk av bundne fond	-450 135	-455 761	-5 625	
	Bruk av fond og udisponert frå tidlegare år (overskot)	-450 135	-455 761	-5 625	
☒	Sum prosjekt 4158 EVS-Aktiv Ungdom	-0	-0	-181 811	
☒ Prosjekt 4171- Green Fingers					
30100	Fast løn	51 248	51 248	0	
30900	Pensjonspremie	4 946	4 946	0	
30951	Arbeidstakarforsikring - trekkpliktig	500	500	0	
30952	Motkonto 30951	-500	☒ -500	0	
30990	Arbeidsgjevaravgift	7 923	7 923	0	
	Løn- og sosiale utgifter	64 118	64 118	0	
31100	Aktivitetsrelaterte varer og tenester	100 000	100 000	0	
31400	Annonser, reklame, informasjon og repr.	0	0	0	
31500	Opplæring, kurs (ikkje oppg.pl.)			0	
31600	Godtgjersle reise og diett (oppg.pl.)			0	
31653	Andre oppgåvepliktige yttingar (tr.pl.)			0	
31700	Reiseutgifter og drift eigne transportmidde	96 900	96 900	0	
31850	Forsikringar	0	0	0	
31900	Leige av lokaler og grunn	0	0	0	
31950	Avgifter, gebyr og lisensar	0	0	0	
32000	Inventar og utstyr	0	0	0	
32200	Leige, leasing og kjøp av maskiner			0	
32400	Serviceavtalar og reparasjonar			0	
32700	Konsulenttenester	0	0	0	
	Kjøp av varer og tenester	196 900	196 900	0	
33800	Interne overføringer	0	0	0	
	Refusjonar/Overføringer	0	0	0	
34700	Tilskot/gåver til andre	49 500	49 500	0	
	Tilskot og gåver	49 500	49 500	0	
☒ 35500	Avsetning til bundne fond	☒ 0	0	0	
	Avsetning til bundne fond	0	0	0	
38000	Tilskot frå staten og statleg institusjonar	0	0	0	
	Statlege tilskot	0	0	0	
39400	Bruk av bundne fond	-310 518	-310 518	0	
	Bruk av fond og udisponert frå tidlegare år (overskot)	-310 518	-310 518	0	
☒	Sum prosjekt 4170-Green Fingers	-0	-0	0	

Investeringsslå og tilskot 2018 - 2022

2018

Lån	Lånebeløp	Løpetid	Rentesats	Saldo.01.01.	Nye lån	Eks. avdrag	Ord. Avdrag	Saldo 31.12	Renter	Tilskot
Lån Kilsfjord kyrkje - KLP 8317.50.33001	2 000 000	25	2,05 %	1 579 000			105 264	1 473 736	32 370	
Lån Kilsfjord kyrkje - KLP 8317.50.31769	600 000	25	2,05 %	455 191			41 380	413 811	9 331	
KBN lån 20160698	8 111 310	36	2,00 %	7 885 990			225 320	7 660 670	157 720	
Kyrkjebygg 2016	1 690 000	25	2,30 %		1 690 000		0	1 690 000	3 239	
Kyrkjegard 2016	1 750 000	38	1,83 %	1 703 947			46 053	1 657 895	31 182	
Sum				11 624 128	1 690 000	0	418 017	12 896 112	233 842	651 859

2019

Lån	Lånebeløp	Løpetid	Rentesats	Saldo.01.01.	Nye lån	Eks. avdrag	Ord. Avdrag	Saldo 31.12	Renter	Tilskot
Lån Kilsfjord kyrkje - KLP 8317.50.33001	2 000 000	25	2,05 %	1 473 736			105 264	1 368 472	30 212	
Lån Kilsfjord kyrkje - KLP 8317.50.31769	600 000	25	2,05 %	413 811			41 380	372 431	8 483	
KBN lån 20160698	8 111 310	36	2,00 %	7 660 670			225 320	7 435 350	153 213	
Kyrkjebygg 2016	1 690 000	25	2,10 %	1 690 000			67 600	1 622 400	35 490	
Kyrkjegard 2016	1 750 000	38	1,83 %	1 657 895			46 053	1 611 842	30 339	
Kyrkjebygg 2019	2 500 000	25	2,30 %		2 500 000		50 000	2 450 000	28 750	
Kyrkjegard 2019	1 500 000	38	2,30 %		1 500 000		19 737	1 480 263	17 250	
Sum				12 896 112	4 000 000	0	555 353	16 340 758	303 738	859 091

2020

Lån	Lånebeløp	Løpetid	Rentesats	Saldo.01.01.	Nye lån	Eks. avdrag	Ord. Avdrag	Saldo 31.12	Renter	Tilskot
Lån Kilsfjord kyrkje - KLP 8317.50.33001	2 000 000	25	2,05 %	1 368 472			105 264	1 263 208	28 054	
Lån Kilsfjord kyrkje - KLP 8317.50.31769	600 000	25	2,05 %	372 431			41 380	331 051	7 635	
KBN lån 20160698	8 111 310	36	2,00 %	7 435 350			225 320	7 210 030	148 707	
Kyrkjebygg 2016	1 690 000	25	2,10 %	1 622 400			67 600	1 554 800	34 070	
Kyrkjegard 2016	1 750 000	38	1,83 %	1 611 842			46 053	1 565 789	29 497	
Kyrkjebygg 2019	2 500 000	25	2,30 %	2 450 000			100 000	2 350 000	56 350	
Kyrkjegard 2019	1 500 000	38	2,30 %	1 480 263			39 474	1 440 789	34 046	
Sum				16 340 758	0	0	625 090	15 715 668	338 359	963 449

2021

Lån	Lånebeløp	Løpetid	Rentesats	Saldo.01.01.	Nye lån	Eks. avdrag	Ord. Avdrag	Saldo 31.12	Renter	Tilskot
Lån Kilsfjord kyrkje - KLP 8317.50.33001	2 000 000	25	2,50 %	1 263 208			105 264	1 157 944	31 580	
Lån Kilsfjord kyrkje - KLP 8317.50.31769	600 000	25	2,50 %	331 051			41 380	289 671	8 276	
KBN lån 20160698	8 111 310	36	2,50 %	7 210 030			225 320	6 984 710	180 251	
Kyrkjebygg 2016	1 690 000	25	2,50 %	1 554 800			67 600	1 487 200	38 870	
Kyrkjegard 2016	1 750 000	38	2,50 %	1 565 789			46 053	1 519 737	39 145	
Kyrkjebygg 2019	2 500 000	25	2,50 %	2 350 000			100 000	2 250 000	58 750	
Kyrkjegard 2019	1 500 000	38	2,50 %	1 440 789			39 474	1 401 316	36 020	
Sum				15 715 668	0	0	625 090	15 090 578	392 892	1 017 982

2022

Lån	Lånebeløp	Løpetid	Rentesats	Saldo.01.01.	Nye lån	Eks. avdrag	Ord. Avdrag	Saldo 31.12	Renter	Tilskot
Lån Kilsfjord kyrkje - KLP 8317.50.33001	2 000 000	25	2,50 %	1 157 944			105 264	1 052 680	28 949	
Lån Kilsfjord kyrkje - KLP 8317.50.31769	600 000	25	2,50 %	289 671			41 380	248 291	7 242	
KBN lån 20160698	8 111 310	36	2,50 %	6 984 710			225 320	6 759 390	174 618	
Kyrkjebygg 2016	1 690 000	25	2,50 %	1 487 200			67 600	1 419 600	37 180	
Kyrkjegard 2016	1 750 000	38	2,50 %	1 519 737			46 053	1 473 684	37 993	
Kyrkjebygg 2019	2 500 000	25	2,50 %	2 250 000			100 000	2 150 000	56 250	
Kyrkjegard 2019	1 500 000	38	2,50 %	1 401 316			39 474	1 361 842	35 033	
Sum				15 090 578	0	0	625 090	14 465 487	285 982	911 072

Plan for nyanlegg, vedlikehold og fornying

Prioritering/fordeling kjende tiltak i perioden 2019 - 2022

Kyrkjebygg/kapell og inventar

Framlegg til VKF-møte 25.10.2018

2019	Bygg	Bygningsdel	Tiltak		Kapital	Merknad
	Volda kyrkje	Yttervegger tårn	Måling og reperasjon	500 000		Stipulert
	Volda kyrkje	Tårnur	Forgylling tal og visarar- steg 1	250 000		Bruk av øyremerka gav kr. 100.000
	Volda kyrkje	Yttartak	Omlegging skifertak/montering av snøfangarar		1 500 000	Stipulert
	Volda kyrkje	Yttartak	Skifting av kopparkleding tårn og sideskip		800 000	
	Volda kyrkje	F-inngang	Ny F-inngang ved hovudtrapp		200 000	Stipulert
	Leirhaugen kapell	Ytterveggar	Måliing	100 000		Bruk av øyremerka gav kr. 100.000
			Sum tiltak bygg	850 000	2 500 000	

2019	Inventar	Tiltak		Kapital	Merknad
2019	Sum tiltak investering og drift			850 000	2 500 000

2020	Bygg	Bygningsdel	Tiltak		Kapital	Merknad
	Volda kyrkje	Tårnur	Forgylling tal og visarar- steg 2	250 000		
	Volda kyrkje	Fast inventar	Måling av benkar, dører o.a.	250 000		Stipulert
	Kilsfjord kyrkje	Vinduage	Skifting av vindauge	150 000		
	Austefjord kyrkje	Hovudinngang	Ny tilkomst for brukarar med funksjonshemmning		200 000	Stipulert
			Sum tiltak bygg	650 000	200 000	

2020	Inventar	Tiltak		Kapital	Merknad
	Volda kyrkje	Orgel	Fornyng hovudorgel	2 500 000	
			Sum tiltak Inventar	2 500 000	
			Sum tiltak Inventar	-	
2020	Sum tiltak investering og drift			650 000	2 700 000

2021	Bygg	Bygningsdel	Tiltak		Kapital	Merknad
	Dalsfjord kyrkje	Ytterveggar	Måling	500 000		
	Dalsfjord kyrkje	Lynavleiar	Skifte kabel lynavleiar	50 000		
	Austefjord kyrkje	Vindauge	Reperasjon	50 000		
	Folkestad kapell	Yttervegger	Måling og reperasjon råteskade	100 000		
	Volda kyrkje	Driftbygning	Bygging av planlagd uthus aust for kyrkje		1 500 000	Stipulert
			Sum tiltak bygg	700 000	1 500 000	

2021	Inventar	Tiltak		Kapital	Merknad

Plan for nyanlegg, vedlikehald og fornying

Prioritering/fordeling kjende tiltak i perioden 2019 - 2022

Kyrkjebygg/kapell og inventar

Framlegg til VKF-møte 25.10.2018

		Sum tiltak Inventar		-
2021	Sum tiltak investering og drift		700 000	1 500 000

2022	Bygg	Bygningsdel	Tiltak	Kapital	Merknad
	Volda kyrkje	Innervegger/tak	Innvendig måling av tak og veggar	500 000	
	Volda kyrkje	Vindu	Skraping, måling og reperasjon	250 000	
	Kilsfjord kyrkje	Ombygging	Ombygging av bårerom til F-toalett	1 000 000	
			Sum tiltak bygg	750 000	1 000 000
2022	Inventar	Tiltak		Kapital	Merknad
			Sum tiltak Inventar		-
2022	Sum tiltak investering og drift		750 000	1 000 000	

Samla behov 2017 -2021 Investering og drift

2 950 000

7 700 000

Plan for nyanlegg, vedlikehald og fornying

Prioritering/fordeling kjende tiltak i perioden 2019 - 2022

Gravplassar

Framlegg etter VKF- møtet 21.09.2017

Beløp under kapital er inkl. mva

2019	Kyrkjegard	Element	Tiltak	Kapital	Merknadar
	Leirshaugen gravplass	Planar	Planlegging utviding Leirshaugen gravplass	500 000	
	Leirshaugen gravplass	Gravfelt	Omregulering av gamle felt	350 000	
	Lid gravplass	Parkering og utvidig	Kjøp av grunn og etablering av parkeringsplass	150 000	
	Austefjord kyrkjegard	Gjerde/portar	Nytt gjerde	250 000	
	Kilsfjord kyrkjegard	Gjerde/portar	Nytt gjerde mot aust og sør	250 000	
			Sum tiltak kyrkjegard	1 500 000	

2020	Kyrkjegard	Element	Tiltak	Kapital	
	Leirshaugen gravplass	Nyanlegg	Utviding steg 1	3 000 000	<i>Stipulert</i>
			Sum tiltak kyrkjegard	3 000 000	

2021	Kyrkjegard	Element	Tiltak	Kapital	Merknadar
	Leirshaugen gravplass	Nyanlegg	Utviding steg 2	3 000 000	<i>Stipulert</i>
			Sum tiltak kyrkjegard	3 000 000	

2022	Kyrkjegard	Element	Tiltak	Kapital	Merknadar
	Volda kyrkjegard	Fleire	Oppgradering jf. Detaljplan Asplan Viak - steg 1	3 000 000	<i>Stipulert</i>
			Sum tiltak kyrkjegard	3 000 000	

Samla behov 2018 -2021 Investering og drift

10 500 000

Volda idrettsråd
Kleppevegen 25

6102 Volda

Volda kommune
Stormyra 1

6100 Volda

Samarbeidsavtale med kommunen og finansiering av idrettsrådet

Idrettsrådet er eit fellesorgan for alle idrettslaga i kommunen og skal vere idretten sitt talerør inn mot kommunale styresmakter i saker som vedkjem folkehelse, idrett og anleggsutvikling innanfor kommunegrensene. Idrettsrådet har også ansvaret for å fordele LAM-midlane ut til idrettslaga. I Volda har vi hatt eit godt samarbeid med administrasjonen, medan politikarane nok er mindre kjende med mandatet vårt og kva vi styrer med. Svært mange kommunar har etter kvart fått på plass ein formell samarbeidsavtale med kommunen, og styret i Volda idrettsråd ynskjer dette opp mot Volda kommune. Vi ser det som særleg viktig at vi har dette og kan bidra inn mot prosessen fram mot nye Volda kommune. Vi ynskjer soleis at rådmannen peikar ut ein sakshandsamar vi kan samarbeide med i prosessen med å få ei slik avtale fram til politisk godkjenning.

Volda idrettsråd har ikkje hatt eige budsjett, men behovet for det har vorte større år for år. Arbeidet i idrettsrådet er gjort av friville og privat utstyr vert nytta. Dette medfører mellom anna omfattande dokumentsvinn og informasjonstap når nokon sluttar og nye kjem inn. Idrettsforbundet har utvikla eit datasystem som er spesialtilpassa bruk i idrettsråda. Her er ma lagringsplass/arkiv og ulike digitale kommunikasjonssystem som kan nyttast internt og mot andre i idretten. Volda idrettsråd har ikkje teke det i bruk, då vi ikkje har økonomi til å betale lisensen. Det har vorte vanleg at mange kommunar finansierer drifta av idrettsrådet, slik at medlemmene i styret for idrettsrådet slepp å koste reise mm sjølve, slik vi har gjort det i Volda til no. I samband med kommunereforma er det behov for samarbeid med Hornindal idrettslag (Hornindal har berre eitt idrettslag og difor ikkje idrettsråd), slik at vi kan få arbeidd saman ma anleggsbehov og anna som må innarbeidast i ulikt planverk og politisk godkjennast. Dersom ikkje det vert lagt nok arbeid i denne prosessen, vil det kunne oppstå situasjoner der anlegg må setjast på vent av di dei ikkje har rett til spelemidlar så lengje jobben ikkje er gjord. Idrettskrinsen driv også kursing av idrettsråda, men idrettsrådet må sjølve dekkje reisa. Det vert også arrangert ei rekke kurs for einskildpersonar, særleg ungdom, der idrettsrådet gjerne skulle gitt eit lite tilskot slik at dei hadde høve til å delta. Desse kursa har gjerne ei påmeldingsavgift i tillegg til at reise og opphold må dekkjast av dei som deltek. Vi ser det som viktig at ikkje sosioøkonomiske forhold påverkar kva for ungdommar som får høve til å opparbeide kompetanse. Volda idrettsråd torer difor be om at det vert innarbeidd minst kr 25 000 i tilskot til idrettsrådet i budsjett 2019 og at dette ligg som fast løying vidare i økonomiplanen.

Volda 22.10.18

Olav Fure
Leiar, Volda idrettsråd

Fra: Gunnhild[gunnhild@dale-as.no]

Sendt: 15.10.2018 09:47:05

Til: Postmottak Volda

Tittel: Midlar frå havbruksfondet

Hei!

Vi viser til innlegg i Møre 13.10., og vil med dette slutte oss til dei andre grendalaga rundt Dalsfjorden, (bygdene på Vestsida):

Lauvstad og Velsvik, Innselset og Dravlaus, og Indre Dalsfjord.

Vi stiller i kø ilag med dei for å få tildelt midlar frå havbruksfondet.

Vi viser til brev frå Framstegspartiet datert 27.09.18, som stiller seg bak framleggget til fordeling.

Med venleg helsing
For Dalsbygd Grendalag
Gunnhild Vassbakke Dale
(kasserar)

Lauvstad og Velsvik grendautval v/ Arne O. Torvik, leiar
Innselset og Dravlausbygda grendalag v/Jorunn Beate Lillebø Lande, leiar
Indre Dalsfjord grendautval v/Per Steinsvik

Dalsfjord, 7.10.2018

Volda kommune

LAKSEMILLIONAR FRÅ DALSFJORDEN

Kystkommunar som husar og har tilrettelagt for havbruk har i haust fått lovnad om store overføringer frå Havbruksfondet ved Staten.

Volda kommune har i så måte vorte tilgodesett med eit beløp på ca 9 millionar. Kva føringar Staten har lagt for bruk av desse midlane er noko uklart, det er vel sagt at dette er frie midlar der Volda kommune sjølv er ansvarleg for ein klok og rettferdig bruk av desse midlane.

Målet med Havbruksfondet er å stimulere kommunane til å legge til rette for havbruksnæringa. Drifta må stadig gjerast meir miljøvenleg og landbaserte, tette anlegg må vere målsettinga.

På vestsida av Voldsfjorden har vi hatt oppdrettsanlegg sidan starten på oppdrettseventyret, dette har gitt oss arbeidsplassar og verksemndene har vore rause med gåvemidlar til prosjekt som skal kome innbyggjarane til gode. Dette er også litt av bakgrunnen for at verksemndene lever godt i bygdene våre. Det er likevel ikkje til å kome vekk i frå at det opp gjennom åra med oppdrettsverksemnd har vore store ulemper og motstand knytt til anlegga, det være seg støy, forureining, trafikk med meir. Store areal er bandlagde i strandsona med fortøyningar m.m., fleire anlegg er plasserte på dei mest fiskerike plassane og har medført mykje lokal forureining.

Ulempene som er knytt til anlegga har i hovudsak råka innbyggjarane i bygdene våre. Vi finn det såleis heilt på sin plass at Volda kommune øyremerkar ein vesentleg andel av dei tildelte laksemillionane til føremål som skal gagne bygdelaga våre.

Det er naturleg at midlane vert brukt på ein god måte der dei er skapte for å vidareutvile lokalsamfunna på Vestsida og stimulere til busetting.

Vi viser til brev frå Volda framstegsparti v/ leiar Roald Espset datert 27.9 d.a., vi stiller oss langt på veg bak forslaget til fordeling av midlar som er skissert her, men ynskjer ei prioritering av infrastruktur og samferdsel. Med dei tildelte midlane har Volda kommune no mulighet til å kunne prioritere og bevilge midlar til slike prosjekt.

- Dalsfjordkryssing inkl. forbindelse mot Vanylven
Vi føreslår konkret at det vert sett av midlar til å dekke nødvendige utgreiingar knytt til planlegging av prosjektet Dalsfjordkryssing inkludert forbindelse mot Vanylven. Ei realisering av prosjektet vil i høgste grad legge til rette for busetnad på bygdene samstundes som det legg til rette for næringa.
- Trafikktryggingstiltak - rassikring
Trafikktryggingstiltak knytt til rassikring av vegen rundt Dalsfjorden, fylkesveg 40. Her er det planar om tiltak, men prosjektet har stansa opp grunna manglande midlar. Vegen er viktig for busettinga i fjorden, men også viktig for landanlegget i Steinsvika.

- Utbygging av fiber

Utbygging av fiber er viktig i forhold til busetting og etablering og utvikling av arbeidsplassar. Volda kommune har nyleg fått innvilga søknad om midlar til utbygging av fiber mellom anna til Dravlaus. Behovet for å få bygd ut fiber gjeld også dei andre bygdelaga i Dalsfjorden.

Med venleg helsing

- Lauvstad og Velsvik grendautval v/Arne Torvik (leiar)
- Dravlaus -og Innselsetbygda grendalag v/ Jorunn Beate Lillebø Lande (leiar)
- Indre Dalsfjord grendautval v/Per Steinsvik (leiar)

Oversendingsforslag

Ny lysmaskin til Hamna Dagsenter

Situasjonen på lystøyperiet til Hamna dagsenter er i dag langt frå optimal.

Dei siste månadane har lysproduksjonen stoppa opp, då støypekaret har sprukke og varmeelementa har vorte utsletne.

Vidare bruk av anlegget slik det er no er ikkje mogleg og heller ikkje forsvarleg med tanke på branngryggleik. Ei ny maskin er ikkje hyllevare og må spesiallagast etter mål.

1. Kommunestyret ber administrasjonen fremje sak til Formannskapet om finansiering av ein ny lysmaskin på Hamna dagsenter.
2. Utrede moglegheitene for samarbeid med lokalt næringsliv om eventuell sponsing/samarbeid med tanke på materiale/arbeid til produksjonen av ei ny lysmaskin på Hamna dagsenter.

Henning Holsvik

KrF

VOLDA FRAMSTEGSPARTI

V/LEIAR ROALD ESPSET

Til Volda kommune v/ordføraren

Rådhuset

6100 VOLDA

Volda den 27. september 2018

FORSLAG TIL KORLEIS DEI TILDELTE MIDLANE FRÅ HAVBRUFSFONDET BØR NYTTAST

Midlar frå Havbruksfondet til Volda kommune.

I 2015 etablerte Regjeringa HAVBRUFSFONDET for at kommunar som legg til rette for havbruksnæringa også skal få ta del i verdiskapninga. Tidlegare har kommunane fått småpengar for å tilrettelegge for havbruksnæringa, samtidig som denne næringa har lagt beslag på store areal i kommunen.

Frå HAVBRUFSFONDET har såleis Volda kommune nyleg fått tildelt kr. 9.005.429,20, som vert utbetalt til kommunen no i byrjinga av oktober 2018. Dette beløpet uggjar 7/8 av tildelte midlar – den siste 1/8-delen (om lag 1,3 mill.) kjem frå «konsesjonsauksjonar» no i september, som kjem til utbetaling i oktober neste år.

All havbruksnæring i Volda kommune som kjem inn under ordninga for Havbruksfondet, og som såleis skaffar desse midlane til kommunen, ligg mellom Folkestad og Velsvika. Det er såleis gode grunnar til å hevde at også denne luten av kommunen bør få gjere seg nytta av nokre av desse midlane.

Søknad sendt inn frå Voldsfjordkryssing AS om midlar frå Havbruksfondet.

Vi har motteke kopi av søknad som Voldsfjordkryssing AS har sendt til kommunen vedr. løyving på 3,5 mill. frå desse midlane. Vi tykkjer denne søknaden er særskilt godt begrunna, - det dette selskapet arbeider med er særskilt viktig for heile kommunen, ikkje minst den delen av kommunen der havbruksnæringa ligg. Volda FrP gir difor denne søknaden si støtte utan etterhald.

Forslag til korleis den øvrige tildelinga bør nyttast.

a) Grendahus.

Dei bygdene der havbruksnæringa i kommunen vert driven, har på mange måtar kome noko i bakevja dei siste åra. Arbeidsplassar har forsvunne – noko som gjer at svært mange berre bur i bygda.

Då vert det viktig for ei bygd å ha ein stad å møtast – eit grendahus. Desse samlingsstadane har vorte vedlikehaldne med stor dugnadssats frå bygdefolket, og vi tykkjer såleis at det no kan være eit høve

å gi desse bygdene ei lita handsrekning til vedlikehaldsføremål. Tildelinga kan gjærast til dei GRENDAUTVALA som gren dahusa geografisk sorterer under, t.d. slik:

- Lauvstad og Velsvik Grendautval
- Dravlaus Grendautval
- Indre Dalsfjord Grendautval
- Dalsbygd Grendautval
- Folkestad Grendautval
- Straumshamn Grendautval
- Bjørkedal Grendautval.

Om det vert tildel kr. 150.000,- til kvart av desse, så vert det ei samla løyving på 1.000.050,-.

b) Trafikktryggleikstiltak på fylkesveg 40

Den resterande delen av løyvinga oppunder 4,5 mill., meiner vi må kunne nyttast til trafikktryggleikstiltak på fv. 40. Desse midlane må kunne utløyse fylkeskommunale midlar med 50-50 ordningar.

Med helsing

Volda FrP

Roald Espset, leiar

(sign.)

24. september 2018

Volda kommune

Att.: Ordføraren
Rådmannen

Rådhuset
6100 VOLDA

SØKNAD OM TILSKOTT FRÅ MIDLAR SOM VOLDA KOMMUNE HAR FÅTT TILSAGN OM OVERFØRING FRÅ HAVBRUKSFONDET - GRUNNGIVING

Vi er gjennom media gjort kjende med at Volda kommune har fått tilsagn om overføring av midlar på i overkant av 9 mill. kroner frå Havbruksfondet. Løyvinga får kommunen fordi det gjennom planar er avsett areal/tiltak som har gjort havbruksnæring mogeleg. Dei areala det her er snakk om ligg i områda mellom Folkestad og og Velsvik. Slik sett vil det ikkje vere meir enn rett og rimeleg at også ein betydeleg av midlane som kommunen no mottek frå Havbruksfondet, vert tilbakeført til dette området av kommune.

Voldsfjordkryssing AS er skipa etter initiativ frå Volda kommune, og kommunen er største aksjonær. Det vedtektsfesta formålet for selskapet er å erstatte ferjene Volda – Folkestad og Volda – Lauvstad med bruer.

Av prioriterte oppgåver som selskapet vil arbeide med no framover i nærmeste tid kan nemnast:

- Planprogram/KU-utgreiing/KDP over Voldsfjorden- k.sakene PS 144/16 og PS 97/18. (I andre samanliknbare prosjekt dekkjer kommunen/kommunane der bru skal ligge all kostnad til dette, t.d. vedr. Nordfjordbrua der Eid og Gloppen kommunar har teke all kostnaden)
- Kvalitetssikring av «Konsept-løysing» som er utarbeidd for flytebru over Voldsfjorden. Denne har Voldsfjordkryssing AS avtale med SINTEF OCEAN (forskningsinstitusjon) om å gjennomføre. SO vil knyte aktuelle industripartnerar inn i prosjektet for å få inn turvande kompetanse. Voldsfjordkryssing vil sjølve vere administrativ prosjektleiar

POSTADRESSE

Stormyra 2, 6100 Volda.

ORG.NR

916 866 615

TELEFON

+47 468 28 059

NETTSIDE

www.voldsfjordkryssing.no

- Samfunsmessig/politisk påverknad. Voldsfjordkryssing har fått utvikla ein animasjon for prosjektet – samfunsmessig betydning – praktisk bygging – Voldsfjordbrua som pilot – Voldsfjordbrua som standard type for norske fjordar. Denne animasjonen skal presenterast til marknaden og dei politiske miljøa via ulike «kanalar»
- Økonomisk analyse for bygging og drift av brua (her vil ekstern kompetanse bli nytta), og ulike modellar vil bli vurderte (som t.d. OPS)
- Utarbeiding av prosjektrapport som skal innehalde det naudsynte grunnlaget for å utforme formell søknad til Samferdselsdepartementet om formell godkjenning av «Bru over Voldsfjorden» som ferjeavløysingsprosjekt.

SØKNAD OM TILDELING AV MIDLAR SOM VOLDA KOMMUNE HAR FÅTT OVERFØRT FRÅ HAVBRUKSFONDET

Skal Voldsfjordkryssing AS kunne gjennomføre det vedtektsfesta oppdraget sitt, må selskapet tilførast midlar for dette - og vi søker difor om å få tilført kr. 3,5 mill., ref. utgreiinga framfor.

Av omsyn til framdrift og planar med ulike samarbeidspartnarar, er vi takksame om Volda kommune kan handsame denne søknaden snarast mogeleg.

Med helsing for Voldsfjordkryssing AS,

Styret

Ola Krumsvik, styreleiar

(sign.)

Styremedlemer:

Margrete Trovåg   Arild Johannes Iversen   Edvin Dale   Magni Aa Berge

(sign.)

(sign.)

(sign.)

(sign.)

KOPI:

Gruppeleiar Magnar Sunde, Volda AP

Lokallagsleiar Roald Espset, Volda FrP

Gruppeleiar Dan Bjørneset, Volda H

Gruppeleiar Margrete Bjerkvik, Volda KrF

Gruppeleiar Øyvind Festø, Volda MDG

Gruppeleiar Odd Harald Sundal, Volda Senterparti

Gruppeleiar Benedikte Holmberg, Volda V

KINO- OG KULTURHUS

SKISSEPROSJKET

Innhold

1	OPPSUMMERING.....	3
2	INNLEIING	5
2.1	Organisering.....	6
2.2	Mandat	6
2.3	Målsetning.....	7
3	ARBEID I PROSJEKTGRUPPA	8
3.1	Tidlegare arbeid med kulturhus i Volda	8
3.2	Arbeidsgang	8
3.3	Brukarmedverking	9
4	RAMMEVILKÅR, SITUASJON OG EKSISTERANDE BYGNINGSMASSE	10
4.1	Lokalisering og tomt	10
4.2	Tilkomst og parkering	12
4.3	Noverande bygningsmasse	13
5	FUNKSJONAR OG ROMPROGRAM	14
5.1	Generelle føringar til Kino- og kulturhuset	14
5.2	Arealtabell	14
5.3	Rombeskriving	16
5.3.1	Utomhus.....	16
5.3.2	Kultursal	16
5.3.3	Lager, varemottak	18
5.3.4	Garderobar.....	18
5.3.5	Green Room	18
5.3.6	Foajé.....	19
5.3.7	Kino.....	19
5.3.8	Bibliotek	19
5.3.9	Festsal/ kommunestyresal/ nøytralt seremonirom/ møterom	20
5.3.10	Ungdomsklubb	20
6	KALKYLE	21
6.1	Hovudkalkyle.....	21
6.2	Opsjonar	21
7	VEGEN VIDARE.....	22
8	VEDLEGG	22

1 OPPSUMMERING

Den kommunale byggjenemnda fekk gjennom vedtak i kommunestyret eit oppdrag med å utarbeide eit romprogram og skisseprosjekt for nytt kino- og kulturhus i Volda. Det vart given ansvar og føringer for arbeidet gjennom eit mandat, og dette mandatet har vore styrande for arbeidet byggjenemnda har lagt ned. Mandatet gjev til dømes føring på å ta utgangspunkt i dagens samfunnshus og integrere dette i det nye kino- og kulturhuset. Bygget skal i tillegg til kino og kultursal innehalde bibliotek, ungdomsklubb og kafé.

Då det har vore jobba med å realisere kulturhus i Volda gjennom tidlegare prosjekt, har arbeidet som har vore lagt ned tidlegare vore søkt nytt vidare i dette prosjektet. Særleg for utforminga og innhaldet i kultursalen, har arbeidet lagt ned i Campusprosjektet vore lagt til grunn.

Byggjenemnda lyste ut ein konkurranse for anskaffing av arkitekt til å teikne ut prosjektet. Nordplan ved Torkjel Lavoll fekk tildelt oppdraget, og har jobba i lag med byggjenemnda med å utvikle prosjektet. Arkitekten har stått for utarbeiding av teikningar og kalkyle for prosjektet.

Kino- og kulturhuset er plassert i tilknyting til eksisterande samfunnshus som er ein integrert del av det nye bygget. Kultursalen er plassert i bakkant av dagens Samfunnshus, med rømmingsveg i bakkant til det fri via trapper. Kinosalane er også plassert i bakkant og der kinoen også delvis ligg under terreng. Ved denne løysinga får ein dei areala som ikkje har behov for dagslys ned i terrenget. Ved å leggje kinosalane og kultursalen i bakkant på tomta får ein open struktur framføre kulturhuset og sikrar utsynet og dagslys mot vest frå Stormyra. Areal til bibliotek samt foajeen er plassert i framkant av bygningsmassen. Ved å nytte mykje glas i front gjer dette at det vert ei god tilknyting mellom utearealet, bibliotek og foajé.

Totalt er det planlagt eit bygg på 4.490 m² BRA, der 3.110 m² BRA er nybygd areal og 1.380 m² BRA er ombygd areal.

Kultursalen har eit nettoareal på 449 m² og har eit skyveamfi med 460 sitteplassar. Kultursalen skal vere fleksibelt utforma slik ein kan nytte denne i ei rekke ulike situasjonar; ein skal kunne nytte redusert sceneareal og ha plass til om lag 150 ekstra stolar framføre amfi, nytte salen til ståkonsertar med om lag 1000 publikum, møblering med bord i flatsal gjev moglegheit for plass til om lag 460 personar og ved også å nytte foajeen kan ein ha eit samla areal på 924 m² til messer el.

Det er planlagt to kinosalar med plass til 50 og 72 personar, i tillegg kan ein nytte kultursalen til kinoframstilling. Totalt er kinoarealet på 221 m². Kinoen skal være ein moderne kino med fokus på komfort og ei god kinooppleveling.

Biblioteket skal vere hjartet i huset. Det har vore viktig å gje biblioteket den mest sentrale plasseringa. Store deler av dagens 1. etg. vert opna opp for å huse hovuddelen av det nye biblioteket, i tillegg vert det utvida mot sør der ein kan få breisida mot den nye hovudplassen. Biblioteket er delt opp i ulike soner der ein har meir avskjerma areal lengst mot nordvest, og opne areal som foajeen som biblioteket er tenkt kan fløyme ut i. Totalt utgjer bibliotek og vestibylearealet 928 m².

KINO- OG KULTURHUS, 29.10.2018

Areal for dei tilsette i biblioteket er plassert mot sørvest i eksisterande del, her er det 70 m² som kan nyttast til kontor / møterom for alle som jobbar for huset inkludert bibliotekarane. Det er og skissa inn ein nærarbeidsplass til resepsjonen slik at ein også kan jobbe derifrå. Pauserom for dei som jobbar i huset er tenkt i salongen oppe.

Ungdomsklubben vert ein viktig del av kino- og kulturhuset. Ungdomsklubben er plassert i deler av det som er dagens kinosal i Samfunnshuset. Totalt er det satt av 226 m² til ungdomsklubb. Arealet for ungdomsklubben er ikkje fylt med innhald i skisseprosjektet, men må fyllast opp med aktivitet og innhald i dialog med ungdomen. I tillegg kan heile kulturhuset nyttast, til dømes kan kinoane brukast til film og spel, det kan vere bandøving i backstage og storsal, og det kan gjerast lekser i biblioteket. Byggjenemnda ser det som viktig at plassering av ungdomsklubben ligg sentralt i Volda sentrum, der den vil vere lett tilgjengeleg også for ungdom frå omkringliggende bygder som kjem med ferje eller kollektivtransport.

I den andre halvdelen av dagens kinosal er det planlagt ein flatsal som skal kunne nyttast til ei rekke ulike formål. Salen skal kunne verte nyttå som kommunestyresal, livssynsnøytralt seremonirom, møterom og festsal til ulike arrangement.

Med areal og rom som kan nyttast av ei rekke lag og organisasjoner, vil det nye kino- kulturhuset i tillegg til å innehalde ei rekke enkeltfunksjonar også vere ein samlande kulturinstitusjon og ein møtestad for kulturlivet i bygda. Det er lagt opp til fleire øvings- og møterom i bygget som ikkje vil ha ein spesifikk bruk, men nyttast ulikt. Det har for byggjenemnda vore førande å skape eit kulturhus som skal framstå som eit levande og myldrande bygg.

Prosjektet er kalkulert til å ha ein prosjektkostnad på kr 185.435.000,- ink. mva.

2 INNLEIING

Det har vore spanande å jobbe med kulturhusprosjektet i Volda. Kommunestyret ga byggenemnda eit mandat som byggenemnda har vore svært lojale mot. I forslaget som vi presenterer har vi samla viktige funksjonar og foreslått eit hus der bibliotek, kultursal, ungdomsklubb og kino er heilt sentrale element. I tillegg har vi foreslått både møterom, kommunestyresal, livssynsnøytralt seremoniorom og opna for kafe/ servingsareal dersom det er ønskeleg å etablere.

Utgangspunktet vårt er at Volda kommune er ein stor arbeidsplass og vertskommune for viktige institusjonar som sjukehus, høgskule og eit allsidig privat næringsliv. Vi ønsker mange innbyggjarar, bulyst og trivsel, og vi veit at det skal rekrutterast mange fagfolk og studentar framover. Konkurransen både frå nærliggande kommunar og landet forøvrig er stort. Då er det viktig at også kulturtilbodet er på plass.

Området mellom kyrkja, Uppheimspllassen og Samfunnshuset er det kulturelle sentrum i Volda. Det er utgangspunktet for det forslaget kommunestyret ønska at byggenemnda skulle jobbe med og som vi presenterer i dette skisseprosjektet.

Målet vårt har vore å få til eit prosjekt

- der det blir aktivitet heile veka og store delar av døgnet
- som stimulerer til kommunal, privat og frivillig aktivitet
- som skaper møteplassar
- og som vil tilrettelegge og stimulere til lokalsamfunnet sitt behov

Vi meiner skissene vi presenterer er eit godt grunnlag for dette, og håper at det er mogleg å realisere prosjektet.

Jan Henning Egset – Leiar i byggenemnda

2.1 Organisering

Gjennomføringa av prosjektarbeidet har vore leia av den kommunale byggenemnda i Volda kommune. Byggenemnda har og knytt til seg andre ressursar, samt at eigedomsavdelinga har vore med i gjennomføringa.

Den kommunale byggenemnda har bestått av følgjande representantar:

Leiar	Jan Henning Egset
Nestleiar	Hermann Dahl
Medlem	Gunnhild Larsgård
Medlem	Hild Våge
Medlem	Harald Søvik
Vara	Rebecca Riise Bjerknes
Vara	Idar Flo
Vara	Helge Standal
Vara	Egil Berg
Vara	Magny Astrid Fylling

Eigedomsavdelinga i Volda kommune har vore representert i arbeidet ved eigedomssjef Kjell Magne Rindal.

Byggenemnda knytte til seg Oddbjørn Nes som ein ressursperson for å opprette kontakt med brukarinteresser og koordinere denne kontakta.

I oppstartsfasen liste prosjektgruppa ut ein konkurranse om anskaffing av arkitekt. Nordplan AS ved Torkjel Lavoll vart engasjert og har stått for arkitektfagleg bistand, samt utarbeiding av kalkylen for prosjektet.

XPRO AS ved Vidar Hofseth vart gjennom rammeavtale med Volda kommune engasjert som sekretær for byggenemnda.

2.2 Mandat

I kommunestyret den 22.03.2018 vart det gjort vedtak om mandat til den kommunale byggenemnda, knytt til planlegging av Kino- og kulturhus i Volda sentrum (PS 38/18). Mandatet har vore førande i arbeidet. Mandat:

- Den kommunale byggjenemnda får i oppdrag å utarbeide romprogram og skisseprosjekt for kino og kulturhus i tilknyting til Volda samfunnshus. Arealet kan, om ein ser trong om det, også omfatte «Barnepark-tomta» og «Driveklepphus-tomta»
- Arbeidet skal inkludere lokalitetane i dagens samfunnshus med ombygging og integrasjon til nybygg. Ulike behov og løysingar kan vurderast, og det kan leggjast fram fleire alternativ der lokale til ungdomsklubb, bibliotek og kafé er ein del av dette. Det skal gjerast faglege og kostnadsmessige vurderingar av kinoløysing, som t.d. antalalar, nybygg eller ombygging av dagens samfunnshussal mv.

- Byggjenemnda kartlegg behov og knyter til seg representasjon frå brukarinteressene. Byggjenemnda knyter vidare til seg nødvendig ekspertise i arbeidet.
- Planen skal vise heilskapleg prosjekt og synleggjere ei eventuell stegvis utbygging.
- Romprogram med skisseprosjekt og kostnadskalkyle vert å leggje fram innan 01.11.18.
- Kommunestyret vil vurdere samla eller delvis utbygging i samband med handsaminga av komande budsjett og økonomiplan.
- Byggjenemnda har tett dialog med formannskapet i arbeidet.

2.3 Målsetning

Byggjenemnda konkretiserte tidleg målsetjingar for det nye Kino- og kulturhuset.

Overordna mål:

Det nye Kino- og kulturhuset i Volda skal framstå som eit levande og myldrande bygg.

Bibliotek:

Byggjenemnda ynskjer å realisere eit biblioteksareal med funksjon og innhald på høgde med biblioteket i Ulstein Arena. Biblioteket i Ulstein Arena er referanseprosjekt for biblioteksdelen av bygget.

Kultursal:

Byggjenemnda ynskjer å realisere ein kultursal med funksjon og innhald på høgde med konsertsalen i Fosnavåg Konserthus, men med tilpassingar som beskrive i notat (stor sal) frå Arvid Blindheim. Notat tek føre seg detaljar utarbeid som del av Campusprosjektet.

Kinosal:

Moderne kinosal(ar) med sitteplassar for 84-120 personar.

3 ARBEID I PROSJEKTGRUPPA

3.1 Tidlegare arbeid med kulturhus i Volda

Det har vore jobba med å få realisert eit kulturhus i Volda i mange år og gjennom ulike prosjekt. Prosjektgruppa har søkt å dra nytte av arbeidet som tidelegare har vore lagt ned i å realisere eit kulturhus, særskilt då med tanke på arbeidet som vart gjort i samarbeidsprosjektet mellom HVO/Statsbygg og Volda kommune. I dette prosjektet vart det lagt ned eit stort arbeid i utforming av spesielt kultursalen. Resultat av dette arbeidet er tatt med og integrert inn i Kino- og kulturhusprosjektet. Prosjektgruppa har også henta inspirasjon og idear frå andre kulturhusprosjekt som det har vore jobba med i Volda kommune.

3.2 Arbeidsgang

Etter at mandatet var gjeven til byggenemnda starta byggenemnda i sitt første møte, med ein gjennomgang av mandatet for å få ei felles forståing i gruppa for mandatet. I første møtet vart det og gjort ein del kartleggingar for vegen vidare; kva for nokre prosjekt skal leggast til grunn som referanseprosjekt, gjennomgang av tidlegare arbeid med kulturhus i Volda kommune, samt kva behov byggenemnda vil ha for ekstern bistand. Det vart lagt opp ein framdriftsplan for arbeida og kartlegging av nivå og omfang av brukarinvolvering vart gjort.

Byggenemnda avgjorde at biblioteksdelen av Ulstein Arena og Fosnavåg konserthus skulle vere referanseprosjekt. Det vart derfor gjennomført ei synfaring på desse prosjekta den 02. mai 2018. Med grunnlag frå synfaringa og gjennomgang av inntrykk frå synfaringa vart målsetninga for prosjektet definert, beskrive i kap. 1.2.

Til det 3. møtet i byggenemnda var arkitekt frå Nordplan engasjert og deltok i møtet. Oppdraget til arkitekten og tankar han hadde om prosjektet vart gjennomgått. Arkitekten starta på sitt arbeid med utarbeidning av eit skisseforslag. Forsлага frå arkitekt vart jobba med i prosjektgruppa fram mot at leiar i byggenemnda og arkitekt presenterte teikningane for formannskapet den 26.06.2018.

Prosjektet vart jobba vidare med og tilpassingar og justeringar vart tatt inn i prosjektet basert på innspel frå brukarar, formannskap og arbeidets gang i prosjektgruppa. Blant anna vart det etter vurderingar sammen med kinosjefen lagt til grunn to kinosalen på 50 og 72 plassar i staden for ein sal på om lag 120 plassar.

I den siste orienteringa til formannskapet den 18.09.2018, før framlegging av endeleg rapport, gav formannskapet si tilslutning til prosjektet med mindre kommentarar.

3.3 Brukarmedverking

Prosjektgruppa starta med å kartlegge ulike brukargrupper og brukarinteressentar som har eller kan tenke seg å ha interesse i prosjektet. Mandatet gjeve til byggenemnda gjev og føringar på å opprette kontakt med aktuelle brukarar. Dette for å få fram;

- a) brukarbehov og ynskjer frå sentrale brukarar av kulturhuset tidleg i prosessen og
- b) forankre og skape eigarskap til det nye kulturhuset.

Byggenemnda har knytt til seg Oddbjørn Nes som en ressursperson som har oppretta kontakt med brukarinteresser og koordinert denne kontakta.

Nes har hatt mandat frå byggenemnda til å opprette kontakt med grupperingar som han meiner er riktig, og gjort dette i dialog med byggenemnda. Representantar frå sentrale brukargrupper;

- bibliotek,
- kino,
- ungdomsrådet,
- ungdomslag,
- Volda vidaregåande skule og
- næringsinteresse

er invitert inn og utgjer referansegruppa. Gruppa har delteke aktivt i prosessen og blitt løpende orientert om arbeidet i byggenemnda. Ein har gjennomført samtalar/intervju med tidlegare kinosjef Røys og biblioteksjef Hjellnes, vidare har referansegruppa hatt to møter der både leiar i byggenemnda og arkitekt har vore til stades. Møta og kontakten med referansegruppa har vore nytig og byggenemnda har fått verdfulle innspel.

For å nå vidare ut på den offentlege arena oppretta ein ei eiga nett-side – og illustrasjonsskissa av det nye kulturhuset er presentert i større artiklar i lokalavisene Møre og Møre-Nytt. Synleggjering av det nye kulturhuset vekker interesse og ein merkar ei gryande optimisme og tru på prosjektet. Såleis var «Nytt kulturhus» tema både i Rotary og Innerweel med god mottaking. Prosjektet er blitt livleg diskutert på nettet.

I tillegg til kontakt med konkrete brukargrupper vart det gjennomført eit ope folkemøte med god oppslutnad den 29.09.2018. Her presenterte ein prosjektet og det var moglegheit for å kome med innspel.

Innspel frå dei ulike grupperingane og frå det ope folkemøtet har blitt teke inn i prosjektgruppa, utreia og vurdert om det skal takast inn som del av prosjektet. Forslag og løysingar som ein har sett har vore formålstenlege har vorte inkluderte i prosjektet.

4 RAMMEVILKÅR, SITUASJON OG EKSISTERANDE BYGNINGSMASSE

4.1 Lokalisering og tomt

Det nye Kino- og kulturhuset er planlagt plassert i tilknyting til det eksisterande Samfunnshuset (Gnr.19 Bnr.503 Fnr.13) samt ved å nytte dei tre omkringliggende eigendomane mot nord, vest og nord/vest. Dette er eide med Gnr.19 Bnr.503 Fnr.17, Gnr.19 Bnr.503 Fnr.11 og Gnr.19 Bnr.822. Tomtene Gnr.19 Bnr.503 Fnr.13, 17 og 11 er alle bygsla, mens tomt Gnr.19 Bnr.822 har kommunen kjøpt og er sjølveige.

For å kunne nytte eigedommane til planlagt føremål er det stilt krav til detaljregulering av området. Gjeldande plan er gammal og lite detaljert. Nye arealføremål, byggehøgder, byggegrenser, trafikale forhold mm. må avklarast gjennom ein reguleringsprosess. Dette arbeidet er ikkje starta opp, og ved vedtak om å gå vidare med prosjektet må dette igangsetjast.

Den nye store kultursalen er utvendig 19 x 33 grunnflate og 13 – 14 meter høg, noko avhengig av konstruksjon, dette svarar til ei 4 – 5 etasjar høg bygning. Det har vore viktig å få plassert denne store funksjonen slik at den ikkje dominerer situasjonen for mykje. Vårt val er å legge den inn i terrenget på barnehagetomta. Teknisk inngang til kulturhuset må fungere godt, men det er ikkje ein funksjon ein treng å ha på smørsida av bygget. Teknisk inngang er difor lagt vest for storsalen parallelt med Storgata. Storsalen og lagerarealet rundt scena skal ikkje ha inn dagslys, det skal heller ikkje kinoane. Vi legg difor kinoane som forlenging av storsalvolumet mot aust. Vi har vist ei ideell løysing av kinosalane, der publikum kjem inn på toppen av amfiet. Mot sør og aust opnar foajé, bibliotek og vrimlearealet seg mot uteområdet. Dette er publikumsareal som med fordel kan få mykje dagslys. For å behalde utsynet til den eksisterande samfunnshuset har vi senka det nye volumet langs sørfasaden. Då spelar vi på dagens balkong og vi får frigjort hjørna på eksisterande bygg. Oppå dette senka volumet legg vi ein ny takterrasse med utgang frå dagens 2. etg.

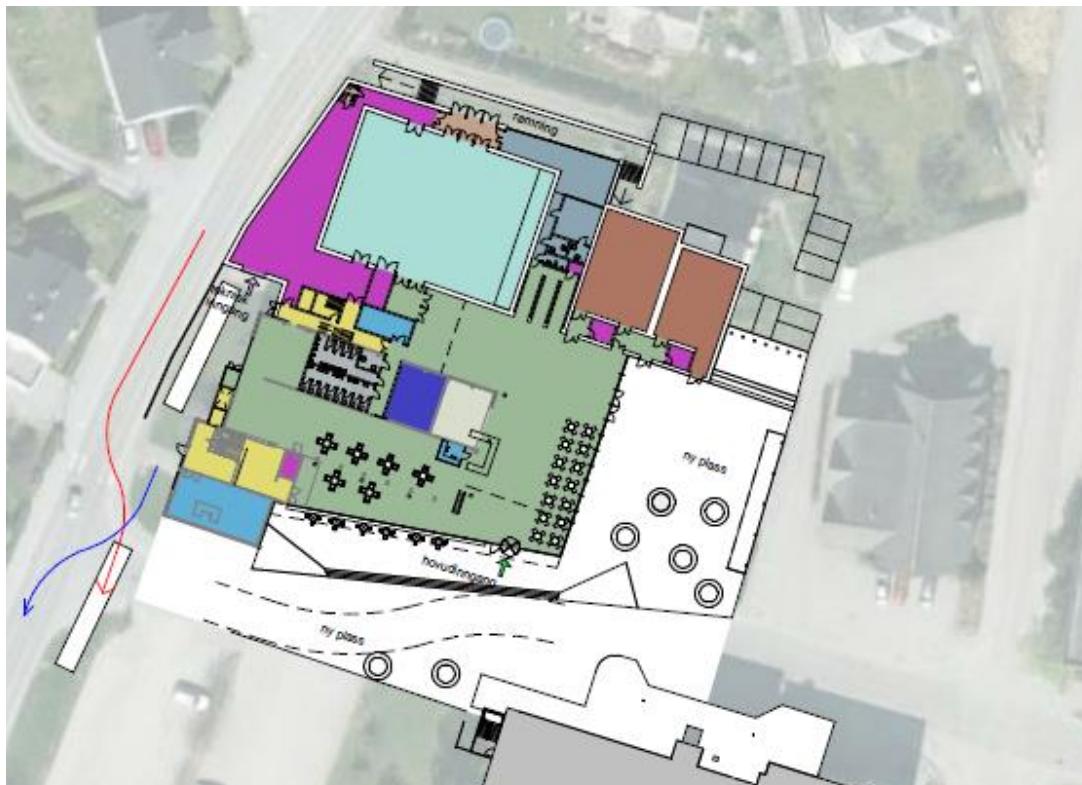
Med det grepet vi gjer beheld vi Stormyra som ei viktig visuell og trafikal forbindelse i Volda. Vi tar vare på utsikt mot Lauvstadfjella, lys og sol frå vest på ettermiddag / kveld. Vi tar vare på kontakten med småhusa på Hauane som er ein sterkt identitetsberar for Volda sentrum. Det er betydelege høgdeforskellar i området. Ved å legge storsalsgolvet, foajé, bibliotek og toppen av kinoamfia på same nivå vil krav til universell utforming blir stetta og overgangen mellom inne og ute svært god. Uteområdet er delt i 2 der hovudplassen framfor biblioteket og hovudinngangen har svært gode soltilhøve og vidt utsyn. Langs fasaden mot sør planlegg vi ein fast benk som gjev eit optimalt mikroklima med gode soltilhøve og skjerma mot vind og reng. Med ryggen mot bygget mot nord og 1,5 meter takutstikk over hovudet. Mot aust er det ein aktivitetsplass med eit lite fast amfi til utearrangement. Denne plassen er godt eigna til aktivitetar som treng skjerming under ulike festivalar eller andre arrangement. Plassen vil gje ei flott forgrunn for den indre delen av foajéarealet og gje godt lys inn. Aktivitetsplassen vil og gje kvalitetar inn mot hovudinngangen til kommunehuset. Stormyra har allereie i dag mykje aktivitet og med den planlagde løysinga vil sol, aktivitet, tilkomst og utsyn skje mot sør mens bygget ligg mot nord. Dette er eit svært robust oppsett som gjev mykje synergieffektar mellom uteområdet og bygget.

KINO- OG KULTURHUS, 29.10.2018

Det har ikke som del av skisseprosjektet vore gjort grunnundersøkingar på tomtene, dette må avklarast i vidare arbeid med prosjektet. Ved utgraving av byggetomta vil det verte ei høg skjering opp mot i nabotomta mot nord (G.nr.19 Bnr. 826). Vi har lagt oss so langt i frå nabogrensa her at vi truleg slepp å spunte, men mot Storgata må det vere permanent spunting. Nærare geotekniske undersøkingar må kartlegge behovet for å nytte temporær spunt i byggetida for å sikre stabiliteten til massane.

Figur 1: Oversikt over plassering av det nye Kino- og kulturhuset

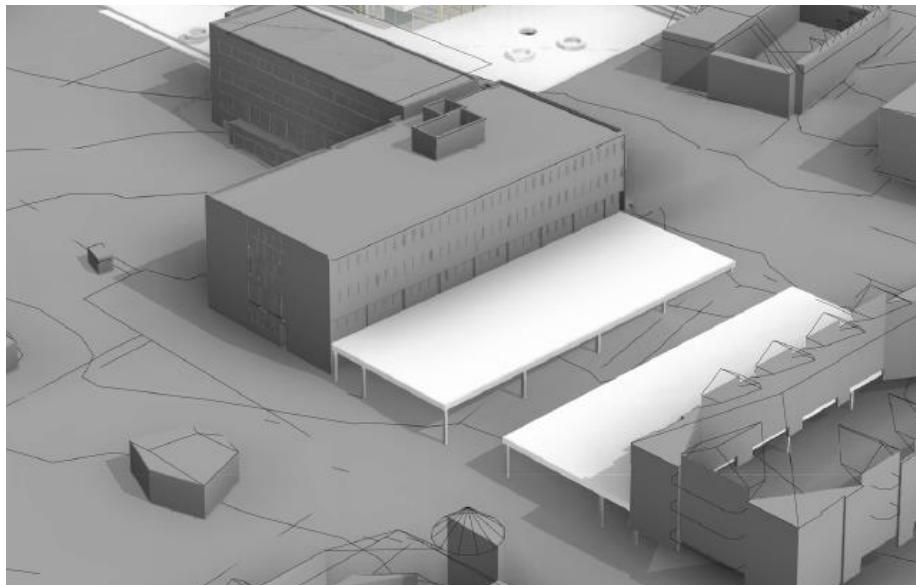

4.2 Tilkomst og parkering

Tilkomst til Kino- og kulturhuset skjer via Storgata og Stormyra. I framkant av bygningsmassen vert det etablert ein ny plass, med moglegheit for gjennomkjøring frå Storgata til Gymnasvegen. Om ein skal oppretthalde denne gjennomkjøringa må ein vurdere nærmare, og såast i samanheng med det totale trafikkbilete i sentrum av Volda. Den trafikale situasjonen er med vår løysing fleksibel, og om ein vil stenge heilt for biltrafikk, einvegskøyrt eller som i dag, vil alt dette fungere. Teknisk inngang for inn-transport av sceneutstyr etc. er plassert mot vest. Det vil ikkje verte optimale trafikale høve når en nyttar denne innkjøringa med større køyretøy. Behovet for å nytte denne innkjøringa med lastbil/trailer avheng av aktiviteten i kultursalen pluss varelevering elles, men anslagsvis vil det verte behov for å nytte denne om lag 1 gong per dag. Det har derfor vurdert til å være ei akseptabel løysing.

Som del av prosjektet vert det opparbeida nye parkeringsplassar nordaust for bygget. Totalt er det inntekna 15 plassar, pluss naudsynt omfang av HC-parkering. Den nye parkeringsplassen vil ha innkjøring frå det nordvestre hjørnet på Pinsekyrka, her er det i dag for smalt til å parkere, vi tar difor ikkje vekk nokre parkeringsplassar frå Pinsekyrkja, men vi gjev dei sambruk til 15 nye. Dagens parkeringsplassar langs Storgata/Stormyra må verte brukt. Byggenemnda har ikkje hatt som mandat å sjå på dei totale parkeringstilhøva i sentrum, men har gjort ei lita vurdering av moglegheita for parkering mellom Rådhuset og Legesenteret. Teikninga under viser ei mogleg løysing for parkering anten i ei eller to høgder. Ein kan da få plass til høvesvis 64 og 128 plassar i dette området. Byggenemnda anbefalar at Volda kommune ser samla på moglege løysingar for å betre parkeringstilhøva i sentrum. Det er lagt inn 45 sykkelparkeringsplassar aust på tomta under tak. Desse plassane er plassert for å kunne betene både kulturhuset og Rådhuset.

Figur 2: Mogeleg parkeringslysning mellom Rådhuset og Legesenteret.

4.3 Noverande bygningsmasse

Eksisterande Samfunnshus skal verte ein integrert del av Kino- og kulturhuset. Dette gjer at det må gjennomførast relativt store ombyggingar og tilpassingar i den eksisterande bygningsmassen. I første etasje vert yttervegg både mot sør og vest opna opp og vert ein integrert del av biblioteket og vestbylen. I andre etasje vil det verte noko mindre inngrep, men dagens kinosal vert delt i to hovudareal; ungdomsklubb og festsal/ kommunestyresal/ nøytralt seremonirom/ møterom.

Dagens hovedtrapp og trapperommet er behalde om lag som det ligg i dag. Dette er gjort for å behalde kanskje den mest ikoniske innvendige delen av dagens Samfunnshus.

Det er dei seinare åra gjort ein del oppgraderingar av Samfunnshuset med utskifting av tak til nytt skifertak, oppgradering av ventilasjon og varmeanlegg, bytte av vindauge og dører, etterisolering av tak og oppussing av kjøkken og kommunestyresal. I det vidare arbeidet må ein søke å ivareta deler av dei investeringane som allereie er gjort. Likevel vil fleire av tiltaka som er gjort seinare år verte naudsynne å rive/fjerne ved ombygginga. Det vidare arbeidet må kartlegge endeleg omfang av kva som kan takast vare på og gå inn i eit nytt bygg.

Samfunnshuset er, som kjent, eit eldre bygg og tilfredsstiller ikkje gjeldande krav i teknisk forskift. Arbeidet som må gjerast i Samfunnshuset er så omfattande at ein må rekne ombygging som ei hovedombygging. Ved ei hovedombygging må alt areal i utgangspunktet tilfredsstille gjeldande krav i teknisk forskrift, noko som ikkje er mogleg. Ein må derfor søke dispensasjonar for dei krava som teknisk og økonomisk ikkje kan gjennomførast. Ein må i ein dispensasjonssøknad ha ei god og grundig utgreiing av dei områda forskriftskrav ikkje kan oppfyllast.

Figur 3: Utsnitt som viser integrering av nytt og gammalt bygg

5 FUNKSJONAR OG ROMPROGRAM

5.1 Generelle føringar til Kino- og kulturhuset

I eit moderne kulturbyggn skal alle kunne drive med sine aktivitetar utan å verte forstyrra eller å vere redd for å forstyrre andre. Dette set særskilt store krav til konstruksjonar og løysingar når store lydanlegg og/eller lydsterke instrument skal brukast. Akustikken må planleggjast slik at dei som opptrer høyrer kvarandre godt og at lyden når publikum med klang, fylde og romkjensle. Dette i kombinasjon med at Kino- og kulturhuset skal integrerast med eit eksisterande bygg gjer at det vil vere utfordringar knytt til lyd- og akustikk som må løysast. Prosjektet må knyte til seg akustikar i det vidare arbeidet med utvikling av prosjektet.

Alle nivå vil kunne nåast for dei med rørsleutfordringar, dette med unntak av mellomnivået ved gammal hovudinngang + kjellar. 2 nye heisar sørger for god flyt mellom dei ulike etasjane. Dei nivåa som ikkje kan nåast har ingen vesentlege funksjonar. Mellomnivået i trappa er kunn eit gangareal og toaletta i kjellar blir kunn supplerande i og med at vi planlegg nytt toalettanlegg som dimensjonerast for bruk av heile huset.

5.2 Arealtabell

Følgande funksjonar og areal inngår som del av prosjektet:

Rom nr.	Romnavn	Areal
1	storsal	448.9 m ²
2	kino 72 seter	124.5 m ²
3	kino 50 seter	96.8 m ²
4	Vestibyle / bibliotek	928.0 m ²
5	lager bakscene	221.2 m ²
6	flygelgarasje	10.9 m ²
7	lager bibliotek	20.5 m ²
9	trapp 2 og gang	40.9 m ²
10	sluse kultursal	17.6 m ²
11	gang ved toalett	14.9 m ²
12	wc	17.8 m ²
13	hcwc	6.5 m ²
14	wc	1.5 m ²
15	wc	1.6 m ²
16	wc	1.6 m ²
17	wc	1.6 m ²
18	wc	15.4 m ²
19	wc	1.6 m ²

KINO- OG KULTURHUS, 29.10.2018

20	wc	1.6 m ²
21	wc	1.6 m ²
22	wc	1.6 m ²
23	wc	1.6 m ²
24	wc	1.6 m ²
25	wc	1.6 m ²
26	wc	1.6 m ²
27	kjøken	44.4 m ²
28	kiosk	44.0 m ²
29	sluse heis 1	4.0 m ²
30	sluse heis1	3.3 m ²
32	trapp	77.9 m ²
33	gamle bilettluka	6.7 m ²
34	kontor / møte	73.1 m ²
35	greenrome	59.5 m ²
36	gang bakscene	11.5 m ²
37	garderobe	25.2 m ²
38	hc med dusj	5.3 m ²
39	hc med dusj	5.3 m ²
40	bad	3.6 m ²
41	bøttekott	2.2 m ²
42	gang kino 1	6.3 m ²
43	framvisarrom	7.5 m ²
44	gang kino 2	17.1 m ²
45	framvisarrom	7.5 m ²
46	wc bacstage 1	1.8 m ²
47	wc backstage 1	1.5 m ²
48	komunestyresal / nøytralt seremonirom / festsal / møterom	190.6 m ²
49	ungdomsklubb	226.5 m ²
50	salong	67.6 m ²
51	anretningskjøken	31.7 m ²
52	trapp 2 etg.	35.9 m ²
53	depo heis 2 etg	3.3 m ²
54	gang ved hcwc	11.1 m ²
55	HCWC	4.6 m ²
56	gang ved ungdomsklubb	17.2 m ²
57	heis 1	4.4 m ²
58	gang oppe ved heis	62.2 m ²
59	heis2	4.4 m ²

60	øving / møte	46.6 m ²
61	stol og bord lager	38.7 m ²
62	øving / møte	34.4 m ²
63	disp /lager/ kontor	159.6 m ²
64	teknisk ventilasjon	280.6 m ²
65	wc dame kjellar	14.3 m ²
66	herre wc kjellar	14.2 m ²
67	trapperom kjellar	30.5 m ²
68	kontor ved ressepsjon	7.5 m ²
69	rømnnigsluse storsal	20.6 m ²

5.3 Rombeskriving

I kommande kapittel er det gjeve ei beskriving av dei viktigaste areala som gjeng inn i Kino- og kulturhusprosjektet. Det er planlagt totalt eit totalt areal på 4.490 m² BRA, der 3.110 m² BRA er nybygd areal og 1.380 m² BRA er ombygd areal.

5.3.1 Utomhus

Utearealet skal fram stå som eit attraktivt område, der krava til universell utforming er godt ivareteke. Det skal være innslag av grønt, og brukast material og kvalitetar som er robuste og har liten vedlikehaldskostnader knyt til seg. Aust for bygget er det plassert eit amfi som kan nyttast til ulik bruk, til dømes kan det være førestillingar knytt både til kultursalen, men også andre aktivitetar i bygget.

5.3.2 Kultursal

Storsal

Kultursalen skal vere ein fleksibel moderne multifunksjonell sal, som med grunnoppsett med skyveamfi er ein sal med 460 sitteplassar i amfi pluss 150 plassar på golv med redusert scene. Scenerom er maksimalt på 10 x 18 meter som utgjer 180 m² scene. Det er gode moglegheiter for alternative oppsett og bruk av sal. Golv og scene ligg på same nivå for å auke fleksibiliteten og vere utforma som eit stort rom.

Netto innvendige mål i salen er L=32 B=18 H=12m. I kalkylen er det teke med ein opsjon på å heve taket til ei netto høgde på 14 m.

Publikumskapasitet:

- 460 sitteplassar i plasser i amfi i normalt oppsett
- 610 sitteplassar, då med 460 sitteplassar i amfi og 150 stablestolar ved bruk av redusert scenedjupne til 5 m og oppbygd scene.
- Inntil 480 sitteplassar ved bord for kafékonsert, bankett el.
- Om lag 1.000 personar for ståkonsert/fest.

- Inntil 421 m² areal til messer, utstillinger el. I tillegg kan foajé nyttast slik at samla areal utgjer om lag 924 m².

Amfi

- Amfi skal vere solid og gi god stabilitet med minimal støy frå gange på amfi og i trapper.
- Amfi skal gi gode siktelinjer.
- Det skal vere godkjente rekkverk på sidene.
- Hjul skal vere tilpassa underlag slik at skader på golv ikkje oppstår.
- Amfi skal leverast med integrert motordrift.
- Salen skal ha god sittekomfort på 460 faste stolar i teleskopamfi inkl. 4 - 6 faste rader på fast balkong bak i salen.
- Stolbredde skal vere 55 cm og radavstand 95 cm. Gjennomsnittleg trinnhøgde i teleskopamfi skal vere 35 cm slik at alle plasser får gode siktforhold.
- Teleskopamfiet kan gjerne ha bua rekkjer.
- Salen må også kunne fungere godt for eit publikum frå 200 personar.
- Minst ein av dei to sidetrappene i amfiet skal vere fast for å sikre kommunikasjon mellom balkong og salen ved flatt golv.
- Det skal ikkje vere faste veggar mellom sal og scene på sida av og over scena. Bredde og høgd skal regulerast med teppe/scenografi.
- Salen må ha tekniske sidebruer i ca. 7 meter høgde og ei teknisk bru på tvers av salen i ca. 8 meters høgde.
- Eit fast område på 3 x 2 meter på balkong bak i salen må vere avsett til teknikerplass uten å skape konflikt for rømingsvegar.

Scene

- Sceneområdet har eit areal på 10 m x 18 m. Størrelsen kan regulerast ned ved hjelp av sceneteppe og ved hjelp av modular for å bygge opp høgde frå golvnivået (talet på modular gir variert størrelse). Sidescenearealet må ha minimum 2 meter breidde (jfr. Riksteatret). Sidescenearealet kan også delvis brukast til «kontrollert» lagring av utstyr, men slik at det då ikkje går ut over funksjonen dei har under førestillingar.
- Salen skal ha moderne AV-utstyr med lyssterk dataprojektor til bruk for scenografi, filmpresentasjoner, konferansar m.m.
- Scenegolv skal ha god svikt og lite trinnlyd for dans, som det også unntaksvis kan skruast fast kulisser i. Sal og scene kan gjerne ha golv med same overflate, men scenegolvet må ha ekstra stor byggehøgde (skrudjupne) om ikkje ein vel å legge golv etter scenekrav i heile salen.
- Sceneområdet skal ha fullt motorisert rigg for ei moderne scene med snortrekk, teatertekstiler, lysanlegg med min. 120 kursar à 2,5 KVA, lydanlegg (PA) og akustiske himlingselement.
- Det skal vere maskinrom for kino, kinolerret (rull) framme ved scena og godt lydanlegg kombinert for kino og konsert/theater.
- Moderne kabelstruktur for profesjonell distribusjon av digital lyd og bilde.

Akustikk

Det har ikkje vore knytt eigen akustikar til arbeidet med skisseprosjektet. Akustikkrapport utarbeida av Brekke og Strand i samarbeidsprosjektet med HVO er lagt til grunn. Følgande føringar er lagt til grunn:

- Fast etterklang på 1,1 – 1,2 sek (teater, forsterka musikk/kino), då må ein kunne auke etterklangen med eit moderne elektronisk anlegg av høg kvalitet. Klangen kan då tilpassast ulike typar/størrelse orkester og det gjev også salen et avansert effektanlegg.
- Bakgrunnsstøy fra ventilasjon m.m. skal ikkje overstige 25 dBA.
- Kultursalen vert bygd med strukturelle skille mot omkringliggende areal («boks i boks»-konstruksjon). Typisk lydisolasjonskrav $R'w>70$ dB, med vekt på også lavare frekvensar, ned til 50 Hz.
- Akustikk regulering via lydanlegg tilsvarande som er i Fosnavåg konserthus.

5.3.3 Lager, varemottak

Lager

Det er bruk for lagerplass for stolar og bord til sal, sceneelement og anna utstyr til bruk ved og på scena. Det er også bruk for eiga «flygelgarasje». Viktig at lager har god og enkel tilkomst til sal og særleg scene. Flygeltransport mellom sal og «garasje» må kunne skje plant/utan kryssing av dørstokkar. Vest for storsal er det lagt eit lagerområde, lagerområder har moglegheit for direkte tilgang til scene både frå nord, vest og sør. Ei eiga flygelgarasje ligg i tilknyting til scene med eigen åtkomst til scene. I plan to vest for kultursalen er det også avsett areal til lager, både til bibliotek og andre funksjonar i bygget. Ved å etablere vindauge i vestfasaden kan ein få areal for varlig opphold, eksempelvis kontor.

Varelevering:

Fra den tekniske inngangen mot vest har ein direkte tilgang til inn- og utlasting av utstyr til bruk på scena. Det er ikkje teikna lasterampe ved varelevering, i det vidare arbeidet må ein vurdere behovet for dette og sjå på ei løysing der ein kan få til ein lasterampe med ei høgd på om lag 60 - 70 cm.

5.3.4 Garderobar

Gode garderobeareal er viktig for kulturhusfunksjonen. Garderobe er plassert aust for storsal og er på om lag 25 m². Både toalett og dusj er tilgjengeleg. Rommet kan også brukast til møterom og øvingsrom.

5.3.5 Green Room

Vente- og samlingsplass for artistar er plassert i tilknyting til garderobe. Må leggjast til rette for ei enkel kjøkkenløysning. Må også kunne brukast til møterom og øvingsrom. I tillegg ligg det 2 møterom over flygelgarasje som med heis og trapp er svært legg tilgjengeleg til scene, pluss festsalen og salong kan brukast som øvingsrom/backstage

5.3.6 Foajé

Biblioteket skal gli naturleg over i eit felles vrimleareal, foajé. Foajeen kan kunne brukast til mellom anna:

- arrangement, enten aleine eller i sambruk med sal.
- møteplass med sitjegrupper, aktivitetar for born
- intimkonsertar av musikkkulen og andre
- forfattarvitjingar
- utstillingsareal (utstillingar av kunstskulen, kunstlag, skulane eller andre)

Ved fellesbruk av vrimleareala er det naudsynt å kunne kontrollere "atmosfæra" uavhengig av lyset ute, dvs. blending av utelys og demping av lys inne.

Golv må leggjast slik at det er uproblematisk å nytte traller / trille piano/ flygel m.m

Sentralt i foajeen er kiosken plassert med kjøken i bakkant. Kiosken er tenkt som ein kombinert kinokiosk og serveringspunkt ved ulike arrangement i kultursalen.

5.3.7 Kino

Det er planlagt to separate kinosalar, med 50 og 72 seter i fast amfi. Romma skal i tillegg til å syne film også kunne brukast til foredrag, forelesing og konsertar. Det leggjast opp til ein moderne utrusta kino i høve lyd og biletet, med Dolby Atmos i begge salar. Sitteplassar i amfi skal planleggast og utformast slik at ein har god beinpass, og det skal vektleggast sitjekomfort. I tillegg til dei to kinosalane skal også storsalen kunne nyttast til framsyning med 460 seter i amfi.

5.3.8 Bibliotek

Biblioteket er hjartet i huset. Det har vore viktig å gje dei den mest sentrale plasseringa. Store deler av dagens 1. etg. blir opna opp for å huse hovuddelen av det nye biblioteket, i tillegg blir det utvida mot sør der ein kan få breisida mot den nye hovudplassen. Biblioteket er oppdelt i ulike soner der ein har meir avskjerma areal lengst mot nordvest og opne areal mot foajeen som biblioteket er tenkt kan fløyme ut i. Bruken av biblioteket bør truleg vere noko fleksibel, i og med at dette introduserer ein ny måte å organisere drifta på som ikkje har blitt prøvd før. I føredømet Ulsteinvik har dei eit meiropent bibliotek utan bemanning. Vi legg til rette for at biblioteket kan vere ope so lenge det er folk i Kiosk / resepsjon. Det er likevel tatt høgde for at kjernen av biblioteket kan kunne stengast av frå resten av huset. Dette har vi løyst å skissere skyvedører vest for hovudinngangen til kulturhuset som i tillegg til ein eigen inngang for 2 etasje mot vest, gjer det mogleg å stenge av. Areal for dei tilsette i biblioteket er plassert mot sørvest i eksisterande del, her er det 70 m² som kan nyttast til kontor / møterom for alle som jobbar for huset inkludert bibliotekarane. Det er og skissa inn ein nærarbeidsplass til resepsjonen slik at ein og kan og jobbe derifrå. Pauserom for dei som jobbar i huset er tenkt i salongen oppe. Vi har pr. no ikkje klart å tilfredsstille biblioteket på alle frontar, og utforminga av biblioteket må fortsette i neste runde. Byggenevnda anbefaler at det i det vidare arbeidet vert knytt til prosjektet spesialkompetanse på bibliotek.

5.3.9 Festsal/ kommunestyresal/ nøytralt seremonirom/ møterom

Dagens kinosal i det eksisterande Samfunnshuset er i hovudsak delt opp i to areal; ungdomsklubb og ein festsal som kan nyttast til ulike formål, slik som kommunestyresal, livssynsnøytralt seremonirom og møterom.

Det er eit aukande behov for livssynsnøytralt seremonirom i kommunane. Stadig fleire står utanfor den norske kyrkja anten det er andre religionar eller humanetikarar. Særleg gjeld dette verdige og tenlege seremonirom for t.d. gravferd. Rett over gangen mot nord er det eit stort stol og bordlager i tillegg til 2 store møterom.

5.3.10 Ungdomsklubb

Areal for ungdomsklubb er lagt i plan 2 i det eksisterande Samfunnshuset, og i delar av det arealet som i dag er kinosal. Arealet er i skisseprosjektet ikkje detaljert ut, og dette arbeidet må gjerast i vidare prosessar. Noko av arbeidet med innreiinga av ungdomsklubben kan også gjerast av ungdomane sjølv. Basert på innspel frå ungdomsklubbleiar er følgjande funksjonar ønskeleg å få inn i ungdomsklubben:

- Diskotek med dansegolv
- Konsertscene
- Aktivitetsrom
- Gamingrom
- TV-rom, eller minikino
- Internettcaf  
- Ballrom (treng ikkje vere stort)
- Sofarom med brettspel, kortspel, o. l.
- Eit rom/ein plass til faste aktivitetar som air hockey, biljard, fotballspel etc
- Lagerplass
- Kiosk
- Kjøkken med avtrekk, kokeplater, steikeovn, fryser, kjøleskap, oppvaskmaskin.
- Separate toalett
- Inngang med garderobe
- Minimum 2   vingsrom (med lydtett studio i eine)

Det vil likevel vere ønskeleg at ungdommen kan bruke fasilitetane elles i huset om dei finn dette formålstenleg. Til dømes kan kinoane brukast til film og spel - aktivitet, den kan vere bandøving i backstage og storsal, og det kan gjerast lekser i biblioteket. Målet er eit hus som kan romma så mykje som mogleg og som kan fyllast med aktivitet store delar av d  geret.

6 KALKYLE

6.1 Hovudkalkyle

Med utgangspunkt i utarbeida skisseprosjekt meiner vi at ei samanlikning med tilsvarende prosjekt der vi tar utgangspunkt i total sluttsum er den beste måten å gje ei kalkyle i den fasen vi er i no. Vi har innhenta prisar frå kulturhusa i Stjørdal og Hamar som har mykje likt program som nye Volda kulturhus og som er bygt i seinare år (2014 og 2015). Vi har justert deira kvadratmeterprisar basert på konsumprisindeksen (2017) og brukar det som grunnlag for vår kalkyle. Tilsvarende lydanlegg som i Fosnavåg konserthus er tatt med.

Prosjektkostnad på kr 185.435.000,- ink. mva.

6.2 Opsjonar

Det er og vurdert og kalkulert ulike opsjonar som ein kan vurdere å ta inn i prosjektet. Opsjonane er prisa som ein meirkostnad utover kostnaden i hovudkalkyla.

Opsjonar:

- Sedumtak på takarealet som er flatt og ikkje er planlagt som takterrasse. kr 800 000,- ink. mva.
- 14 meter takhøgde i kultursalen kr 1.000.000,- ink. mva.
- Heve og senkescene kr 2.300.000,- ink. mva.

7 VEGEN VIDARE

For å få realisert eit nytt kino- og kulturhus i Volda må skisseprosjektet takast vidare og det må få naudsynt politisk oppslutnad og økonomiske bevillingar. Dette skisseprosjektet er ein start, men det står att mykje arbeid før den fyrste konserten eller fyrste kinoframsyninga kan starte.

Med føresetnad om godkjenning av skisseprosjekt desember 2018 og at prosjektet vert teke inn i økonomiplanen kan ein sjå føre seg fylgjande framdrift på det vidare arbeidet dersom ein ikkje møter på store uventa problem:

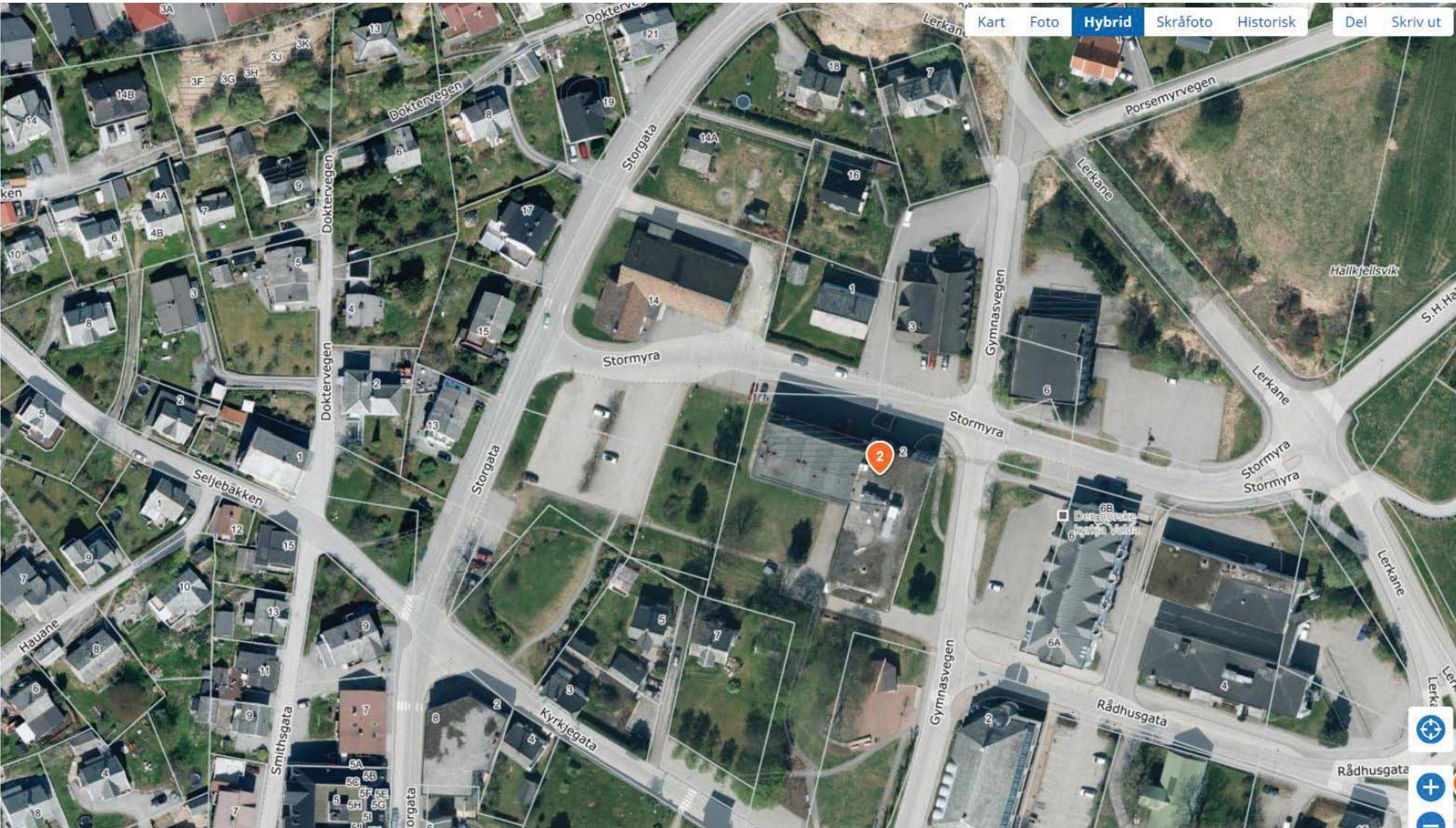
- Avklaring av reguleringsforholda og med ein eventuell oppstart av reguleringsarbeidet straks etter godkjenning av skisseprosjektet desember 2018.
- Vedtak om entrepriseform 1. kvartal 2019.
- Utlysing av konkurranse for samspel og oppstart samspel, eller arbeid med utarbeiding av grunnlag for utlysing av totalentreprise 2. kvartal 2019.
- Utlysing av totalentreprise eller vidare arbeid med samspel 3. kvartal 2019.
- Evt. godkjenning av regulering og endeleg vedtak om oppstart 1. kvartal 2020.
- Byggjestar 2. kvartal 2020.
- Ferdig kulturhus 4. kvartal 2021.

8 VEDLEGG

Vedlegg 1: Teikningar frå Nordplan datert 29.10.2018.

nordplan

KINOSALEN
SALÖNGEN

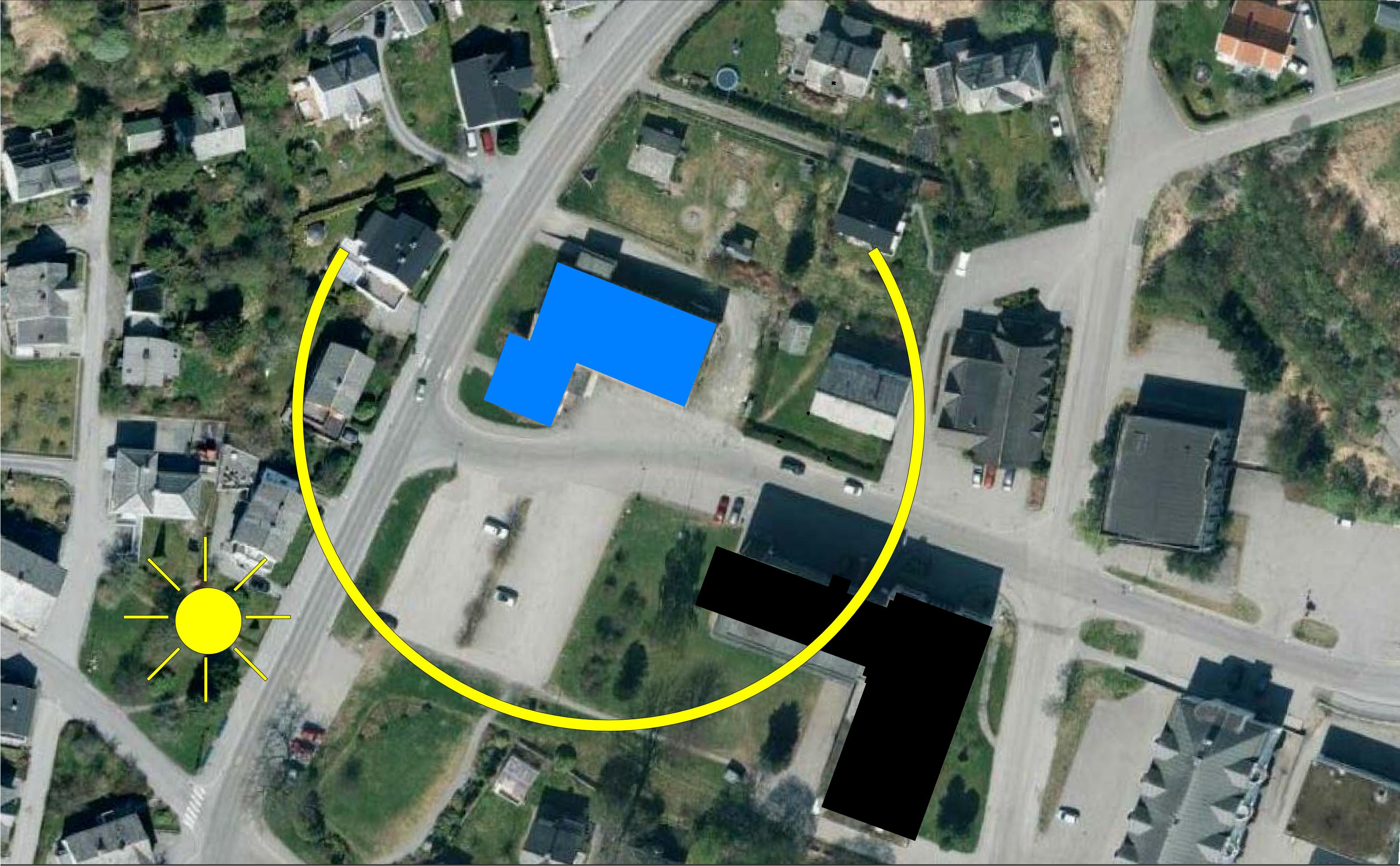

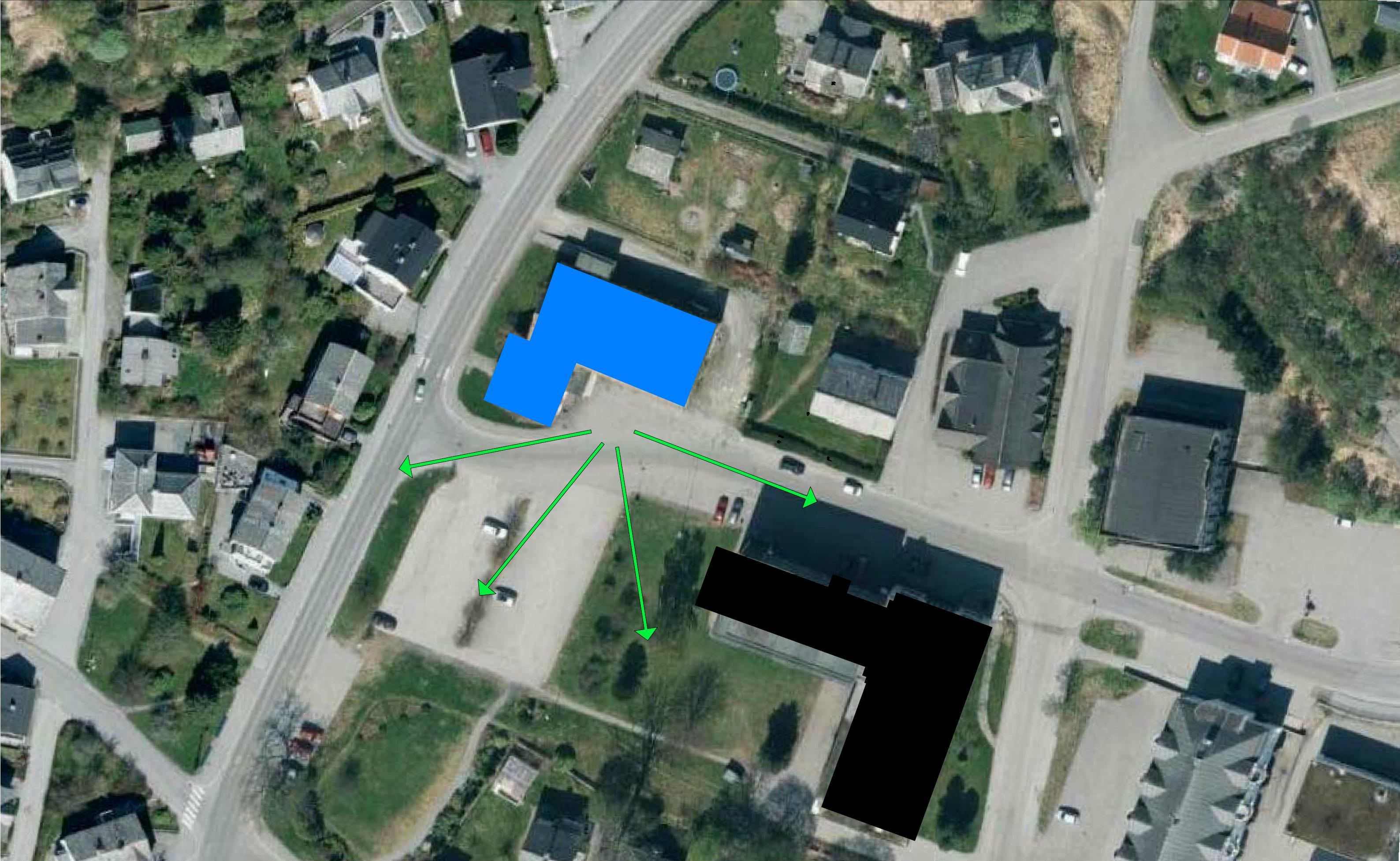

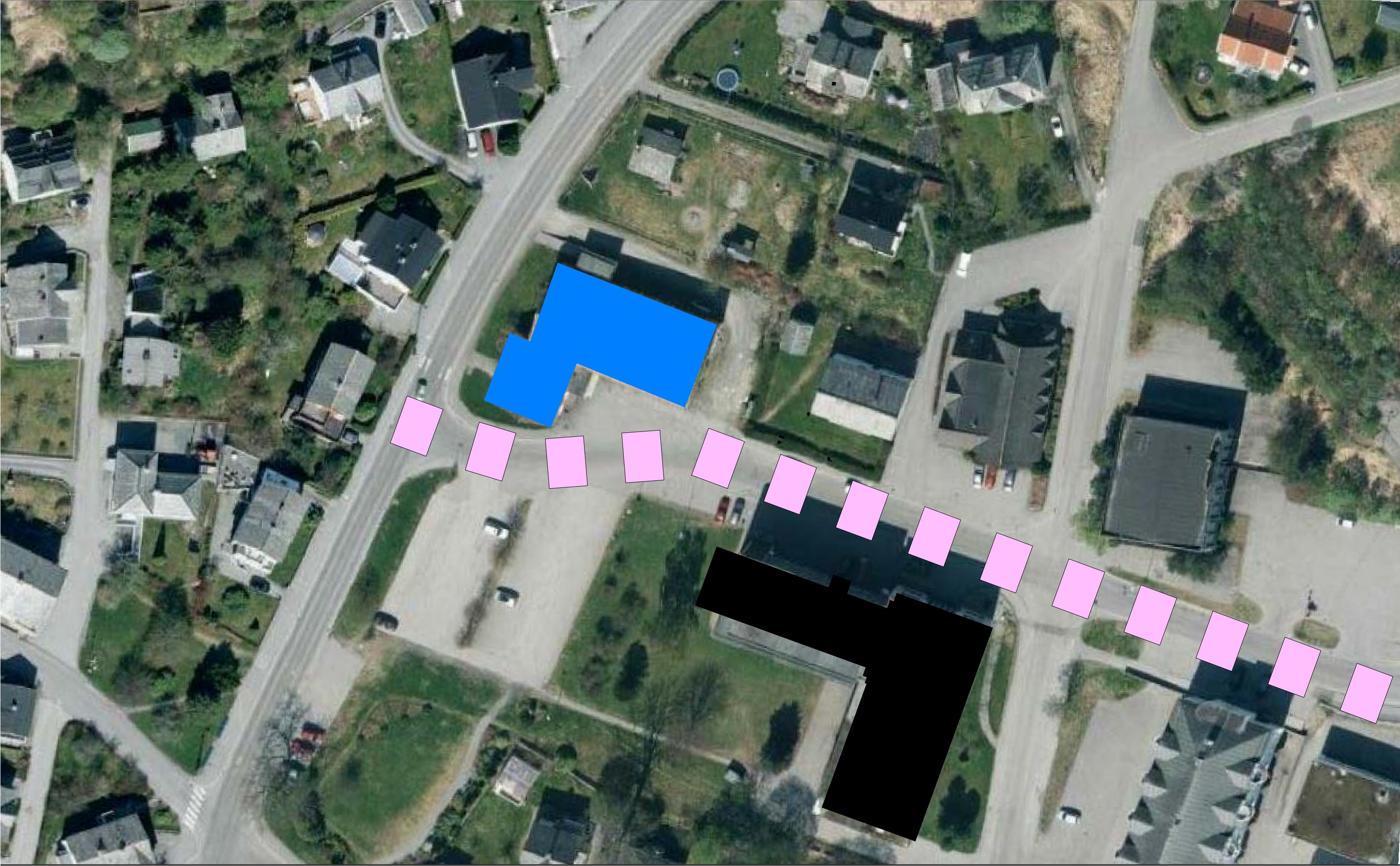

Volda samfunnshus
skisser

hus - 1 : 600

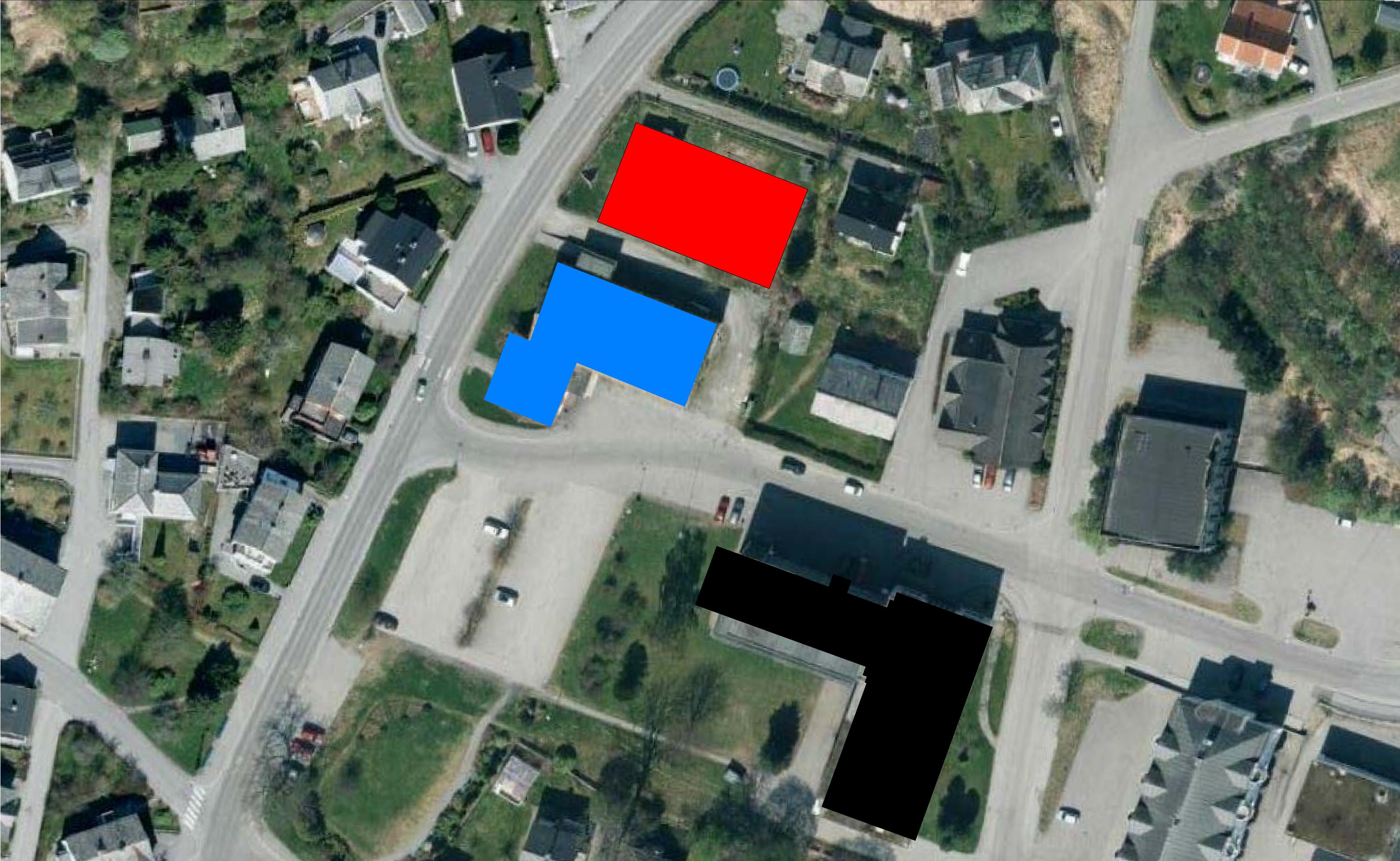

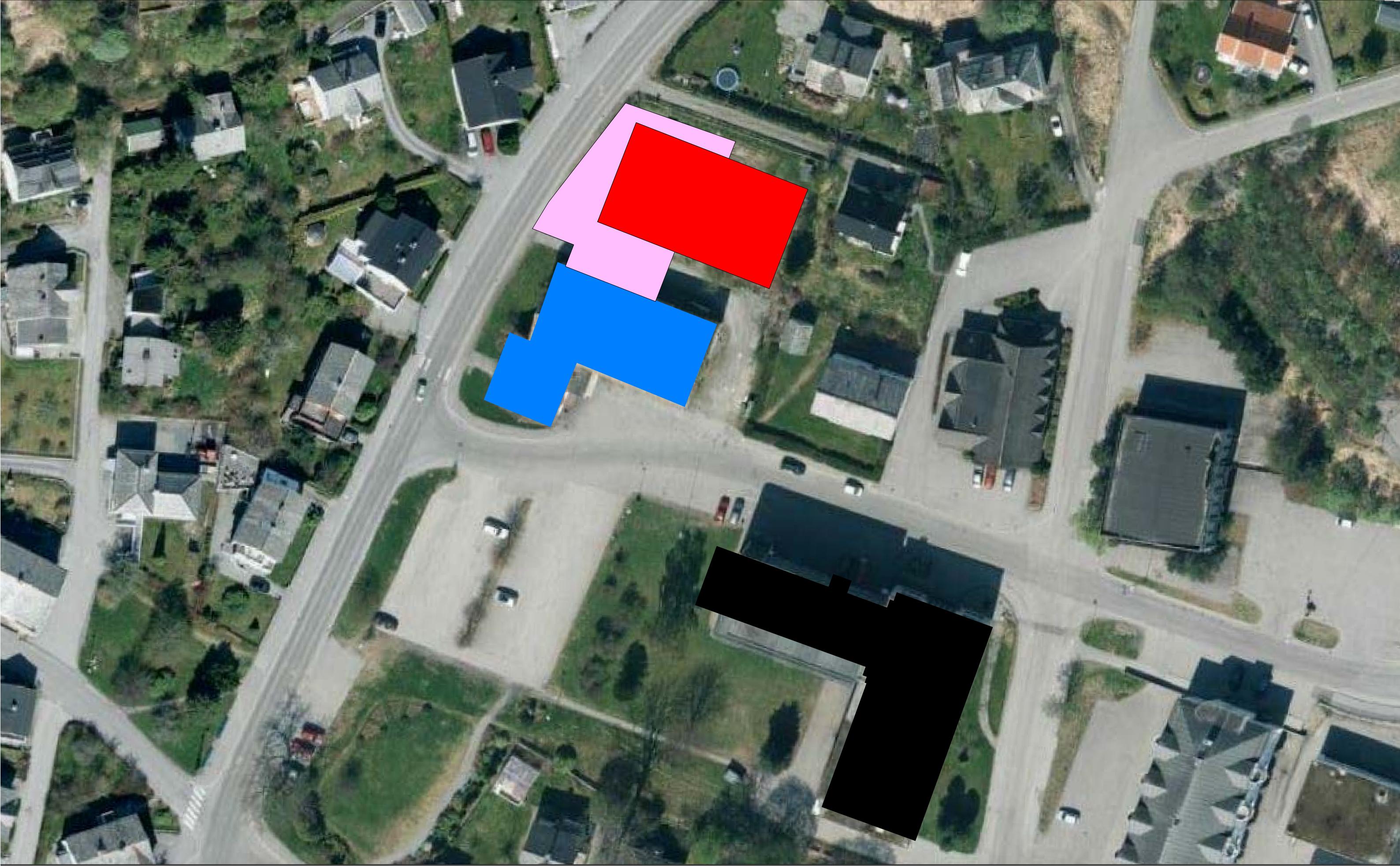

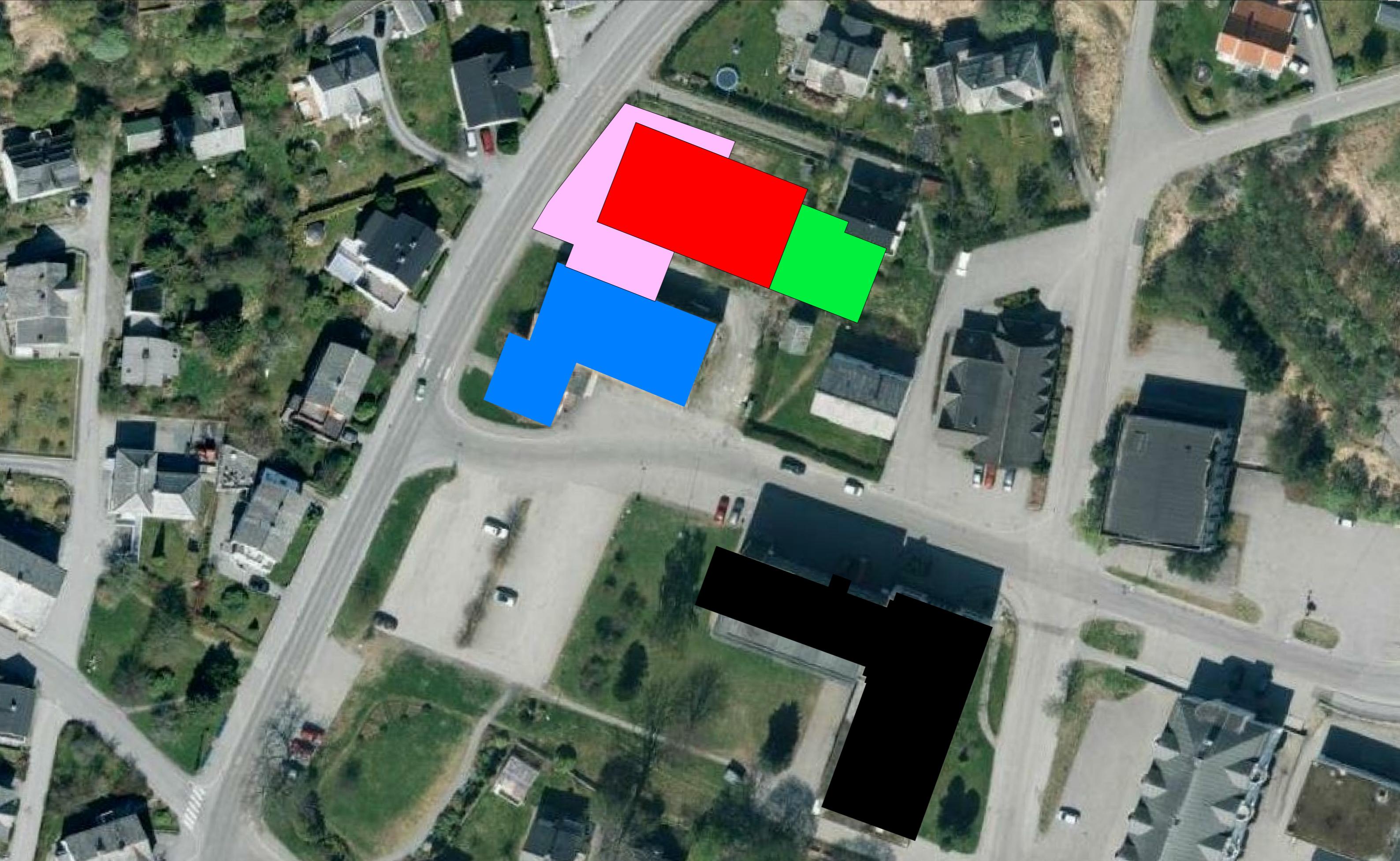
Volda samfunnshus
skisser

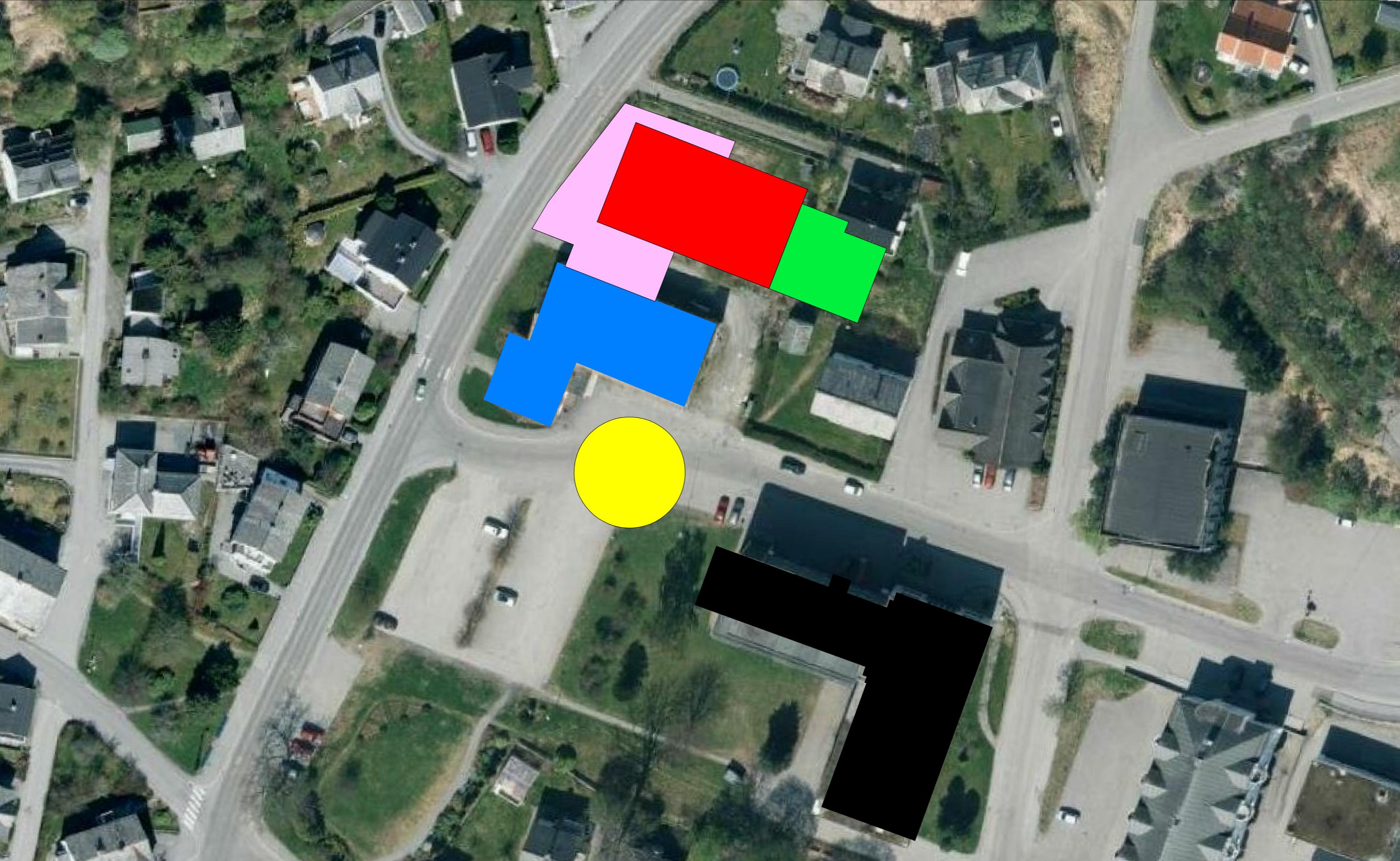
aktivitet - 1 : 600

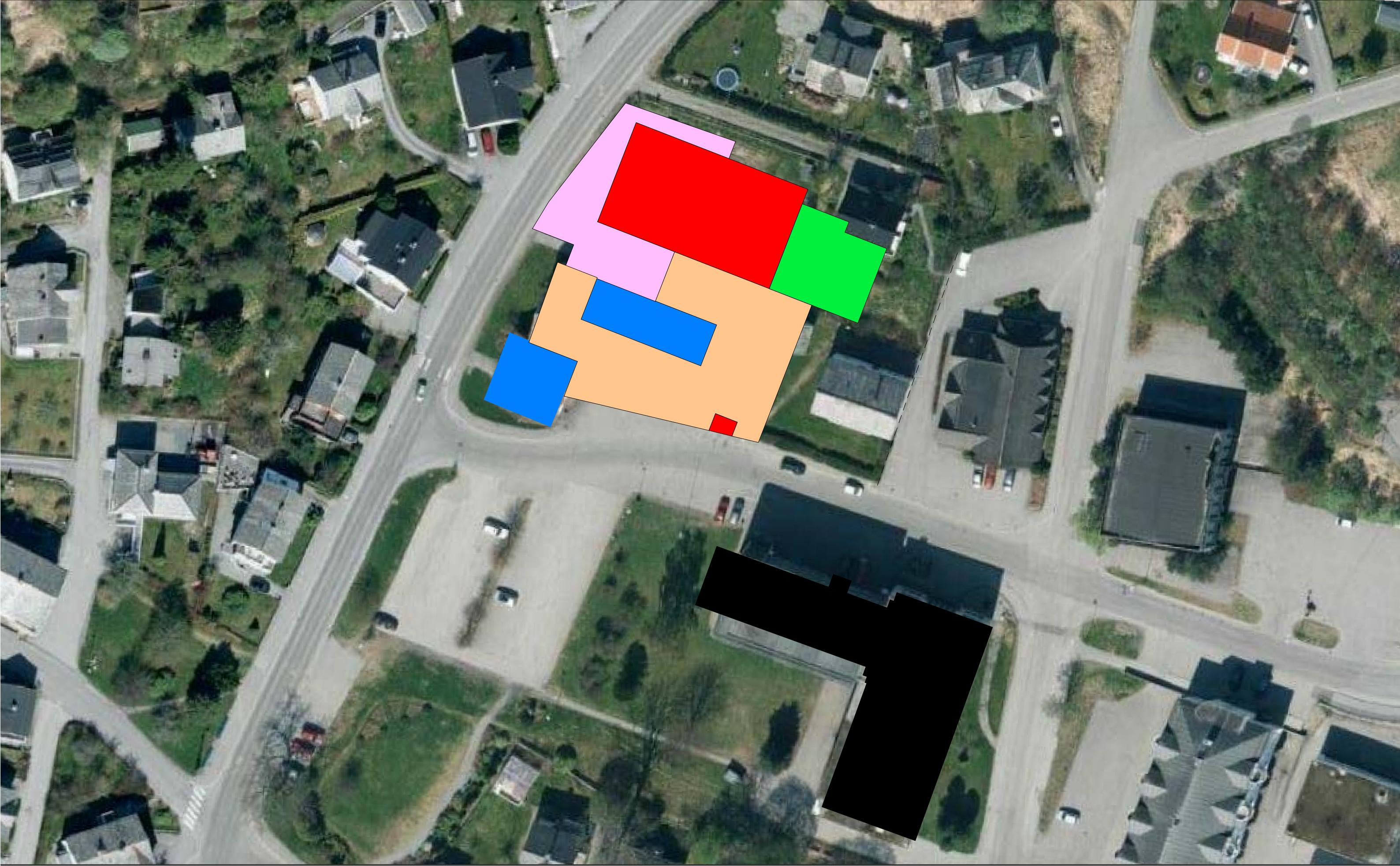

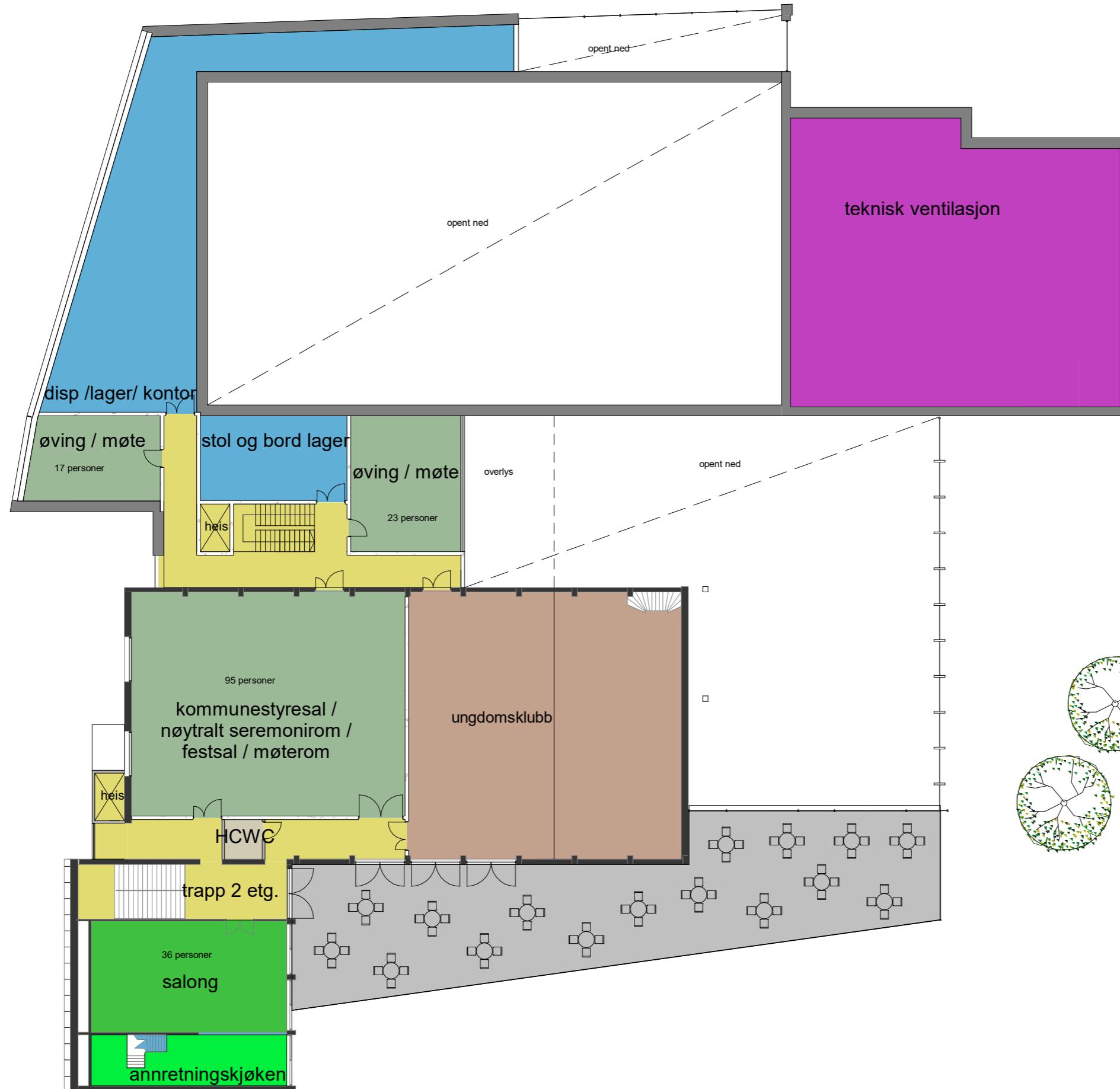

Revisjon	Revisjonstekst	Rev. av	Rev. dato
V	VVS		
F	Brann		
E	Elektro		
B	Byggeteknikk		
A	Arkitekt		
Fagkode	Fag	Aktør	
 nordplan <ul style="list-style-type: none"> arkitektur konstruksjon landskap 			
Tiltakshavar Volda kommune			
Tiltak Nye Volda samfunnshus			
Teikning av Plan 2		Teikna av: Sist kontrollert: 29.10.2018 Sjekkliste:	
Teikning type Skisseprosjekt			
Mål 1 : 250	Prosj.nr. 18016	Teikn.nr. A21.02	Ark

The logo for nordplan, featuring the word "nordplan" in a bold, lowercase sans-serif font. A small orange vertical bar is positioned above the letter "o".

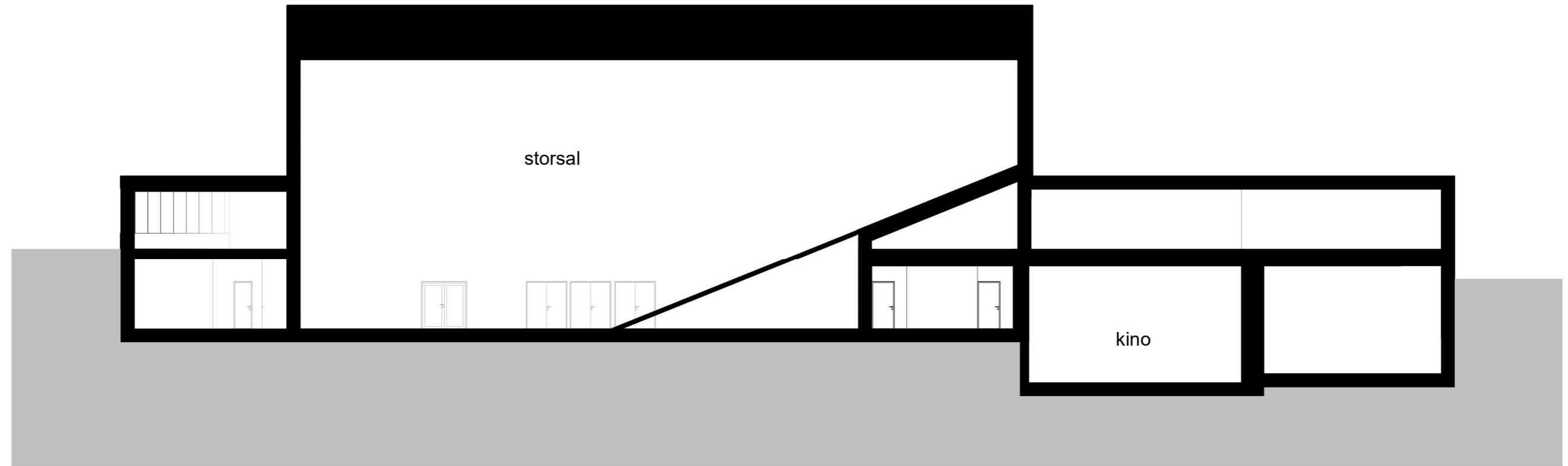
- arkitektur
- konstruksjon
- landskap

Tiltakshavar Volda kommune

Teikning av Plan 2

Tekning type

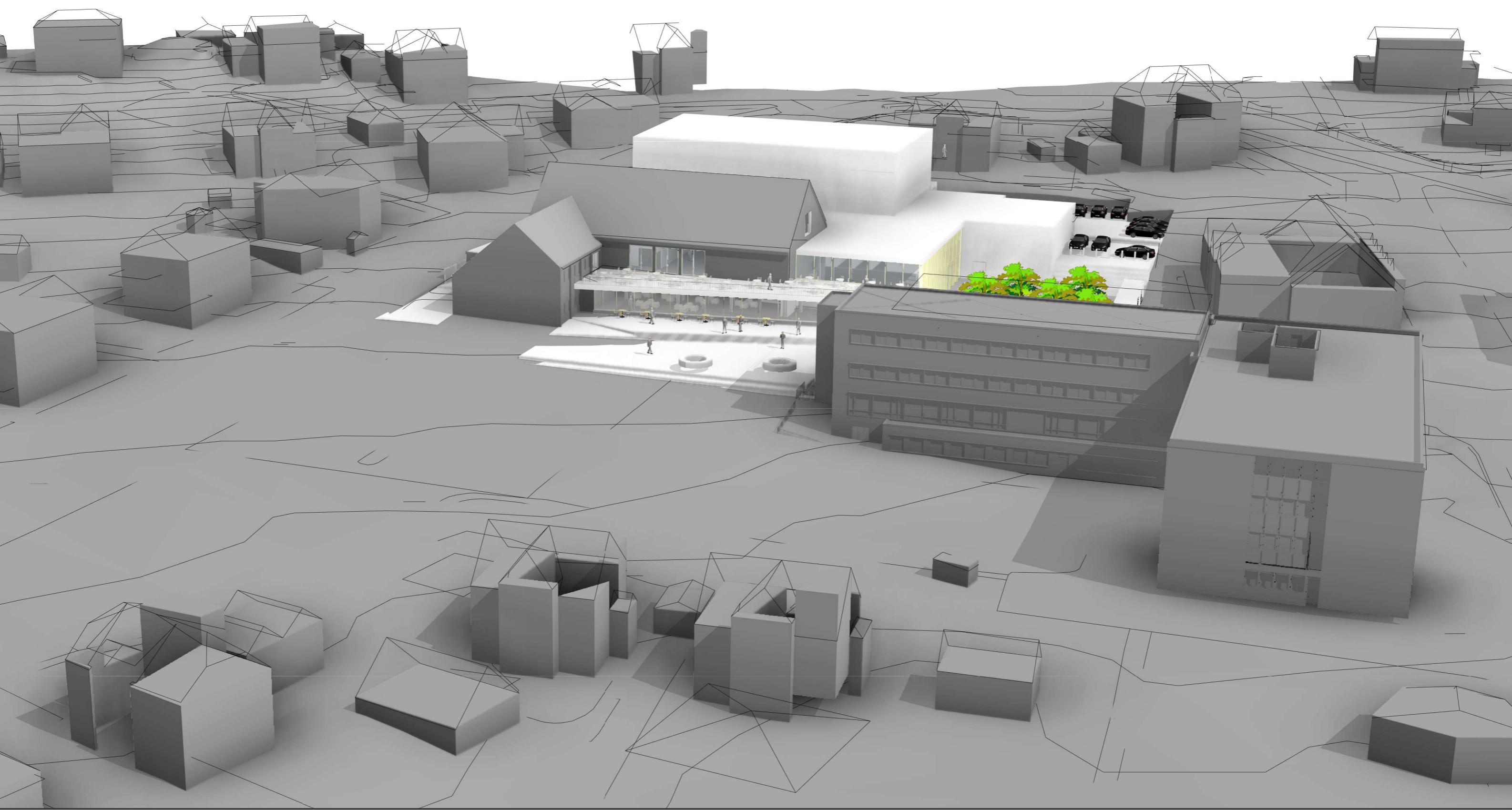
Skisseprosjekt

Nye Volda samfunnshus
Skisseprosjekt

frå vest -

Nye Volda samfunnshus
Skisseprosjekt

frå sør -

Nye Volda samfunnshus

Skisseprosjekt

frå aust -

Nye Volda samfunnshus

Skisseprosjekt

Illustrasjoner utvendig -

VOLDA KOMMUNE

Servicekontoret

Inger-Johanne Johnsen

Stormyra 2
6100 Volda

Arkivsak nr.	Løpenr.	Arkivkode	Avd/Sakshandsamar	Dato
2014/979	14993/2018	614	SVK/ MAYLAN	30.10.2018

MELDING OM POLITISK VEDTAK - UNGDOMSKLUBBEN - FØRETREKT LOKALISERING

Vi melder med dette frå at ungdomsrådet den 29.10.18 , hadde føre ovannemnde som sak PS 33/18 der det vart gjort slikt vedtak:

*Ungdomsrådet stiller seg bak og støttar ungdomsklubb på nye samfunnshuset.
Lokala skal fult og heilt nyttast og styrast av ungdom. Lokala skal vere 100% rusfrie.
Vi presiserer at klubblokala ikkje under nokon omstendigheter skal bli brukt til formål som hindrar klubbaktivitet.*

Sakutgreiinga med vedlegg følgjer vedlagt.

Volda kommune, Kultur og service

May-Lisbet Lande
Koordinator
Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi til:
Jørgen Amdam
Sølvi Dimmen
Ungdomsklubben
Gunnar Andenes
Askjell Våge
Peter Bjørneset

Handsaming:

Saka var svært vanskeleg å ta stillinga til. Dei inviterte gjestane gav ei god innføring i dei ulike tilboda.

Det vart gjennomført fleire prøverøystingar før ungdomane meinte dei var klare til å ta ei endeleg avgjerd.

Etter grundig diskusjon kom ein fram til fyljande forslag etter framlegg frå nestleiar Veronica Wilhelmsen:

«Ungdomsrådet stiller seg bak og støttar ungdomsklubb på nye samfunnshuset. Lokala skal fult og heilt nyttast og styrast av ungdom. Lokala skal vere 100% rusfrie. Vi presiserer at klubblokala ikkje under nokon omstendigheiter skal bli brukt til formål som hindrar klubbaktivitet»

Røysting:

Under avrøyting vart det først røyste over lokale til ungdomsklubben på stadion eller på nye samfunnshuset. Lokale på samfunnshuset fekk 6 stemmer mot 3 stemmer for lokale på stadion.

Forslaget frå Wilhelmsen vart framlagt og vart samrøystes vedteke.

Vedtak i Ungdomsrådet - 29.10.2018

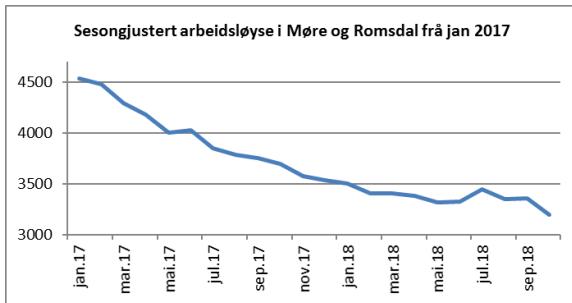
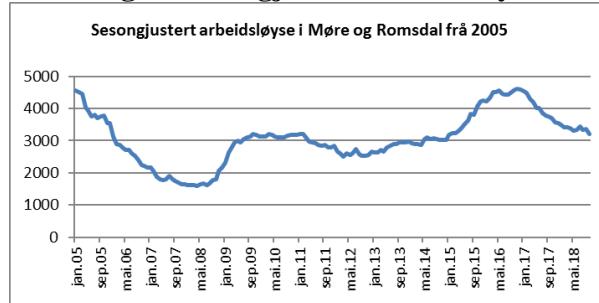
***Ungdomsrådet stiller seg bak og støttar ungdomsklubb på nye samfunnshuset.
Lokala skal fult og heilt nyttast og styrast av ungdom. Lokala skal vere 100% rusfrie.
Vi presiserer at klubblokala ikkje under nokon omstendigheiter skal bli brukt til formål som hindrar klubbaktivitet.***

Nedgang i arbeidsløysa

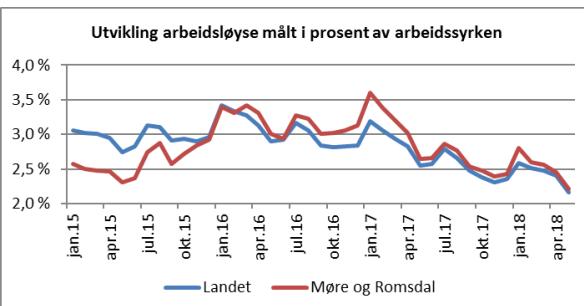
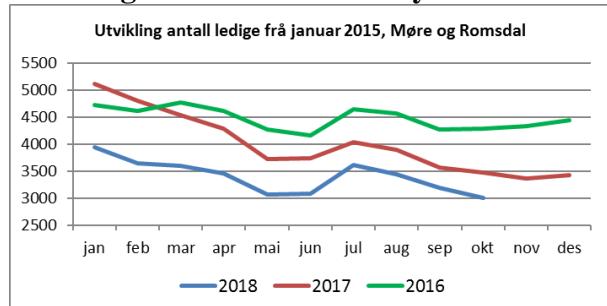
– Den siste månaden er det 187 færre arbeidslause i Møre og Romsdal. Arbeidsløysa er vanlegvis ganske lik i september og oktober. Når vi tek omsyn til dei vanlege swingingane knytt til årstida har vi ein reduksjon på 160 personar. Dette gjer at vi for fyrste gong på fleire år har ein lågare arbeidsløyseprosent enn landet samla sett, seier fylkesdirektør Stein Veland.

– Det siste året har hatt vi ein nedgang i arbeidsløysa i alle arbeidsmarknadsregionane i fylket, unntatt på indre Nordmøre. Auken på 1,7 prosent på indre Nordmøre er ikkje urovekkande, sidan arbeidsløysa der er heilt nede på 1,3 prosent. Størst er reduksjonen på ytre Nordmøre og i Romsdal, med ein reduksjon på rundt 20 prosent. Ein viktig årsak til dette er at Kristiansund kommune har hatt ei svært god utvikling. Arbeidsløysa der er for fyrste gong på fleire år under 3 prosent, seier Veland.

Utvikling av sesongjustert arbeidsløyse:

Utvikling av faktisk arbeidsløyse:

I oktober 2018 er 3 006 personar heilt utan arbeid i Møre og Romsdal. Det utgjer 2,2 prosent av arbeidsstokken. Dette er ein nedgang i arbeidsløysa på 13,5 prosent frå same månad i fjor.

I oktober 2018 har vi 824 arbeidssøkjarar i ulike arbeidsmarknadstiltak, 290 færre enn i oktober 2017. Til saman gjev dette ei brutto arbeidsløyse på 3 830 personar i fylket. Arbeidsløysa i Møre og Romsdal er no 1,9 prosent for kvinner og 2,4 prosent for menn.

I landet er det 61 531 heilt arbeidslause. Dette er 2,2 prosent av arbeidsstokken, og er ein nedgang på 6,8 prosent samanlikna med same periode i fjor.

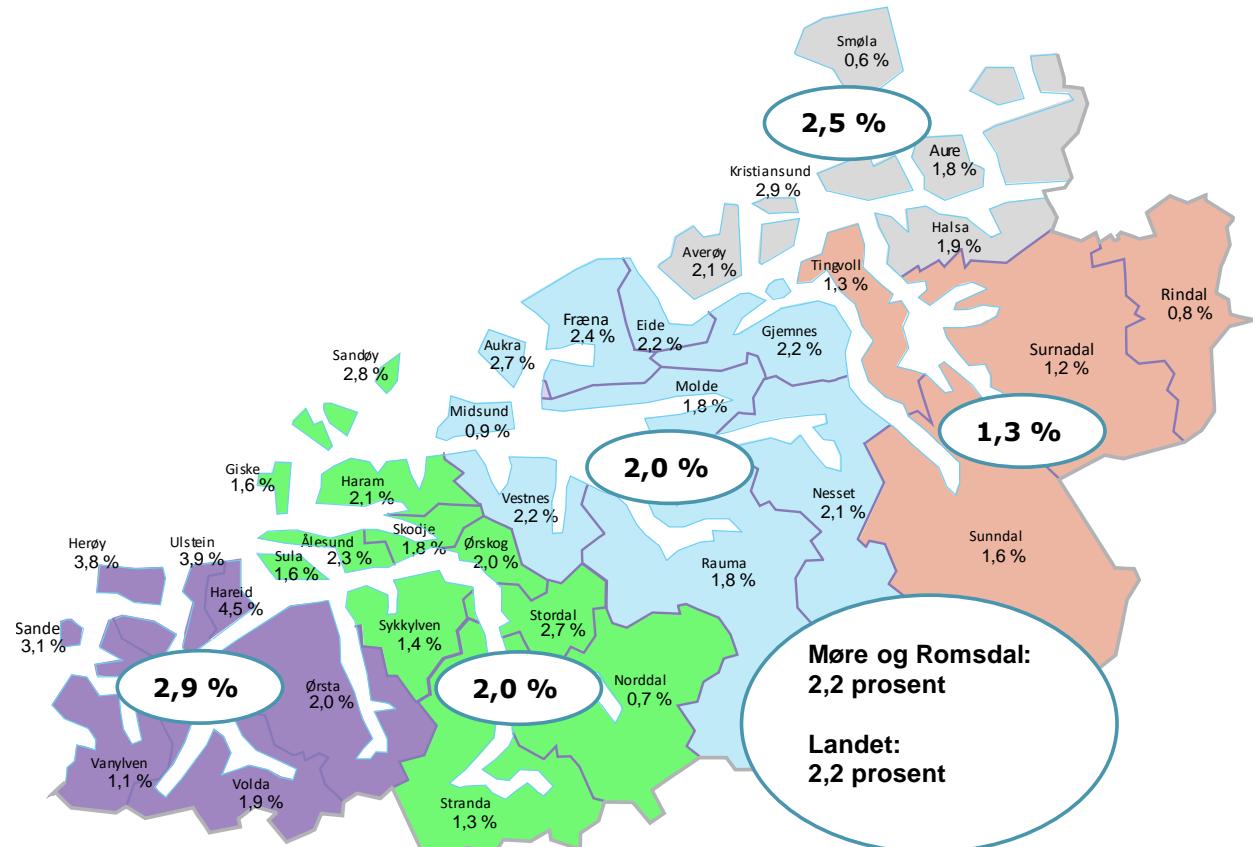
NAV MØRE OG ROMSDAL

Post- og besøksadresse: Gotfred Lies plass 3 // 6415 Molde

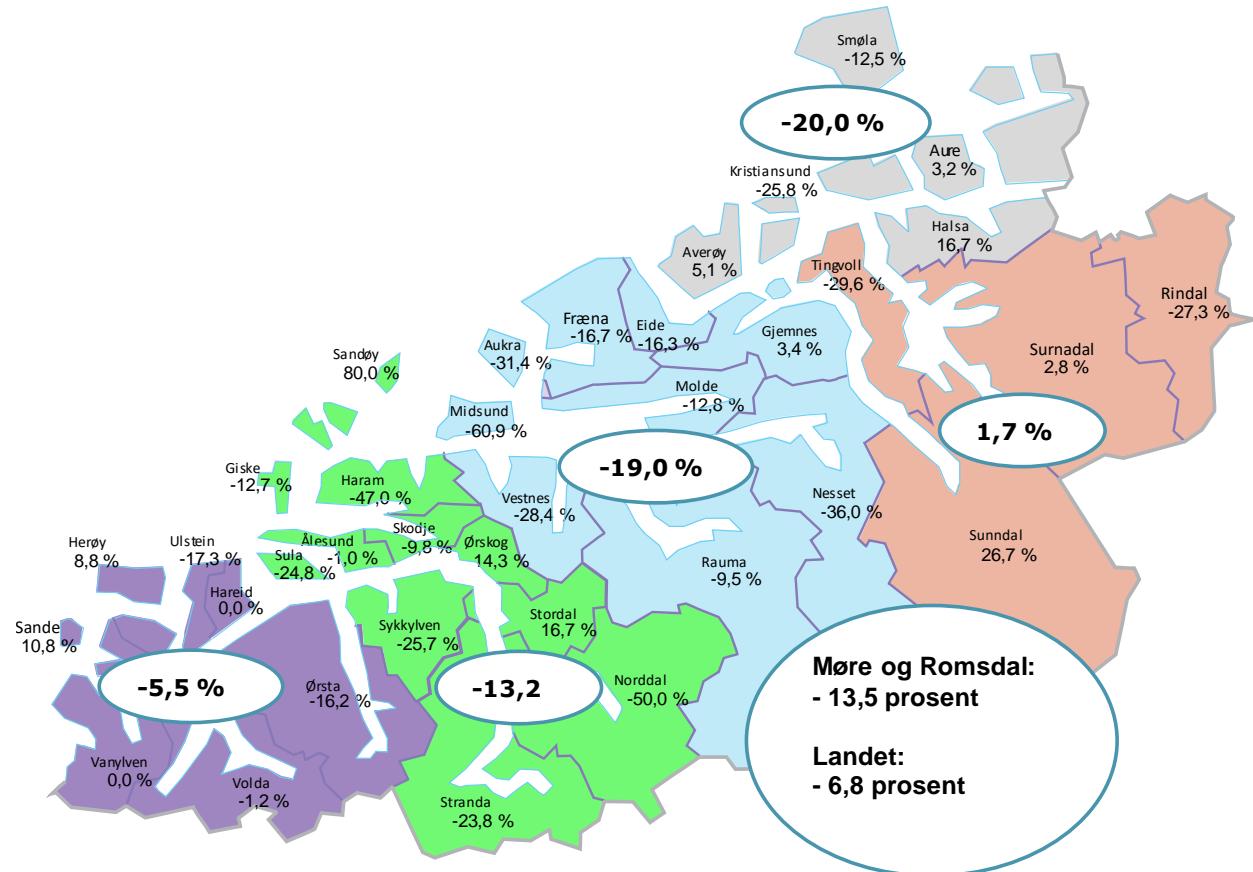
Kontaktperson: Fylkesdirektør Stein Veland, tlf. 930 33 656

Neste publisering av statistikk om arbeidsmarknaden: 30. november 2018
Ved publikasjon av tall frå denne pressemeldinga skal NAV Møre og Romsdal oppgis som kilde.

Arbeidsløysa i prosent, oktober 2018

Utvikling i arbeidsløysa dei siste 12 månadane

**Talet på helt ledige -
Oktober 2018**

Fylke	Menn	Kvinner	Sum	I prosent av arbeidsstokken	Endring siste mnd	Endring siste år
01 Østfold	2 008	1 858	3 866	2,7 %	-94	-187
02 Akershus	3 177	2 938	6 115	1,9 %	-371	-271
03 Oslo	5 077	4 493	9 570	2,5 %	-195	-260
04 Hedmark	993	814	1 807	1,9 %	-10	77
05 Oppland	819	762	1 581	1,6 %	42	166
06 Buskerud	1 796	1 675	3 471	2,4 %	15	220
07 Vestfold	1 906	1 636	3 542	2,8 %	-52	53
08 Telemark	1 221	923	2 144	2,5 %	-64	77
09 Aust-Agder	751	542	1 293	2,3 %	-58	-426
10 Vest-Agder	1 262	934	2 196	2,3 %	-81	-340
11 Rogaland	3 359	2 703	6 062	2,4 %	-481	-2 294
12 Hordaland	4 068	2 965	7 033	2,5 %	-180	-414
14 Sogn og Fjordane	452	295	747	1,3 %	-58	-29
15 Møre og Romsdal	1 781	1 225	3 006	2,2 %	-187	-470
50 Trøndelag	2 407	1 943	4 350	1,8 %	-97	1 048
					0	-1 303
18 Nordland	1 421	908	2 329	1,9 %	-15	-78
19 Troms	825	552	1 377	1,5 %	-30	-28
20 Finnmark	680	355	1 035	2,6 %	-28	-20
99 Ikke i et fylkesdistrikt	4	3	7		3	-2
Riket	34 007	27 524	61 531	2,2 %	-1 941	-4 481

**Talet på helt ledige –
Oktober 2018**

Kommune	Menn	Kvinner	Sum	I prosent av arbeidsstokken	Endring siste mnd	Endring siste år
1502 Molde	144	109	253	1,8 %	-36	-37
1504 Ålesund	342	240	582	2,3 %	1	-6
1505 Kristiansund	207	141	348	2,9 %	-38	-121
1511 Vanylven	12	6	18	1,1 %	-2	0
1514 Sande	23	18	41	3,1 %	-1	4
1515 Herøy	96	78	174	3,8 %	-1	14
1516 Ulstein	120	57	177	3,9 %	-1	-37
1517 Hareid	58	57	115	4,5 %	-24	0
1519 Volda	51	34	85	1,9 %	-15	-1
1520 Ørsta	77	37	114	2,0 %	-10	-22
1523 Ørskog	11	13	24	2,0 %	-7	3
1524 Norddal	5	1	6	0,7 %	2	-6
1525 Stranda	17	15	32	1,3 %	3	-10
1526 Stordal	8	6	14	2,7 %	3	2
1528 Sykkylven	35	20	55	1,4 %	1	-19
1529 Skodje	26	20	46	1,8 %	0	-5
1531 Sula	42	34	76	1,6 %	-14	-25
1532 Giske	37	32	69	1,6 %	-3	-10
1534 Haram	56	42	98	2,1 %	-15	-87
1535 Vestnes	47	26	73	2,2 %	-8	-29
1539 Rauma	40	27	67	1,8 %	1	-7
1543 Nesset	26	6	32	2,1 %	-5	-18
1545 Midsund	5	4	9	0,9 %	-4	-14
1546 Sandøy	10	8	18	2,8 %	4	8
1547 Aukra	28	20	48	2,7 %	4	-22
1548 Fræna	73	52	125	2,4 %	-3	-25
1551 Eide	22	19	41	2,2 %	-12	-8
1554 Averøy	33	29	62	2,1 %	-10	3
1557 Gjemnes	18	12	30	2,2 %	4	1
1560 Tingvoll	15	4	19	1,3 %	-1	-8
1563 Sunndal	36	21	57	1,6 %	6	12
1566 Surnadal	25	12	37	1,2 %	-2	1
1567 Rindal	3	5	8	0,8 %	3	-3
1571 Halsa	11	3	14	1,9 %	-3	2
1573 Smøla	3	4	7	0,6 %	-6	-1
1576 Aure	19	13	32	1,8 %	2	1
Sum	1 781	1 225	3 006	2,2 %	-187	-470

PS 170/18 Referatsaker

RS 5/18 Sande kommune - Uttale til E39, Voldatunnelen - Finansiering